

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TIP EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
EĞİTİM PROGRAMI HEDEF VE ÇIKTILARININ
YETERLİĞE DAYALI EĞİTİM KAPSAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ

Selda YARDIM

DOKTORA TEZİ

2023-ANTALYA

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TIP EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
EĞİTİM PROGRAMI HEDEF VE ÇIKTILARININ
YETERLİĞE DAYALI EĞİTİM KAPSAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ

Selda YARDIM

DOKTORA TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Mustafa Kemal ALİMOĞLU

“Kaynakça gösterilerek tezimden yararlanılabilir”

2023-ANTALYA

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma jürimiz tarafından Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Tıp Eğitimi ve Bilişimi
Doktora Programında Doktora tezi olarak kabul edilmiştir. 18 /04/2

İmza

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Mustafa Kemal Alimoğlu

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Üye : Prof. Dr. Erol Gürpınar

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Üye : Prof. Dr. Yeşim Şenol

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

Üye : Doç. Dr. Levent Altıntaş

Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi

Üye : Doç. Dr. Şükrü Erhan Bağcı

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun
görölmüş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun...../...../..... tarih ve
...../.....sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı beyan ederim.

Öğrencinin
Selda YARDIM
İmza

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa Kemal ALIMOĞLU
İmza

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışmamda emeği geçen, yüce gönlü, engin bilgisi ve fikirleriyle ilham verici, her zaman destekleyici, Tıp Eğitimi camiasının değerli hocası Tez Danışmanım sayın Prof. Dr. Mustafa Kemal ALİMOĞLU' na kendisiyle çalışmak bir onur olduğu için sonsuz minnettarım.

Tez sürecim boyunca Tez izleme komitesi olarak tezimi izleyen sayın Prof. Dr. Yeşim ŞENOL ve sayın Doç. Dr. Levent ALTINTAŞ hocalarıma destekleri ve güzel yönlendirmeleri için çok teşekkür ederim.

Tez savunma sınavımda jüri üyeleri sayın hocalarım Prof. Dr. Erol Gürpınar, Prof. Dr. Yeşim ŞENOL, Doç. Dr. Levent ALTINTAŞ ve Doç. Dr. Şükrü Erhan Bağcı' ya çok teşekkür ederim. Birlikte bir ekip ruhunu her zaman hissettiğim tüm Tıp Eğitimi A.D çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca süreç boyunca beni her zaman destekleyen aileme şükranlarımı sunarım.

ÖZET

Amaç: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) eğitim programının mevcut çıktı ve hedeflerini içeren belgeleri ve Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP) 2020’de tanımlanan yetkinlik/yeterlikler listesini incelemek, bu belgelere yönelik yorum ve öneriler geliştirmek, AÜTF mezunundan beklenen yetkinlik/yeterlikleri yeniden tanımlayarak bunların program hedefleri ile uyumunu karşılaştırmaktır.

Yöntem: Bu çalışmada AÜTF eğitim programının mevcut çıktı ve hedeflerinin ve UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesinin doküman analizi yöntemiyle değerlendirilmesi, yorum ve öneriler geliştirilmesi ilk basamaktır. Bu basamakta AÜTF eğitim programının eski ve güncel çıktı ve hedefleri, bu çıktı ve hedeflerle ilgili TEPDAD görüşleri, UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesinin yer aldığı belgelere ulaşılmış ve analiz edilmiştir. Analiz sırasında AÜTF web sitesindeki farklı belgelerde tanımlanmış program çıktıları arasındaki uyum, çıktıların yeterlikler şeklinde tanımlanıp tanımlanmadığı, program hedeflerinde eksiklik veya ifade sorunlarının olup olmadığı değerlendirilmiş, mevcut çıktıların hekim yeterliklerini kapsama düzeyi, UÇEP yetkinlik/yeterlik listesiyle karşılaştırılarak araştırılmıştır. Ayrıca UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesinde alanlar olup olmadığı araştırılmıştır. Daha sonra UÇEP yetkinlik/yeterlikler listesi rehberliğinde AÜTF program çıktıları, mezundan beklenen yetkinlik/yeterlikler olarak, gözlemlenebilir davranışa yönelik ifadelerle yeniden tanımlanmış ve tanımlanan yeterlikler program hedefleriyle karşılaştırılmıştır.

Bulgular: AÜTF web sitesinde program çıktıları ayrıntılı yeterlikler şeklinde tanımlanmamıştır. Birbirleri arasında uyumu gösterilmemiş iki farklı program çıktısı listesi bulunmaktadır. Bu listelerin içeriği UÇEP’ te tanımlanan yeterlikleri karşılamamaktadır. Güncel program hedeflerinde eksiklik ve ifade sorunları bulunmaktadır. UÇEP yetkinlik/yeterlikler listesinde bazı örtüşmeler olduğu ve öneri metinlerinde sorunlar bulunmaktadır. Çalışmada, UÇEP’ te 3 alanda tanımlanmış 8 yetkinlik aynen kabul edilmiş, sekiz yetkinliğin altındaki 32 yeterlik, 24 yeterliğe düşürülmüştür. Belirlenen 24 yeterliğin altında alt yeterlik/daha alt yeterlikler olarak 147 yeterlik tanımlanmıştır, bunlar UÇEP listesinden çıkarılan yeterlikleri de kapsamaktadır. Tanımlanan 147 yeterlik AÜTF güncel program hedefleriyle

karşılaştırıldığında bazı yeterliklerin mevcut hedefler tarafından karşılanmadığı belirlenmiştir.

Sonuç: Programın çıktıları ve hedefleriyle ilgili eksiklik ve sorunlar bulunmaktadır. Program çıktıları mezun yeterlikleri şeklinde yeniden tanımlanmış ve eğitim programının hedeflerinin bu yeterliklerin tümünü karşılamadığı gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Eğitimi, Yetkinlikler, Yeterlikler, Öğrenme Hedefleri, Mezun Özellikleri

ABSTRACT

Aim: To examine documents containing current outcomes and objectives of Akdeniz University Faculty of Medicine (AUFM) program and list of competencies/competences defined in National Core Education Program (UÇEP) 2020, develop suggestions for these documents, redefine competencies/competences for AUFM graduates and compare them with current program objectives.

Method: First, previous and current outcomes and objectives of AUFM program, expert opinions about them, UÇEP 2020 Competence/Competence list were analyzed by documents analysis. The compatibility between program outcomes defined in different documents on the AUFM website, whether the outcomes are defined as competences, whether there are deficiencies or problems in program objectives were evaluated, and coverage of physician competences by current outcomes was investigated by comparing them with UÇEP list. Additionally, existence of problems in UÇEP Competence/Competences List was examined. Then, under guidance of UÇEP list, AUFM program outcomes were redefined as graduate competencies/competences with expressions for observable behavior, and these were compared with AUFM program objectives.

Results: AUFM program outcomes are not well-described as competences. There are two outcomes lists that were not matched with each other. The contents of these lists do not meet the qualifications defined in UÇEP. There are deficiencies and expression problems in current program objectives. There is some overlap in UÇEP competences list and there are problems in UÇEP recommendations. Eight competencies defined in three areas in UÇEP were accepted and 32 UÇEP competences were reduced to 24 competences. Under 24 determined competences, 147 enabling competences including competences removed from UÇEP list were defined and some of them were found not met by current AUFM objectives.

Conclusion: There are deficiencies and problems related to outcomes and objectives of AUFM program. Program outcomes were redefined as graduate competences and enabling competences and shown that some of them were not met by current program objectives.

Keywords: Medical Education, Competency, Competence, Education Program, Aim and Graduate Qualifications

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
SİMGELER ve KISALTMALAR	x
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. Tıp Eğitiminin Tarihçesi	2
2.2. Tıp Eğitiminde Yeterliğe Dayalı Eğitim ve Önemi	2
2.2.1. Yeterliğe Dayalı Eğitimle ilgili Tanımlar	8
2.2.2. Tıp Eğitiminde Hedeflerin Belirlenmesi	10
2.2.3. Tıp Eğitiminde Kalite Standartları ve Yeterliğe Dayalı Eğitim	14
3. GEREÇ VE YÖNTEM	16
3.1. AÜTF Eğitim Programının Çıktı ve Hedeflerine Ulaşılması	17
3.2. Elde Edilen Belgelerin Gözden Geçirilmesi ve Analizi	18
3.2.1. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezunundan Beklenen Temel Roller Belgesi:	18
3.2.2. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Yeterlikler Listesi:	21
3.2.3. Ders Bilgi Paketi İçerisinde AÜTF Programı Öğrenme Çıktıları Listesi	22
3.2.4. 2020-21 (Eski) ve 2022-2023 Eğitim Yılı (Güncel) Eğitim Programı Öğrenim Hedefleri	23
3.2.5. Eğitim Programının Hedef ve Çıktıları ile İlgili Akreditasyon Kuruluşunun Önerileri	67
3.3. UÇEP 2020 Yetkinlik/Yeterlikler Listesi ve Önerilerinin Analizi	68
3.4. Veri Analiz Sonuçlarının Kullanılması	68
3.4.1. Eğitim Programı Çıktılarının Yeniden Tanımlanması ve Program Hedeflerine Yönelik Öneriler Geliştirilmesi	68
4. BULGULAR	71

4.1. AÜTF Eğitim Programının Çıktı ve Hedefleriyle İlgili Belgelerin Analizine Yönelik Bulgular	71
4.1.1. Mezundan Beklenen Temel Rol ve Yeterlikler Belgelerinin Analizi	71
4.2. UÇEP 2020 Yetkinlik/Yeterlikler Listesinin ve Önerilerinin Analizi	92
4.3. Analiz Sonuçlarının Kullanılması	95
4.3.1. AÜTF Eğitim Programı Çıktılarının Yeterlikler Şeklinde Yeniden Tanımlanması	95
4.3.2. Bu Çalışmada Tanımlanan Mezun Yeterliklerinin Eğitim Programının Hedefleriyle Karşılaştırılması	122
4.3.3. Bu Çalışmada Tanımlanan Mezun Yeterliklerindeki Olası Örtüşmelere Yönelik Çözüm Önerisi	171
5. TARTIŞMA	173
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	177
KAYNAKLAR	179
EKLER	182
ÖZGEÇMİŞ	199

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Tıp Fakültesi Mezunlarının Ulusal Yetkinlik ve Yeterlikleri Belgesi UÇEP 2020 (https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1049738)	6
Tablo 3.1. AÜTF Dönem 1 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri	24
Tablo 3.2. AÜTF Dönem 2 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri	28
Tablo 3.3. AÜTF Dönem 3 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri	33
Tablo 3.4. AÜTF Dönem 4 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri	41
Tablo 3.5. AÜTF Dönem 5 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri	46
Tablo 3.6. AÜTF Dönem 6 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri	57
Tablo 4.1. UÇEP-AÜTF Yetkinliklerinin Karşılaştırılması	71
Tablo 4.2. UÇEP 2020 Yetkinlik/ Yeterlikleri ile AÜTF Mezun Yeterliklerinin Karşılaştırılması	77
Tablo 4.3. Mesleki Uygulamalar Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF İçin Tanımlanan Yetkinlik ve Yeterliklerin Karşılaştırılması	116
Tablo 4.4. Mesleki Değerler ve Yaklaşımlar Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF İçin Tanımlanan Yetkinlik ve Yeterliklerin Karşılaştırılması	118
Tablo 4.5. Mesleki ve Bireysel Gelişim Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF İçin Tanımlanan Yetkinlik ve Yeterliklerin Karşılaştırılması	121
Tablo 4.6. “Sağlık Hizmet Sunucusu” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	123
Tablo 4.7. “Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin	147

Tablo 4.8. “Sağlık Savunucusu” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	150
Tablo 4.9. “Lider-Yönetici” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	155
Tablo 4.10. “Ekip Üyesi” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	159
Tablo 4.11. “İletişimci” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	163
Tablo 4.12. “Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	166
Tablo 4.13. “Yaşam Boyu Öğrenen” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması	169

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Geleneksel ve Yeterliğe Dayalı Eğitim Modellerinin Karşılaştırılması (15).	4
Şekil 2.2. Yetkinlik/Yeterlik Listesi ile Eğitim Programının İlişkilendirilmesi	8
Şekil 3.1. Yeterliklerin Detaylandırılmasıyla Oluşan Bir Yetkinlik Ağacı Örneği	69

SİMGELER ve KISALTMALAR

AÜTF : Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi

ÇEP : Çekirdek Eğitim Programı

TEPDAD : Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

TYYÇ : Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

UÇEP : Ulusal Çekirdek Eğitim Programı

1. GİRİŞ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) tarafından, altı yıllık tıp eğitimi sonunda bir Tıp fakültesi mezunundan beklenen yetkinlik ve yeterlikler ile eğitim programının her birimine ait öğrenim hedefleri tanımlanmış, fakültenin web sayfasında ve yazılı belgelerde paylaşılmıştır. Bu tez çalışmasının amacı; AÜTF eğitim programının mevcut hedefleri ile çıktılarını içeren belgeleri ve Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP) 2020’de tanımlanan yetkinlik/yeterlikler listesini incelemek, bu belgelere yönelik yorum ve öneriler geliştirmek, AÜTF mezunundan beklenen yetkinlik/yeterlikleri yeniden tanımlayarak bunların program hedefleri ile uyumunu karşılaştırmaktır.

Tıp Eğitiminde yeterliğe dayalı eğitim programları oluşturulurken sondan başa doğru bir yaklaşımla önce mezundan beklenen özellikler belirlenmekte, daha sonra mezunu bu özelliklere ulaştırmak için kazandırılması gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışlar belirlenerek hedefler oluşturulmakta ve bu hedefler doğrultusunda eğitim programının içeriği geliştirilmektedir. Ancak tıp fakültelerinde yürümekte olan programları sil baştan düzenlemek oldukça zahmetli bir süreç olduğu için, onun yerine genellikle mevcut programa uyabileceği düşünülen mezun özellikleri (program çıktıları) tanımlanmaktadır. Bu durumdaki fakültelerin eğer yeterliğe dayalı eğitim yapma iddiaları varsa en azından mezun özelliklerini yeterlikler şeklinde tanımlaması ve bu yeterliklere işlevsellik kazandırmak için eğitim programının öğrenim hedefleriyle ilişkilendirmesi gerekmektedir. Bu ilişkilendirmenin doğru ve güvenilir biçimde yapılabilmesi için gerek yeterliklerin gerekse program hedeflerinin kapsamlı, detaylı ve doğruluğundan şüphe edilemeyecek düzeyde güvenilir olması gerekir. Mezun yeterlikleri doğru tanımlanmalı ve bu yeterlikler ana rehber olacak şekilde program hedefleri gerekiyorsa yeniden düzenlenmelidir.

Ülkemizde tıp fakülteleri henüz mezun yeterliklerini detaylı ve kapsamlı bir şekilde tanımlayıp program hedefleriyle eşleştirmemiştir. Bunu ilk kez deneyen bir yaklaşımı sunması bu tez çalışmasının özgün yönünü oluşturmaktadır. Bu tez çalışmasında sunulan yöntem ve ortaya konan ürün ülkemizin diğer tıp fakülteleri için esin kaynağı olabilir ya da doğrudan kullanılabilir ki bu da tez çalışmasının alana katkısını oluşturmaktadır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Tıp Eğitiminin Tarihçesi

Tıp eğitimi, “usta-çırak ilişkisine dayalı”, standartları olmayan binlerce yıllık geçmişinden sonra üniversite içerisine taşınmış ve “disiplin temelli” yapılandırılmış eğitim programları uygulanmaya başlanmıştır (1). 1950’li yıllardan başlayarak organ sistemlerine dayalı entegre eğitim programları çoğu tıp fakültesi tarafından yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır (2,3). 1960’lı yılların sonlarında toplumda görülen temel sağlık sorunlarını önceliğine alan ve öğreneni merkeze koyan eğitim programı şekilleri gündeme gelmiştir (4,5,6).

21. yüzyılda ise, diğer alanlarla eşzamanlı olarak tıp alanında da bilgi yükü artışıyla birlikte tıbbi teknolojideki hızlı gelişme ve değişimler, bilginin yarılanma ömrünün kısalması, sağlık bakım hizmet süreçlerinin önceliğe alınması ve hizmet sunumundaki finansman gibi bazı belirleyici unsurlar tıp alanı üzerinde de etkisini sürdürmektedir. Tıp alanında eğitim ile ilgili uğraş verenlerin günümüzde üzerinde hemfikir oldukları konular, tıp eğitiminin kendi kendine öğrenme ve yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmesi ile klinik, sosyal bilimler ve temel bilimlerin aralarında sağlam entegrasyonun oluşturulması, tıp eğitiminin temel sağlık hizmetleri ile koruyucu hekimliğe öncelik ve önem verecek şekilde yeniden yapılandırılması, eğitimin erken dönemlerinden itibaren öğrencilerin hasta ile temasının sağlanmasıdır. Ayrıca tıp eğitiminin, sağlığın tanımında da yer aldığı gibi biyolojik, sosyal, psikolojik ve ekonomik unsurlarını birlikte ele alınarak tüm bileşenleri içermesi yönündeki konular üzerinde ağırlıklı olarak durulmaktadır (7). Günümüzde Tıp eğitiminde, eğitim içerik ve yöntemleri ne olursa olsun, tıp mezunlarını kurumlar tarafından belirlenen eğitim programı çıktılarına hazırlamaya yönelik yeterliğe dayalı eğitim yaklaşımı yaygın olarak benimsenmiş durumdadır.

2.2. Tıp Eğitiminde Yeterliğe Dayalı Eğitim ve Önemi

Yeterliğe dayalı eğitim, hekimleri mezuniyet çıktılarına hazırlamaya ve hekimlik becerilerini uygulamaya yönelik bir eğitim yaklaşımıdır. Bu eğitim yaklaşımında müfredat öğeleri yapılandırmacı bir şekilde birbiri üzerine inşa edilerek uyarlanmaktadır. Yetkinliklerin bir düzenleme çerçevesi olarak kullanıldığı bu eğitim şekli, eğitimcilere önceki öğrenme unsurlarını da içeren aynı zamanda gözlemlenebilir

yeterlikleri vurgulayan öğrenme deneyimlerini tasarlama ve bu konuları ele alma fırsatı sağlar (8).

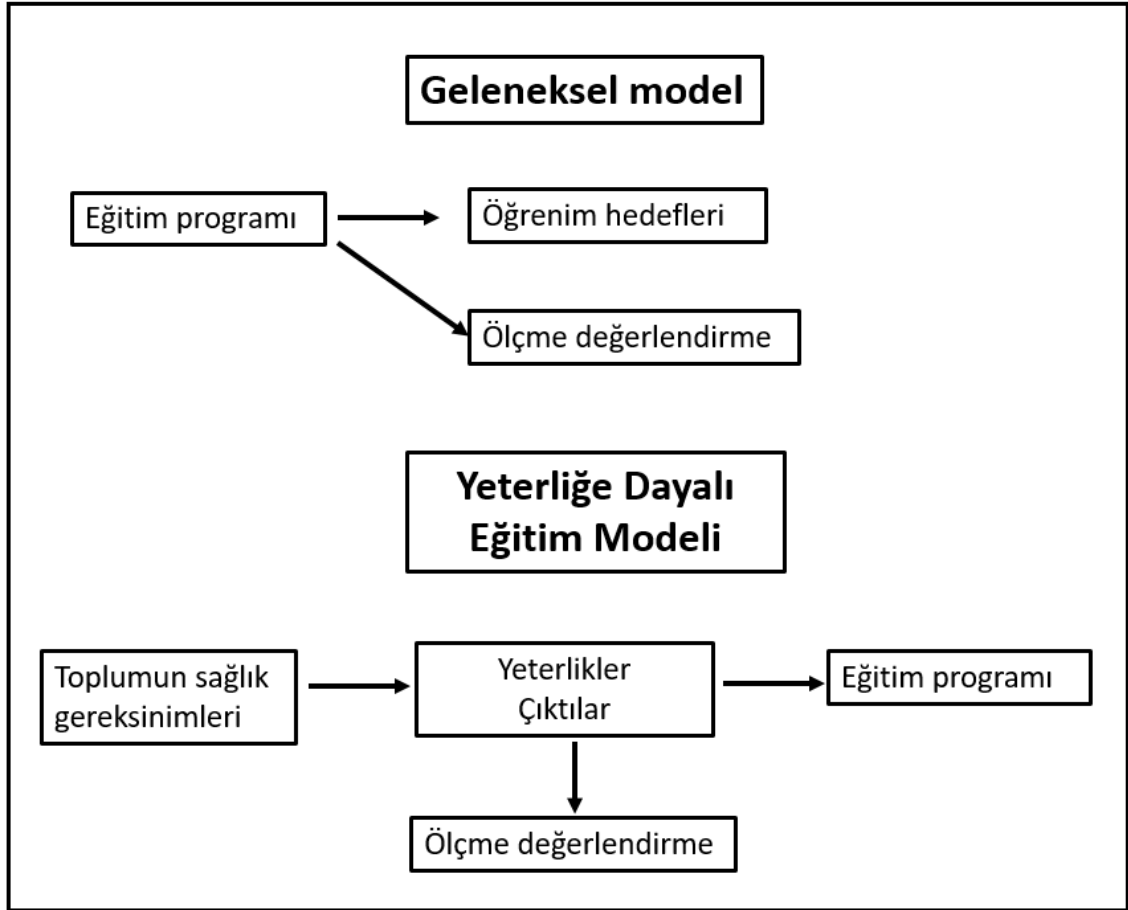
Yeterliğe dayalı bir eğitim programı, hastalara ve topluma en iyi şekilde hizmet vermek için hekimin sahip olması gereken yetkinlikler etrafında düzenlenir ve böylece fakültelerin hesap verebilirlikleri ve sosyal yükümlülüklerini de destekler. Yeterliğe dayalı eğitim yaklaşımının en önemli özellikleri; açıkça belirlenmiş yeterliklerin bulunması, öğrenmenin bireyselleştirilmesi ve esneklik, ölçüt temelli ölçme değerlendirme sisteminin bulunması ve yeterliklere erişimin izlenmesidir (8,9,10,11,12,13,14,15,16).

Yeterliğe dayalı eğitim, sağlık hizmeti profesyonellerinin istenilen performans özelliklerine odaklanan eğitimin tasarlanması ve uygulanması için bir çerçeve oluşturmaktadır. Bu eğitim şekli her zaman daha geleneksel eğitim çerçevelerinin örtük hedefi olması ile birlikte, öğrencilerin başarması beklenen gözlemlenebilir ve ölçülebilir birtakım ölçütler ortaya koyarak eğitim sürecini daha açık ve net bir hale getirir. Yerleşik beklentileri yerine getirme becerisi de, bir hekimin yetkin kabul edildiği bir ölçüttür (15).

Yeterliğe dayalı eğitim çıktıların yeterlikler şeklinde ifade edildiği bir çıktıya dayalı eğitim yöntemidir. Çıktıya dayalı eğitim, öğreneni ve program sonuçlarını temel almaktadır. Bilgi etrafında düzenlenen geleneksel ölçütler programın ürününe bakılmaksızın, hedefler ile birlikte öğretim sürecinin vurgulanması eğilimindedir. Çıktıya dayalı eğitim tüm müfredat kararlarına rehberlik eder, müfredat süreçleri ise burada ikincil olarak ele alınmaktadır (16).

Yeterliğe dayalı eğitimde; öncelikle elde edilmesi gereken yeterlikler açıkça tanımlanmaktadır. Bu yeterliklere ulaşılmasını sağlamak için öğrenme stratejileri ve öğrenme etkinliklerini sağlayan bir müfredat tasarımı ile öğrenme çıktılarıyla eşleşen bir değerlendirme sürecini kapsamaktadır. Sonunda öğrencilerin uygun şekilde gelişimi ve kazanımları elde etmesi için bireysel olarak değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir (12). Performans temelinde bir yaklaşım olarak yeterliğe dayalı eğitim, müfredat geliştirmenin en uç noktasında yer alması dolayısıyla tıp eğitiminin yenilenmesi ve yönetiminde güçlü bir olanak sağlar. Bu yapıda en önemli nokta eğitim sürecinden çok nasıl bir hekim yetiştirileceği mevzusuudur. Yeterliğe dayalı eğitim

modelinde eğitim sonuçları açık ve net olarak belirlenmiş durumdadır. Eğitim sonuçlarının müfredat içerik ve düzenlenmesi, öğretim stratejisi ve yöntemleri, derslerin ve müfredatın değerlendirme yöntemleri eğitim ortamları ile ders programının nasıl oluşturulacağını belirlemeye yaraması gibi birtakım olumlu özellikleri mevcuttur (17,18).

Şekil 2.1. Geleneksel ve Yeterliğe Dayalı Eğitim Modellerinin Karşılaştırılması (15).

21. yüzyılda bir hekimin sağlığı sürekli koruyan ve geliştiren yetkinlikte olmasını gerektirmektedir. Tıp eğitimi alanından da günümüz değişimlerine kendini uydurabilen ve bu değişimleri karşılayacak yetkinlikte hekimler yetiştirmesi beklenmektedir. Bir hekimde olması gereken yetkinlikler, Accreditation Council of Graduate Medical Education (ABD), Dünya Sağlık Örgütü, General Medical Council (Birleşik Krallık), Royal College of Physicians and Surgeons of Canada (Kanada) gibi tıp alanında öncü kurumlarca tanımlanmış durumdadır (19). Bu yetkinlikler; sağlık hizmet sunumu, profesyonellik ve mesleki değerler, iletişim, ekip çalışması ve

işbirliği, bilimsellik, sağlık savunuculuğu gibi temel özellikler üzerinden tanımlanmıştır (19).

Ülkemizde ise ilk olarak TEPDAD (Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme Akreditasyon Derneği) tarafından tıp eğitiminde kazanılması beklenen birtakım yetkinlikler tanımlanmıştır. Bu yetkinlikler: Sağlık Savunucusu, Hekimlikte Uzman, İletişimci, Ekip Üyesi, Danışman, İşbirlikçi, Yönetici / Lider, Profesyonel, Bilim İnsanı olarak belirlenmiştir (19).

2001 yılında Tıp Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi tarafından oluşturulan bir komisyonca hazırlanan Çekirdek Eğitim Programının (ÇEP) tıp eğitimi içeriğinin belirli standartlarda oluşturulmasında oldukça önemli katkı sağlamıştır. Tıp eğitiminde sürekli yenilenme ve gelişme nedeni ile ÇEP' in belirli aralıklar ile gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu gereksinimin karşılanması için Tıp Dekanlar Konseyi 2019' da geniş katılım ile 2014 UÇEP' in revizyonuna karar vermiştir. Bu duruma yönelik kurulan bir komisyon tarafından Ulusal Çekirdek Eğitim Programı-2020 (UÇEP-20) oluşturulmuştur. 2020 yılında UÇEP güncellenerek içerisinde tıp fakültesi mezunlarından beklenen yetkinlik/yeterlikler listesine yer verilmiştir. Bu liste aşağıda olduğu gibidir.

ULUSAL ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI 2020 TIP FAKÜLTESİ MEZUNLARININ ULUSAL YETKİNLİK VE YETERLİKLERİ

1. Mesleki Uygulamalar
2. Mesleki Değerler ve Yaklaşımlar
3. Mesleki ve Bireysel Gelişim

Bu üç alan, bir tıp fakültesi mezunundan beklenen temel yetkinlik alanlarıdır. Bu alanların olması ile ülkemizdeki tıp fakültelerinin, eğitim program modellerine bakılmaksızın mezunların UÇEP' te belirtilen yetkinlik alanlarına ulaşması için eğitim programlarında düzenlemeler yapılmasına karar verilmiştir. Mezunların bu alanlara ilişkin yetkinlik kazanımları, tıp fakültelerinin yetkinlik alanlarına ilişkin yeterlikler ile kendilerinin belirlemesi istenilen alt yeterlikler, ders- kurul-blok-stajların amaç ve hedeflerini doğru düzenin bir planlanması, uygulamaları ve değerlendirmelerine bağlanmıştır. Aynı zamanda bu hiyerarşinin eğitim programının her aşamasında

devamlı gözetimi ve gözlemlenebilir, nesnel kanıt üretilmesine dair vurgu yapılmıştır (20).

UÇEP 2020' de mezun bir hekim için üç alanda 8 adet yetkinlik, bu yetkinliklere ulaşmak için de sahip olunması gereken 32 adet yeterlik tanımlanmıştır. Bu 3 alana bağlı mezun hekim yetkinlik ve yeterlikleri aşağıdaki tabloda olduğu gibi sunulmuştur.

Tablo 2.1. Tıp Fakültesi Mezunlarının Ulusal Yetkinlik ve Yeterlikleri Belgesi UÇEP 2020 (<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1049738>)

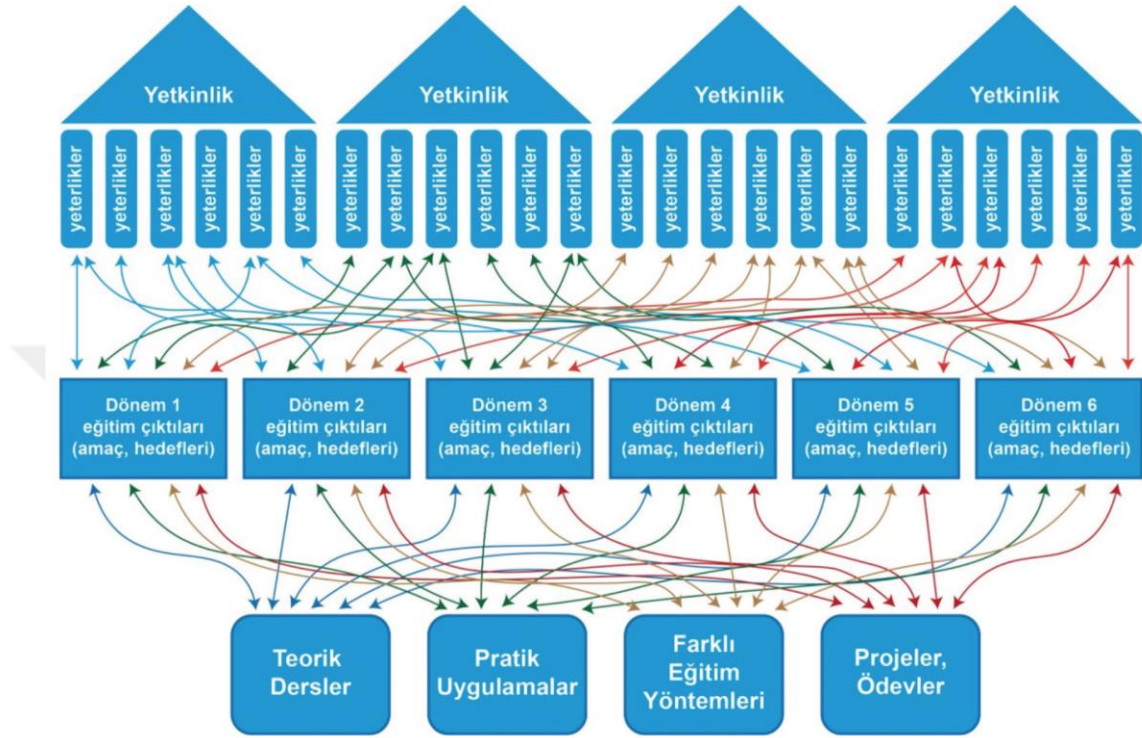
YETKİNLİK ALANI-1 / MESLEKİ UYGULAMALAR	
YETKİNLİK 1.1.	Sağlık Hizmeti Sunucusu
Yeterlik 1.1.1.	Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinde ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.
Yeterlik 1.1.2.	Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cins ayrımı gözetmeden bireyin sosyo-demografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alan biyo-psikososyal bir yaklaşım gösterir.
Yeterlik 1.1.3.	Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeyi önceler.
Yeterlik 1.1.4.	Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, sosyal ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar.
Yeterlik 1.1.5.	Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tanıyarak, sağlıklı/hasta bireylere ve yakınlarına ve diğer sağlık çalışanlarına sağlık eğitimi verir.
Yeterlik 1.1.6.	Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı ve etkin yaklaşım gösterir.
Yeterlik 1.1.7.	Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir.
Yeterlik 1.1.8.	Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.
Yeterlik 1.1.9.	Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa etki eden gerek bölgesel ve küresel ölçekteki fiziksel ve sosyoekonomik çevreye ilişkin değişiklikleri gerekse de kendisine başvuran kişilerin bireysel özellik ve davranışlarındaki değişimleri göz önünde bulundurur.
YETKİNLİK ALANI-2 / MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR	
YETKİNLİK 2.1.	Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen
Yeterlik 2.1.1.	Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.
Yeterlik 2.1.2.	Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.
Yeterlik 2.1.3.	Hastanın bütünlüğünü dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir.
Yeterlik 2.1.4.	Mesleki uygulamalarındaki performansını, duygularını ve bilişsel özelliklerini de göz önünde bulundurarak değerlendirir
YETKİNLİK 2.2.	Sağlık Savunucusu
Yeterlik 2.2.1.	Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için, sosyal güvenilirlik ve sosyal yükümlülük kavramlarını göz önünde bulundurarak, sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.
Yeterlik 2.2.2.	Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm bileşenler ile işbirliği içinde planlayabilir ve yürütebilir.
Yeterlik 2.2.3.	Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.

Yeterlik 2.2.4.	Hekim kendi fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar.
YETKİNLİK 2.3.	Lider-Yönetici
Yeterlik 2.3.1.	Hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde örnek davranışlar gösterir, liderlik yapar.
Yeterlik 2.3.2.	Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.
YETKİNLİK ALANI-2 / MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR	
Yeterlik 2.4	Ekip Üyesi
Yeterlik 2.4.1.	Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.
Yeterlik 2.4.2.	Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir
Yeterlik 2.4.3.	Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.
YETKİNLİK 2.5.	İletişimci
Yeterlik 2.5.1.	Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.
Yeterlik 2.5.2.	Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip birey ve gruplar ile etkili iletişim kurar.
Yeterlik 2.5.3.	Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir
YETKİNLİK ALANI-3 / MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM	
YETKİNLİK 3.1.	Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren
Yeterlik 3.1.1.	Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygular ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır
Yeterlik 3.1.2.	Mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.
Yeterlik 3.1.3.	Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.
Yeterlik 3.1.4.	Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmalarının etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.
YETKİNLİK 3.2.	Yaşam Boyu Öğrenen
Yeterlik 3.2.1.	Bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişimini etkili olarak yönetir.
Yeterlik 3.2.2.	Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.
Yeterlik 3.2.3.	Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler.

Tablo 2.1’de verilen UÇEP 2020 Tıp Fakültesi Mezunlarının Ulusal Yetkinlik ve Yeterlikler Belgesi, araştırma kapsamında yapılan yeterliklerin analizinde kullanılmıştır. Söz konusu analizde, Tablo 2.1’deki UÇEP yeterlikler listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yetkinlikleri ve yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

Ulusal Yetkinlik ve Yeterlikler Listesi (UYYPB) ile eğitim programının ilişkilendirilmesine örnek teşkil edecek şekil hazırlandığı üzere (Şekil 2.2) aşağıda yer

almaktadır. Belirlenen yeterliklere ulaşmayı sağlayacak alt yeterliklerin ise, fakültelerin kendi programlarına göre belirlemesi hedeflenmiştir. Alt yeterliklerin belirlenmesi konusunda fakültelere yol göstermesi açısından bir alt yeterlik tanımlama örneği de UÇEP 2020 listesinde bulunmaktadır (20).

Şekil 2.2. Yetkinlik/Yeterlik Listesi ile Eğitim Programının İlişkilendirilmesi
(<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1049738>)

2.2.1. Yeterliğe Dayalı Eğitimle ilgili Tanımlar

Yeterliğe dayalı eğitim, çıktıların yetkinlik ve yeterlikler şeklinde tanımlandığı bir çıktıya dayalı eğitim biçimi olarak yer almaktadır. Bu eğitim yönteminde çıktı, yetkinlik, yeterlik, amaç ve hedef kavramları sıklıkla karşımıza çıkmaktadır:

Çıktı: "Bir öğrenme sürecinin sonunda öğrencinin ne bileceğini, ne anlayacağını, neleri yapabileceğini ifade eden bilgi ve becerilerin tümüdür" (19).

Yetkinlik: Yüksek Öğretim Kurumunun tanımlamasına göre yetkinlik kavramı; "Elde edilmiş bilgi ve becerileri, karşılaşılan farklı ve karmaşık konularda ve durumlarda diğer çevresel verilerle birleştirerek ustalıkla ve etkin olarak kullanabilme yeterliliği" biçiminde ifade edilir. Bir bireyin mesleğine olan yetkinliği, kişinin mesleği ile ilgili

performans veya davranışın ortaya çıkmasını da etkileyerek gerçekleştirilen eylemin kalitesini ve sonuçlarına doğrudan etki etmektedir (21).

Yeterlik: *"Tanımlı yetkinliğe ulaşmada gösterilmesi gereken gözlenebilir tutum ve davranışlardır"* (20).

Bir yeterlik, beş temel özellik ile tanımlanmaktadır:

1. Yeterlik, ölçülebilir davranış açısından ifade edilebilir.
2. Yeterlik, son ürün veya eğitimin hedef performansına odaklanır.
3. Yeterlik, öğrencileri ve diğer paydaşları onlardan ne beklediği konusunda bilgilendirir.
4. Yeterlik, acil kapsamı dışındaki beklentileri yansıtır.
5. Yeterlik, başka öğrencilerin performansına bağlı olmayan bir yeterliliği değerlendirmek için bir standart kullanır (22).

Alt yeterlik: *"Tanımlanan yeterliğe sahip olunduğunun gösterilmesi için gözlenmesi beklenen tutum ve davranışlardır"* (20).

Amaç, öğretimin niteliğine yönelik genel bir kavramdır. Bir ders ya da programın amacı öğrenim sürecinin yönü ile birlikte genel içeriğinin belirtilmesi maksadı ile yazılır. Amaç geniş kapsamlı olup hedefler ise ulaşılması istenilen noktaya ilişkin özel bilgi vermektedir (19).

Hedef, program ya da derse katılan öğrencilerin ulaşması beklenen ölçülebilir, özgün, kısa erimli ve gözlenebilir bilgi, beceri, tutum ve davranışlardır (19).

Öğrenme hedeflerinde ise, öğretmenlerin öğrencilerin müfredattan veya öğretme uygulamalarından kazanım beklentilerini tanımlamak için, öğrenciyi özneye alarak kullanılmaktadır (15).

Tez Çalışmasında Kullanılan Terimlerin Açıklamaları:

Program çıktısı: AÜTF programını tamamlamış bir mezunun sahip olması beklenen özellikler

Yetkinlik: AÜTF programını tamamlamış bir mezunun sahip olması beklenen özelliklerin, bir hekimin mesleğini yürütmek için göstermesi beklenen temel bireysel nitelikleri çerçevesinde tanımlanması.

Yeterlik: AÜTF programını tamamlamış bir mezunun sahip olması beklenen özelliklerinin gözlenebilir, iş odaklı ifadelerle tanımlanması.

Alt yeterlik: Yeterliklerin detaylandırılarak mezunun gösterdiği özelliklerin gözlenebilir, iş odaklı ifadelerle tanımlanması. Yeterlikten bir farkı olmayıp, anlaşılabilirliği kolaylaştırmak amacıyla kullanılan bir ifadedir. Listelenen tüm alt ve onun altındaki olası yeterlikler en sonunda yeterlik adıyla anılabilir.

Dönem öğrenim hedefi: AÜTF programının bir dönemi sonunda dönemi tamamlayan öğrencinin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumların tanımlanması

Staj öğrenim hedefi: AÜTF programının 4, 5 ve 6. dönemlerinde yer alan her bir stajın sonunda stajı tamamlayan öğrencinin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumların tanımlanması.

Ders kurulu öğrenim hedefi: AÜTF programının 1, 2 ve 3. dönemlerinde yer alan her bir ders kurulu sonunda ders kurulunu tamamlayan öğrencinin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumların tanımlanması.

Modül öğrenim hedefi: AÜTF programının 1, 2 ve 3. dönemlerinde yer alan her bir modülün (probleme dayalı öğrenme modülü, senaryo yazarak öğrenme modülü) sonunda bu modülü tamamlayan öğrencinin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumların tanımlanması.

Blok öğrenim hedefi: AÜTF programında yer alan her bir bloğun (toplumsal duyarlılık bloğu, özel çalışma modülleri bloğu, seçmeli dersler bloğu) sonunda bloğu tamamlayan öğrencinin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve tutumların tanımlanması.

2.2.2. Tıp Eğitiminde Hedeflerin Belirlenmesi

Bir eğitim programında hedeflerin belirlenmesi, eğitim içeriği ile öğretim stratejilerin seçimi ve uygun ölçme değerlendirme tekniklerinin belirlenmesinde anahtar rol taşımaktadır (19).

Eğitimde hedeflerin, eğitim strateji ve yöntemlerini belirlemenin önemi, ölçme değerlendirme ile doğrudan bir ilişki içerisinde. Eğitim programında önceliklerin belirlenmesi ve eğitim içeriğinin seçiminde de doğrudan yardımcıdır. Sonuç olarak bu durum amaç ve hedefler arasındaki farkı da ortaya koymaktadır (23). Eğitimde hedeflerin belirlenmesinin önemi, eğitimi yönlendirme, öğrenme öğretme süreci ile ölçme değerlendirme için rehberlik özelliği taşımasından kaynaklanmaktadır (19).

Öğrenme hedefi, aynı zamanda istenilen öğrenme çıktısının da tarifi olarak, bir işlevi ya da eğitim etkinliğinin başarısında etkili ve gerekli bir standarttır. Öğrenme hedeflerinin bazı olumlu özellikleri arasında öğrenenlerden nelerin beklendiği kısa ve net olarak belirtmeye yaraması, öğrencilerin eğitim programından edinmeleri beklenen bilgi, beceri, tutum ve davranış değişikliklerinin belirliliği ve kesinliğinin ifadesi gelmektedir. Öğrenim hedeflerinin açık, net ve ulaşılabilir şekilde belirlenmesi ise, iyi hekim yetiştirmede tıp eğitiminin en önemli konularındandır (19).

Öğrenme Hedeflerinin Yazılması

Tıp eğitimi alanında öğrenim hedeflerinin belirlenmesinde, sıklıkla Bloom tarafından geliştirilmiş sistematik sınıflama yapısında olan taksonomi kullanılmaktadır. Bu taksonomide hedefler, psikomotor, bilişsel ve davranışsal olarak 3 temel alan olarak sınıflandırılmıştır. Taksonomi daha sonra revize edilmiş revize Bloom taksonomisi olarak da alan yazında yer tutmaktadır. Bu sınıflamada tıp eğitiminde hedefleri belirlemek açısından basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru kavrama düzeyini ve öğrenmenin nasıl kurgulanacağı tanımlanmaktadır. Her bir basamağa nasıl geçileceği bir alt basamağın başarı ile geçilmesi temeline dayanan hiyerarşik yapıda bir sınıflamadır. Bilişsel alan bilgi ve entelektüel kapasite ile açığa çıkarılan entelektüel yeteneklerin geliştirildiği alanın ifadesidir. İkincisi psikomotor alan, motor becerilerin aktive edildiği, el becerisi, güç, hız kullanma ve koordinasyon gibi fizyolojik becerilerin baskın olduğu alandır. Davranışsal alan ise, dikkat, ilgi, değer, farkındalık, sorumluluk alma ve başkaları ile iletişimde dinleme ve cevap verme tutumlarını içeren alandır (19).

Öğrenim Hedeflerinin Sınıflaması

- Bloom taksonomisi:

I. Bilişsel alan; Bilgi, Kavrama, Uygulama, Analiz, Sentez, Değerlendirme

- II. Psikomotor alan; Alma, Tepkide Bulunma, Değer Verme, Örgütlenme, Kişilik Haline Getirme
- III. Duyuşsal alan; Algılama, Kurulma, Kılavuz Haline Getirme, Mekanikleşme, Beceri Haline Getirme, Yaratma

Öğrencilerin öğrenme faaliyeti sonucunda neleri yapabilecekleri ile ilgili olması nedeniyle öğrenme sonuçlarının tamamı aktif faaliyetlerdir. Öğrenme süreci boyunca düşünme düzeylerinin sınıflandırılması üzerine yapılan bu sınıflamada bilişsel, psiko-motor ve davranışsal öğrenme içerisinde bu üç öğrenme türünü ortaya koyulmuştur. Bloom taksonomisi, bilişsel öğrenmenin hiyerarşik bir düzende düşünce davranış analiz sentez aşamalarına doğru boyutlandırılarak sıralandığı altı basamaktan oluşmaktadır. Bu basamaklar şu şekildedir:

- 1-Bilgi; Anlamlandırmadan ezberlenmiş bilgi,
- 2-Kavrama; Niçin, nasıl, olmasaydı ne olurdu? sorularının yanıtı,
- 3-Uygulama; Bilgiyi yeni bir duruma uygulayabilme,
- 4- Analiz; Bütün parça ilişkisini kurabilme,
- 5-Sentez; Yeni bir ürün ortaya koyma,
- 6-Değerlendirme; Bir ürünü eleştirebilme olarak belirlenmiştir.

Bu taksonomi, farklı düşünme süreçlerinin hiyerarşi düzeninde sıralandığı bir sınıflandırma olarak yer tutmaktadır. Bu sınıflamaya göre öğrencinin üst basamağa geçmesi için bir alt basamağı ve ya altta yer alan tüm basamakları tamamlamış olması beklenmektedir. Örneğin, bir öğrencinin bir bilgiyi çözümleyebilmesinde (4. basamak) sırası ile bilgi, kavrama ve uygulama basamaklarını gerçekleştirmesi bu alt basamakları tamamlaması gerekmektedir (23).

Araştırmamızda kullandığımız öğrenim hedefi sınıflamaları tıp eğitimi alanında sıklıkla kullanılan bu taksonomi alan ve basamaklarına göre şekillendirilmiştir.

Tıp eğitiminin kurgusu, hekimlerin hastane ve toplum içinde sağlık hizmeti sunumuna odaklı olmaları, toplumun sağlığını geliştirme eğitimi alıp almayacakları, bilimsel

araştırmalarda da sorumluluk alma yetkinliğini kazanarak tıbbi uygulamalarında etik ilkelerine sadık kalacak şekilde yapılmalıdır. Tıp eğitimi programlarında mezundan beklenen yetkinlik ve yeterlikleri tanımlayan net bir bildirim eğitim programının temel yapı taşıdır. Programın hangi alanlarda yeterliliğe ve yetkinliğe sahip hekimler yetiştireceği, bireysel ve ekip olarak da iletişim özelliklerinin de dahil edildiği öğrencilerin hangi tutum ve becerilerle mezun olacaklarının da öğrenim hedeflerinde açıkça belirtilmiş olması elzem görülmektedir. Tıp eğitimi programının amaçlar ve öğrenme hedeflerini açıkça belirtilmiş olmasının benzeri alanlar ışıktutmasında da oldukça önem arz etmektedir (19).

Hedefleri Belirlemenin Eğitimde Önemi:

Tıp eğitimi programlarında hedef belirlemenin önemi programın nasıl geliştirileceği konusunda da aydınlatıcı olmaktadır. "Program geliştirme, eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme unsurları arasındaki dinamik ilişkiler bütünü olarak tanımlanmaktadır" (19).

Öğrenim hedeflerinin doğru şekilde oluşturulması bir ders programının bütün bileşenlerine etki etmektedir. Hedeflerin bazı özellikleri;

1. Öğrencilerden beklenenleri kısa ve öz olarak ifade etmeye yarar.
2. Öğrencilerden beklenenler konusunda eğitmenlerin netleşmesine yardım eder.
3. Öğrencilerden nelerin beklendiği kısa ve net olarak belirtmeye yaraması öğrencilerin eğitim programından edinmeleri beklenen bilgi beceri tutum ve davranış değişikliklerinin belirliliği ve kesinliğini ifade eder.
4. Hedefe ulaşmak için gerekli uygun eğitsel yöntemlerin seçiminde kolaylaştırıcıdır.
5. Eğitim programının yönlendirilmesinde eğitmenler, öğrenciler ve yöneticiler arası açık iletişim sağlar.
6. Uygun ölçme değerlendirme yönteminin belirlenerek eğitim programını değerlendirme ve etkinliğinin ortaya konmasını sağlar (19).

Öğrenme hedefleri ayrıca, istenilen öğrenme çıktılarını da tanımlamaktadır. Amaçlar geniş kapsamlı, hedefler ise istenilen noktanın ne olduğu hakkında özel bilgi verir. Bu

noktada açığa çıkabilen sorunlardan biri bazı durumlarda hedeflerin öğrenme niyetinin bir ifadesi olarak belirtilirken bazı durumlarda beklenen öğrenmeyi ifade edecek şekilde yazılmış olmalarıdır (22).

Hedeflerin kullanımında ortaya çıkabilecek problemlerden diğeri ise, hedeflerin zaman zaman öğrenilmesi beklenen şeyi ifade ederken bazen de öğretilmesi hedeflenenleri ifade etmesidir. Bu noktada hedeflerin öğrenci merkezli ya da eğitmen merkezli olup olmadığı konusu temel bir problem unsuru olmaktadır. “Yeterlik” ise, bilgi, bilginin nasıl uygulanacağı, sorumluluklar, beceri ve tutumlarla ilgili olarak pek çok anlamı taşımakla birlikte bireyin bunları ne dereceye kadar eyleme dökebileceğini tanımlanmasına yarar. Eğitim programlarında hedef, yeterliklerin geliştirilmesi konusudur. Yeterlikler ise çeşitli ders üniteleri içinde şekillenebilmekte ve değişik aşamalarda değerlendirilebilmektedir (19).

2.2.3. Tıp Eğitiminde Kalite Standartları ve Yeterliğe Dayalı Eğitim

Yeterliğe dayalı bir eğitim yaklaşımında müfredat ve değerlendirmenin, program çıktı becerilerinin ve kilometre taşlarının tanımlanmış bir mekanizma içerisinde düzenlenmesi önerilmektedir. Yapılan tanımların pek çoğu, sağlık meslekleri için bu eğitim yaklaşımını benimsemenin gerekçesine ilişkin argümanları içermektedir. Bu yaklaşımı kullanmaya yönelik tüm çabaların toplumsal olarak ya da hasta ihtiyaçlarıyla uyumlu olması, yöntemi benimseme için önemli bir gerekçe olarak yer tutmaktadır (24,25,26,27).

Buradaki temel konu tıp fakültelerinin hedeflerine hangi düzeylerde ulaşabildiği konusudur. Hedeflenen kalite standartlarının uygulamadaki eğitim modelleri ile sağlanıp sağlanamadığı ya da ne ölçüde sağlandığı ayrıca bu durumun nasıl denetlenebildiğinin ortaya konulması gerekliliğidir. Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu’nun “ Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitiminde Kalite Geliştirme Uluslar Arası Rehberi ” raporu dünyadaki 1500’den fazla tıp fakültesinden sadece belirli bir azınlığının dış değerlendirmeye tabii tutulduğunu ortaya koymuştur. Farklı eğitim modellerini benimsemiş ve kullandığı eğitim modelleri ile uyumlu eğitim araç ve gereçleri ile müfredat kullanan tıp fakültelerinde minimum yeterliklerin, nasıl sağlandığının ortaya konması önemlidir (28).

Ülkemizde Tıp Eğitiminin akreditasyonundan sorumlu olan TEPDAD tarafından belirlenen mezuniyet öncesi tıp eğitimi ulusal standartlarında yeterliğe dayalı eğitimi ön plana çıkaran maddeler bulunmaktadır (29).

Bunlar:

- Eğitim programının amaç ve hedefleri, hekimin toplumdaki rol ve sorumluluklarını yerine getirmesine yönelik mezuniyet hedefleri/ yetkinlikleri/ yeterlikleri/ kazanımlar şeklinde, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesine uyumlu biçimde, Ulusal Çekirdek Eğitim Programı göz önüne alınarak tanımlanmış olmalıdır.
- Eğitim programının amaç ve hedefleri yıllara / program evrelerine göre detaylandırılmış ve mezuniyet hedefleri/ yetkinlikleri/yeterlikler/ kazanımları ile ilişkilendirilmiş olmalıdır.
- Tıp Fakültesi, eğitim-öğretim ile ilgili tüm yapı ve süreçlerde mutlaka nitelikli ve etkin öğrenci temsiliyetini sağlayacak kurumsal bir sistem kurmuş ve çalıştırıyor olmalıdır.
- Program değerlendirme sistemi mutlaka, düzenli olarak alınan, analizi yapılan ve değerlendirilen öğrenci ve öğretim elemanı geribildirimlerini içeriyor olmalıdır.
- Program değerlendirme sistemi mutlaka, öğrenci başarısının düzenli izlenmesi ve değerlendirmesini kapsamış olmalıdır.
- Eğitim programında seçmeli programlar ve bağımsız çalışma saatlerine her evrede yer verilmiş olmalıdır.
- Eğitim programında öğrenen merkezli eğitim uygulamalarını her evrede yer verilmiş olmalıdır (29).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu çalışmada AÜTF eğitim programının mevcut çıktı ve hedefleri ile UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesinin doküman analizi yöntemiyle değerlendirilmesi ve öneriler geliştirilmesi planlanmıştır.

Doküman analizi, basılı ve elektronik belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmek için kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir (30). Nitel araştırmada kullanılan diğer yöntemler gibi doküman analizi de anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış oluşturmak, ampirik bilgi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirmektedir (31). Doküman analizi genellikle diğer nitel araştırma yöntemleri ile birlikte çeşitleme/ üçgenleme (triangulation) yapmak amacıyla kullanılmaktadır. Belli bir araştırma konusunun, aynı araştırma fenomeninin, vakasının incelenmesinde kombinasyon oluşturmaktadır (32). Doküman analizi süreci farklı yazarlar tarafından değişik biçimlerde tanımlanmış olsa da hepsinin ortak noktası analiz sürecinin, öncelikle verilerin dikkatli ve odaklı bir şekilde yeniden okunmasını ve gözden geçirilmesini içermesidir. Gözden geçiren kişi, seçilen verilere daha yakından bakmakta ve bir olgu ile ilgili temaları ortaya çıkarmak için verilerin özelliklerine göre kodlama ve kategori yapısı oluşturmaktadır (33). Bu araştırmada kullanılan doküman analizi süreci dokümanlara ulaşma, orijinalliğini kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanma basamaklarından oluşmaktadır (34).

- Dokümanlara ulaşma basamağı: Bu araştırmada dokümanlara ulaşmak için kaynak olarak AÜTF Tıp Fakültesi web sitesi ve UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesi kullanılmıştır. Ayrıca TEPDAD tarafından son akreditasyon ziyareti sonrası AÜTF Eğitim Programının amaç ve hedeflerine yönelik yapılan önerilere TEPDAD web sayfasından erişilmiştir. Ayrıca TEPDAD tarafından son akreditasyon ziyareti sonrası AÜTF Eğitim Programının amaç ve hedeflerine yönelik yapılan öneriler incelenmiştir.
- Orijinalliğini kontrol etme basamağı: Web siteleri kurumların kendisiyle ilgili bilgi ve belgeleri tüm paydaşlarıyla paylaştıkları güvenilir kaynaklardır. Buradan erişilen belgelerin ve bilgilerin orijinal olduğu kabul edilir. Bu nedenle AÜTF tıp fakültesi

web sitesi kaynak olarak seçilmiş ve tez süreci boyunca olası değişiklikler açısından içerik kontrol edilmiştir.

- Dokümanları anlama basamağı: Ulaşılan bütün belgeler eleştirel gözle değerlendirilmiş, eksiklik ve ifade sorunlarının olup olmadığı araştırılmıştır. Bu basamakta kuruma ait eğitim programının çıktılarının olup olmadığı, varsa yeterlik temelli tanımlanıp tanımlanmadığı, program birimlerine ait öğrenim hedeflerinde eksiklik ve ifade sorunlarının olup olmadığı değerlendirmede esas alınan parametreleridir. UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesi de belgede yapılan önerilerin uygunluğu açısından gözden geçirilmiştir.
- Veriyi analiz etme basamağı: Bu basamakta elde edilen Tıp Fakültesine ait ulaşılan farklı belgeler arasında uyum olup olmadığı, belgelerde yer alan çıktı ve öğrenim hedeflerinin birbiriyle ilişkilendirilip ilişkilendirilmediği, tez süreci içerisinde revize edilen belgelerin içeriklerinde ne gibi değişikliklerin olduğu karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesinin analizinde ise birbiriyle örtüşen yeterliklerin bulunup bulunmadığı, örnek olarak verilen alt yeterliklerin tanımlanmasına yönelik içeriğin yeterlik temelli tanımlanıp tanımlanmadığı açısından değerlendirilmiştir. Ayrıca TEPDAD tarafından son akreditasyon ziyareti sonrası AÜTF Eğitim Programının amaç ve hedeflerine yönelik yapılan öneriler analiz edilmiştir. Belge içeriklerinin yoğun olmaması nedeniyle kodlama yapılmamıştır.
- Veriyi kullanma basamağı: Elde edilen verilerin analizi sonrası UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesi göz önüne alınarak AÜTF eğitim programı çıktı ve öğrenim hedeflerine yönelik öneri niteliğinde bir belge oluşturulmuştur.

3.1. AÜTF Eğitim Programının Çıktı ve Hedeflerine Ulaşılması

Bu tez çalışmasında eğitim programının çıktılarının yeterlikler şeklinde öneri niteliğinde yeniden tanımlanması ve eğitim programı birimlerine ait hedeflerle karşılaştırılması planlandığı için öncelikle AÜTF web sitesinde yer alan ve eğitim programının çıktı ve hedeflerini barındıran sayfa ve belgelere ulaşılmıştır (AÜTF, 2021) o tarihte web sitesinde bulunan belgeler kaydedilmiştir (35). Daha sonra bu belgelerin güncellenmesi nedeniyle oluşan güncel belgelere (AÜTF, 2022) tarihinde yeniden ulaşılmış ve kaydedilmiştir (35). Ek olarak programın çıktı ve hedefleriyle ilişkili uzman görüşünü yansıtan TEPDAD önerilerine de ulaşılmıştır.

3.2. Elde Edilen Belgelerin Gözden Geçirilmesi ve Analizi

Elde edilen belgelerin anlaşılması için aşağıda sunulan parametreler kullanılarak değerlendirme yapılmıştır;

- Eğitim programının çıktısının (mezundan beklenen özelliklerin) hekim yeterliklerini kapsayacak şekilde kapsamlı, ayrıntılı ve yeterliğe dayalı olarak tanımlanıp tanımlanmadığını, AÜTF program çıktılarının, hekim yeterliklerini yeterince içerip içermediğini araştırmak için UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesi ile AÜTF program çıktıları karşılaştırılmıştır.

- Fakültenin web sitesinde yer alan değişik belgelerde tanımlanmış eğitim programı çıktı ve hedeflerinin birbiriyle uyumlu olup olmadığı veya birbirleriyle uyumunun karşılaştırmalı olarak gösterilip gösterilmediği,

- Eğitim programının tüm birimlerine (dönem, staj, ders kurulu, modül, blok vs.) ait hedeflerin eksiksiz tanımlanıp tanımlanmadığı,

- Eğitim programının birimlerine ait hedeflerin hedef yazma kurallarına uygun ifadelerle tanımlanıp tanımlanmadığı, eksiklik ve ifade sorunları olup olmadığı incelenmiştir.

Gözden geçirilen sayfa ve belgeler aşağıda verilmiştir:

3.2.1. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezunundan Beklenen Temel Roller Belgesi:

Eğitim sistemi rol ve yeterlikler belgesine AÜTF web sitesinden (AÜTF, 2021) erişilmiştir (35). Bu belgede 8 alanda tanımlanmış mezun yetkinliği ve altında tanımlanmış toplam 40 yeterlik bulunmaktadır.

AÜTF Mezunundan Beklenen Temel Roller ve Yeterlikler

1- Sağlık Hizmeti Sunan

1.1. Bağışıklama, anne çocuk sağlığı, çevre sağlığı, taramalar, işçi sağlığı, toplum beslenmesi, salgın ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele gibi koruyucu sağlık hizmetlerini uygular.

- 1.2. Tedavi edici ve esenlendirici sağlık hizmetlerinin gerektirdiği tanı, tedavi ve izlemleri yapabilmeyi sağlayacak bilgi ve beceriye sahiptir.
- 1.3. Hastanın hastalık öyküsünü alır ve fizik muayenelerini tam olarak yapar, tanı ve tedavi araçlarını etkin ve akılcı olarak kullanır.
- 1.4. Acil durumları ayırt eder, bunların ayırıcı tanı ve tedavisi için gereken işlemleri bilir.
- 1.5. Toplumda mortalite ve morbidite nedeni olan hastalıkları tanır, bu hastalıkların yönetimini bilir, gereken durumlarda tedavi yapar.
- 1.6. Akılcı ilaç kullanım ilkelerini bilir, akılcı ilaç kullanım ilkelerine uygun reçete yazabilir.
- 1.7. Tanı ve tedavi için gerekli testleri akılcı bir şekilde belirleyip, ister.
- 1.8. Adli sorumluluklarını bilir, kayıtları uygun olarak tutar.
- 1.9. Hastalarına gerektiği zaman danışmanlık hizmeti sunar.

2- Bilim İnsanı

- 2.1. Bilgiye hızlı-gücenilir biçimde ulaşır.
- 2.2. Eleştirel bakış ile bilgileri değerlendirebilir.
- 2.3. Yaşam boyu öğrenme ve mesleki gelişim ilkelerine uygun davranır.
- 2.4. Bilgiye, kanıta dayalı tıp kuralları çerçevesinde ulaşır ve aynı bilinçle değerlendirir.
- 2.5. Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır, bunun için gereken düzeyde İngilizce bilgisine sahiptir.
- 2.6. Çağdaş teknolojiyi bilir ve kullanabilir.
- 2.7. Bilimsel bir araştırmayı planlar, yürütür ve raporlayabilir.
- 2.8. Hedeflediği uzmanlık basamakları için ulusal ve uluslararası yeterlikleri sağlama sorumluluğu ve başarısını gösterir.

3- Mesleki Etik Değerlere Sahip

- 3.1. Hasta haklarını bilir.
- 3.2. Zarar vermeme, yarar sağlama, ayrımcılık yapmama, sır saklama, insan hayatına, özerkliğe saygı, adalet, insan onuruna saygı gibi güncel ve geleneksel mesleki etik değerlere sahiptir. İnsancılık, sabırlılık, fedakârlık, şefkat gibi kişisel-mesleki nitelik ve değerlere sahiptir.

3.3. Birinci basamak, acil, ikinci basamak, sevk gibi çalıştığı kurumdaki yetkinliklerini bilir.

3.4. Kaynakları etkin ve verimli kullanabilir.

4- Yönetici-Lider

4.1. Yönetim basamaklarını bilir.

4.2. Mesleği ile ilgili mevzuata hakimdir ve yorumlamayı bilir.

4.3. Yapılan hizmeti denetler.

4.4. Bir sağlık ekibine amaçlar doğrultusunda liderlik edebilir.

4.5. Toplumsal sorunlara duyarlılık ve sorumlulukla yaklaşır.

4.6. Çalıştığı sağlık alanıyla ilgili konularda bilirkişilik yapar.

4.7. Zamanı verimli kullanır.

4.8. Maliyet-etkin davranır.

5- İletişimci

5.1. Farklı sosyokültürel düzeydeki insanlar ile etkili iletişim kurabilir.

5.2. Bilgi sistemleri dahil bilgi ve iletişim teknolojilerini mesleki amaçlara uygun olarak kullanabilir.

5.3. Empati yapar, kötü haber verebilir.

5.4. Meslektaşlarıyla iletişim kurar ve sağlık hizmetinde bu becerilerinden yararlanır.

6- Ekip Üyesi

6.1. Ekibi tanır.

6.2. Ekibindeki tüm rolleri bilir.

6.3. Gerektiğinde yetki devri yapar.

6.4. Ekip içindeki görev ve sorumluluklarını bilir ve uygular.

7- Sağlık Eğiticisi

7.1. Birey ve toplum sağlığı konusunda hastalarına, topluma ve sağlık çalışanlarına eğitim verir.

8- Sağlık Savunucusu

8.1. Sağlığa ilişkin evrensel ilkeler ve uluslararası sözleşmelere uygun davranır, bu doğrultuda sağlık hakkını savunur.

8.2. Birey ve toplum sağlığını tehlikede olduğu durumlarda toplumu bilgilendirir ve sağlık hakkını savunur.

Tez çalışması sürecinde, AÜTF mezun yetkinlikleri kurum tarafından revize edilmiş olup, revize edilen mezun yetkinliklerine kurumun web adresinden (AÜTF, 2022) erişilmiştir (35). Bu belge içeriği aşağıda sunulmuştur.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezundan Beklenen Yetkinlikler

1. Sağlık hizmeti savunucusu
2. Mesleki ve etik ilkeleri benimseyen
3. Sağlık savunucusu
4. Lider/ yönetici
5. Ekip üyesi
6. İletişimci
7. Bilimsel ve analitik yaklaşım gösteren
8. Yaşam boyu öğrenen

3.2.2. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Yeterlikler Listesi:

Eğitim sistemi rol ve yeterliklerinin bulunduğu belgeye AÜTF web adresinden (AÜTF, 2021) erişilmiştir (35). Bu listede 13 adet program çıktısı (mezun özelliği) tanımlanmıştır. Belge içeriği aşağıda sunulmuştur:

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Yeterlikler Listesi

1. Temel ve klinik tıp bilgilerine sahiptir.
2. Bireyleri bütüncül bir yaklaşımla değerlendirerek, ayırıcı tanı yapar, uygun tetkikleri ister, tedavi planı oluşturur ve takip eder.
3. Kanıta dayalı tıp uygulamalarını benimser ve uygular.
4. Acil durumları tanır, gerekli tıbbi bakımı sağlar.
5. Yasal sorumluluklarını bilir, kayıtları uygun olarak tutar.
6. Adli olguları tanır, gerekli yasal işlemleri uygular.
7. Bilimsel ilkeleri, yöntemi ve bilgiyi tıbbi uygulamalarda ve araştırmalarda kullanır.

8. Evrensel mesleki etik ilkelere uyar.
9. Sağlık sistem organizasyonunun işleyişini bilir ve amaçlar doğrultusunda liderlik edebilir.
10. Etkin iletişim kurar.
11. Ekip içindeki görev ve sorumluluklarını bilir ve uygular.
12. Birey ve toplum sağlığı konusunda hastalarına, topluma ve sağlık çalışanlarına eğitim verir.
13. Birey ve toplum sağlığını tehdit eden durumlarda toplumu bilgilendirir ve sağlık hakkını savunur.

3.2.3. Ders Bilgi Paketi İçerisinde AÜTF Programı Öğrenme Çıktıları Listesi

AÜTF öğrenme çıktılarının yer aldığı listeye web sitesinden (AÜTF, 2021) erişilmiştir (36). Bu listede 13 adet program çıktısı (program yeterliği) tanımlanmıştır. Belge içeriği aşağıda sunulmuştur:

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Yeterlikler Listesi

1. Temel ve klinik tıp bilgilerine sahiptir.
2. Bireyleri bütüncül bir yaklaşımla değerlendirerek, ayırıcı tanı yapar, uygun tetkikleri ister, tedavi planı oluşturur ve takip eder.
3. Kanıta dayalı tıp uygulamalarını benimser ve uygular.
4. Acil durumları tanır, gerekli tıbbi bakımı sağlar.
5. Yasal sorumluluklarını bilir, kayıtları uygun olarak tutar.
6. Adli olguları tanır, gerekli yasal işlemleri uygular.
7. Bilimsel ilkeleri, yöntemi ve bilgiyi tıbbi uygulamalarda ve araştırmalarda kullanır.
8. Evrensel mesleki etik ilkelere uyar.

9. Sağlık sistem organizasyonunun işleyişini bilir ve amaçlar doğrultusunda liderlik edebilir.

10. Etkin iletişim kurar.

11. Ekip içindeki görev ve sorumluluklarını bilir ve uygular.

12. Birey ve toplum sağlığı konusunda hastalarına, topluma ve sağlık çalışanlarına eğitim verir.

13. Birey ve toplum sağlığını tehdit eden durumlarda toplumu bilgilendirir ve sağlık hakkını savunur.

3.2.4. 2020-21 (Eski) ve 2022-2023 Eğitim Yılı (Güncel) Eğitim Programı Öğrenim Hedefleri

Tez çalışmasının başlangıcında AÜTF web sitesinde bulunan 2020-21 eğitim programı öğrenim hedeflerine (AÜTF, 2021) erişilmiştir (37).

Tez çalışması sonlandırılmadan önce AÜTF web sitesinde bulunan eğitim programı öğrenim hedefleri 2022-23 eğitim yılı için kurum tarafından güncellenmiştir. Süreç içerisinde bu güncel belgeye (AÜTF, 2022) erişilmiştir (38).

Bu süreç sonucunda güncellenen yeni hedefler de tıpkı önceki hedefler gibi gözden geçirilmiş ve eski-yeni hedeflerin karşılaştırmaları yoluyla içerik analizi yapılmıştır. Eski ve güncel öğrenim hedeflerinin yer aldığı karşılaştırmalı tablolar her bir dönem için aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.1 AÜTF Dönem 1 eğitim programı dönem ve kurullarının hedeflerinin güncellenme çalışması öncesindeki ve sonrasındaki durumlarını vermektedir.

Tablo 3.1. AÜTF Dönem 1 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri

DÖNEM HEDEFLERİ	ESKİ	GÜNCELLENMİŞ
DÖNEM 1 HEDEFİ	Dönem 1'in sonunda, öğrenciler vücudun normal yapı ve fonksiyonlarının anlaşılmasına temel oluşturacak evrim kavramı, hücrenin makro molekülleri, metabolizması, morfolojisi, döngüsü, genetiği, doku yapısı, fonksiyonları ve hareket sistemi, periferik damar ve sinirlerin yapı ve fonksiyonlarını ayrıca embriyolojisi ile ilgili bilgileri öğrenir, kavrar ve analiz eder.	1. Normal hücre yapısı, fonksiyonlarını makro ve moleküler düzeyde tanıır. 2. Hayatın evrelerini açıklar ve analiz eder. 3. Hücre, doku, kas iskelet sistemi normal yapısı ve fonksiyonlarını açıklar. 4. Türkiye sağlık sisteminin ve uygulamalarının temel ilkelerini açıklar. 5. Mesleksi etik, tıp felsefesi ve profesyonel ilkeler ile insan davranışının özelliklerini tanımlar. 6. Toplumda sık görülen hastalıklara ilişkin sorunları tanıma ve temel tıp bilimleri ile entegre etmeyi analiz eder. 7. Toplumsal sorunları açıklar ve bir proje ile uygular. 8. Sağlık hizmeti sunumuna temel oluşturacak mesleksi beceri uygulamalarını yapar. 9. Bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişiminde etkili olabilecek tıp eğitiminin ve iletişimin temel ilkelerini tanımlar. 10. Tıp eğitimine yönelik çalışmalarının etkinliğini arttırmaya yönelik bilişim uygulamalarını tanıır ve uygular.
DERS KURULU-1	Temel Bilimlere Giriş Ders Kurulu 1.Halk sağlığı sorunlarının anlaşılaraq, tıbbi etik ve felsefenin öneminin kavranması 2.Temel bilişim uygulamalarının teorik ve pratik olarak değerlendirilmesi 3.Organik kimyaya giriş, biyo moleküller, kimyasal bağlar, ve biyokimyada temel kavramların öğrenilmesi.	1. Halk sağlığı sorunlarını, tıbbi etik ve felsefenin önemini tanımlar. 2. Mesleki kimlik oluşumunda tıp tarihine evrimsel yaklaşıma dayalı eğitimin ve tıp felsefesinin önemini tanımlar. 3. Organik kimyaya giriş, biyo moleküller, kimyasal bağlar ve biyokimyada temel kavramları açıklar. 4. Temel biyo moleküllerin (protein, lipid, karbohidratların) tanımı, sınıflandırılması ve özelliklerinin teorik ve pratik anlamda değerlendirir. 5. İlk yardım ve temel tıbbi becerileri uygular. 6. Canlılığın oluşumunda hücrenin evrimi, hücrenin yapı ve fonksiyonlarının öğrenilerek hücresel organizasyonunu açıklar (zar sistemleri, yapı ve

		fonksiyonu, organel yapısı, organeller arası iletişim, hücre iskeleti). 7. Hücresinin önemli fonksiyonlarını yürüten biyomoleküllerin yapı, sentez ve işlevlerine (genetik bilgi, genetik bilgi akışı, protein sentezi) ait temel bilgileri açıklar. 8. Öğrenme stili, Tıp eğitiminde öğrenme sürecini açıklar.
DERS KURULU-2-3	Temel Bilimler 2 ve Hücre Biyolojisi Ders Kurulu 1.Canlılığın oluşumunda hücrenin evrimi, hücrenin yapı ve fonksiyonlarının öğrenilerek hücresel organizasyonunun anlaşılması (zar sistemleri, yapı ve fonksiyonu, organel yapısı, organeller arası iletişim, hücre iskeleti). 2.Temel biyomoleküllerin (protein, lipid, karbonhidratların) tanımı, sınıflandırılması ve özelliklerinin teorik ve pratik anlamda değerlendirilmesi. Hücre Biyolojisi ve Genetik 1.Hücresinin önemli fonksiyonlarını yürüten biyomoleküllerin yapı, sentez ve işlevlerinin öğretilmesi (genetik bilgi, genetik bilgi akışı, protein sentezi) genetik kontrol mekanizmalarına ait temel bilgilerin öğrenilmesi, 2.Hücre metabolizmasının öğrenilmesi 3.İnsan genom organizasyonu, genetik bilginin yeni kuşaklara aktarılması, insan genetiğine giriş, kromozomal ve moleküler genetik hastalıklarının temeli ve öneminin anlaşılması, 4.Hücre farklılaşması ve sinyal iletim mekanizmalarının öğrenilmesi, 5.Anatomiye giriş kavramlarını ve anatomik terminolojinin öğrenilmesi.	1. Hücre membranının elektriksel özelliklerini biyofiziksel açıdan değerlendirir. 2. Hücre membranının fizyolojik özelliklerini açıklar. 3. Hücresinin önemli fonksiyonlarını yürüten biyomoleküllerin yapı, sentez ve işlevlerini ve genetik kontrol mekanizmalarına ait temel bilgilerin farklarını söyler. 4. Hücre metabolizması, farklılaşması ve sinyal iletim mekanizmalarını tanımlar. 5. İnsan genom organizasyonu, genetik bilginin yeni kuşaklara aktarılması, insan genetiğine giriş, kromozomal ve moleküler genetik hastalıkların temeli ve önemini açıklar. 6. Anatomiye giriş kavramlarını ve temel Latince terminoloji tanımlar.
DERS KURULU-3-4-5	Doku ve Hareket Sistemi Ders Kurulu -1 1. Anatomiye giriş kavramlarını ve anatomik terminolojiyi bilir 2. Kemik, kas, damar ve sinir yapısının anatomisinin bilinmesi 3. Kemik, kas, damar ve sinir dokusunun histolojisini bilinmesi 4. Kas, sinir ve doku biyokimyasının öğrenilmesi 5. Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısı ve bu dokuların fonksiyon ile ilişkisi ve biyokimyasal açıdan bilgi kazanılması. 6. Hücre, aksiyon potansiyelinin, yerel potansiyelinin oluşumu ve iletilmesi 7. Kas kasılması – gevşeme mekanizmasını öğrenmek, sinir hücresinin yapısı, sinir iletim fizyolojisi ve biyokimyasının öğrenilmesi, 8. Hücrelerin uyarılmasını ve biyofiziksel özelliklerinin bilinmesidir. 9. Tüm vücut kemik ve eklemlerini bilir	Ders Kurulu 4 1. Üst ve alt ekstremitte kemik, eklem kas ve periferik oluşumlarını tanımlar. 2. Kemik, kas, damar ve sinir dokusunun histolojik yapıları tanımlar 3. Kas, sinir ve doku biyokimyası ile ilgili temel bilgileri tanımlar 4. Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısını ve bu dokuların fonksiyon ile ilişkisini biyokimyasal açıdan mekanizmalarını açıklar. 5. Hücre aksiyon potansiyelinin, yerel potansiyelinin oluşumu ve iletilmesini sentezler 6. Kas kasılma-gevşeme mekanizmasını, sinir hücresinin yapısı, sinir iletim

	Hareket Sistemi Ders Kurulu-2 1.Tüm vücut kas ve periferik oluşumlarını öğrenir. 2.Gametogenez, genital siklus, gebelik oluşumu, gebelik ilk üç haftası ile yardımcı üreme tekniklerinin bilinmesi ve kavranmasıdır.	fizyolojisini ve biyokimyasını öğrendiklerini ifade eder 7. Hücrelerin uyarılmasını ve biyofiziksel özelliklerini açıklar. Ders Kurulu 5 1. Baş ve gövde kemik, eklem, kas ve periferik oluşumlarını öğrenir 2. Gametogenez, genital siklus, gebelik oluşumu, gebeliğin ilk üç haftası ile yardımcı üreme teknikleri, genetik kopyalama ve embriyo transferi, teratoloji ve embriyolojik malformasyonları tanımlar. 3. Gelişim ve Kişilik Kuramları, Davranışın Nörobiyolojik Temelleri ve Bağımlılık psikofizyolojisini sentezler.
PDO	YOK	YOK
Toplumsal Duyarlılık Projeleri Bloğu	YOK	1. Toplumsal sorunları açıklar ve farkındalık oluşturur. 2. Mesleki kimlik oluşumunda hekimlik anlayışına farklı bakış açısı tartışır. 3. Temel sunu teknikleri ve kendini ifade etme tekniklerini uygular. 4. Hekimlerin toplum lideri olarak sorumluluklarını inceler. 5. Teknolojik gelişmeleri yaşamına entegre etmeyi tasarlar, uygulamaları taklit eder. 6. Takım içinde çalışma becerisini gösterir. 7. Zaman yönetimi yapar. 8. Toplumsal ve bireysel gelişime katkı sağlayacak alışkanlıklar oluşturur. 9. Toplumsal farkındalık için topluma yönelik etkinlikler tasarlar ve bu etkinlikleri uygular.

Tablo 3.1’de verilen AÜTF Dönem 1’e ait eski ve güncellenmiş hedefler listesi, araştırma kapsamında yapılan öğrenim hedeflerinin analizinde kullanılmıştır. Söz

konusu analizde, Tablo 3.1’deki güncellenmiş hedef listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yeterlik ve alt yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.2 AÜTF Dönem 2 eēitim programı dönem ve kurullarının hedeflerinin güncellenme çalışması öncesindeki ve sonrasındaki durumlarını vermektedir.

Tablo 3.2. AÜTF Dönem 2 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri

DÖNEM HEDEFİ	ESKİ	GÜNCELLENMİŞ
DÖNEM 2 ÖĞRENİM HEDEFİ	YOK	1. Organların normal yapı ve fonksiyonlarını sistemler altında açıklar. 2. Hastalıkların oluşum mekanizmalarını, meydana gelen fizyopatolojik değişiklikleri ve farmakolojik ilkelere ilişkin temel bilgileri açıklar. 3. Toplumda sık görülen hastalıklara ilişkin sorunları tanıma ve temel tıp bilimlerine entegre etme becerisi kazanır. 4. Mesleki İngilizceyi kullanarak bilimsel makaleleri okur, literatür taraması yapar ve analiz eder. 5. Tıbbi konularda ilgi duyduğu alanlarda proje temelli olarak derinlemesine çalışır.
DERS KURULU-1	Hemopoetik, Dolaşım ve Solunum Sistemi Ders Kurulu 1.Kanın bileşenlerini, fiziksel ve fonksiyonel özelliklerini bilir 2.Plazmanın yapısı, içeriği, işlevleri ve bu işlevlere aracılık eden maddeleri kavrar 3.Kan hücrelerinin yapısı, tipleri, üretimi, gelişimi ve histolojik özelliklerini öğrenir 4.Kan hücrelerinin fonksiyonları ve bu sırada ortaya çıkan biyokimyasal tepkimeleri bilir 5.Demir metabolizması, hemoglobin molekülünün yapısı, tipleri, özellikleri, sentezi, yıkımı ve yıkım sonucu oluşan ürünleri kavrar 6.Eritrosit morfolojisi ve metabolizmasını bilir, yorumlar 7.Eritrosit azlığı veya fazlalığının nedenleri ve sonuçlarını öğrenir 8.Bağışıklık mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü kavrar 9.Kanama-pıhtılaşma mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü bilir	1. Kanın bileşenlerini, fiziksel ve fonksiyonel özelliklerini bilir, kan hücrelerinin biyokimyasal tepkimelerini açıklar. 2. Kan hücrelerinin normalden az ya da çok olduğu durumların nedenlerini ve sonuçlarını açıklar. 3. Bağışıklık mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü kavrar. 4. Kanama-pıhtılaşma mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü bilir. 5. Kalp ve damar sisteminin (arter, ven, kapiller, lenfatik) ilişkisi, morfolojik ve histolojik özellikleri ve gelişimlerini öğrenir. 6. Kalp kasının elektro fizyolojik özellikleri ve bu özelliklerin kalbin pompa fonksiyonu ile ilişkisini kavrar ve EKG ile değerlendirir. 7. Uygun doku perfüzyonunun sağlanmasında kalp ve damar sisteminin işbirliği, damar sisteminde basınç-akım ilişkisi, mikro dolaşımın kontrol mekanizmalarını kavrar ve analiz eder

10.Eritrosit-retikülosit sayımını, hemoglobini, hematokrit ve sedimentasyon ölçümünü yapar 11.Periferik yayma, lökosit sayımı lökosit formülünün değerlendirilmesi, kemik iliği yaymasının değerlendirilmesini öğrenir ve yorumlar 12.Kan gruplarının saptanmasını bilir ve uygular 13.Kanama-pıhtılaşma zamanının ölçümünü gösterir Kalp ve Damar Sistemi 1.Göğüs boşluğunun yapısını, içindeki oluşumları ve komşuluklarını bilir 2.Kalp ve damar sisteminin (arter, ven, kapiller, lenfatik) ilişkisi, morfolojik ve histolojik özellikleri ve gelişimlerini öğrenir 3. Kalp kasının elektrofizyolojik özellikleri ve bu özelliklerin kalbin pompa fonksiyonu ile ilişkisini kavrar 4. Elektrokardiyografinin temel ilkeleri, EKG dalgalarının anlamları, kalbin elektriksel ekseninin hesaplanmasını öğrenir 5.Dolaşım sisteminde akım-basınç-direnç ilişkisini kavrar 6.Uygun doku perfüzyonunun sağlanmasında kalp ve damar sisteminin işbirliği, damar sisteminde basınç-akım ilişkisi, mikro dolaşımın kontrol mekanizmalarını kavrar ve analiz eder 7.Kan basıncının düzenlenmesinde işlev gören nörojenik ve hormonal mekanizmaları öğrenir 8.Kalp seslerinin uygun dinleme odaklarından dinlenmesini, kan basıncının ölçülmesini yapar, EKG çekimini bilir, uygular 9.EKG üzerinde kalp hızının hesaplanmasını, kalp ritminin değerlendirilmesini ve vektör analizinin yapılmasını öğrenir Solunum Sistemi 1. Üst hava yollarının makroskobik ve mikroskobik yapısı ve göğüs kafesi içindeki komşuluk ilişkilerini bilir, soluk alışverişi	8. Kan basıncının düzenlenmesinde işlev gören nörojenik ve hormonal mekanizmaları öğrenir 9. Üst hava yollarının makroskobik ve mikroskobik yapısı ve göğüs kafesi içindeki komşuluk ilişkilerini bilir, soluk alışverişi esnasında havanın bu yollardan geçişi sırasındaki akım, direnç ilişkileri ve parsiyel gaz basınçlarındaki değişiklikleri öğrenir 10. Gaz alışverişinin yapıldığı alt hava yollarının makroskobik ve mikroskobik yapısı, akciğer loblarının yerleşim düzeni ve sayısını bilir, Bu kavramlar ile ventilasyon mekanizmasını düzenleyen faktörleri (akciğerin elastik özellikleri, toraks içi negatif basınç), solunum fonksiyon testlerinin ölçülmesini ve değerlendirilmesini kavrar ve analiz eder 11. Atmosfer ile kan, kan ile hücre arasındaki oksijen ve karbondioksit alışverişinin dinamiğini, bu gazların taşınması ve bu süreçteki biyokimyasal tepkimeleri kavrar. 12. Solunum aktivitesini düzenleyen beyin sapındaki merkezleri, bunların işleyişini, bu merkezlere veri taşıyan periferik ve santral kemoreseptörlerin yapı ve fonksiyonlarını öğrenir. 13. Solunum aktivitesini düzenleyen beyin sapındaki merkezleri, bunların işleyişini, bu merkezlere veri taşıyan periferik ve santral kemoreseptörlerin yapı ve fonksiyonlarını öğrenir, bunların egzersiz, yükseklik ve sualtında gösterdiği değişiklikleri bilir.
---	---

	esnasında havanın bu yollardan geçişi sırasındaki akım, direnç ilişkileri ve parsiyel gaz basınçlarındaki değişiklikleri öğrenir 2. Gaz alışverişinin yapıldığı alt hava yollarının makroskobik ve mikroskobik yapısı, akciğer loblarının yerleşim düzeni ve sayısını bilir, Bu kavramlar ile ventilasyon mekaniğini düzenleyen faktörleri (akciğerin elastik özellikleri, toraks içi negatif basınç), solunum fonksiyon testlerinin ölçülmesini ve değerlendirilmesini kavrar ve analiz eder 3. Akciğer dolaşımı ve kan akımı dinamiklerini öğrenir ve akciğerdeki gaz değişimi ile ilişkisini bilir 4. Atmosfer ile kan, kan ile hücre arasındaki oksijen ve karbondioksit alışverişinin dinamiğini, bu gazların taşınması ve bu süreçteki biyokimyasal tepkimeleri kavrar 5. Solunum aktivitesini düzenleyen beyin sapındaki merkezleri, bunların işleyişini, bu merkezlere veri taşıyan periferik ve santral kemoreseptörlerin yapı ve fonksiyonlarını öğrenir. 6. Solunum sistemi fonksiyonlarının egzersiz, yükseklik ve sualtında gösterdiği değişiklikleri bilir 7. Bu dönemde öğrenilmesi hedeflenen konuların daha iyi kavranılması için çok sınırlı olarak solunum patolojilerini öğrenir.	
DERS KURULU-2	Sindirim ve Boşaltım Sistemleri Ders Kurulu 1.Sindirim sistemini oluşturan organların makroskobik ve mikroskobik özelliklerini, embriyonik gelişimlerini, karın boşluğu içindeki yerleşimlerini ve komşuluklarını bilir 2.Besinlerin sindirilmesinde görev alan salgıların salgılandıkları organları öğrenir ve salgıların özelliklerini, fonksiyonlarını, düzenlenmesini kavrar 3.Sindirim işlevi sırasında oluşan biyokimyasal ve metabolik olayları öğrenir 4.Sindirim sistemini düz kasının elektro fizyolojik özellikleri ile birlikte, sindirim sisteminin motor aktivitesinin özelliklerini ve kontrolünü kavrar 5.Sindirilmiş olan besinlerin emilim yerlerini, emilme mekanizmalarını öğrenir	1. Boşaltım sistemi organlarının makroskobik ve mikroskobik yapısını, embriyonik gelişimlerini, batın içindeki yerleşimlerini ve komşuluk ilişkilerini öğrenir 2. Böbreğin görevlerini bilir, böbrekte plazmanın süzülme mekanizmalarını ve bunun üzerine etkili faktörleri açıklar. 3. Böbrek tubulleri boyunca etkili olan reabsorbsiyon ve sekresyon mekanizmalarını ve idrar oluşumunu kavrar. 4. Miksiyonun fonksiyonel mekanizmalarını öğrenir. 5. Organizmada asit-baz düzenlenmesini açıklar. 6. Sindirim sistemini oluşturan organların makroskobik ve mikroskobik özelliklerini, embriyonik gelişimlerini,

	6.Sindirim ve emilimin düzenlenmesinde görev alan gastrointestinal sistem kaynaklı hormonları kavrar Boşaltım Sistemi 1.Boşaltım sistemi organlarının makroskopik ve mikroskopik yapısını, embriyonik gelişimlerini, batin içindeki yerleşimlerini ve komşuluk ilişkilerini öğrenir 2.Böbrek dolaşımının hemodinamik özelliklerini ve bu özelliklerin fonksiyonel önemini kavrar 3.Böbrekte sıvıların süzülme mekanizmalarını ve bunun üzerine etkili faktörleri öğrenir 4.Böbrek tubulleri boyunca etkili olan reabsorbsiyon ve sekresyon mekanizmalarını ve idrar oluşumunu kavrar 5.Miksiyonunfonksiyonel mekanizmalarını öğrenir 6.Bu dönemde öğrenilmesi hedeflenen konuların daha iyi kavranılması için çok sınırlı olarak boşaltım sistemi ile ilgili hastalıkların fizyopatoloji ve patolojilerini öğrenir.	karın boşluğu içindeki yerleşimlerini ve komşuluklarını bilir. 7. Besinlerin sindirilmesinde görev alan salgıların salgılandıkları organları öğrenir ve salgıların özelliklerini, fonksiyonlarını, düzenlenmesini açıklar. 8. Sindirim işlevi sırasında oluşan biyokimyasal ve metabolik olayları öğrenir. 9. Sindirim sistemini düz kasının elektro fizyolojik özellikleri ile birlikte, sindirim sisteminin motor aktivitesinin özelliklerini ve kontrolünü kavrar. 10. Sindirilmiş olan besinlerin emilim yerlerini, emilme mekanizmalarını öğrenir. 11. Sindirim ve emilimin düzenlenmesinde görev alan gastrointestinal sistem kaynaklı hormonları kavrar.
DERS KURULU-3	Merkez Sinir Sistemi ve Duyu Organları Ders Kurulu 1.MSS’ ni oluşturan yapıları ve bölümleri tanımlar, bu yapıların ve duyu organlarının normal makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, gelişimlerini, yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir 2.Uyaran çeşitlerini ve çeşitli uyaranların algılanma ve iletilme mekanizmaları ile uyaranlara uygun yanıtların oluşturulma mekanizmalarını kavrar 3.MSS’nin çeşitli bölümlerinin ve duyu organlarının normal fonksiyonlarını öğrenir 4.MSS’nin çeşitli bölümlerinin birbiriyle olan anatomik ve fonksiyonel ilişkisini öğrenir 5.Bilinç ve duygulanım durumlarının sinir sistemi tarafından nasıl düzenlendiğini kavrar 6.Sinir sisteminin insan davranışlarını düzenleme mekanizmalarını kavrar.	1. MSS’ ni oluşturan yapıları ve bölümleri tanımlar, bu yapıların ve duyu organlarının normal makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, gelişimlerini, yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir 2. Uyaran çeşitlerini ve çeşitli uyaranların algılanma ve iletilme mekanizmaları ile uyaranlara uygun yanıtların oluşturulma mekanizmalarını kavrar 3. MSS’nin çeşitli bölümlerinin ve duyu organlarının normal fonksiyonlarını öğrenir 4. MSS’nin çeşitli bölümlerinin birbiriyle olan anatomik ve fonksiyonel ilişkisini öğrenir 5. Bilinç ve duygulanım durumlarının sinir sistemi tarafından nasıl düzenlendiğini kavrar 6. Sinir sisteminin insan davranışlarını düzenleme mekanizmalarını kavrar.
DERS KURULU-4	Endokrin ve Üreme Sistemleri Ders Kurulu 1. Endokrin ve üreme sistemlerini oluşturan organların makroskopik ve mikroskopik	1. Endokrin ve üreme sistemlerini oluşturan organların makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, embriyonik

	özelliklerini, embriyonik gelişimlerini, vücuttaki yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir 2.Hormonların genel ve yapısal özelliklerini, sentez ve metabolizmalarını, etki mekanizmalarını ve etki yerlerini kavrar 3.Hormonların birbirleriyle olan etkileşimleri ve salgılanmalarının kontrolünü kavrar 4. Büyüme-gelişme üzerine etkili hormonların, işlevlerini, etkili oldukları dönemleri ve dokuları öğrenir 5.Metabolizmanın düzenlenmesinde görev alan hormonların fonksiyonlarını öğrenir, etkili oldukları metabolik basamakları kavrar 6. Vücut sıvı-elektrolit ve iyon dengesinin düzenlenmesinde işlev gören hormonların fonksiyonlarını öğrenir 7. Çeşitli stres durumlarına organizmanın uyumunun sağlanmasına katkıda bulunan hormonların etki şekillerini öğrenir 8. Üreme fonksiyonunun kazanılması sürecinde ortaya çıkan hormonal değişimleri ve bu değişimlerin sonuçlarını kavrayarak kadında ve erkekte üreme fonksiyonunun düzenlenme mekanizmalarını kavrar 9. Gebelik döneminde ortaya çıkan hormonal ve sistemik değişiklikleri nedenleriyle öğrenir, doğum olayının ve laktasyonun gerçekleşmesine katkıda bulunan mekanizmaları kavrar	gelişimlerini, vücuttaki yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir. 2. Hormonların genel ve yapısal özelliklerini, sentez ve metabolizmalarını, etki mekanizmalarını ve etki yerlerini kavrar. 3. Hormonların birbirleriyle olan etkileşimleri ve salgılanmalarının kontrolünü kavrar. 4. Büyüme-gelişme üzerine etkili hormonların, işlevlerini, etkili oldukları dönemleri ve dokuları öğrenir. 5. Metabolizmanın düzenlenmesinde görev alan hormonların fonksiyonlarını öğrenir, etkili oldukları metabolik basamakları kavrar. 6. Vücut sıvı-elektrolit ve iyon dengesinin düzenlenmesinde işlev gören hormonların fonksiyonlarını öğrenir. 7. Çeşitli stres durumlarına organizmanın uyumunun sağlanmasına katkıda bulunan hormonların etki şekillerini öğrenir. 8. Üreme fonksiyonunun kazanılması sürecinde ortaya çıkan hormonal değişimleri ve bu değişimlerin sonuçlarını kavrayarak kadında ve erkekte üreme fonksiyonunun düzenlenme mekanizmalarını kavrar. 9. Gebelik döneminde ortaya çıkan hormonal ve sistemik değişiklikleri nedenleriyle öğrenir, doğum olayının ve laktasyonun gerçekleşmesine katkıda bulunan mekanizmaları kavrar.
DERS KURULU-5	Hastalıkların Biyolojik Temeli Ders Kurulu 1. Hastalıkların nedenleri veya etkenleri ile oluşum mekanizmalarını öğrenir 2. Hastalık durumlarında ortaya çıkan biyokimyasal değişiklikleri, hücre ve dokularda gelişen makroskobik ve mikroskobik değişiklikleri öğrenir 3. Organizmayı hastalıklara karşı koruyan savunma mekanizmalarını ve işleyiş şekillerini öğrenir 4. Hastalıkların ilaçla tedavisinde önemli olan yaklaşımları ve temel bilgileri kavrar	1. Hastalıkların nedenleri veya etkenleri ile oluşum mekanizmalarını öğrenir. 2. Hastalık durumlarında ortaya çıkan biyokimyasal değişiklikleri, hücre ve dokularda gelişen makroskobik ve mikroskobik değişiklikleri öğrenir. 3. Organizmayı hastalıklara karşı koruyan savunma mekanizmalarını ve işleyiş şekillerini öğrenir. 4. Hastalıkların ilaçla tedavisinde önemli olan yaklaşımları ve temel bilgileri kavrar.

Özel Çalışma Modülleri Bloğu	YOK	YOK
PDÖ	YOK	YOK

Tablo 3.2’de verilen AÜTF Dönem 2’ye ait eski ve güncellenmiş hedefler listesi, araştırma kapsamında yapılan öğrenim hedeflerinin analizinde kullanılmıştır. Söz konusu analizde, Tablo 3.2’deki güncellenmiş hedef listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yeterlik ve alt yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.3 AÜTF Dönem 3 eğitim programı dönem ve kurullarının hedeflerinin güncellenme çalışması öncesindeki ve sonrasındaki durumlarını vermektedir.

Tablo 3.3. AÜTF Dönem 3 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri

DÖNEM HEDEFİ	ESKİ	GÜNCELLENMİŞ
DÖNEM 3 HEDEFLERİ	1.Sık görülen ya da toplum ve insan sağlığına mortalite ve morbidite açısından önemli etki yapan hastalıkların patolojik süreçlerini öğrenir, belirti ve bulgularla ilişkisini kuracak ön bilgi kazanır. 2.Semptomatik ve hastalıklara özgü farmakolojik yaklaşımı sistemler temelinde kazanır 3.Hastalıklara neden olan mikroorganizmaları, oluşturduğu hastalıkları bilir, özelliklerini ayırt eder, bu etkenlerin hastalık oluş mekanizmaları ve tedavi yaklaşımlarını bilir 4.Çocuk ve erişkinde öykü almayı öğrenir, fizik muayene temel ilkelerini benimser ve uygular 5.Temel mesleksel becerilerin tümünü maketlerde tam öğrenir, ustalık seviyesinde uygular 6.Hastalara etik yaklaşımı kavrar ve uygular. 7.Hastalıkların toplumsal boyutlarını bilir. Birinci basamakta yer alan hastalıkları gözler. 8.Koruyucu sağlık hizmetlerini bilir ve uygulamalarına yansıtır. 9.Toplumsal düzeyde hizmet eden toplum sağlığına önemli etki yapacak bazı kurumları (Huzurevi, Çocuk esirgeme kurumu vb.) gözler ve işlevlerini öğrenir.	1. Organların anormal yapı ve fonksiyonlarını tanır. 2. Hastalıkların bulgularını, temel mekanizmalarını, patolojisini, etkenlerini, tanı testlerini ve tedavideki temel prensipleri açıklar. 3. Sık görülen toplum sağlığını etkileyen klinik sorunları tanımlar. 4. Sistemlere yönelik hastanın öyküsünü alır, fizik muayene yapar ve temel mesleksel becerileri uygular. 5. Bilimsel araştırma yöntemlerinin temel özelliklerini açıklar ve analiz eder. 6. Toplumda sık görülen hastalıklara ilişkin sorunları tanıma, analiz etme ve değerlendirme becerisini kazanır. 7. Mesleksel etik ve profesyonel ilkeleri benimser ve uygular. 8. Sağlık hizmeti sunumunda kullanabileceği temel bilişim uygulamaları becerilerini kazanır.
BİRİNCİ DERS KURULU: KLİNİĞE GİRİŞ VE ENFEKSİYON HASTALIKLARI	YOK	1. Çocuk ve yetişkin hastadan öykü alır ve fizik muayene yapar. a. Çocuk hastada sistemlere özgü muayeneyi uygular ve açıklar. b. Erişkin hastada sistemlere özgü muayeneyi uygular ve açıklar. 2. Çocuklarda büyüme ve gelişmenin nasıl değerlendirildiğini tanımlar. 3. Geriatrik hastaya özgü değerlendirme yapar. 4. Tanısal laboratuvar testlerinden uygun olanları önerir ve

		laboratuvara ulaştırılmasında dikkat edilmesi gereken durumları tanımlar. 5. Laboratuvar test sonuçlarını değerlendirir 6. Enfeksiyon etkenlerinin temel özelliklerini tanımlar, hastalık oluşturma ilişkilerini açıklar. 7. Patojen mikroorganizmaların oluşturduğu hastalıkların tedavisini açıklar. 8. Öğrendiği muayene becerilerini klinikte ve simule hasta üzerinde uygular.
İKİNCİ DERS KURULU: ARAşTIRMA BLOğU	YOK	1. Epidemiyolojide tarihsel gelişimi, nedenselliği ve neden sonuç ilişkilerini açıklar. 2. Bilimsel düşünce ve araştırma yapma konusunda bilgi sahibi olur ve gözlemsel ve metodolojik araştırma türlerinin farklarını tanımlar. 3. Araştırma planlama evrelerini sayar, hipotez ve hipotez testi kavramlarını açıklar. 4. Bilgisayar üzerine veri tabanı oluşturarak, temel istatistikleri yapar.
ÜÇÜNCÜ DERS KURULU: SOLUNUM DOLAşIM	YOK	1. Solunum yolu (alt ve üst) hastalıklarının klinik özelliklerini, enfeksiyon etkenlerini, patogenezi ve morfolojik özelliklerini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar. 2. Toplumsal, çevresel ve mesleki akciğer hastalıklarını sayar, Astım, KOAH ve Tüberküloz gibi hastalıkların sıklığını, tanı yöntemlerini, patolojik özelliklerini, klinik seyrini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar. 3. Üst ve alt solunum yolu tümörlerinin patolojisini, klinik özelliklerini ve tedavi yöntemlerini tanıır. 4. Perikart ve plevra hastalıklarının patolojisini açıklar. 5. Elektrokardiyogramı tanımlar, uygular ve değerlendirmesini yapar.

		6. Hipertansiyon, ateroskleroz gibi toplumda sık görülen hastalıkların sıklığını, patolojisini, tanısını, klinik seyrini açıklar. 7. Vasküler hastalıkların patolojisi, tanı ve tedavisini açıklar. 8. Kalp sesleri için dinleme odaklarını sayabilir, patolojik kalp seslerinin özelliklerini tarif eder ve maket üzerinde gösterir. Öğrendiği becerileri klinikte uygular.
DÖRDÜNCÜ DERS KURULU: KAN LENF İMMÜN HASTALIKLAR	YOK	1. Anemi tiplerini, klinik ve laboratuvar özelliklerini sayar, Anemi tedavisinde kullanılan ilaçların etki mekanizmasını, farmakokinetiğini, toksik etkilerini, ilaç etkileşimlerini ve klinik kullanımını açıklar. 2. Kemik iliği benign ve malign hastalıklarının temel patolojik ve klinik özelliklerini sayar. 3. Lenf nodunun, dalağın benign ve malign hastalıklarının klinik ve morfolojik bulgularını sayar. 4. Kanama diyatezi olan hastalığa yaklaşımı gösterir ve hemostaz fizyolojisini ve testlerini açıklar. 5. Hücrel, humoral immün sistemi tutan hastalıkları ve özelliklerini açıklar. 6. Kan ve kan hastalıklarının enfeksiyon etkenlerini sayar ve özelliklerini açıklar. 7. Ülkemizde sık rastlanan lenfatik sistemi ve immün sistemi tutan enfeksiyon etkenlerini sayar, enfeksiyondan korunma yollarını açıklar ve sık rastlanan etkenlerin virülans ve tanısallık özelliklerini tanımlar.
BEŞİNCİ DERS KURULU: GASTROİNTESTİNAL SİSTEM	YOK	1. Özefagus, mide barsak hastalıklarının sıklığını, enfeksiyon etkenlerini, patolojik, klinik özelliklerini ve tedavide kullanılan ilaçların etki mekanizmalarını, toksik etkilerini sayar ve açıklar. 2. Karaciğer, pankreas ve safra yolları inflamatuvar benign, malign hastalıklarının patolojisini ve klinik özellikleri tanımlar.

		3. GIS hastalıklarının benign ve malign hastalıklarını tanımlar. 4. Hastalıkların biyokimyasal özelliklerini açıklar. 5. Bulaşıcı gastrointestinal sistem enfeksiyon etkenlerini, enfeksiyondan korunma yollarını açıklar ve sık rastlanan etkenlerin virülans ve tanısal özelliklerini tanımlar. 6. Öğrendiği becerileri klinikte uygular.
ALTINCI DERS KURULU: TOPLUMA DAYALI DERS KURULU	YOK	1. Sosyal tıbbın ilkelerini ve toplum sağlığında sosyal tıbbın yerini, hekimliğin gelişimi ile toplumsal yapının değişimi arasındaki ilişkileri açıklar. 2. Sağlığın sosyal belirleyicilerini bilir, yoksulluk Yaşlılık gereksinimlerini açıklar. 3. Şiddet ve kaza epidemiyolojisini tarif eder. 4. Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. 5. Aile hekimliği hizmetlerini tanımlar bakım ve yönetimi uygular. 6. Hekimlik mesleğinin etik kavram, yaklaşım ve ilkelerini açıklar. Karşılaşılan etik sorunlarla ilgili etik değerlendirme yapabilir. 7. Malpraktis, hekim hakları, mesleki dayanışma ve iyi hekimlik değerleri çerçevesinde yürütülmesi konusunda etik tutum geliştirir. 8. Tıp ve sağlık hizmetlerinde bilgi ve iletişimin önemini yorumlar, karar vermede bilgi teknolojilerinin kullanımını açıklar, hastane istatistikleri ile ilişkili temel kavramları anlar. 9. Sağlık bilgi sistemleri ve sağlık bilgi standartları ile ilgili temel kavramları açıklar.
YEDİNCİ DERS KURULU: ENDOKRİN-GENİTOÜRİNER SİSTEM	YOK	1. Hipofiz, tiroit ve paratiroid, böbrek üstü bezi hastalıklarının patoloji, klinik özelliklerini ve tanısını açıklar.

		2. Endokrin sistem ile ilişkili neoplazilerin patolojisini, kliniğini ve tanısını açıklar. 3. Diyabetes Mellitus'un patolojisini, Obezite ve metabolik sendromu klinik özelliklerini ve tanısını açıklar ve tedavisini tarif eder. 4. Sıvı-elektrolit dengesi ve ödem oluş mekanizmasını açıklar. 5. Böbrek yetmezliğinin patolojisini, tanı ve tedavisini açıklar Böbrek fonksiyon testlerini sayar, idrar incelemesinin öğelerini tarif eder, sonuçları yorumlar. 6. Üriner sistemi tutan diğer hastalıkların morfolojik, patolojik, klinik özelliklerini aktarır ve tedavisinde kullanılan ilaçları açıklar. 7. Kadın ve erkek genital sistem hastalıklarının tümörlerinin morfolojik özelliklerini sayar. 8. Genitoüriner hastalık oluşturan mikrobiyal etkenlerin hastalık oluşumunda rol alan virülans faktörlerini, hastalıkların tanısında kullanılan laboratuvar testlerini sayar. 9. Öğrendiği becerileri klinikte uygular.
SEKİZİNCİ DERS KURULU: KAS İSKELET NÖROLOJİK BİLİMLER	YOK	1. Merkezi ve periferik sinir sistemi enfeksiyöz, vasküler, neoplastik, dejeneratif, demiyelizan toksik hastalıklarını tanısını, klinik ve morfolojik bulgularını açıklar. 2. Merkezi sinir ve periferik sinir sistemi benign ve malign tümörlerini, malformasyonlarını, travmalarını sayabilir, kafa içi basınç artışı yapan hastalıkları ayırt eder. 3. Nöromusküler hastalıkların sıklığını, enfeksiyon etkenlerini, patolojik, klinik özelliklerini ve tedavide kullanılan ilaçların etki mekanizmalarını, toksik etkilerini sayar ve açıklar. 4. Baş boyun bölgesine ait (göz, kulak, burun, boğaz) en sık hastalıklarını tanıır.

		5. Psikiyatrik görüşme temel ilke ve kavramları kişilik ve davranışın nörobiyolojik temellerini sayar. 6. Psikotik ve anksiyete bozukluklarını açıklar ve tedavi yaklaşımını tanımlar. 7. Madde bağımlılığının belirtilerini ve tedavi seçeneklerini sayar. 8. Onkogenik aktiviteleri olan viral hastalıkların onkogeneze mekanizmasını kavrar, oluşturduğu hastalıkların tanısallık özelliklerini açıklar. 9. Santral sinir sistemini tutan enfeksiyöz hastalıkların tanısallık özelliklerini açıklar ve hastalık oluşum mekanizmasını tanımlar. 10. İskelet sisteminin temel radyolojik ve patolojik özelliklerini kavrar. Travmalı hastayı değerlendirir. 11. Çocuk ve erişkin hastada eklem hastalıklarına ilişkin anamnez alır. Romatizmal hastalıklar ile ilgili temel özellikleri bilir. Antiromatizmal ve antiinflamatuvar ilaçları tanımlar. 12. Öğrendiği becerileri klinikte uygular.
MESLEKSEL BECERİ BLOĞU		1. Kalp seslerini ve Solunum seslerini doğru olarak dinler, patolojik sesleri ayırt eder. 2. Bebek Vücut Ağırlığını, Baş Çevresini, Boyunu ölçer, persentil eğrisinde değerlendirir. 3. Tansiyonu, Ateş ve Periferik nabızı ölçer. Hipertansiyon tanısını koyabilir. 4. EKG çeker, PA Akciğer grafisinde Normal yapıları ve patolojileri ayırt eder. 5. Ön kol venlerinden İV işlemleri (İV. Enjeksiyon, Venöz Kan alma, Damar yolu açma) uygun şekilde yapar. 6. Biyolojik Materyal ile çalışabilir, atıklarını doğru yerlere atar, Cerrahi El Yıkama yapar, Maske ve Önlük Giyer, Steril Eldiveni sterilliliğini bozmadan giyer. 7. Nörolojik Muayene ve Tiroid Muayenesi, Karın Muayenesi ve Rektal Muayene yapar. Patolojileri ayırt eder. 8. Nazogastrik ve İdrar Sondasını uygun ve doğru olarak takar.

		9. Vaginal Spekulum takar, Servikal Smear alır, 10. KBB ve Göz Dibi muayenesi yapar, normal yapıları ayırt eder. 11. İntramuskuler, subkutan ve intradermal enjeksiyon yapar. Parmak ucundan kan şekeri ölçümünü yapar, Kan şekeri normal olmayan değerleri tanır. 12. Hastadan öykü alma becerisini ve temel mesleksi becerileri standart hasta ve klinikte gerçek hastalar ile uygular.
PDÖ	YOK	YOK

Tablo 3.3’de verilen AÜTF Dönem 3’e ait eski ve güncellenmiş hedefler listesi, araştırma kapsamında yapılan öğrenim hedeflerinin analizinde kullanılmıştır. Söz konusu analizde, Tablo 3.3’deki güncellenmiş hedef listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yeterlik ve alt yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.4 AÜTF Dönem 4 eğitim programı dönem ve staj kurullarının hedeflerinin güncellenme çalışması öncesindeki ve sonrasındaki durumlarını vermektedir.

Tablo 3.4. AÜTF Dönem 4 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri

DÖNEM HEDEFLERİ	ESKİ	GÜNCELLENMİŞ
DÖNEM 4 HEDEFLERİ	YOK	1. Toplumda sık görülen erişkin ve çocuk hastalıklarını tanı ve değerlendirir. 2. Erişkin ve çocuk hastalardan uygun iletişim teknikleri ile tıbbi öykü alır ve fizik muayene yapar. 3. Erişkin ve çocuk hastaların tıbbi öykü ve fizik muayene bulguları doğrultusunda tanısal testleri seçebilir ve tanısal test sonuçlarını değerlendirir. 4. Erişkin ve çocuk hastada tanı ve tedavi yaklaşımlarını açıklar. 5. Erişkin ve çocuk hastayı değerlendirerek, gerektiğinde uygun merkeze yönlendirir. 6. Erişkin ve çocuk hastada acil durumları tanı. 7. Erişkin ve çocuk hastada sağlığın korunmasına yönelik önlemleri açıklar. 8. Erişkin ve çocuk hastada da uygun durumlarda danışmanlık ve sağlık eğitimi verir. 9. Sağlık hizmetinde uyulması gereken mesleki değerler, etik ilkeler ve yasal düzenlemeleri açıklar. 10. İnsan sağlığını bireysel ve çevresel bir bütün olarak değerlendirir. 11. Sağlık hizmeti sunumunda ekip yaklaşımı, iletişim becerileri, liderlik, yöneticilik rollerini gösterir. 12. Uygulamalarında bilimsel yöntemleri kullanır ve kanıta dayalı analiz yapar.

BÜTÜNLEŞİK DAHİLİYE STAJ KURULU	Bütünleşik Dahiliye Staj Kurulu 1-Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler. 2-Şikayetlerin nedenlerini araştırmak için ayrıntılı sorgulamayı bilir. 3-Hastanın tüm organ sistemlerini kapsayan tam bir fizik muayene yapar. 4-Hastayı sadece şikayeti olan sistemi ile değil, bir bütün olarak değerlendirir. 5-Olası tanıları sıralar ve ayırıcı tanı yapar. 6-Gereğinde tanı yöntemlerini (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) doğru ve ekonomik kullanır. 7-Bu yöntemlerin sonuçlarını doğru bir şekilde yorumlar. 8-Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder. 9-Dahili acil durumların tanımı, ayırıcı tanısı ve tedavisi için gereken bütün prosedürleri öncelikle bilir ve en kısa sürede uygulamaya hazır olur. 10-Küçük tıbbi girişimler ve uygulamaları (kan alma, intramusküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, EKG çekme vb) yapma becerisini kazanır. 11-Hastası veya yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. 12-Gerektiğinde konsültasyon isteminde bulunur. 13-Pratisyen hekimin uygulayabileceği tedavileri kanıta dayalı tıp ışığında düzenler ve tedavisi özel uzmanlık gerektiren hastalıkları ayırt ederek uygun merkezlere yönlendirmesi gerektiğini bilir.	1. Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış, giyim ve konuşmayı gösterir. 2. Şikayetlerin nedenlerini araştırmak için tüm organ sistemlerini kapsayan ayrıntılı sorgulamayı ve fizik muayene yapar, olası tanıları sıralar ve ayırıcı tanı yapar. 3. Gereğinde tanı yöntemlerini (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif olmayan işlemler) doğru ve ekonomik olanı seçer ve kullanır ve gerektiğinde yorumlar 4. Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder. 5. Hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve uygular. 6. Küçük tıbbi girişimler ve uygulamaları (kan alma, intramusküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu kan şekeri ölçme, EKG çekme vb) yapar. 7. Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. 8. Pratisyen hekimin uygulayabileceği tedavileri kanıta dayalı tıp ışığında düzenleyebilir ve tedavisi özel uzmanlık gerektiren hastalıkları ayırt eder, uygun merkezlere yönlendirir.
---	--	---

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJ KURULU	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Staj Kurulu 1. Pediatrik anamnez alma, çocuk fizik muayenesini ve yenidoğan muayenesinin temel ilkelerini öğrenir ve “fizyolojik” ile “patolojik” ayrımını yapar . 2. Sık görülen, yaşamı tehdit eden veya tedavi edilebilir hastalıklarda öykü, muayene ve basit laboratuvar tetkiklerini kullanarak pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi ve koruma yaklaşımı yapar. 3. Aile ve pediatrik hastadan öykü alır. 4.Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak değerlendirir. 5. Yaşla birlikte değişkenlik gösteren “normal” muayene bulgularını ayırır. 6. Genel tıp pratiğinde sık karşılaşılabilecek hastalıkları tanıır. 7. Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar (idrar incelemesi, periferik yayma, dışkı bakışı, gram boyama gibi). 8. Pediatrik hastadan subkutan enjeksiyon, oral aşı uygulaması, subkutan aşı uygulaması, yenidoğan canlandırması konusunda gerekli becerileri kazanır.	1. Çocuktan ve/ya ailesinden uygun iletişim tekniklerini kullanarak öykü alır, tüm sistemleri kapsayan tam bir fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, tanı koyar ve tedavi planı yapar. 2. Toplumda sağlam çocuk izlemi ilkelerini açıklar ve uygular. 3. Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak bunları değerlendirir, gerekli ise gerekli birimlere sevk eder. 4. Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar. 5. Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder. 6. Çocukluk çağında sıvı-elektrolit denge bozukluğu olan hastayı tanıır, dehidratasyonu derecelendirir, elektrolit bozukluklarının neler olduğunu bilir ve tedavi edebilir. 7. Çocukluk çağı hastalıklarının belirtilerini, bu hastaların hangi bulgular ile başvurduğunu, tanı için kullanılan tetkiklerin neler olduğunu bilir ve bu hastalıkların seyri ve tedavisi hakkında fikir sahibi olur.
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM	Kadın Hastalıkları ve Doğum- Staj Kurulu 1.Genital sistemle ilgili hastalıklarda anamnez alma ve kadın genital organlarının muayenesi dahil tam bir fizik muayene yapar ve özellikle gebe hastalarda çocuk kalp seslerini (ÇKS) tespit eder. 2.Normal bir gebeliğin takibi, gebelik sırasında yapılan uygulamaları öğrenir. 3.Normal vajinal doğum eyleminin takip ve muayenesi, normal vajinal doğumun nasıl yapılacağını bilgi ve becerisini maket üzerinde ve gerçek vajinal doğum izleyerek kazanır,	1. Üreme sisteminin anatomisini, fizyolojisini ve fonksiyonel anomalilerini açıklar 2. Jinekolojik ve obstetrik anamnez alma ilkelerini ve fizik muayene özelliklerini açıklar. 3. Obstetrik hastaların klinik ve laboratuvar özelliklerini, tanı yöntemlerini ve tedavilerini kanıta dayalı tıp ilkeleri kullanarak sayar. 4. Riskli gebelik tanı, takip ve tedavi kriterlerini sayar. 5. Kadın genital sistemi neoplastik hastalıklarının klinik ve laboratuvar özelliklerini, tanı yöntemleri ve tedavilerini tanımlar. 6. Doğum sürecini tanımlar, gebe takibini yapar. 7. Kadın sağlığını etkileyen sosyal ve kültürel faktörleri değerlendirir 8. Üreme sağlığı ve aile planlamasını açıklar.

	doğum eylemi sırasında patolojik durumları saptayıp hangi gerekli müdahalelerin yapılacağını öğrenir. 4. Jinekolojik ve obstetrik operasyonları izleyerek bilgi edinir.	9. Birinci basamak sağlık kuruluşlarında karşılaşabileceği jinekolojik ve obstetrik hastalıkların tanısını koyar ve tedavi eder. 10. İleri merkezlere yönlendirilmesi gereken jinekolojik hastalıkları tanımlar, sorunlu gebelikleri ayırır. 11. Kadın hastalıkları ve doğum acil durumlarını tanır, yönlendirir 12. Kadın sağlığını etkileyebilecek sorunlara yönelik koruyucu hekimlik kapsamında önlemler alır, bilgilendirme yapar.
HALK SAĞLIĞI	Halk Sağlığı Stajı 1. Türkiye'nin sağlık sorunlarını bilir. 2. Ülkedeki sağlık örgütlenme modelini bilir ve kavrar. 3. Sorunlar için öncelikler belirler diğer sağlık meslek grupları ile birlikte bunlara geçerli çözümler üretir. 4. Halk sağlığı konularında birinci basamak hekimine gerekebilecek beceriler ve bilgileri edinir.	1. Halk sağlığı (toplum hekimliği) yaklaşımının temel ilkelerini sayar ve açıklar. 2. Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. 3. Sağlık ekonomisi, insan gücü ve sağlık düzeyi göstergelerini sayar, Türkiye'nin sağlık göstergelerini yorumlar. 4. Türkiye kadın ve çocuk sağlığı politikalarını ve bu konudaki sağlık hizmetlerini açıklar. 5. Ulusal aşı programlarının nasıl oluşturulduğunu açıklar, ülkemiz aşı şemasında yer alan aşılardan sayar, bağışıklamanın temel ilkelerini ve toplumsal bağışıklığın önemini açıklar. 6. Çalışan sağlığının korunması ve geliştirilmesi için yapılması gereken uygulamaları sayar. 7. İş kazası ve meslek hastalıklarını tanımlar, bu çerçevede Türkiye'de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır. 8. Çevre-sağlık ilişkisini açıklar, çevrenin bileşenlerini sayar ve çevresel etmenlerin kontrolünü açıklar. Küresel çevre sağlığı sorunlarını sayar ve nedenlerini, etkilerini ve nasıl önlenebileceğini açıklar. 9. Temiz ve sağlıklı içme suyunun özelliklerini sayar, suyun nasıl dezenfekte edileceğini ve denetleneceğini açıklar. 10. Kronik hastalık epidemiyolojisini ve toplumsal önemini açıklar. Tarama programı oluşturma ilkelerini sayar, Türkiye'de var olan tarama programlarını sayar ve açıklar. 11. Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen beslenme programlarını sayar. 12. Türkiye'de bulaşıcı hastalıkların epidemiyolojisini ve sürveyans sistemini açıklar. Yeni ve yeniden görülen bulaşıcı hastalıkları sayar. Salgın tanımlar, aşamalarını sayar ve inceler.
BÜTÜNLEŞİK CERRAHİ STAJ KURULU	Çocuk ve erişkin cerrahi hastada, 1. Sıvı elektrolit dengesi ve bu konuyla ilişkili klinik sorunları çözmeyi öğrenir.	1. Çocuk ve erişkin cerrahi hastada, gastrointestinal, hepatopankreatobiliyer ve endokrin sistemin sık rastlanan cerrahi hastalıklarının klinik bulgularını, tanı yöntemlerini ve tedavi ilkelerini sayar.

2.Şok fizyopatolojisi ve yapılacak resusitasyonu bilir. 3.Kan transfüzyonu, hemostaz ve koagülasyon konusundaki temel kavramları ve cerrahi pratik uygulamalarını öğrenir. 4.Peritonit ve intraabdominal abseler ile cerrahi enfeksiyonları anlar. 5.Travmalı hastaya yaklaşımı ve bunların klinik kullanımlarını öğrenir. 6.Nütrisyonel desteğin temel konuları hakkında bilgi sahibi olur. 7.Akut karınlı hastayı değerlendirebilmeyi ve ayırıcı tanısını yapabilmeyi bilir. 8.Cerrahi onkolojinin temel ilkeleri konusunda bilgi sahibi olur. 9.Karın duvarı kesileri ve küçük cerrahi girişimleri ile ilgili bilgiye sahip olur. 10.GİS cerrahi hastalıklarını tanıyabilir ve tedavisini bilir. 11.Endokrin sistemin cerrahi hastalıkları hakkında bilgi sahibi olur. 12.Memenin hastalıkları hakkında bilgi sahibi olur ve meme muayenesi yapar. 13.Hepatopankreatobiliyer sistem hastalıkları hakkında bilgi sahibi olur. 14.Omentum, mezenter, Retro peritoneum hastalıklarını öğrenir. 15.Tüm abdominal fıtıklar tanı ve tedavisini bilir. 16.Transplantasyon konusunda bilgi sahibi olur. 17.Sütür ve düğüm tekniklerini bilir ve uygular. 18.Hiatushernisi ve diafragma hastalıklarını bilir.	2. Anestezi ile ilgili temel prensipleri tanımlar ve gerekli müdahaleleri (oksijen verme, KPR, ileri yaşam desteği) yapar. 3. Çocuk ve erişkin cerrahi hastada öykü alır ve fizik muayene yapar. 4. Transplantasyon konusunda temel ilkeleri sayar 5. Sıvı elektrolit dengesini bilir ve bu konuyla ilişkili klinik sorunları çözer. 6. Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi ile ilgili temel prensipleri tanımlar ve gerekli müdahaleleri yapar.
--	--

	19.GİS kanamaları ile ilgili bilgi sahibi olur.	
TIBBİ ETİK	YOK	1. Hekimlik mesleğinin etik değerlerini açıklar ve uygular. 2. Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir. 3. Bilimsel çalışmalar yaparken araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyar. 4. Klinik çalışma sürecinde etik ikilemleri değerlendirir ve gerektiğinde etik konsültasyon isteminde bulunur.

Tablo 3.4’de verilen AÜTF Dönem 4’e ait eski ve güncellenmiş hedefler listesi, araştırma kapsamında yapılan öğrenim hedeflerinin analizinde kullanılmıştır. Söz konusu analizde, Tablo 3.4’deki güncellenmiş hedef listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yeterlik ve alt yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.5 AÜTF Dönem 5 eğitim programı dönem ve staj kurullarının hedeflerinin güncellenme çalışması öncesindeki ve sonrasındaki durumlarını vermektedir.

Tablo 3.5. AÜTF Dönem 5 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri

	ESKİ	GÜNCELLENMİŞ
DÖNEM 5 HEDEFLERİ	YOK	1. Toplumda sistemlere (baş-boyun, solunum-dolaşım, kas-iskelet, duyu, sinir ve boşaltım sistemi) özgü sık görülen hastalıkları tanır ve değerlendirir. 2. Erişkin ve çocuk hastalardan uygun iletişim teknikleri ile sistemlere özgü tıbbi öykü alır ve fizik muayene yapar. 3. Erişkin ve çocuk hastaların tıbbi öykü ve fizik muayene bulguları doğrultusunda sistemlere özgü tanısal laboratuvar ve görüntüleme testlerini seçer ve tanısal test sonuçlarını değerlendirir. 4. Erişkin ve çocuk hastada sistemlere özgü tanı ve tedavi yaklaşımlarını açıklar. 5. Erişkin ve çocuk hastayı değerlendirerek, gerektiğinde uygun uzmanlık alanına doğru şartlar ve doğru sürede yönlendirir. 6. Erişkin ve çocuk hastada sistemlere özgü acil durumları tanır, hayatı tehdit eden durumların acil müdahale ve tedavisini yapar. 7. Erişkin ve çocuk hastada sağlığın korunmasına yönelik önlemleri ve gerekli durumlarda rehabilitasyon ilkelerini açıklar.

		8. Erişkin ve çocuk hastada da uygun durumlarda danışmanlık ve sağlık eğitimini verir. 9. Sağlık hizmetinde uyulması gereken mesleki değerler, etik ilkeler ve yasal düzenlemeleri açıklar. 10. Erişkin ve çocuk hastada psikiyatrik hastalıklara özgü tanı, acil durumlar ve temel tedavi yaklaşımlarını açıklar. 11. Sağlık hizmeti sunumunda adli ve adli olmayan vakaları tanıyıp ayırt eder. 12. Adli olgulara ilişkin yapılması gereken adli ve tıbbi işlemleri, biyolojik delillerin alınmasına ait işlemleri açıklar ve yapar. 13. Sağlık hizmeti sunumunda ekip yaklaşımı ve iletişim becerileri kavramlarını açıklar ve gösterir. 14. Uygulamalarında bilimsel yöntemleri kullanır ve kanıta dayalı analiz yapar. 15. İlgi duydukları alanlarda derinlemesine çalışır.
ACİL TIP	1.Acil servis hastasından doğru öykü alır ve hastanın fizik muayenesini yapar. 2.Acil ve çok acil problemleri tanır. Acil servise resusitasyon ihtiyacı olan hastanın başvurusu durumunda yapacaklarını öğrenir. 3.Hastane dışında acil yardım gerektiren durumları tanır ve gerekli girişimleri öğrenir. 4.Acil servis içinde ölüm ve acile ölü gelen olgularda yapması gerekenleri bilir. 5.Solunum sıkıntısı, göğüs ağrısı ve karın ağrısı gibi sık karşılaşılan yakınmalarda ayırıcı tanı yapar. 6.Akut astım, konjestif kalp yetmezliği ve bronşit gibi hastalıkların etkin tanı ve tedavi uygulamalarını bilir. 7.Travma geçirmiş hastaların acil servis bakım ve tedavilerinin yönlendirir. 8.Zehirlenmiş hastanın acil servis bakımının esaslarını öğrenir. 9.Çevresel etkenler nedeniyle yaralanmış/hastalanmış kişilerin acil bakım esaslarını öğrenir.	1. Acil servise her yaş grubundan her türlü yakınma (klinik semptom/bulgu/durum; Hastalık/Klinik Problemler) ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Kanıta dayalı acil tıp uymalarının temel prensipleri açıklar. 3. Acil serviste ultrasonografi kullanımının temel prensiplerini tanımlar. 4. Acil serviste saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri açıklar. 5. Afet tıbbi ile ilgili temel prensipleri tanımlar. 6. Acil servise başvuran hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve uygular. 7. Acil servise başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar ve kayıtları tutar. 8. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanır, gerekli yasal işlemleri tanımlar. 9. Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. 10. Acil Tıp Stajı boyunca teorik olarak öğrendiği konulara ait girişim ve uygulamaları maketler üzerinde yapar.

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLARI	DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR STAJI 1. Temel dermatolojik prensipleri bilir (derinin anatomi, fizyolojisi ve fonksiyonlarını, dermatolojik terminolojiyi ve elementer lezyonları). 2. Dermatolojik öykü, muayene metotları ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini kazanır ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar. 3. Sık görülen, hayatı tehdit eden veya tedavi edilebilir hastalıklarda öykü, muayene metotları ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini kazanır ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar. 4. Genel tıp pratiğinde sık rastlandığı ön görülen deri hastalıklarını tanıır. 5. Sık görülen deri hastalıklarının tanınmasında kullanılan nativ preparat alma, yama testi uygulama ve biyopsi almayı içeren tanı metotlarını uygular. 6. Sık görülen deri hastalıklarının tedavisinde kullanılan topikal, sistemik ve fizik muayene metotlarının uygulanması hakkında temel bilgi sahibi olur ve pansuman ve yara bakımı yapar.	1. Temel dermatolojik prensipleri açıklar (derinin anatomi, fizyolojisi ve fonksiyonlarını, dermatolojik terminolojiyi ve elementer lezyonları). 2. Sık görülen, hayatı tehdit eden veya tedavi edilebilir Dermatolojik hastalıklarda öykü alma, muayene yöntemlerini ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini gösterir ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar. 3. Genel tıp pratiğinde sık rastlandığı ön görülen deri hastalıklarını tanımlar. 4. Sık görülen deri hastalıklarının tanınmasında kullanılan nativ preparat ve Wood bakısını uygular. Yama testi ve biyopsi alma endikasyonlarını açıklar ve uygun yönlendirmeyi yapar. 5. Sık görülen deri hastalıklarının tedavisinde kullanılan topikal ve sistemik tedavileri tanımlar ve uygular. Cerrahi ve fizik tedavi endikasyonlarını tanımlar ve uygun yönlendirmeyi yapar.
		1.
ENFEKSİYON HASTALIKLARI	1. Tüm sistemlerle ilgili hastalıklarda öykü alma ve genel fizik muayene yapabilme ve hastaları izleyebilme becerisi kazanır. 2. Biyolojik materyalle çalışma sırasında olabilecek bulaşın engellenmesini bilir. 3. Sağlık personeline kan yoluyla bulaşabilecek hastalıkları tanı ve korunma yöntemlerini bilir. 4. Hastalardan uygun kültür materyallerinin (kan, idrar, dışkı, balgam vb.) alınması, ekilmesi ve değerlendirilmesi becerisini kazanır. 5. Hızlı ve doğru tanı konulabilmesi amacıyla hastalardan idrar, dışkı, balgam vb. örneklerden direkt bakı, gram yaymalarının hazırlanması ve değerlendirilmesi amacıyla beceri kazanır. 6. Toplumdan kazanılan enfeksiyonlar (santral sinir sistemi, ürogenital sistem, solunum sistemi, kardiyovasküler sistem, gastrointestinal sistem, deri-yumuşak doku, kemik-eklem vb. enfeksiyonları) yanı sıra günümüzde önem kazanan yeni enfeksiyonlar (SARS, AIDS gibi), hastane enfeksiyonları, bağışıklık sistemi bozulmuş hastalarda gelişen enfeksiyonlar (kemik iliği ve solid organ nakli, bağışıklık sistemini baskılayıcı tedavi gören kanser hastaları)	2. Erişkinde aşı ile korunabilen hastalıkları açıklar, endikasyonlarına göre aşıları uygular. 3. Toplum kaynaklı enfeksiyonlardan korunma yollarını açıklar ve klinik uygulamalarda gösterir. 4. Toplum kaynaklı enfeksiyonu olan hastalardan öykü almayı, fizik muayene ve ayırıcı tanı yapmayı, uygun tetkikleri istemeyi ve tedavilerini tanımlar ve klinik uygulamalarda gösterir. 5. Toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. 6. Sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyona yol açan risk faktörlerini ve etkenleri açıklar. Korunma yollarını tanımlar ve uygular. 7. HIV-AIDS hastalığı düşündüğünde veya tarama test sonucu pozitif gelen bir hastayla karşılaştığında hastayı HIV-AIDS izleyen uygun merkeze yönlendirir. 8. HIV-AIDS hastalığının tedavisinin temellerini açıklar. 9. Uzmanlık gerektiren diğer enfeksiyon hastalıklarını tanımlar, acil tedavisini başlatır, hastayı uzmana yönlendirir. 10. Antibiyotiklerin sınıflandırılmasını, endikasyonlarını, uygulamasını ve yan etkilerini açıklar.

	konusunda tanı ve güncel tedavi yaklaşım becerilerini kazanır.	11. Antibiyotik kullanımının temel ilkelerini tanımlar.
ADLİ TIP	Adli Tıp Stajı 1.Adli Tıp ile ilgili kavramaları bilir. 2.Otopsi, otopsi tekniği, raporları ile ilgili kanunları öğrenir. 3.Adli raporun nasıl yazılacağını öğrenir. 4.Ani bebek ölüm sendromu, çocuk ölümleri gibi konularda bilgi sahibi olur. 5.Alkol ve karbonmonoksit intoksikasyonunu bilir, tanısını koyar. 6.Yaralanmalar, kafa yaralanmalarıyla ilgili muayeneleri bilir ve uygular. 7.Hekimin hukuki sorumluluklarını ve hekim sorumluluğunu kavrar. 8.Adli psikiyatri ile ilgili kavramları bilir. 9.Cinsel saldırının ne olduğunu bilir ve konuya yönelik teşhis ve raporlamayı yapar. 10.Kıl, kemik, yaş tayini, leke, kan sperm vb kimliklendirme konuları ile ilgili bilgi sahibi olur. 11.Adli toksikoloji konusunu bilir. 12.Babalığın reddi, tayini gibi nesep tayinini bilir, yazı incelemesi yapar, parmak izinin işlevini öğrenir.	1. Adli olgunun değerlendirmesini yapar. 2. Adli olguyla ilgili evrak ve kayıtların dikkatle tutar ve saklar gerektiğinde delil olarak sunar. 3. Adli olgunun muayenesini yapar ve analiz eder. 4. Otopsi ve ölü muayenesine ilişkin mevzuatı tanır ve uygular. 5. Adli otopsinin ve raporunu yazılmasının önemini savunur. 6. Otopsi ve ölü muayenesinin yasal zeminler içerisinde yapıldığının ve adli olayları aydınlatmada kullanılan bir araç olduğunu savunur
RADYOLOJİ	Radyoloji Stajı 1.Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait temel fizik görüntüleme ilkelerini öğrenir. 2.Radyolojik tetkik algoritmasını kavrar. Fiyat-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçmeyi öğrenir. 3.Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait terminolojiyi kavrar. 4.Normal radyolojik anatomiye öğrenir, patolojik görünümünden ayırt eder. 5.Acil durumlarda hangi tetkiklerin isteneceğini bilir ve karşılaşılabilecek radyolojik bulguları yorumlar. 6.Radyolojik tetkikleri kullanırken ilaç alerjisi, iyonizan radyasyon gibi risklerin farkında olur. 7.Intravenöz pyelografi (İVP), özefagus, mide, duodenum (ÖMD), kolon grafileri gibi indirekt yöntemlerin kullanımını bilir. 8.Akciğer ve kemikte görülen elemanter lezyonları tanır ve bu grafileri yorumlama becerisi kazanır. 9.Tarama mamografisi gibi koruyucu hekimlik açısından önemi olan radyolojik yaklaşımları kavrar. 10.Mortalite ve morbidite açısından önemli hastalıkların radyolojik bulgularını öğrenir. 11.Patolojik görüntüleri ayırt eder ve uygun terminoloji kullanarak tanımlar. Radyoloji raporlarını yorumlar. 12.Görüntüleme kılavuzluğunda yapılan girişimsel radyolojik işlemler (vasküler	1. Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait temel fizik görüntüleme ilkelerini tanımlar. 2. Radyolojik tetkik algoritmasını kullanır. Bedel-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçer. 3. Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait terminolojiyi açıklar. 4. Normal radyolojik anatomiye ve patolojik görünümünü tanımlar ve gösterir. 5. Acil durumlarda hangi tetkiklerin isteneceğini ayırır ve acil radyolojik bulguları analiz eder 6. Mortalite ve morbidite açısından önemli hastalıkların radyolojik bulgularını analiz eder.

	ve non-vasküler) hakkında bilgi sahibi olur.	
NÖROLOJİ- NÖROŞİRURJİ	1.Normal nörolojik muayene yöntemleri ve bulgularını değerlendirir. 2.Nörolojik semptomları tanıır ve değerlendirir. 3.Nörolojik hastaya yaklaşımı öğrenir. 4.Toplumda sık görülen nörolojik hastalıkları tanıır ve tedavi yaklaşımlarını bilir. 5.Hasta takibi ve idamesi konusunda yeterli bilgiyi edinir. 6.Nörolojik aciller konusunda yeterli bilgiyi edinir. 7.Nörolojik hastalıkların hangilerinin tedavisini yapabileceğini, hangilerini üst kuruma sevk edeceğini bilir. 8.Toplumda sık görülen demans, serebrovasküler hastalık, baş ağrısı, epilepsi gibi hastalıkların tedavisi ve izlemi konusunda bilgi sahibi olur.	1. Nörolojik yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, nörolojik ve muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. Gerekğinde tedavi planı yapar. İlgili uzmana yönlendirir. 2. Nörolojik ve nöroşirurjikal hastalıkların temel prensipleri açıklar. 3. Nörolojik hastalıkların medikal ve cerrahi tedavisini açıklar. 4. Nörolojik hastalıkların önlenmesini açıklar ve uygular. 5. Kronik nörolojik hastalıklarda ilgili uzmanın tedavi öneri dâhilinde hasta takip eder, gereğinde tekrar yönlendirme yapar. 6. Primer baş ağrıları tanıır ve tedavisini düzenler. 7. Acil Nörolojik ve Nöroşirurjikal hastalıkların ayırıcı tanısını açıklar, gerekli tetkikleri ister, yorumlar, acil müdahale, tedavi ve uygun yönlendirmeleri yapar. Gerekğinde uzman görüşü alır, doğru şartlar ve doğru sürede bir üst kuruluşa sevk eder.
PSİKİYATRİ	Ruhsal yapının gelişimi ve özelliklerini bilir. 1.Kişilik gelişimi ve özelliklerini bilir. 2.Psikiyatrik muayene ve değerlendirmeyi bilir. 3.Psikiyatrik semptomları tanıır ve değerlendirir. 4.Psikiyatrik hastaya yaklaşımı öğrenir. 5.Toplumda sık görülen psikiyatrik hastalıkları tanıır ve tedavi eder. 6.Hasta takibi ve idamesi konusunda yeterli bilgiyi edinir. 7.Toplumda sık görülen depresyon, psikozlar ve alkol-madde bağımlılığı gibi hastalıkların tedavisi ve izlemi konusunda bilgi sahibidir. 8.Çocuk ruhsal durum muayenesinde hastaya ve ailesine temel yaklaşımı bilir. 9.Çocuğu ve aileyi, çocuğun içinde bulunduğu gelişimsel dönemin özelliklerini de dikkate alarak bir bütün olarak değerlendirir. 10.Çocukluk dönemine özgü normal özelliklerle patolojik durumları ayırt eder. 11.Çocukların ruhsal sağlıklarının korunmasının toplum ruh sağlığı açısından önemini kavrar. 12.Çocukluk çağında sık rastlanılan ruhsal bozuklukların birincil basamak tanı ve tedavilerini düzenler. 13.Genel olarak çocukluk çağında sık görülen bozukluklar hakkında bilgi sahibi olur ve ne zaman ve nasıl yönlendirilmeleri gerektiği konusunu bilir.	Psikiyatri öğrenim hedefleri 1. Psikiyatri Kliniğine her türlü yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar ve kayıtları tutar. 3. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanıımlar. 4. Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanıımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. Çocuk Psikiyatrisi öğrenim hedefleri 1. Sağlıklı çocuk gelişimini ve çocukluk çağında sık görülen nöro-gelişimsel bozuklukların (otizm spektrum bozuklukları, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, tik bozukluğu vb.) temel semptomlarını bilir, olası patolojik durumları ayırt eder ve gerekli durumlarda ileri tetkik ve değerlendirme için yönlendirir. 2. Çocuklarda dışa atım bozukluklarının klinik özelliklerini ve temel tedavi prensiplerini bilir, gerekli hallerde ileri

	14.Çocuk ruhsal durum muayenesini yapar. 15.Çocuk ve ailelerini bir bütün olarak ele alır.	değerlendirme ve tedavi için yönlendirir. 3. Çocuklarda travma ve strese bağlı bozuklukların klinik özelliklerini ve temel semptomlarını ve travma mağduru ve suça sürüklenen çocuklarda psikiyatrik ve adli değerlendirmenin temel ilkelerini bilir, cinsel istismarın ruhsal belirtilerini tanır, şüpheli durumlarda gerekli hukuksal süreçleri başlatır ve psikiyatrik değerlendirme ve destek için çocuğu ve aileyi yönlendirir.
GÖZ HASTALIKLARI	Göz Hastalıkları Stajı Göz hastalıkları stajındaki öğrencilerin göz hastalıkları açısından tıbbi ve cerrahi ilişkileri kurma becerisini kazandırmak ve klinik içerisinde değerlendirilen hastalarla birlikte bu deneyimlerini artırmalarında yaygın oküler ve orbital enfeksiyonların tanımlanması, acil oküler rahatsızlıkların tanı ve tedavisi, orbital radyolojik görüntülerde patolojilerin tespiti, yaygın kırma kusurlarının tanı ve tedavisi ve fundus (optik sinir başı makula ve retina) muayenesi hedeflenmektedir. Öğrenim hedefleri Bir stajyer öğrenci stajını tamamladığında aşağıda yazılı temel bilgileri bilmesi gerekmektedir. 1.Gözün anatomisi, fizyolojisini ve optik sistemleri bilir 2.Kırmızı göz hastalığını bilir ve ayırıcı tanısını yapar 3.Acil oftalmik durumları tanır 4.Katarakt, glokom ve makula dejenerasyonu gibi sık rastlanan ve halk sağlığı açısından önemli durumları tanır ve hastayı uygun şekilde yönlendirir 5.Kırma kusurları ve şaşılık gibi hastalıkları tanır Sistemik hastalıklarda gözün tutulumunu bilir. Problem Çözme Özelliği Kazandırılması Yeni mezun bir pratisyen hekimin şüpheli ve ciddi göz hastalıklarıyla ilgili hikaye alma, muayene ve ilgili sorunları sorgulayabilme yeteneğinin kazandırılması hedeflenmektedir. Bunlardan kendilerinin tedavi edebilecekleri aşağıdaki rahatsızlıkların incelenmesi, tanı ve tedavisini yapabilmesi veya ilgili göz hekimine yönlendirilmesi özelliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Pratik beceriler 1. Hem yetişkin hem de pediatrik hastaların makroskobik göz muayenelerini gerçekleştirmek,	1. Temel anatomik bilgilerin göz pratiğinde yerini açıklar. 2. Göz hastalıkları ile ilgili acil durumları bilir, gerekli olduğunda acil müdahale yapar. İlgili uzmana yönlendirir. 3. Göz muayene prensiplerini tanımlar, belirti ve bulgulara yönelik ayırıcı tanı yapar, patolojik bulguları ayırır. 4. Göz hastalığı yakınması ile başvuran hastalar için değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, göz muayenesi yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, tedavi yöntemlerini açıklar. 5. Göz hastalıklarında cerrahi yaklaşımları sayar. 6. Sistemik hastalıkların göz ile ilişkilerini öğrenir.

	direkt oftalmoskop kullanımı, görme alanı değerlendirilmesi ve gözün dilatasyonunun nasıl gerçekleştirildiğinin tespiti. 2. Tonometre ile göz içi basınç ölçümlerinin gerçekleştirilmesi 3. Korneal absayonlarının tanısında floresan boyama ve kobalt mavi ışıkla muayene 4. Görme keskinliğinin ölçülmesi 5. Kıırma kusurlarında pinhol kullanımı 6. Üst kapağın evertte edilebilmesi 7. Gözden yabancı cisim çıkarılması 8. Acil ve refere edilmesi gereken görme kayıplarının tespiti(retinal dekolman, ciddi diyabetik retinopati, glokom) 9. Bir hastanın ne zaman göz uzmanını sevk edilmesi gerektiği	
KULAK BURUN BOĞAZ HASTALIKLARI	Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Stajı 1.Stridor ve stridora neden olan hastalıkları tanır ve stridorlu ve respiratuar distresli hastaya yaklaşım prensiplerini öğrenir. 2.Endeoktrakeal entübasyon, krikotirotomi ve trakeostomi endikasyonlarını bilir. 3.Baş boyun kanserlerinin risk faktörlerini, tanı ve tedavi prensiplerini öğrenir. 4.Epistaksis risk faktörlerini ve sık nedenlerini bilir ve epistaksisli hastaya yaklaşım prensiplerini uygular. 5.Akut otitis media, kronik effüzyonlu otitis media nedenleri, tanısı, tedavisi ve komplikasyonlarını, parasentez, miringotomi ve ventilasyon tüpü takılma endikasyonlarını öğrenir. 6.Otalji nedenlerini aurikula, dış kulak yolu ve orta kulak hastalıkları zemininde bilir ve tanır. 7.Akut ve kronik sinüzit patogenezi, tanısı ve tedavisini bilir. 8.Oral kavite ve farinksin sık karşılaşılan inflamatuvar ve neoplastik hastalıklarını tanır. Bu yapıların malign hastalıklarını bilir ve bu hastalıkların tedavi seçeneklerini kavrar. 9.Ses kısıklığı nedenleri, ses kısıklığı ile gelen hastanın tanı ve tedavisini bilir. 10.Özel baş boyun cerrahisi acillerinin (temporal kemik kırıkları, Lefort kırıkları ve mandibula kırıkları) tanısı, tedavisi ve komplikasyonlarını tanır. 11.Akut ve kronik dış kulak yolu, orta kulak ve mastoid enfeksiyonları ve kolestatomanın özellikleri, tanı, tedavi seçenekleri ve komplikasyonları hakkında bilgi sahibi olur. 12.Konjental, inflamatuvar ve neoplastik boyun kitlelerinin ayırıcı tanısı, değerlendirilmesi ve tedavisi hakkında bilgi sahibi olur.	1. Kulak burun boğaz hastalıkları ile ilgili anatomi, fizyoloji, histoloji bilgilerini açıklar. 2. Kulak burun boğaz ve baş-boyun bölgesi fizik muayenesini yapar. 3. Etkili iletişim yollarını kullanarak aldığı anamnez, fizik muayene ve tetkikler ile ayırıcı tanı listesi oluşturur. 4. Kulak burun boğaz hastalıkları ile ilgili semptomların fizyopatolojisi, nedenleri ve diğer sistemlerle ilişkilerini açıklar. 5. Kulak burun boğaz hastalıkları ile ilgili genel epidemiyolojik özellikler ve koruyucu hekimlik uygulamalarını tanımlar. 6. Acil KBB patolojilerini tanır ve hastaları uygun şekilde, uygun birime sevk eder. 7. Yaşamı tehdit eden solunum sıkıntısı yapan hastalıkların klinik özelliklerini açıklar ve acil tedavisini planlar. 8. Odyolojik testleri değerlendirir (saf ses, timpanometri), iletim ve sensörinöral tip işitme kayıplarını ayırt eder ve diapozon testlerini uygular. 9. Derin boyun enfeksiyonlarını ve komplikasyonlarını tanır. 10. Baş boyun tümörlerinin semptom ve bulgularını sayar, ayırıcı tanısını açıklar. 11. Baş boyun travmalarını değerlendirir ve uzmana yönlendirebilmelidir.

	13.İletim tipi ve sensorinöral tip işitme kayıplarının tanır, odyogramlarının yorumu ve tedavi edilebilir sebeplerini bilir. 14.Periferik ve santral vertigo ayırımı ve vertigosu olan hastaya yaklaşım, tanı, tedavi prensiplerini öğrenir. 15.Penetrant ve künt boyun travmalarına yaklaşım ve tedavi seçeneklerini bilir ve uygular. 16.Alın aynası kullanabilir ve doğru ışık odaklaması yapar. 17.Nazal spekulum kullanır ve rinoskopiposterior yapar. 18.Oral kavite muayenesi yapar. 19.Larinks aynası kullanır ve indirekt laringoskopi yapar. 20.Anterior ve posterior nazal tampon koyar. 21.Otoskop kullanır ve kulak zarı değerlendirir. 22.Krikotirotomi yapar.	
ÜROLOJİ	Üroloji Stajı 1.Ürogenital sistemle ilgili hastalıklarda anamnez alma ve erkek ve kadın genital organlarının muayenesi dahil tam bir fizik muayene yapar ve özellikle benign ve malign tümörler açısından parmakla rektal muayene uygular. 2.Radyolojik görüntüleme yöntemleri olan IVP, renal ultrason, renal scan, kemik scan, CAT scan ve VCUG görüntülerini tanır ve yorumlar. 3.Aşağıdaki hastalıkların tanı ve tedavisinde bilgi, beceri ve tutum kazanır: Akut strotum, Üriner retansiyon, renal kolik, hematuri (mikroskobik ve makroskobik), renal kitle, akut, böbrek yetmezliği, pyelonefrit, nörojenik mesane, üriner sistem taş hastalıkları. 4.Renal hücre tümörü, transizyonel hücre tümörü, prostat kanseri, testis kanseri ve penis kanseri gibi çok görülen tümörlerin hikâyesi, klinik semptomları, araştırılması, tanı ve tedavileri ile bu hastalıkların yönetimi konusunda bilgi ve beceri geliştirir. 5.Konjenital anomaliler, kriptorşidizm, pediatrik tümörler, pediatrik üriner sistem enjeksiyonları VUR, balanitis ve fimosis-parafimosis gibi çok görülen pediatrik ürolojik problemlerin araştırır ve bu hastalıkların yönetimini yapar. 6.Ürolojik endoskopi prensiplerini, prostat sekresyonu, rutin idrar analizi ve semen analizi prensiplerini bilir. 7.Üretral kateterin doğru bir şekilde yerleştirilmesini ve yönetimlerini bilir.	1. Üroloji polikliniğine her yaş grubundan her türlü yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Kanıta dayalı ürolojik uygulamaların temel prensiplerini açıklar. 3. Genito-üriner sistem genel muayene prensiplerini tanımlar, patolojik bulguları ayırır. 4. Maket ve hasta üzerinde rektal dijital muayene uygular, ürolojik patolojileri değerlendirir. 5. Maket ve hasta üzerinde üretral sonda takılmasını uygular. 6. Üroradyolojik değerlendirme becerisi kazanacak kadar grafi görür, ayırıcı tanıları analiz eder, patolojileri tanımlar. 7. Ürolojik acil hastalıkların ayırıcı tanısını açıklar, farklarını söyler, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 8. Modern ürolojide tanı ve tedavi için kullanılan tıbbi araçları tanır, uygun kullanım alanlarını tanımlar. 9. Operasyon ve girişimlerin nasıl ve neden uygulandığını ayırt eder ve sorgular.
ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ	1.Hastayı çok yönlü değerlendirir (fiziksel, emosyonel, psikososyal, mesleki ve ailesel fonksiyonlar). 2.İnterdisipliner çalışmayı bilir.	1. Her yaş grubundan her türlü Ortopedi ve Travmatolojik sorunlar ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıları

	3. Kırıkların mekanizmasını, onların iyileşmesini, tendon ve ligament yaralanmalarını ve tedavilerini, sinir yaralanmaları ve iyileşmelerini tanımlar. 4. Ortopedi alanı ile ilgili temel becerileri yapar.	değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar. Uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Ortopedik acilleri bilir, ayırıcı tanıları değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar ve uygun yönlendirmeleri yapar, hasta ve yakınlarına bilgi verir. 3. Kırıklara yaklaşımı açıklar, hastaların ilk bakımı ve ekstremité immobilizasyon prensiplerini (atel) tanımlar ve uygular. 4. Ortopedi ve Travmatoloji hastaları için yasal sorumluluklarını açıklar ve kayıtları tutar. 5. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar. 6. Gelişimsel kalça displazisinin risk faktörlerini değerlendirebilir, tanısal ve tanısal olmayan testleri, direkt radyolojik değerlendirmelerini yapabilir ve uygun yönlendirmeleri yapar.
FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON	1. Romatolojik hastalıkların tanı ve tedavisini bilir ve uygular. 2. Kas-iskelet sistemi muayenesi yapabilmeyi, normal ve anormal durumları ayırt edebilmeyi, romatolojik hastalıkların ayırıcı tanısına yaklaşabilmeyi bilir. 3. EMG, Bilgisayarlı İzokinetik Dinamometre üniteleri, SP ünitesi, Hidroterapi ve Elektroterapi üniteleri ile ayakta gelen hastalar için fizik tedavilerinin yapıldığı üniteleri tanıır. 4. Müsküloskeletal sistemin normal anatomisini tanıır ve klinik muayene ve fonksiyon testlerinin bu anatomiyle ne tür bir ilişkisi olduğunu gösterir. 5. İnflamasyon patofizyolojisini tanımlar. 6. Uygun analjezikleri, anti-romatik ilaçları, enfeksiyon ve metabolik kemik hastalıklarıyla ilgili olarak kullanılan ilaçları tanıır ve onlar hakkında bilgi sahibi olur. Bu tür ilaçlara karşı genel ters reaksiyonları sayar. 7. Fizyoterapistler ve meşguliyet terapistler gibi yardımcı sağlık meslek elemanlarının muskuloskeletal hastalıkların akut ve kronik tedavilerdeki rollerini bilir. 8. Gut, viral artrit ve osteoporosis gibi muskulo skeletal bozuklukların önlenmesi görüşünü benimser. 9. Deforme edici artropatilerin progresif doğasını ve bu bozukluğun hasta ve onların kariyerleri üzerine olan psiko-sosyal etkilerini anlar.	1. Kas iskelet sistemi ağrısı ile başvuran hastalarda sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Kas iskelet sistemi genel fizik muayene prensiplerini tanımlar, patolojik bulguları ayırır. 3. Genel rehabilitasyon prensiplerini açıklar. 4. Kas iskelet sistemi hastalıklarında eklem koruma prensipleri ve temel egzersizleri tanımlar ve planlamasını yapar. 5. Sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları ile başvuran hastalar için toplum sağlığına etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. 6. Kas iskelet sistemi rahatsızlıklarında kullanılan fizik tedavi cihazlarını tanıır, uygun kullanım alanlarını tanımlar.
RASYONEL FARMAKOTERAPİ	YOK	1. Sistematik değerlendirme yaptığı, ayırıcı tanıyı tespit edip, gerekli tetkikleri yorumladığı hasta için en

		uygun tedaviyi güncel verilere göre belirler. 2. Kanıta dayalı olarak hangi kaynaklar ile nasıl araştırma yapacağını tanır. Akademik veri tabanlarından bilgiye nasıl erişeceğini gösterir. Eriştiği kaynağın ne derecede değerli olduğuna karar verir. Meta analizleri yorumlar. 3. Farmako ekonomiyi gözeterek ilaç seçimi yapar. 4. Sağlık Uygulama Tebliğini değerlendirerek hastaya uygun ilacı belirler. 5. Reçete yazım kurallarını açıklar. 6. Farmakovijilansın önemini ve hangi advers etkilerin TUFAM'a nasıl bildireceğini açıklar. 7. Hastada olabilecek özel durumları dikkate alarak hastaya en uygun ilacı belirler.
SEÇMELİ DERS BLOĞU	YOK	YOK
SOLUNUM	YOK	1. Göğüs hastalıkları ve Göğüs cerrahisi polikliniğine solunumsal yakınmalarla başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, mesleki ve çevresel (sigara, aktoprak, kullanılan ilaç ve bitkisel ilaçlar, hobi) maruziyet sorgulayarak ayrıntılı öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Astım, KOAH hastalarına yönelik solunumu fonksiyon testi, saturasyon ölçümü, akciğer grafisi, kan gazları değerlendirmelerini yapar, tanıya göre acil ve idame tedavisini planlar ve yapar. 3. Göğüs hastalıkları acillerini oluşturan hastalıklara ait (Pulmoner emboli, masif hemoptizi, pnömotoraks, travma, astım akut atak, KOAH akut atak, pnömoni) gereken tanı ve tedaviyi uygular, gereken hastaları ileri merkeze, uzmana sevk eder. 4. Sigara ve kanser ilişkisini kurar, hastaları sigara farkındalığı için bilgilendirir. Sigara bırakma merkezlerine yönlendirir. 5. Kanıta dayalı göğüs cerrahisi uygulamalarının temel prensiplerini açıklar. Göğüs cerrahisi için acil cerrahi girişim gerektiren (tansiyon pnömotoraks, masif hemotoraks vb) hastalıkların tanısını koyar. Acil tedaviyi uygular ve ileri merkeze sevk eder. 6. Göğüs travmasının solunum fizyolojisine olan etkilerini ve tedavide gerekli acil önlemleri açıklar.

		7. Akciğer ve özefagus kanserinin toplumsal epidemiyolojik özelliklerini erken tanı ve tedavinin önemini açıklar ve hastayı tedavi amaçlı uygun merkeze yönlendirir. 8. Özefagusun ve diyaframın hastalıklarını, Mediastinal hastalıklarını, Konjenital göğüs duvarı deformitelerini tanısının nasıl konulacağını bilir. Gerekli radyolojik tetkikleri isteyebilir. 9. Enfeksiyöz akciğer hastalıklarında cerrahi tedavi gerektiren durumların neler olduğunu bilir ve gereken hastaları ileri merkeze, uzmana sevk eder.
DOLAŞIM	YOK	1. Kardiyovasküler risk faktörlerini tanıır, risk faktörleri açısından bireyleri değerlendirir. Yaşam tarzı ve 1. Basamak medikal tedavilerini planlar takibini yapar. 2. Kronik kardiyovasküler hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçları tanıır, olası yan etkileri ve kontrendikasyonlarını bilir. 3. Kardiyovasküler hastalık yakınması ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, kardiyovasküler sistem muayenesi yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. İlgili uzmana yönlendirir. 4. Acil müdahale gereken kardiyovasküler hastalıkları tanıır. İmkanlar dahilinde gerekli müdahaleleri yapar. Gerektiğinde uygun sağlık kuruluşuna sevkini sağlar. 5. Kardiyovasküler hastalıkların medikal ve cerrahi tedavisini açıklar, gerekli tedaviler için uygun merkezlere yönlendirir. 6. Acil müdahale gerektiğini gösteren elektrokardiyografi bulgularını tanıır. 7. Kardiyovasküler hastalıklarda ilgili uzmanın tedavi önerisi dahilinde hasta takip eder, gerektiğinde tekrar yönlendirme yapar.

Tablo 3.5’de verilen AÜTF Dönem 5’e ait eski ve güncellenmiş hedefler listesi, araştırma kapsamında yapılan öğrenim hedeflerinin analizinde kullanılmıştır. Söz konusu analizde, Tablo 3.5’deki güncellenmiş hedef listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yeterlik ve alt yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.6 AÜTF Dönem 6 eğitim programı dönem ve staj kurullarının hedeflerinin güncellenme çalışması öncesindeki ve sonrasındaki durumlarını vermektedir.

Tablo 3.6. AÜTF Dönem 6 Eğitim Programının Eski ve Güncel Hedefleri

DÖNEM HEDEFLER	ESKİ	GÜNCELLENMİŞ
DÖNEM 6 HEDEFLERİ	1. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda daha önceki eğitim dönemlerinde edindiği bilgi ve beceriyi uygular 2. Çalıştığı klinik birimlerde rutin poliklinik uygulamasına etkin olarak katılır ve yataklı birimlerde ilgili öğretim elemanı sorumluluğunda olan hastaları izler 3. İlgili öğretim elemanı sorumluluğunda elektronik ortamda hasta yönetim programlarını kullanır 4. Sağlık sisteminin organizasyonunu tanıyıp uygulamaların içinde yer alır. 5. Koruyucu hekimlik ve toplum hekimliği uygulamaları yapar. 6. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda hastada sistemlere özgü acil durumları tanır, hayatı tehdit eden durumların acil müdahale ve tedavisini yapar. 7. Topluma ve hastalara danışmanlık ve sağlık eğitimini verir. 8. Sağlık hizmetinde uyulması gereken mesleki değerler, etik ilkeler ve yasal düzenlemeleri uygular. 9. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda psikiyatrik hastalıklara özgü tanı, acil durumlar ve temel tedavi yaklaşımlarını uygular. 10. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda adli olgulara ilişkin yapılması gereken adli ve tıbbi işlemleri yapar, biyolojik delillerin alınmasına ait işlemleri gözlemler. 11. Sağlık hizmeti sunumunda liderlik ve ekip yaklaşımını gösterir. 12. Yaşam boyu öğrenme ve kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular. 13. Hasta, çalışan sağlığını ve güvenliğini, ruhsal, fiziksel ve sosyal yönden kendi sağlığını göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.	1. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda daha önceki eğitim dönemlerinde edindiği bilgi ve beceriyi uygular 2. Çalıştığı klinik birimlerde rutin poliklinik uygulamasına etkin olarak katılır ve yataklı birimlerde ilgili öğretim elemanı sorumluluğunda olan hastaları izler. 3. İlgili öğretim elemanı sorumluluğunda elektronik ortamda hasta yönetim programlarını kullanır. 4. Sağlık sisteminin organizasyonunu tanıyıp uygulamaların içinde yer alır. 5. Koruyucu hekimlik ve toplum hekimliği uygulamaları yapar. 6. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda hastada sistemlere özgü acil durumları tanır, hayatı tehdit eden durumların acil müdahale ve tedavisini yapar. 7. Topluma ve hastalara danışmanlık ve sağlık eğitimini verir. 8. Sağlık hizmetinde uyulması gereken mesleki değerler, etik ilkeler ve yasal düzenlemeleri uygular. 9. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda psikiyatrik hastalıklara özgü tanı, acil durumlar ve temel tedavi yaklaşımlarını uygular. 10. İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda adli olgulara ilişkin yapılması gereken adli ve tıbbi işlemleri yapar, biyolojik delillerin alınmasına ait işlemleri gözlemler. 11. Sağlık hizmeti sunumunda liderlik ve ekip yaklaşımını gösterir. 12. Yaşam boyu öğrenme ve kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular. 13. Hasta, çalışan sağlığını ve güvenliğini, ruhsal, fiziksel ve sosyal yönden kendi sağlığını göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.
ACİL TIP STAJI	1. Acil servise başvuran her yaş grubundan hasta için odaklanmış öykü alma	1. Acil servise başvuran her yaş grubundan hasta için odaklanmış öykü

	ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir, tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. 2. Acil servise başvuran hastaların önceliğini belirler, çok acil ve daha az acil hastaları ayırt eder, farklarını açıklar. 3. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. 4. Acil serviste ultrasonografi kullanım alanlarını tanımlar, hasta değerlendirmesinde USG kullanımını inceler. 5. Acil servise başvuran travmatik yaralanmaları olan hastalarda uygun yara bakımı prensiplerini uygular. 6. Acil serviste saldırgan hasta yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, alınması gereken önlemleri tartışır. 7. Acil serviste hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder. 8. Acil servise başvuran hayatı tehdit eden hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve kendisine verilen görevleri uygular. 9. Acil servis idaresi konusunda yapılması gereken düzenlemeleri tanıır. 10. Acil servise başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar, hekim haklarını tanıır. 11. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar, hastaların tıbbi kayıtlarını tutar ve adli rapor tutulmasını izler. 12. Acil servis hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir. 13. Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.	alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir, tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. 2. Acil servise başvuran hastaların önceliğini belirler, çok acil ve daha az acil hastaları ayırt eder, farklarını açıklar. 3. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. 4. Acil serviste ultrasonografi kullanım alanlarını tanımlar, hasta değerlendirmesinde USG kullanımını inceler. 5. Acil servise başvuran travmatik yaralanmaları olan hastalarda uygun yara bakımı prensiplerini uygular. 6. Acil serviste saldırgan hasta yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, alınması gereken önlemleri tartışır. 7. Acil serviste hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder. 8. Acil servise başvuran hayatı tehdit eden hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve kendisine verilen görevleri uygular. 9. Acil servis idaresi konusunda yapılması gereken düzenlemeleri tanıır. 10. Acil servise başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar, hekim haklarını tanıır. 11. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar, hastaların tıbbi kayıtlarını tutar ve adli rapor tutulmasını izler. 12. Acil servis hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir. 13. Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.
--	---	--

HALK SAĞLIĞI STAJI	1. Bir araştırmayı planlar, veri toplar, verileri analiz eder, rapor hazırlar ve sunar. 2. Temel sağlık göstergelerini hesaplar ve sağlık durum değerlendirmesi yapar. 3. İşyeri hekiminin görevlerini, yetki ve sorumluluklarını açıklar, risk değerlendirme yapar. 4. Sağlık hizmetlerinde örgütlenme ilkelerini sayar, birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkiyi ve uyumu açıklar. 5. Bir Aile Sağlığı Merkezi ile Toplum Sağlığı Merkezi ve İlçe Sağlık Müdürlüğü yönetimi ile ilgili mevzuatı açıklar. 6. Aşı takviminde bulunan aşıları sayar, Aşı yapma tekniğini tanımlar ve uygular, Soğuk zincirin önemini ve aşıların hangi koşullarda saklanması gerektiğini açıklar. 7. Salgın incelemesi basamaklarını sayar ve salgın incelemesi yapar. 8. Hava, temas, su ve besinlerle bulaşan hastalıklarla savaş yöntemlerini enfeksiyon zinciri özelinde analiz eder. 9. Bölgesinde öncelikli olarak verilmesi gereken sağlık eğitimi konularını saptar ve hedef gruba uygun olarak sağlık eğitimi programı hazırlar ve uygular. 10. Sulardan bakteriyolojik ve kimyasal örnek alır, alınan örneğin gönderilme koşullarını açıklar ve sonuçlarını değerlendirir. 11. Çevre Sağlığı uygulamalarının çok sektörlü yapısını ve hekimin bu yapı içindeki rolünü açıklar. 12. Çocuk ve gebe izlemi yapar, aile planlaması yöntemlerini açıklar ve aile planlaması danışmanlığını uygular. 13. Ulusal kanser tarama ve kontrol programında yer alan kanserleri sayar, KETEM biriminin çalışmalarını açıklar. 14. Aile Sağlığı Merkezinde kullanılan istatistiksel verilerin toplanması ve değerlendirilmesini yapar, "Aile Hekimliği Bilgi Sistemi"ni kullanır.	1. Bir araştırmayı planlar, veri toplar, verileri analiz eder, rapor hazırlar ve sunar. 2. Temel sağlık göstergelerini hesaplar ve sağlık durum değerlendirmesi yapar. 3. İşyeri hekiminin görevlerini, yetki ve sorumluluklarını açıklar, risk değerlendirme yapar. 4. Sağlık hizmetlerinde örgütlenme ilkelerini sayar, birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkiyi ve uyumu açıklar. 5. Bir Aile Sağlığı Merkezi ile Toplum Sağlığı Merkezi ve İlçe Sağlık Müdürlüğü yönetimi ile ilgili mevzuatı açıklar. 6. Aşı takviminde bulunan aşıları sayar, Aşı yapma tekniğini tanımlar ve uygular, Soğuk zincirin önemini ve aşıların hangi koşullarda saklanması gerektiğini açıklar. 7. Salgın incelemesi basamaklarını sayar ve salgın incelemesi yapar. 8. Hava, temas, su ve besinlerle bulaşan hastalıklarla savaş yöntemlerini enfeksiyon zinciri özelinde analiz eder. 9. Bölgesinde öncelikli olarak verilmesi gereken sağlık eğitimi konularını saptar ve hedef gruba uygun olarak sağlık eğitimi programı hazırlar ve uygular. 10. Sulardan bakteriyolojik ve kimyasal örnek alır, alınan örneğin gönderilme koşullarını açıklar ve sonuçlarını değerlendirir. 11. Çevre Sağlığı uygulamalarının çok sektörlü yapısını ve hekimin bu yapı içindeki rolünü açıklar. 12. Çocuk ve gebe izlemi yapar, aile planlaması yöntemlerini açıklar ve aile planlaması danışmanlığını uygular. 13. Ulusal kanser tarama ve kontrol programında yer alan kanserleri sayar, KETEM biriminin çalışmalarını açıklar. 14. Aile Sağlığı Merkezinde kullanılan istatistiksel verilerin toplanması ve değerlendirilmesini yapar, "Aile Hekimliği Bilgi Sistemi"ni kullanır. 15. Birinci basamak sağlık kurumlarında kronik hastalıkları izler.
----------------------------------	--	--

	15. Birinci basamak sağlık kurumlarında kronik hastalıkları izler.	
GENEL CERRAHİ STAJI	1. Genel Cerrahi polikliniğine başvuran hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir. Tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. 2. Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesini açıklar ve uygular. 3. Hastaların gerek acil durumlarda gerekse postoperatif dönemde bilinç değerlendirmesini yapar. 4. Batın muayenesini tüm yönlerinin temel değerlendirmelerini açıklar ve uygular. 5. Dijital rektal muayeneyi uygular. 6. Meme ve aksiller bölge muayenesi ile temel değerlendirmeleri uygular. 7. Endokrin hastalıkların temel değerlendirmesini yapar. 8. Acil servise başvuran ve Genel Cerrahi ile ilgili yakınmaları olan hastaların aciliyetini ayırt eder, hastayı yönlendirir. 9. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, tetkik istemenin temel prensiplerini açıklar. 10. Genel Cerrahi poliklinik ve servisinde ultrasonografi kullanım alanlarını tanımlar, cerrahın hasta değerlendirmesinde USG kullanımını inceler. 11. Yara bakımı prensiplerini uygular, profilaksi için gerekli tedavilere karar verir, takip için gerekli önerileri yapar. 12. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanır, gerekli yasal işlemleri tanımlar, hastaların tıbbi kayıtlarını tutar ve adli rapor tutulmasını izler. 13. Genel Cerrahi servisinde diğer birimlerden konsültasyon istenmesi gereken hastaları ayırır, konsültan hekimle etik kurallara uygun iletişim kurma, hastayı tartışma ve karar verme becerilerini uygular.	1. Genel Cerrahi polikliniğine başvuran hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir. Tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. 2. Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesini açıklar ve uygular. 3. Hastaların gerek acil durumlarda gerekse postoperatif dönemde bilinç değerlendirmesini yapar. 4. Batın muayenesini tüm yönlerinin temel değerlendirmelerini açıklar ve uygular. 5. Dijital rektal muayeneyi uygular. 6. Meme ve aksiller bölge muayenesi ile temel değerlendirmeleri uygular. 7. Endokrin hastalıkların temel değerlendirmesini yapar. 8. Acil servise başvuran ve Genel Cerrahi ile ilgili yakınmaları olan hastaların aciliyetini ayırt eder, hastayı yönlendirir. 9. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, tetkik istemenin temel prensiplerini açıklar. 10. Genel Cerrahi poliklinik ve servisinde ultrasonografi kullanım alanlarını tanımlar, cerrahın hasta değerlendirmesinde USG kullanımını inceler. 11. Yara bakımı prensiplerini uygular, profilaksi için gerekli tedavilere karar verir, takip için gerekli önerileri yapar. 12. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanır, gerekli yasal işlemleri tanımlar, hastaların tıbbi kayıtlarını tutar ve adli rapor tutulmasını izler. 13. Genel Cerrahi servisinde diğer birimlerden konsültasyon istenmesi gereken hastaları ayırır, konsültan hekimle etik kurallara uygun iletişim kurma, hastayı tartışma ve karar verme becerilerini uygular. 14. Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir.

	tartışma ve karar verme becerilerini uygular. 14. Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir.	
İÇ HASTALIKLARI STAJI	1. Hastanın anamnezini alır, şikayetlere yönelik ayrıntılı sorgulama yapar ve tüm süreç boyunca gerekli olan iletişim tekniklerini uygular. 2. Tüm organ sistemlerini kapsayan tam bir fizik muayene yapar. 3. Hastalıklar için kullanılacak tanı araçlarını (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını sayar. 4. Hastalık ayırıcı tanımlarını yapar. 5. Birinci basamak tedavilerini planlar ve uygular. 6. Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder. 7. Hastalıklar için gerekli acil tedavi gereksinim ve yöntemlerini sıralar. 8. Küçük tıbbi girişimleri (kan alma, intramusküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, EKG çekme vb) uygular. 9. Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. 10. Konsültasyon isteme koşullarını ve yöntemlerini açıklar. 11. İç Hastalıklarındaki kanıta dayalı tıbbi uygulamaları tanımlar. 12. Hasta ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim konusunda bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler.	1. Hastanın anamnezini alır, şikayetlere yönelik ayrıntılı sorgulama yapar ve tüm süreç boyunca gerekli olan iletişim tekniklerini uygular. 2. Tüm organ sistemlerini kapsayan tam bir fizik muayene yapar. 3. Hastalıklar için kullanılacak tanı araçlarını (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını sayar. 4. Hastalık ayırıcı tanımlarını yapar. 5. Birinci basamak tedavilerini planlar ve uygular. 6. Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder. 7. Hastalıklar için gerekli acil tedavi gereksinim ve yöntemlerini sıralar. 8. Küçük tıbbi girişimleri (kan alma, intramusküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, EKG çekme vb) uygular. 9. Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. 10. Konsültasyon isteme koşullarını ve yöntemlerini açıklar. 11. İç Hastalıklarındaki kanıta dayalı tıbbi uygulamaları tanımlar. 12. Hasta ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim konusunda bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler.
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJI	1. Her türlü yakınma ile başvuran çocukluk çağındaki hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir ve hastaların tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular.	1. Her türlü yakınma ile başvuran çocukluk çağındaki hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir ve hastaların tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. 2. Çocukluk çağındaki hastanın önceliğini belirler, çok acil ve daha az

	2. Çocukluk çağındaki hastanın önceliğini belirler, çok acil ve daha az acil hastaları ayırt eder, farklarını açıklar. 3. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. 4. Servis ve poliklinik koşullarında saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, hastanın kendisine, sağlık personeline ve diğer hastalara zarar vermemesi için alınması gereken önlemleri tartışır. 5. Çocuk acil servise başvuran hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve ekibin bir üyesi olarak kendisine verilen görevleri uygular. 6. Çocuk servisinin idaresi konusunda yapılması gereken düzenlemeleri tanıır. 7. Servis ve polikliniğe başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar. 8. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar, hastaların tıbbi kayıtlarını tutar ve adli rapor tutulmasını izler. 9. Diğer birimlerden konsültasyon istenmesi gereken hastaları ayırır, konsültan hekimle etik kurallara uygun iletişim kurma, hastayı tartışma ve karar verme becerilerini uygular. 10. Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir. 11. Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.	acil hastaları ayırt eder, farklarını açıklar. 3. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. 4. Servis ve poliklinik koşullarında saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, hastanın kendisine, sağlık personeline ve diğer hastalara zarar vermemesi için alınması gereken önlemleri tartışır. 5. Çocuk acil servise başvuran hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve ekibin bir üyesi olarak kendisine verilen görevleri uygular. 6. Çocuk servisinin idaresi konusunda yapılması gereken düzenlemeleri tanıır. 7. Servis ve polikliniğe başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar. 8. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar, hastaların tıbbi kayıtlarını tutar ve adli rapor tutulmasını izler. 9. Diğer birimlerden konsültasyon istenmesi gereken hastaları ayırır, konsültan hekimle etik kurallara uygun iletişim kurma, hastayı tartışma ve karar verme becerilerini uygular. 10. Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir. 11. Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM STAJI	1. Gebelikten korunma yöntemleri konusunda danışmanlık verir. 2. Doğum öncesi bakım sürecinde gebe muayenesi, gebelikte karşılaşılan riskler, sevk kriterleri ve izlemlerini uygular.	1. Gebelikten korunma yöntemleri konusunda danışmanlık verir. 2. Doğum öncesi bakım sürecinde gebe muayenesi, gebelikte karşılaşılan riskler, sevk kriterleri ve izlemlerini uygular.

	3. Doğuma eşlik eder, doğum sonu takibi yapar, pospartum kanamanın önemini fark eder, puerperal enfeksiyonları tedavi eder. 4. Vajinal muayenede normal ve patolojik olguları ayırt eder. 5. Menopozlu hastaya danışmanlık verir. 6. Cinsel yolla bulaşan hastalığa sahip hastayı tanı ve tedavi eder. 7. Riskli gebeliklerin ayırımı yapar, sevk zincirini uygular. 8. Jinekolojik kanserlerin tarama, erken tanı ve tedavi prensiplerini açıklar ve sevk zincirini uygular	3. Doğuma eşlik eder, doğum sonu takibi yapar, pospartum kanamanın önemini fark eder, puerperal enfeksiyonları tedavi eder. 4. Vajinal muayenede normal ve patolojik olguları ayırt eder. 5. Menopozlu hastaya danışmanlık verir. 6. Cinsel yolla bulaşan hastalığa sahip hastayı tanı ve tedavi eder. 7. Riskli gebeliklerin ayırımı yapar, sevk zincirini uygular. 8. Jinekolojik kanserlerin tarama, erken tanı ve tedavi prensiplerini açıklar ve sevk zincirini uygular
ADLİ TIP STAJI	1. Adli olguyu değerlendirir. 2. Adli olguyla ilgili evrak ve kayıtları dikkatle tutar ve saklar gerektiğinde delil olarak sunar. 3. Muayeneye gönderen adli makamın isteminin önemi ve cevaplandırılmasında uyulacak esasları açıklar. 4. Alkol muayenesi, cinsel saldırılarda anal ve vaginal muayene, kazai ve kasdi yaralanmalarda yaraların tanımlanmasını, ağırlığını, derecesini, yaraları oluşturan aletlerin özelliklerini yara oluşum zamanını tanımlar. Genel beden muayenesi, adli psikiyatrik muayene yapar. Raporlarını hazırlar. 5. Muayene sırasında DNA, Toksikoloji veya başka laboratuvarlarda incelenmek üzere örnek alınması, gönderilmesi, muhafaza edilmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi ve konuya ilişkin ipuçlarını açıklar. 6. Otopsi ve ölü muayenesine ilişkin mevzuat, CMK maddelerini, otopsi protokollerini, postmortem değişiklikleri, adli ve patolojik otopsi arasındaki farkları, otopsi kararı alma kriterlerini ve otopsi tekniklerini sayar; ölü muayenesi yapar ve otopsi raporu hazırlar. 7. Adli otopsinin ve raporunun yazılmasının önemini savunur.	1. Adli olguyu değerlendirir. 2. Adli olguyla ilgili evrak ve kayıtları dikkatle tutar ve saklar gerektiğinde delil olarak sunar. 3. Muayeneye gönderen adli makamın isteminin önemi ve cevaplandırılmasında uyulacak esasları açıklar. 4. Alkol muayenesi, cinsel saldırılarda anal ve vaginal muayene, kazai ve kasdi yaralanmalarda yaraların tanımlanmasını, ağırlığını, derecesini, yaraları oluşturan aletlerin özelliklerini yara oluşum zamanını tanımlar. Genel beden muayenesi, adli psikiyatrik muayene yapar. Raporlarını hazırlar. 5. Muayene sırasında DNA, Toksikoloji veya başka laboratuvarlarda incelenmek üzere örnek alınması, gönderilmesi, muhafaza edilmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi ve konuya ilişkin ipuçlarını açıklar. 6. Otopsi ve ölü muayenesine ilişkin mevzuat, CMK maddelerini, otopsi protokollerini, postmortem değişiklikleri, adli ve patolojik otopsi arasındaki farkları, otopsi kararı alma kriterlerini ve otopsi tekniklerini sayar; ölü muayenesi yapar ve otopsi raporu hazırlar. 7. Adli otopsinin ve raporunun yazılmasının önemini savunur. 8. Otopsi ve ölü muayenesinin yasal zeminler içerisinde yapıldığının ve adli olayları aydınlatmada kullanılan bir araç olduğunu savunur.

	8. Otopsi ve ölü muayenesinin yasal zeminler içerisinde yapıldığının ve adli olayları aydınlatmada kullanılan bir araç olduğunu savunur.	
PSİKİYATRİ STAJI	1. Psikiyatri Kliniğine her türlü yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Psikiyatri Kliniğine başvuran hastalarda olgu formülasyonu yapar ve gerekli tedavi planını açıklar. 3. Yatarak tedavi gören psikiyatri hastalarının takip ve tedavisini izler. 4. Kanıta dayalı Psikiyatri uygulamalarının temel prensipleri açıklar. 5. Psikiyatride saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri açıklar. 6. Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar ve kayıtları tutar. 7. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar. 8. Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. 9. Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır. 10. AMATEM kliniği uygulama esaslarını tanıır ve Psikiyatri kliniğinde uyguladığı tüm bilgi, beceri ve tutumları AMATEM kliniğinde de uygular.	1. Psikiyatri Kliniğine her türlü yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. 2. Psikiyatri Kliniğine başvuran hastalarda olgu formülasyonu yapar ve gerekli tedavi planını açıklar. 3. Yatarak tedavi gören psikiyatri hastalarının takip ve tedavisini izler. 4. Kanıta dayalı Psikiyatri uygulamalarının temel prensipleri açıklar. 5. Psikiyatride saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri açıklar. 6. Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar ve kayıtları tutar. 7. Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar. 8. Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. 9. Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır. 10. AMATEM kliniği uygulama esaslarını tanıır ve Psikiyatri kliniğinde uyguladığı tüm bilgi, beceri ve tutumları AMATEM kliniğinde de uygular.
GÖĞÜS HASTALIKLARI STAJI	1. Göğüs Hastalıkları polikliniğine başvuran hastalarda öykü alma ve fizik muayene yapar. Tanı ve tedavisi için gerekli temel tetkikleri ister. 2. Göğüs Hastalıkları servisinde yatan hastaların takibini yapar, uygun bölümlere konsültasyon ister. Hastaların ilk yatışında	1. Göğüs Hastalıkları polikliniğine başvuran hastalarda öykü alma ve fizik muayene yapar. Tanı ve tedavisi için gerekli temel tetkikleri ister. 2. Göğüs Hastalıkları servisinde yatan hastaların takibini yapar, uygun bölümlere konsültasyon ister. Hastaların ilk yatışında veya gerekli hallerde çekilen EKG'nin temel patternlerini yorumlar.

	veya gerekli hallerde çekilen EKG'nin temel patternlerini yorumlar. 3. Genel durum ve vital bulguları değerlendirir. 4. Temel solunum fonksiyon testi patternlerini yorumlar. 5. Akciğer grafisini yorumlar. Bilgisayarlı toraks tomografisi raporuna göre hastayı uygun merkeze yönlendirir. 6. Hastadan radial ve/veya femoral arteriyel kan gazı alır. Temel kan gazı patolojilerini yorumlar. 7. Uygun hastalara oksijen tedavisi ve bronkodilatör tedavi uygular. 8. Non-invaziv mekanik ventilasyon cihazını tanır, temel endikasyonlarını sayar. 9. Fiberoptik bronkoskopi endikasyonlarını sayar. 10. Torasentez endikasyonlarını sayar, plevral sıvılarda transuda ve eksuda ayrımı yapar. 11. Acil servise başvuran ve Göğüs Hastalıkları ile ilgili yakınmaları olan hastaların aciliyetini ayırt eder, hastayı yönlendirir. 12. Göğüs Hastalıkları servisinde ölüm kararı verilen hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder. 13. Göğüs Hastalıkları servisine yatan tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar.	3. Genel durum ve vital bulguları değerlendirir. 4. Temel solunum fonksiyon testi patternlerini yorumlar. 5. Akciğer grafisini yorumlar. Bilgisayarlı toraks tomografisi raporuna göre hastayı uygun merkeze yönlendirir. 6. Hastadan radial ve/veya femoral arteriyel kan gazı alır. Temel kan gazı patolojilerini yorumlar. 7. Uygun hastalara oksijen tedavisi ve bronkodilatör tedavi uygular. 8. Non-invaziv mekanik ventilasyon cihazını tanır, temel endikasyonlarını sayar. 9. Fiberoptik bronkoskopi endikasyonlarını sayar. 10. Torasentez endikasyonlarını sayar, plevral sıvılarda transuda ve eksuda ayrımı yapar. 11. Acil servise başvuran ve Göğüs Hastalıkları ile ilgili yakınmaları olan hastaların aciliyetini ayırt eder, hastayı yönlendirir. 12. Göğüs Hastalıkları servisinde ölüm kararı verilen hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder. 13. Göğüs Hastalıkları servisine yatan tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar.
KARİYOLOJİ STAJI	1. Kardiyoloji polikliniğine başvuran hastalarda öykü alır ve fizik muayene yapar. 2. Kardiyovasküler sistem ile ilgili anamnez ve muayene bulgularını yorumlar, anamnez ve muayene bulgularına dayanarak tanı ve tedaviye yönlendirecek laboratuvar testlerini planlar. 3. Anamnez, fizik muayene bulguları ve laboratuvar sonuçları ile birlikte	1. Kardiyoloji polikliniğine başvuran hastalarda öykü alır ve fizik muayene yapar. 2. Kardiyovasküler sistem ile ilgili anamnez ve muayene bulgularını yorumlar, anamnez ve muayene bulgularına dayanarak tanı ve tedaviye yönlendirecek laboratuvar testlerini planlar. 3. Anamnez, fizik muayene bulguları ve laboratuvar sonuçları ile birlikte kardiyovasküler sistem hastalıklarının

	kardiyovasküler sistem hastalıklarının ayırıcı tanısını yapar, ön tanı/tanı koyar. 4. Kardiyovasküler sistem hastalıkları için kullanılacak tanı yöntemlerini (laboratuvar tetkikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını açıklar. 5. Kardiyovasküler sistem hastalıklarının tanı ve izleminde kullanılan test sonuçlarını (EKG, TELE, Efor Testi, EKO raporu, tam kan, biyokimyasal testler) yorumlar. 6. Kardiyovasküler sistem ile ilgili sık görülen hastalıkların tanısını koyar, birinci basamak düzeyinde tedavisini ve izlemini yapar, korunma önlemlerini uygular, tedavi ve izlem planı hakkında hasta ve hasta yakınlarını bilgilendirir ve uygun şekilde sevk eder. 7. Kardiyovasküler sistemle ilgili acil sorunları tanıır, ilk müdahaleyi yapar ve uygun şekilde sevk eder. 8. Kardiyovasküler hastalıklar için risk faktörlerini bireysel bazda değerlendirir ve uygun danışmanlık sağlar. 9. Toplumda kardiyovasküler hastalıkların sıklığının azaltılmasına yönelik önlemleri uygular. 10. Temel tanısal ve girişimsel işlemleri (EKG çekme, kan alma, intramüsküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, enjeksiyon yapma vb.) uygular. 11. Hastaların tıbbi kayıtlarını yazılı ve elektronik olarak uygun şekilde tutar ve epikriz düzenler. 12. Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. 13. Konsültasyon isteme koşullarını ve yöntemlerini sayar. 14. Kardiyoloji servisinde ölüm kararı verilen hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder.	ayırıcı tanısını yapar, ön tanı/tanı koyar. 4. Kardiyovasküler sistem hastalıkları için kullanılacak tanı yöntemlerini (laboratuvar tetkikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını açıklar. 5. Kardiyovasküler sistem hastalıklarının tanı ve izleminde kullanılan test sonuçlarını (EKG, TELE, Efor Testi, EKO raporu, tam kan, biyokimyasal testler) yorumlar. 6. Kardiyovasküler sistem ile ilgili sık görülen hastalıkların tanısını koyar, birinci basamak düzeyinde tedavisini ve izlemini yapar, korunma önlemlerini uygular, tedavi ve izlem planı hakkında hasta ve hasta yakınlarını bilgilendirir ve uygun şekilde sevk eder. 7. Kardiyovasküler sistemle ilgili acil sorunları tanıır, ilk müdahaleyi yapar ve uygun şekilde sevk eder. 8. Kardiyovasküler hastalıklar için risk faktörlerini bireysel bazda değerlendirir ve uygun danışmanlık sağlar. 9. Toplumda kardiyovasküler hastalıkların sıklığının azaltılmasına yönelik önlemleri uygular. 10. Temel tanısal ve girişimsel işlemleri (EKG çekme, kan alma, intramüsküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, enjeksiyon yapma vb.) uygular. 11. Hastaların tıbbi kayıtlarını yazılı ve elektronik olarak uygun şekilde tutar ve epikriz düzenler. 12. Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. 13. Konsültasyon isteme koşullarını ve yöntemlerini sayar. 14. Kardiyoloji servisinde ölüm kararı verilen hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder. 15. Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. 16. Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. 17. Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular. 18. Hasta yönetiminde etik ilkeler doğrultusunda davranır ve kanıta dayalı yaklaşımları benimser.
--	---	--

	15. Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. 16. Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. 17. Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular. 18. Hasta yönetiminde etik ilkeler doğrultusunda davranır ve kanıta dayalı yaklaşımları benimser.	
SEÇMELİ STAJ	YOK	YOK

Tablo 3.6’da verilen AÜTF Dönem 6’ya ait eski ve güncellenmiş hedefler listesi, araştırma kapsamında yapılan öğrenim hedeflerinin analizinde kullanılmıştır. Söz konusu analizde, Tablo 3.6’daki güncellenmiş hedef listesi veri olarak alınmış ve AÜTF yetkinlik ve yeterlikleri ile karşılaştırılmıştır.

3.2.5. Eğitim Programının Hedef ve Çıktıları ile İlgili Akreditasyon Kuruluşunun Önerileri

Eğitim programının hedef ve çıktıları ile ilgili TEPDAD tarafından yapılan öneriler gözden geçirilmiştir (TEPDAD, 2021). Akredite eğitim programlarının güncel içeriğinin yer aldığı bu önerilere TEPDAD web sitesinden ulaşmak mümkündür (39).

AÜTF 2020 ara değerlendirme sonrasında TEPDAD tarafından kuruma iletilen “Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Türkçe Eğitimi Programı Son Değerlendirme ve Öneri Raporu” başlıklı belgede, Tıp fakültesinin amaç ve hedefleri ile ilgili önümüzdeki dönem için aşağıdaki önerilere yer verilmektedir.

1. Öğrenciler ve dış paydaşların da katılımı ile misyon, vizyon, amaç ve hedeflerin düzenli aralıklarla eğitim, araştırma ve hizmet bağlamında vurgu yapılarak gözden geçirilmesi ve yenilenmesi,
2. Yetkinliklerin sırası ile dönemler, ders kurulları/stajlar ve derslerin amaç ve hedefleri ile ilişkilendirilmesi

3.3. UÇEP 2020 Yetkinlik/Yeterlikler Listesi ve Önerilerinin Analizi

Tezin giriş bölümünde yer verilen UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesi analiz edilmiş, bu süreçte

- Listede tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin bir hekimden beklenen özellikleri kapsayıp kapsamadığı,
- Tanımlanan yeterlikler arasında çakışma olasılığı olan maddeler olup olmadığı,
- UÇEP' te önerilen yeterlikler ile dönem çıktıları karşılaştırmasının avantaj ve dezavantajları,
- UÇEP' te örnek olarak tanımlanan alt yeterliklerin gerçekten yeterlik temelli tanımlanıp tanımlanmadığı değerlendirilmiştir.

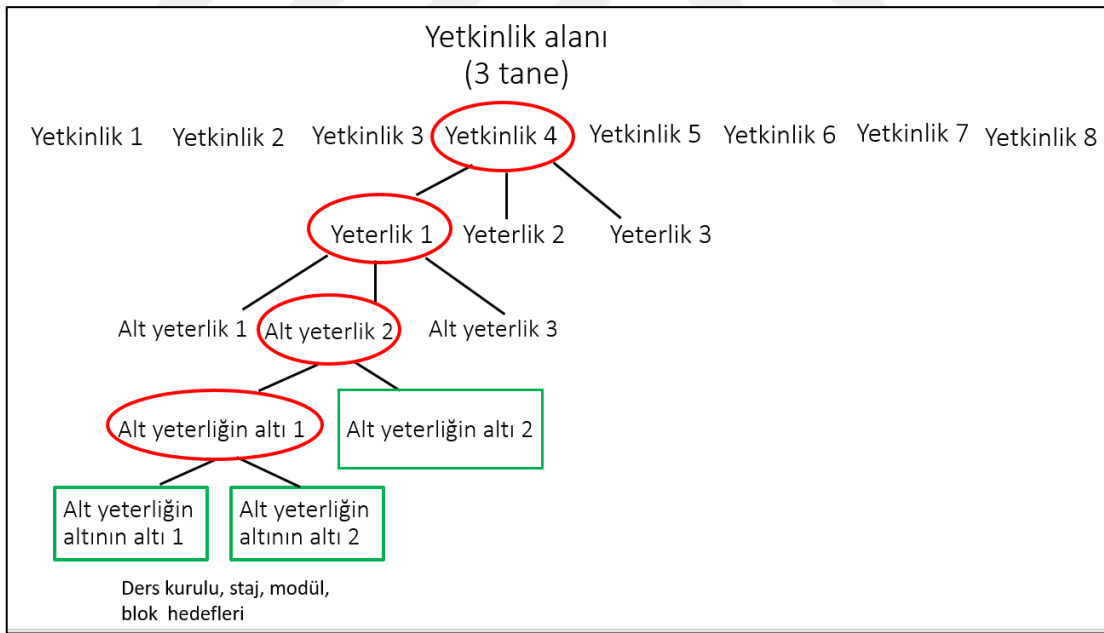
3.4. Veri Analiz Sonuçlarının Kullanılması

3.4.1. Eğitim Programı Çıktılarının Yeniden Tanımlanması ve Program Hedeflerine Yönelik Öneriler Geliştirilmesi

Mezuniyet çıktılarının yeterlik temelli güncellenmesi sürecinde olası ifadeler belirlenmiş ve belirlenen ifadeler için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşü AÜTF Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından sağlanmıştır. Bu amaçla Eylül 2021-Aralık 2022 tarihleri arasında 2-4 öğretim üyesinin katıldığı 17 toplantı yapılmıştır.

Mevcut program çıktılarının hekim yeterliklerine yeterince atıfta bulunup bulunmadığına karar vermek için kılavuz belge olarak UÇEP 2020'de tanımlanmış yetkinlik ve yeterlikler listesi kabul edilmiştir. Öncelikle UÇEP 2020'de tanımlanan yeterliklerin iş odaklı tanımlanıp tanımlanmadığı ve birbiriyle örtüşen yeterliklerin olup olmadığı eleştirel gözle değerlendirilmiş ve gerektiğinde sayı ve içerikle ilgili öneri niteliğinde revizyonlar yapılmıştır. Ardından revize edilen UÇEP yetkinlik/yeterlik listesi AÜTF eğitim programının mezun çıktıları ile karşılaştırılmıştır. Böylece, AÜTF eğitim programının mezun çıktılarının UÇEP tarafından önerilen listeye uyumlu olup olmadığı, dolayısıyla bir hekimin sahip olması gereken yetkinlik ve yeterliklere yeterince değinip değinmediği anlaşılmaya çalışılmıştır.

UÇEP tarafından tanımlanan ve AÜTF programı için uygun görülen ya da revizyonu uygun görülen yeterliklerin çok genel ifadeler olması ve mevcut haliyle işlevsel olarak kullanılmasının (örneğin ölçme değerlendirme etkinlikleri ile ilişkilendirilmesinin) mümkün olmadığı düşünülerek her bir yeterliğin altında alt yeterlikler ve gerektiğinde onların da altında yer alan yeterlikleri tanımlama gereksinimi doğmuştur. Yeterlik/alt yeterlik/daha alt yeterliklerin her birinin tamamen davranışa yönelik, gözlemlenebilir ve iş odaklı ifadelerle tanımlanmasına özen gösterilmiş ve daima şu soruya yanıt aranmıştır: “Mezunumuzun iş yaşamında neyi yaptığını gözlemlersek ifade edilen yetkinlik, yeterlik veya altında tanımlanan yeterliklere sahip olduğuna ikna oluruz?” Bu soruyla belirlenen her ifadeye aynı soru yine sorulmuş ve sorunun cevabı bulunamaz duruma gelinceye kadar her yeterlik aşağıya doğru detaylandırılmıştır (Şekil 3.1). Bu detaylandırmalar sonucunda her bir yetkinlik için aşağıya doğru ilerledikçe dallanmaları artan bir ağaç görünümü ortaya çıkmıştır. Bu ağaç dallarının en uç noktalarında yer alan ifadeler, AÜTF mezunundan beklenen, iş odaklı tanımlanmış yeterlikler Şekil 3.1 (yeşil çerçeve ile gösterilen) olarak kabul edilmiştir.

Şekil 3.1. Yeterliklerin Detaylandırılmasıyla Oluşan Bir Yetkinlik Ağacı Örneği

Güncel eğitim programının birimlerine ait tanımlanmış öğrenim hedefleri gözden geçirilerek, bazı hedeflerin yeniden tanımlanması ve eksik olanların giderilmesi yönünde öneriler oluşturulmuştur.

3.4.2. Bu Çalışmada Tanımlanan Mezun Yeterliklerinin Eğitim Programının Hedefleriyle Karşılaştırılması

Tez çalışmasında tanımlanan mezun yeterlikleri (alt yeterlikler veya daha altındaki yeterlikler), AÜTF eğitim programının güncel ders kurulu/staj/modül/blok hedefleriyle karşılaştırılmış, bunun için eşleştirme tabloları kullanılmıştır. Her yetkinlik alanı için bir tablo oluşturulmuş, tablonun her satırında bir yeterlik ile öğrenim hedef(ler)i eşleştirilmiş ve her eşleştirme satırının altında o satırda bahsi geçen yeterliğin karşılanma durumu ve programa ait öğrenim hedeflerinin uygunluğu ile ilgili bir yorum getirilmiştir. Karşılaştırma tablolarının sonunda o yetkinlik alanı ile ilgili bir özet yapılmıştır.

3.4.3. Bu Çalışmada Tanımlanan Mezun Yeterliklerinin Eleştirel Analizi

Çalışmada AÜTF mezunu için tanımlanan mezun yeterlikleri program hedefleriyle eşleştirilmeye çalışılırken ilk kez kullanılacağı için bazı sorunlar (tanımlama eksiklikleri, birbiriyle örtüşme olasılığı yüksek görünen maddeler gibi) olabileceği düşünülmüş ve şüpheli görülen maddelerle ilgili notlar alınmıştır. Yeterlikler ve öğrenim hedeflerinin karşılaştırıldığı tabloların altına alınan bu notlarla ilgili yorumlar eklenmiştir. Bu yorumlar göz önüne alınarak, çalışmanın asıl ürünü olmasa da sorunların kaldırılmaya çalışıldığı, sadece bir çözüm önerisi olarak düşünülebilecek bir liste daha oluşturulmuş ve ek belge olarak sunulmuştur.

4. BULGULAR

4.1. AÜTF Eğitim Programının Çıktı ve Hedefleriyle İlgili Belgelerin Analizine Yönelik Bulgular

4.1.1. Mezundan Beklenen Temel Rol ve Yeterlikler Belgelerinin Analizi

4.1.1.1. Mezundan Beklenen Temel Rollerin Analizi

Tez döneminin başlangıcında AÜTF web sitesinden ulaşılan mezundan beklenen temel rol ve yeterlikler belgesi 2022 yılında kurum tarafından revize edilmiştir. Eski ve yeni belge içeriklerinin karşılaştırılması aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.1. UÇEP-AÜTF Yetkinliklerinin Karşılaştırılması

UÇEP Yetkinlikleri	AÜTF Yetkinlikleri (Eski)	AÜTF Yetkinlikleri (Yeni)
Sağlık Hizmeti Sunucusu	Sağlık Hizmeti Sunucusu	Sağlık Hizmeti Sunucusu
Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen	Mesleki Etik Değerlere Sahip	Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen
Sağlık Savunucusu	Sağlık Savunucusu	Sağlık Savunucusu
Lider-Yönetici	Lider-Yönetici	Lider-Yönetici
Ekip Üyesi	Ekip Üyesi	Ekip Üyesi
İletişimci	İletişimci	İletişimci
Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren	Bilim İnsanı	Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren
Yaşam Boyu Öğrenen	Sağlık Eğiticisi	Yaşam Boyu Öğrenen

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, UÇEP 2020 de tanımlanan yetkinlikler ile fakülte mezunundan beklenen rollerin uyumuna yönelik revizyon çalışması sonrasında UÇEP 2020' de tanımlanan yetkinlikler AÜTF Mezunundan Beklenen Temel Roller olarak aynen kabul edilmiştir. Revizyon sonrasında;

- AÜTF hekimlik rollerinde yer alan “Bilim İnsanı” rolü yerine UÇEP 2020’de yer alan “Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” yetkinliğine,
- “Mesleki Etik Değerlere Sahip” rolü yerine UÇEP 2020’de yer alan “Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” yetkinliğine,
- “Sağlık Eğitici” rolü yerine, UÇEP 2020’de yer alan “Yaşam Boyu Öğrenen” yetkinliğine yer verilmiştir.

Yorum ve öneriler: Tanımlanan güncel mezun rolleri (yetkinlikleri) bir hekimin sahip olması beklenen yetkinlikleri kapsamı açısından yeterli görünmektedir.

4.1.1.2. Mezundan Beklenen Yeterliklerin Analizi

AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler 3 farklı belgede iki farklı şekilde ifade edilmiştir. Bir belgede mezundan beklenen 8 temel rol (güncel olmayan) ve bunların altında tanımlanmış 40 yeterliğe yer verilmiş, diğer iki belgede ise mezundan beklenen 13 yeterlik tanımlanmıştır. Belge içeriklerine gereç-yöntem kısmında 3.3.1, 3.3.2 ve 3.3.3. bölümlerinde yer verilmiştir.

AÜTF web sitesinden, birinde 40 diğerinde 13 madde ile tanımlanan mezun yeterlikleri listelerinin karşılaştırıldığı ya da uyumunun gösterildiğine dair bir kanıt ulaşılmamıştır.

AÜTF web sitesinden ulaşılan yeterlikler listelerinin analizi

1. Mezundan beklenen temel rol ve yeterlikler belgesinde yer alan 40 yeterliğin analiz sonuçları:

Gereç yöntemde 3.3.1. bölümünde yer verilen belge içeriğinde bazı ifade sorunları tespit edilmiştir. Bu sorunlara yönelik yorum ve öneriler aşağıda sunulmuştur.

1.2. Tedavi edici ve esenlendirici sağlık hizmetlerinin gerektirdiği tanı, tedavi ve izlemleri yapabilmeyi sağlayacak bilgi ve beceriye sahiptir.

Yorum: Yeterliklerin gözlenebilir, iş odaklı davranışlar üzerinde tanımlanması gerekir. Bu doğrultuda “bilgi ve beceriye sahiptir” uygun bir yeterlik ifadesi değildir.

Öneri: Tedavi edici ve esenlendirici sağlık hizmetlerinin gerektirdiği tanı, tedavi ve izlemleri yapar.

1.4. Acil durumları ayırt eder, bunların ayırıcı tanı ve tedavisi için gereken işlemleri bilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Acil durumları ayırt eder, bunların ayırıcı tanı ve tedavisi için gereken işlemleri yapar.

1.5. Toplumda mortalite ve morbidite nedeni olan hastalıkları tanır, bu hastalıkların yönetimini bilir, gereken durumlarda tedavi yapar.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir. Hastalığın yönetimine tedavi de dahil olduğu için ayrıca ifade edilmesine gerek yoktur.

Öneri: Toplumda mortalite ve morbidite nedeni olan hastalıkları tanır ve bu hastalıkları yönetir.

1.6. Akılcı ilaç kullanım ilkelerini bilir, akılcı ilaç kullanım ilkelerine uygun reçete yazabilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Akılcı ilaç kullanım ilkelerine uygun reçete yazabilir.

1.8. Adli sorumluluklarını bilir, kayıtları uygun olarak tutar.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Adli sorumluluklarını yerine getirir, adli kayıtları uygun olarak tutar.

2.5. Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır, bunun için gereken düzeyde İngilizce bilgisine sahiptir.

Yorum: “Bilgisine sahiptir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir. İngilizce bilgisinin bu yeterliğin altında bir alt yeterlik olarak yer alması daha uygun olur.

Öneri: Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır.

3.1. Hasta haklarını bilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Hasta haklarına saygı gösterir.

3.2. Zarar vermeme, yarar sağlama, ayrımcılık yapmama, sır saklama, insan hayatına, özerkliğe saygı, adalet, insan onuruna saygı gibi güncel ve geleneksel mesleki etik değerlere sahiptir. İnsancılık, sabırlılık, fedakarlık, şefkat gibi kişisel-mesleki nitelik ve değerlere sahiptir.

Yorum: “Değerlere sahiptir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Zarar vermeme, yarar sağlama, ayrımcılık yapmama, sır saklama, insan hayatına, özerkliğe saygı, adalet, insan onuruna saygı, insancılık, sabırlılık, fedakârlık, şefkat gibi güncel ve geleneksel mesleki etik değerleri mesleki uygulamalarına yansıtır.

3.3. Birinci basamak, acil, ikinci basamak, sevk gibi çalıştığı kurumdaki yetkinliklerini bilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Birinci basamak, acil, ikinci basamak, sevk gibi çalıştığı kurumdaki yetkinliklerini yerine getirir.

4.1. Yönetim basamaklarını bilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Yönetim basamaklarının gerektirdiği rol ve sorumlulukları yerine getirir.

4.2. Mesleği ile ilgili mevzuata hakimdir ve yorumlamayı bilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Mesleki uygulamalarında ilgili mevzuatın gereklerini yerine getirir.

4.8. Maliyet-etkin davranır.

Yorum: Maliyet etkin davranıştan neyin kastedildiği anlaşılamamaktadır.

Öneri: Tanı, tedavi, izlem ve koruyucu sağlık hizmetlerinde maliyet etkin kararlar alır.

1.1. Ekibi tanır.

Yorum: Ekibi tanır ifadesinden hangi ekibin kastedildiği anlaşılmamaktadır.

Öneri: İçinde bulunduğu, birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibini tanır.

1.2. Ekibindeki tüm rolleri bilir.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir. Ekip sözcüğünden neyin kastedildiği net anlaşılmamaktadır.

Öneri: İçinde bulunduğu, birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini izler.

1.3. Ekip içindeki görev ve sorumluluklarını bilir ve uygular.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir. Ekip sözcüğünden neyin kastedildiği net anlaşılmamaktadır.

Öneri: İçinde bulunduğu, birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibinde kendi görev ve sorumluluklarını yerine getirir.

2. AÜTF web sitesinde ve Ders paketlerinde tanımlanan 13 adet mezun yeterliğinin analiz sonuçları:

Gereç yönteminde 3.3.2. ve 3.3.3. bölümlerinde yer verilen yeterlikler listesi birbirinin aynısıdır. Bu liste içeriğinde bazı ifade sorunları tespit edilmiştir. Bu sorunlara yönelik yorum ve öneriler aşağıda sunulmuştur.

1. Temel ve klinik tıp bilgilerine sahiptir.

Yorum: Yeterliklerin gözlenebilir, iş odaklı davranışlar üzerinde tanımlanması gerekir. Bu doğrultuda “bilgilerine sahiptir” uygun bir yeterlik ifadesi değildir.

Öneri: Eğitim hayatı boyunca temel bilimler ve klinik bilimlerle ilgili edindiği kazanımları mesleki uygulamalarında kullanır.

3. Kanıta dayalı tıp uygulamalarını benimser ve uygular.

Yorum: “Benimser” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Mesleğini kanıta dayalı tıp ilkeleri doğrultusunda uygular.

5. Yasal sorumluluklarını bilir, kayıtları uygun olarak tutar.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Yasal sorumluluklarını yerine getirir, ilgili kayıtları uygun olarak tutar.

9. Sağlık sistem organizasyonunun işleyişini bilir ve amaçlar doğrultusunda liderlik edebilir. Liderlik sistemin işleyişinden bağımsız bir kavramdır.

Yorum: “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: Sağlık sistemi organizasyonunun işleyişi doğrultusunda mesleki uygulamalarını yerine getirir.

Liderlik için ayrıca bir yeterlik ifadesinin kullanılması önerilir.

11. Ekip içindeki görev ve sorumluluklarını bilir ve uygular.

Yorum: Ekip sözcüğünden neyin kastedildiği net anlaşılmamaktadır. “Bilir” gerek yeterlik gerekse öğrenim hedeflerinin tanımlanmasında kullanılması uygun olmayan bir ifadedir.

Öneri: İçinde bulunduğu, birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibinde kendi görev ve sorumluluklarını yerine getirir.

4.1.1.3. UÇEP 2020 Yetkinlik/ Yeterlikleri ile AÜTF Mezun Rol ve Yeterlikleri Belgesinde Tanımlanan Yeterlikler Listesinin Karşılaştırmalı Analizi

AÜTF mezun yeterliklerinin bir hekimden beklenen özellikleri yeterince kapsayıp kapsamadığını belirlemek için UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlik listesi ile karşılaştırmalar yapılmış ve UÇEP' te tanımlanıp AÜTF mezun yeterlikleri arasında karşılığı olmayan yeterlik olup olmadığı araştırılmıştır. UÇEP 2020 Yetkinlik/ Yeterlikleri ile AÜTF Mezun Yeterliklerinin karşılaştırıldığı tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.2.UÇEP 2020 Yetkinlik/ Yeterlikleri ile AÜTF Mezun Yeterliklerinin Karşılaştırılması

UÇEP 2020 YETKİNLİK-YETERLİK LİSTESİ	AÜTF YETERLİKLERİ
YETKİNLİK ALANI-1 / MESLEKİ UYGULAMALAR	
YETKİNLİK 1.1: Sağlık Hizmeti Sunucusu	
Yeterlik 1.1.1: Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.	
Yeterlik 1.1.2: Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cins ayrımı gözetmeden bireyin sosyo demografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alan biyopsikososyal bir yaklaşım gösterir.	
Yeterlik 1.1.3: Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeyi önceler.	1-a: Bağışıklama, anne çocuk sağlığı, çevre sağlığı, taramalar, işçi sağlığı, toplum beslenmesi, salgın ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele gibi koruyucu sağlık hizmetlerini uygular.
Yeterlik 1.1.4: Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, sosyal ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar.	1-e: Toplumda mortalite ve morbidite nedeni olan hastalıkları tanır, bu hastalıkların yönetimini bilir, gereken durumlarda tedavi yapar.
Yeterlik 1.1.5: Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tanıyarak, sağlıklı/hasta bireylere ve yakınlarına ve diğer sağlık çalışanlarına sağlık eğitimi verir.	7-a: Birey ve toplum sağlığı konusunda hastalarına, topluma ve sağlık çalışanlarına eğitim verir
Yeterlik 1.1.6: Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı ve etkin yaklaşım gösterir.	1-a: Bağışıklama, anne çocuk sağlığı, çevre sağlığı, taramalar, işçi sağlığı, toplum beslenmesi, salgın ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele gibi koruyucu sağlık hizmetlerini uygular. 1-e: Toplumda mortalite ve morbidite nedeni olan hastalıkları tanır, bu hastalıkların yönetimini bilir, gereken durumlarda tedavi yapar. 1-h : Adli sorumluluklarını bilir, kayıtları uygun olarak tutar.
Yeterlik 1.1.7: Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir.	1-b: Tedavi edici ve esenlendirici sağlık hizmetlerinin gerektirdiği tanı, tedavi ve izlemleri yapabilmeyi sağlayacak bilgi ve beceriye sahiptir.

	1-c: Hastanın hastalık öyküsünü alır ve fizik muayenelerini tam olarak yapar, tanı ve tedavi araçlarını etkin ve akılcı olarak kullanır. 1-d: Acil durumları ayırt eder, bunların ayırıcı tanı ve tedavisi için gereken işlemleri bilir 1-e: Toplumda mortalite ve morbidite nedeni olan hastalıkları tanır, bu hastalıkların yönetimini bilir, gereken durumlarda tedavi yapar. 1-g: Tanı ve tedavi için gerekli testleri akılcı bir şekilde belirleyip, ister
Yeterlik 1.1.8: Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.	1-i: Hastalarına gerektiği zaman danışmanlık hizmeti sunar
Yeterlik 1.1.9: Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa etki eden gerek bölgesel ve küresel ölçekteki fiziksel ve sosyoekonomik çevreye ilişkin değişiklikleri, gerekse de kendisine başvuran kişilerin bireysel özellik ve davranışlarındaki değişimleri göz önünde bulundurur.	
-	1-f: Akılcı ilaç kullanım ilkelerini bilir, Akılcı ilaç kullanım ilkelerine uygun reçete yazabilir
YETKİNLİK ALANI-2 / MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR	
YETKİNLİK 2.1. Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen	
Yeterlik 2.1.1: Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.	
Yeterlik 2.1.2: Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.	3-a: Hasta haklarını bilir 3-c: Birinci basamak, acil, ikinci basamak, sevk gibi çalıştığı kurumdaki yetkinliklerini bilir
Yeterlik 2.1.3: Hastanın bütünlüğünü dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir.	
Yeterlik 2.1.4: Mesleki uygulamalarındaki performansını, duygularını ve bilişsel özelliklerini de göz önünde bulundurarak değerlendirir.	3-b: Zarar vermeme, yarar sağlama, ayrımcılık yapmama, sır saklama, insan hayatına, özerkliğe saygı, adalet, insan onuruna saygı gibi güncel ve geleneksel mesleki etik değerlerine sahiptir. İnsancılık, sabırlılık, fedakârlık, şefkat gibi kişisel-mesleki nitelik ve değerlere sahiptir.
YETKİNLİK 2.2. Sağlık Savunucusu	
Yeterlik 2.2.1: Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için, sosyal güvenilirlik ve sosyal yükümlülük kavramlarını göz önünde bulundurarak, sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.	8-b: Birey ve toplum sağlığını tehlikede olduğu durumlarda toplumu bilgilendirir ve sağlık hakkının savunur.

Yeterlik 2.2.2: Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm bileşenler ile işbirliği içinde planlayabilir ve yürütebilir.	8-b: Birey ve toplum sağlığını tehlikede olduğu durumlarda toplumu bilgilendirir ve sağlık hakkının savunur.
Yeterlik 2.2.3: Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.	8-a: Sağlığa ilişkin evrensel ilkeler ve uluslararası sözleşmelere uygun davranır, bu doğrultuda sağlık hakkını savunur.
Yeterlik 2.2.4: Hekim kendi fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar.	
-	3-d: Kaynakları etkin ve verimli kullanabilir 4-f: Çalıştığı sağlık alanıyla ilgili konularda birikmişlik yapar
YETKİNLİK 2.3. Lider-Yönetici	
Yeterlik 2.3.1: Hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde örnek davranışlar gösterir, liderlik yapar.	4-d: Bir sağlık ekibine amaçlar doğrultusunda liderlik
Yeterlik 2.3.2: Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.	3-d: Kaynakları etkin ve verimli kullanabilir 4-a: Yönetim basamaklarını bilir 4-b: Mesleği ile ilgili mevzuata hakimdir ve yorumlamayı bilir. 4-c: Yapılan hizmeti denetler 4-e: Toplumsal sorunlara duyarlılık ve sorumlulukla yaklaşır 4-g: Zamanı verimli kullanır 4-h: Maliyet-etkin davranır.
YETKİNLİK 2.4. Ekip üyesi	
Yeterlik 2.4.1: Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.	5-d: Meslektaşlarıyla iletişim kurar ve sağlık hizmetinde bu becerilerinden yararlanır 6-b: Ekibindeki tüm rolleri bilir 6-c: Gerektiğinde yetki devri yapar.
Yeterlik 2.4.2: Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir.	6-a: Ekibi tanır 6-b: Ekibindeki tüm rolleri bilir 6-d: Ekip içindeki görev ve sorumluluklarını bilir ve uygular.
Yeterlik 2.4.3: Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.	
YETKİNLİK 2.5. İletişimci	
Yeterlik 2.5.1: Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.	5-c: Empati yapar, kötü haber verebilir. 5-d: Meslektaşlarıyla iletişim kurar ve sağlık hizmetinde bu becerilerinden yararlanır.

Yeterlik 2.5.2: Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip birey ve gruplar ile etkili iletişim kurar.	5-a: Farklı sosyokültürel düzeydeki insanlar ile etkili iletişim kurabilir.
Yeterlik 2.5.3: Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir.	
YETKİNLİK ALANI-3 / MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM YETKİNLİK	
YETKİNLİK 3.1. Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren	
Yeterlik 3.1.1: Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır.	2-g: Bilimsel bir araştırmayı planlar, yürütür ve raporlayabilir.
Yeterlik 3.1.2: Mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.	2-a: Bilgiye hızlı-güvenilir biçimde ulaşır 2-b: Eleştirel bakış ile bilgileri değerlendirebilir. 2-e: Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır, bunun için gereken düzeyde İngilizce dilbilgisine sahiptir.
Yeterlik 3.1.3: Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.	2-d: Bilgiye, kanıta dayalı tıp kuralları çerçevesinde ulaşır ve aynı bilinçle değerlendirir
Yeterlik 3.1.4: Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmalarının etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.	2-e: Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır, bunun için gereken düzeyde İngilizce dilbilgisine sahiptir 2-f: Çağdaş teknolojiyi bilir ve kullanabilir. 5-b: Bilgi sistemleri dahil bilgi ve iletişim teknolojilerini mesleki amaçlara uygun olarak kullanılabilir.
YETKİNLİK 3.2. Yaşam Boyu Öğrenen	
Yeterlik 3.2.1: Bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişimini etkili olarak yönetir.	2-e: Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır, bunun için gereken düzeyde İngilizce dilbilgisine sahiptir.
Yeterlik 3.2.2: Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.	2-c: Yaşam boyu öğrenme ve mesleki gelişim ilkelerine uygun davranır 2-e: Mesleğinin gerektirdiği güncel literatürü ve teknolojiyi takip eder ve kullanır, bunun için gereken düzeyde İngilizce dilbilgisine sahiptir.
Yeterlik 3.2.3: Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler.	2-h: Hedeflediği uzmanlık basamakları için ulusal ve uluslararası yeterlikleri sağlama sorumluluğu ve başarısını gösterir.

Yorum: Yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı gibi, UÇEP' in yetkinlikleri altında tanımlanmış olan 1.1.1, 1.1.2, 1.1.9, 2.1.1, 2.1.3, 2.2.4, 2.4.3 ve 2.5.3 numaralı yeterliliklerin AÜTF program çıktılarında (mezun yeterliklerinde) tam olarak temsil edilmediği görülmüştür. Dolayısıyla AÜTF eğitim programı çıktılarının (mezun yeterliklerinin) UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlikler listesiyle uyumlu olarak yeniden tanımlanmasına gereksinim vardır.

4.1.2. Eğitim Programının Birimlerine Yönelik Tanımlanan Eski ve Güncel Öğrenim Hedeflerini İçeren Belgelerin Analizi

Eğitim programında yer alan birimlere (dönem, ders kurulu, staj, modül, blok) ait eski ve güncel öğrenim hedeflerinin karşılaştırmalı tablosu gereç-yöntemde 3.3.4 bölümünde yer alan tablo 1-6'da sunulmuştur.

Tez çalışmasının başlangıcında ulaşılan eski öğrenim hedefleri incelendiğinde bazı eksikliklerin ve sorunlu ifadelerin bulunduğu, güncellenen belgede bunların önemli bir kısmının giderildiği belirlenmiştir. Her dönem için belirlenen eksiklik ve sorunlar, bunlardan giderilenler aşağıda karşılaştırmalı olarak verilmiştir:

Dönem 1

Eksiklikler

Eski belgede dönem 1 de yer alan ve kendine özgü ölçme değerlendirme yöntemleriyle değerlendirilen, öğrenci başarısına katkısı olan Toplumsal Duyarlılık Projeleri Bloğu ve PDÖ modüllerinin genel hedeflerine yer verilmediği, güncel belgede Toplumsal Duyarlılık Projeleri Bloğu öğrenim hedeflerinin yer aldığı, ancak PDÖ modüllerine ait hedeflerin eksik olduğu tespit edilmiştir.

Yorum: Öğrenci başarısına katkısı olan ve ölçme değerlendirme sisteminde yer alan program birimlerinin mutlaka yazılı olarak tüm paydaşlarla paylaşılması gerekir.

Öneri: PDÖ modüllerinin genel hedeflerine web sitesindeki belgelerde yer verilmesi

PDÖ modülleri genel hedef önerisi:

1. Kendi öğrenme sorumluluklarını alarak öğrenme süreçlerini planlama ve kanıta dayalı bilgiye dayanarak kendi kendilerine öğrenme becerilerini geliştirir.
2. Ekip çalışması yaparak grup içerisindeki tartışmalarda kendilerini ifade etme, ekip içi iletişim kurma, mantık yürütme ve problem çözme becerilerini geliştirir.
3. Klinik olguları çok yönlü ele alan senaryolar üzerinde çalışarak hem temel ve klinik bilim bilgilerini entegre etme, hem de olgulara biyopsikososyal yönden bir bütün olarak yaklaşma alışkanlığı ve becerilerini geliştirir.

Sorunlar

Eski belgede tanımlanan öğrenim hedeflerinin 21 tanesinde ifade edilme biçimlerinde bazı sorunlar bulunmuştur. Bunlar “öğrenir, öğrenilmesi” (10), “kavrar” (3), “bilir, bilinmesi” (6), bilgi kazanılması (1) ve doğrudan konu başlığı (1) olup güncel belgede önemli bir kısmı düzeltilmiştir.

Güncel belgede bir adet hedefin “öğrenir” fiili ile tanımlandığı (5. Ders kurulu 1. hedef), diğerlerinin ifade biçimlerinde sorun olmadığı görülmüştür. Ancak bazı hedeflerin çok kapsamlı tanımlandığı ve daha alt birimlerine ayrılması gerektiği düşünülmektedir. Örneğin;

“Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısını ve bu dokuların fonksiyon ile ilişkisini biyokimyasal açıdan mekanizmalarını açıklar” hedefinin içeriği tam olarak anlaşılamadığı gibi, kapsamı da geniştir. Onun yerine

“Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısını tanımlar”

“Dokuların işlevini biyokimyasal olarak açıklar” gibi ayrı hedefler yazılarak detaylandırma özellikle ölçme değerlendirme açısından daha uygun olacaktır.

Yorum: Bazı öğrenim hedeflerinin güncel belgede de tüm paydaşlar tarafından net olarak anlaşılacak biçimde ifade edilmediği, ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılmadığı görülmektedir. Öğrenim hedeflerinin tüm paydaşlar tarafından net

olarak anlaşılabak biçimde ifade edilmesi ve ölçme değerdendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılması gerekmektedir.

Dönem 2

Eksiklikler

Eski belgede eksik olan dönem hedefleri, güncel belgede tanımlanmıştır. Eski belgede dönem 2’de yer alan ve kendine özgü ölçme değerlendirme yöntemleriyle değerlendirilen, öğrenci başarısına katkısı olan Özel Çalışma Modülleri Bloğu ve PDÖ modüllerinin genel hedeflerine yer verilmediği, bu eksikliğin güncel belge de devam ettiği tespit edilmiştir.

Yorum: Öğrenci başarısına katkısı olan ve ölçme değerlendirme sisteminde yer alan program birimlerinin mutlaka yazılı olarak tüm paydaşlarla paylaşılması gerekir.

Öneri: Özel Çalışma Modülleri Bloğu ve PDÖ modüllerinin genel hedeflerine web sitesindeki belgelerde yer verilmesi

Özel Çalışma Modülleri Bloğu hedef önerisi:

1. Öğrenci ilgi duyduğu tıp içi veya dışı bir alanda derinlemesine çalışma fırsatı bularak kendisini geliştirir.

PDÖ modülleri genel hedef önerisi:

1. Kendi öğrenme sorumluluklarını alarak öğrenme süreçlerini planlama ve kanıta dayalı bilgiye dayanarak kendi kendilerine öğrenme becerilerini geliştirir.
2. Ekip çalışması yaparak grup içerisindeki tartışmalarda kendilerini ifade etme, ekip içi iletişim kurma, mantık yürütme ve problem çözme becerilerini geliştirir.
3. Klinik olguları çok yönlü ele alan senaryolar üzerinde çalışarak hem temel ve klinik bilim bilgilerini entegre etme, hem de olgulara biyopsikososyal yönden bir bütün olarak yaklaşma alışkanlığı ve becerilerini geliştirir.

Sorunlar

Eski belgede tanımlanan öğrenim hedeflerinin tamamına yakınında, toplam 57 hedefte ifade edilme biçimlerinde bazı sorunlar bulunmuştur. Bunlar “öğrenir” (25), “kavrar” (22), “bilir” (10) olup güncel belgede de ifadeyle ilgili sorunların önemli bir kısmının devam ettiği görülmüştür.

Güncel belgede yer alan öğrenim hedeflerinde 4 adet “bilir”, 17 adet “kavrar” ve 17 adet “öğrenir” ifadesi yer almaktadır. Toplam 38 adet sorunlu ifade yanında bazı hedeflerin çok kapsamlı tanımlandığı, birden fazla fiil içerdiği ve daha alt birimlerine ayrılması gerektiği düşünülmektedir. Örneğin;

“Kalp kasının elektro fizyolojik özellikleri ve bu özelliklerin kalbin pompa fonksiyonu ile ilişkisini kavrar ve EKG ile değerlendirir” hedefinin içeriği tam olarak anlaşılamadığı gibi, kapsamı da geniştir. Onun yerine

“Kalp kasının elektro fizyolojik özelliklerini açıklar”

“Kalp kasının elektro fizyolojik özellikleri ile kalbin pompa fonksiyonunu ilişkilendirir”

“Kalp kasının elektro fizyolojik özellikleri ile kalbin pompa fonksiyonunu EKG dalgaları ile eşleştirir” gibi ayrı hedefler yazılarak detaylandırma özellikle ölçme değerlendirme açısından daha uygun olacaktır.

Yorum: Bazı öğrenim hedeflerinin güncel belgede de uygun fiillerle ifade edilmediği, ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılmadığı görülmektedir. Güncel belgede önemli miktarda sorunlu ifade bulunmuştur. Öğrenim hedeflerinin tüm paydaşlar tarafından net olarak anlaşılabilecek biçimde ifade edilmesi ve ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılması gerekmektedir.

Dönem 3

Eksiklikler

Eski belgede dönem 3’te yer alan 8 ders kuruluna ait öğrenim hedefleri bulunmamaktayken güncel belgede tanımlanmıştır. Eski belgede dönem 3’de yer alan ve kendine özgü ölçme değerlendirme yöntemleriyle değerlendirilen, öğrenci başarısına katkısı olan Mesleksi Beceri Bloğu ve PDÖ modüllerinin genel hedeflerine yer verilmediği, güncel belgede ise Mesleksi Beceri Bloğu hedeflerinin yer aldığı ancak PDÖ modüllerine ait hedeflerin tanımlanmadığı görülmüştür.

Yorum: Öğrenci başarısına katkısı olan ve ölçme değerlendirme sisteminde yer alan program birimlerinin mutlaka yazılı olarak tüm paydaşlarla paylaşılması gerekir.

Öneri: PDÖ modüllerinin genel hedeflerine web sitesindeki belgelerde yer verilmesi

PDÖ modülleri genel hedef önerisi:

1. Kendi öğrenme sorumluluklarını alarak öğrenme süreçlerini planlama ve kanıta dayalı bilgiye dayanarak kendi kendilerine öğrenme becerilerini geliştirir.
2. Ekip çalışması yaparak grup içerisindeki tartışmalarda kendilerini ifade etme, ekip içi iletişim kurma, mantık yürütme ve problem çözme becerilerini geliştirir.
3. Klinik olguları çok yönlü ele alan senaryolar üzerinde çalışarak hem temel ve klinik bilim bilgilerini entegre etme, hem de olgulara biyopsikososyal yönden bir bütün olarak yaklaşma alışkanlığı ve becerilerini geliştirir.

Sorunlar

Eski belgede yer verilmeyen, güncel belgede tanımlanmış öğrenim hedeflerinin sadece bir tanesinde (8. Ders kurulu, 11. hedef) “bilir” ifadesine rastlanmış, diğer tüm hedefler uygun fillerle ifade edilmiştir. Ancak bazı hedeflerin çok kapsamlı tanımlandığı, birden fazla fiil içerdiği ve daha alt birimlerine ayrılması gerektiği düşünülmektedir. Örneğin;

“Böbrek yetmezliğinin patolojisini, tanı ve tedavisini açıklar”. Böbrek fonksiyon testlerini sayar, idrar incelemesinin öğelerini tarif eder, sonuçları yorumlar” hedefinin içeriği oldukça kapsamlıdır ve aynı hedefte 4 adet fiile yer verilmiştir.

Onun yerine

“Böbrek yetmezliğinin patolojisini açıklar”

“Böbrek yetmezliğinde tanıya yönelik işlemleri açıklar”

“Böbrek yetmezliğinin tedavisinde uygulanan ilkeleri sayar”

“Böbrek fonksiyon testlerini sayar”

“İdrar incelemesinde dikkate alınan yapı ve özellikleri sayar”

“İdrar incelemesinin sonuçlarını yorumlar” gibi ayrı hedefler yazılarak detaylandırma özellikle ölçme değerlendirme açısından daha uygun olacaktır.

Yorum: Bazı öğrenim hedeflerinin güncel belgede ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılmadığı görülmektedir. Öğrenim hedeflerinin tüm paydaşlar tarafından net olarak anlaşılacak biçimde uygun fillerle ifade edilmesi ve ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılması, web sitesindeki güncel belge içeriğinin kurum tarafından gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Dönem 4

Eksiklikler

Eski belgede eksik olan dönem hedefleri ve Tıbbi Etik stajına ait öğrenim hedefleri güncel belgede tanımlanmıştır. Dolayısıyla eksiklik konusunda herhangi bir yorum ve öneri getirilmemiştir.

Sorunlar

Eski belgede bazı ifade sorunları tespit edilmiş olup bunlar “bilir, bilgi sahibi olur” (19), “öğrenir” (7), “anlar” (1) ve “kavrar” (1) olmak üzere toplam 28 tanedir. Güncel belgede bu sorunlar büyük oranda giderilmesine rağmen 3 adet “bilir”, birer adet “öğrenir” ve “fikir sahibi olur” fiillerine rastlanmıştır. Güncel belgede toplam 5 adet sorunlu ifade yanında bazı hedeflerin çok kapsamlı tanımlandığı, birden fazla fiil içerdiği ve daha alt birimlerine ayrılması gerektiği düşünülmektedir. Örneğin;

“Kronik hastalık epidemiyolojisini ve toplumsal önemini açıklar. Tarama programı oluşturma ilkelerini sayar, Türkiye’de var olan tarama programlarını sayar ve açıklar” hedefinin içeriği oldukça kapsamlıdır ve aynı hedefte 2 adet fiile 4 yerde rastlanmaktadır. Onun yerine

“Kronik hastalık epidemiyolojisini açıklar”

“Kronik hastalıkların toplumsal önemini açıklar”

“Tarama programı oluşturma ilkelerini sayar”

“Türkiye’de var olan tarama programlarını sayar”

“Türkiye’de var olan tarama programlarının içeriğini açıklar” gibi ayrı hedefler yazılarak detaylandırma özellikle ölçme değerlendirme açısından daha uygun olacaktır.

Yorum: Güncel belgede bazı öğrenim hedeflerinin uygun olmayan fillerle ifade edildiği ve bazılarının da ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılmadığı görülmektedir. Öğrenim hedeflerinin tüm paydaşlar tarafından net olarak anlaşılacak biçimde uygun fillerle ifade edilmesi ve ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılması gerekmektedir.

Dönem 5

Eksiklikler

Eski belgede eksik olan dönem hedefleri, solunum ve dolaşım stajlarına ait öğrenim hedefleri güncel belgede tanımlanmıştır. Eski belgede dönem 5’de yer alan ve kendine özgü ölçme değerlendirmesi olan seçmeli dersler bloğu ile ilgili öğrenim hedeflerine yer verilmediği, bu eksikliğin güncel belge de devam ettiği görülmüştür.

Yorum: Dönem içinde yer alan ders programında gösterilmiş, kendine özgü ölçme değerlendirmesi olan her birime ait hedeflerin mutlaka tanımlanmış olması gerekir. Aksi takdirde hedeflenmeyen bir içeriğin uygulamaya konmuş olması gibi bir algı oluşabilir.

Öneri: Dönem 5’de yer alan ve kendine özgü ölçme değerlendirmesi olan seçmeli dersler bloğu ile ilgili öğrenim hedeflerinin genel olarak tanımlanması ve web sitesindeki belgelerde yer verilmesi

Seçmeli dersler bloğu ile ilgili genel hedef önerisi:

1. Öğrenci ilgi duyduğu tıp branşlarında, uygulamalı çalışma fırsatı bularak kendisini geliştirir.

Sorunlar

Eski belgede çok sayıda sorunlu ifade tespit edilmiş olup bunlar “bilir, bilgi sahibi olur” (45), “öğrenir” (16), “kavrar” (4), “anlar” (1), “görüşünü benimser” (1) ve “farkında olur” (1) olmak üzere toplam 68 tanedir. Güncel belgede bu sorunların tamamına yakını giderilmiş olsa da 6 adet “bilir” (6) ve bir adet “öğrenir” ifadesine rastlanmıştır. Güncel belgedeki toplam 7 adet sorunlu ifade yanında bazı hedeflerin çok kapsamlı tanımlandığı, birden fazla fiil içerdiği ve daha alt birimlerine ayrılması gerektiği düşünülmektedir. Örneğin;

“Göğüs hastalıkları ve Göğüs cerrahisi polikliniğine solunumsal yakınmalarla başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, mesleki ve çevresel (sigara, ak toprak, kullanılan ilaç ve bitkisel ilaçlar, hobi) maruziyet sorgulayarak ayrıntılı öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar” hedefinin içeriği oldukça kapsamlıdır ve çok sayıda fiil içermektedir. Onun yerine;

“Solunum yakınmalarıyla başvuran hastadan mesleki ve çevresel maruziyeti de sorgulayan ayrıntılı sistemik öykü alır”

“Solunum yakınmalarıyla başvuran hastada sistemik fizik muayene yapar”

“Solunum yakınmalarıyla başvuran hastadan elde ettiği öykü ve fizik muayene bulgularına dayanarak olası tanıları listeler”

“Solunum yakınmalarıyla başvuran hastada düşündüğü olası tanıları ayırt etmek için uygun tetkikleri ister”

“Solunum yakınmalarıyla başvuran hasta için istediği tetkiklerin sonuçlarını yorumlar”

“Toplumda sık görülen solunum sistemi hastalıkları için tedavi planı yapar”

“Uzmanlık gerektiren tanı, tedavi ve izlem süreçlerini belirler”

“Uzmanlık gerektiren tanı, tedavi ve izlem süreçleri için hastayı uygun kurum ve kişilere yönlendirir” gibi ayrı hedefler yazılarak detaylandırma özellikle ölçme değerlendirme açısından daha uygun olacaktır.

Yorum: Güncel belgede iyileştirmeler yapılsa da bazı öğrenim hedeflerinin uygun olmayan fillerle ifade edildiği ve bazılarının da ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılmadığı görülmektedir. Öğrenim hedeflerinin tüm paydaşlar

tarafından net olarak anlaşılacak biçimde uygun fillerle ifade edilmesi ve ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılması gerekmektedir.

Dönem 6

Eksiklikler

Eski belgede tanımlanan dönem ve staj hedeflerinin aynısı yeni belgede de yer almaktadır. Dolayısıyla eski belgede eksik olan Dönem 6 seçmeli staj hedefi güncel belgede de tanımlanmamıştır. Onun dışında dönem hedefleri ve tüm stajlara ait hedefler hem eski hem güncel belgede bulunmaktadır.

Yorum: Dönem içinde yer alan ders programında gösterilmiş, her birime ait hedeflerin mutlaka tanımlanmış olması gerekir. Aksi takdirde hedeflenmeyen bir içeriğin uygulamaya konmuş olması gibi bir algı oluşabilir. Dönem 6’da yer alan seçmeli staja öğrenim hedeflerinin genel olarak tanımlanması ve web sitesindeki belgelerde yer verilmesi gerekmektedir.

Seçmeli Staj ile ilgili genel hedef önerisi:

1. Öğrenci ilgi duyduğu bir tıp branşında, fakülte içi veya dışındaki eğitim ortamlarında uygulamalı çalışma fırsatı bularak kendisini geliştirir.

Sorunlar

Birbirinin aynısı içeriğe sahip iki belgede öğrenim hedeflerinin tamamına yakını uygun ifadelerle tanımlanmıştır. Beş hedefte “USG kullanımını inceler” (2) ve “Adli rapor tutulmasını izler” (3) şeklinde sonlandırılan iki ifadeye yer verilmiştir.

Yorum: “İnceler”, “izler” gibi ifadeler eğitim periyodu sonunda öğrenciden beklenenleri (öğrenim hedefleri) değil eğitim periyodu içerisinde öğrencinin yapması gerekenleri tanımlamaktadır.

Öneri: “İnceler”, “izler” süreçte öğrencinin yapacaklarını tanımlayan fiiller yerine “Hangi durumlarda USG kullanılması gerektiğine, adli rapor yazılmasına karar verir” gibi süreç sonunda öğrenciden beklentiği tanımlayan ifadelerin kullanılması önerilir.

Diğer dönemlerde olduğu gibi dönem 6 stajlarına ait hedeflerin de bazılarının çok kapsamlı tanımlandığı, birden fazla fiil içerdiği ve daha alt birimlerine ayrılması gerektiği düşünülmektedir. Örneğin;

“Acil servise başvuran her yaş grubundan hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir, tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular” hedefinin içeriği oldukça kapsamlı, anlaşılması güç ve çok sayıda fiil içermektedir. Onun yerine;

“Acil servise başvuran her yaş grubundan hastadan odaklanmış öykü alır”

“Acil servise başvuran her yaş grubundan hastada odaklanmış fizik muayene yapar”

“Acil servise başvuran her yaş grubundan hastada tanı için gerekli tetkikleri ister”

“Acil servise başvuran her yaş grubundan hastada tedavi için gerekli girişimleri yapar” gibi ayrı hedefler yazılarak detaylandırma anlaşılabilirliği artırabilir, özellikle intern karnelerinin içeriğinin düzenlenmesinde yol gösterici olabilir.

Yorum: Güncel belgede iyileştirmeler yapılsa da bazı öğrenim hedeflerinin uygun olmayan fillerle ifade edildiği ve bazılarının da ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılmadığı görülmektedir. Öğrenim hedeflerinin tüm paydaşlar tarafından net olarak anlaşılacak biçimde uygun fillerle ifade edilmesi ve ölçme değerlendirmeye esas olacak şekilde detaylandırılması gerekmektedir.

Eğitim Programının Birimlerine Yönelik Tanımlanan Eski ve Güncel Öğrenim Hedeflerini İçeren Belgelerin Analizine Yönelik Genel Yorum

Eğitim programının dönem, ders kurulu, staj, modül ve bloklarının öğrenim hedeflerine yönelik güncelleme çalışması sonrasında eksiklik ve ifade sorunlarının büyük bir kısmının giderildiği görülmektedir. Halen eksiklik ve ifade sorunları bulunsada güncelleme çalışmalarının önemli oranda fayda sağladığı anlaşılmaktadır.

Eğitim programının dönem, ders kurulu, staj, modül ve bloklarının öğrenim hedeflerine yönelik gözden geçirme ve güncelleme çalışmalarının belli aralıklarla tekrarlanması ve sürekli geliştirme/iyileştirme yönünde çaba sarf edilmesi gerekmektedir.

4.1.3. Eğitim Programının Çıktı ve Hedefleriyle İlgili Akreditasyon Kuruluşu (TEPDAD) Tarafından Yapılan Önerileri Analizi

TEPDAD tarafından hedeflerin düzenli aralıklarla gözden geçirilmesi önerisi yerinde bir öneridir. Bunun yararlılığı yukarıda yapılan analiz sonuçlarından da anlaşılmaktadır. Gözden geçirme ve güncelleme çalışmalarında öğrencilerin ve dış paydaşların görüşlerinin alınması önerisi yine yeterliğe dayalı eğitim için ilkesel bir yaklaşım olup mutlaka yerine getirilmesi gereken bir öneridir.

Fakülte tarafından tanımlanan yetkinliklerin programın birimlerine ait öğrenim hedefleriyle ilişkisinin gösterilmesi önerisi ise zaten bu tez çalışmasının kapsamında olan, tanımlanan mezun özelliklerine işlevsellik kazandırmak için mutlaka yerine getirilmesi gereken bir öneridir.

TEPDAD tarafından yapılan önerilerin tamamının yerinde olduğu düşünülerek bu konuda ek bir yorum ve öneri getirilmemiştir.

4.2. UÇEP 2020 Yetkinlik/Yeterlikler Listesinin ve Önerilerinin Analizi

Tezin giriş bölümünde yer verilen UÇEP 2020 Yetkinlik/yeterlikler listesi analizi aşağıdaki başlıklarda analiz edilmiştir.

- Listede tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin bir hekimden beklenen özellikleri kapsayıp kapsamadığı:

Yorum: UÇEP 2020' de 3 alanda tanımlanan 8 yetkinlik ve bu yetkinliklerin altında tanımlanan 32 yeterlik bir hekimin mesleğini uygularken göstermesi beklenen özellikleri tanımlaması açısından yeterlidir. Dolayısıyla tanımlanan 32 yeterliğin bulunduğu liste, fakültelerin kendi mezun çıktılarının kapsamını anlayabilmeleri için karşılaştırma yapmaya uygun bir listedir. UÇEP 2020' de yer verilen yeterliklerin altındaki yeterliklerin fakülteler tarafından tanımlanması gerektiği aynı belgede önerilmektedir. Bu yerinde bir öneri olup, tez çalışmasında da odak bu yeterliklerin tanımlanması olmuştur.

Bu durumda Tıp fakültelerinin belirledikleri mezun çıktılarını UÇEP 2020'de tanımlanan 32 yeterlikle karşılaştırarak kapsamının yeterliliğini göstermesi, UÇEP

2020' de tanımlanan 32 yeterliğe işlevsellik kazandırmak için altında yer alması gereken yeterliklerin tanımlanması daha uygun bir yaklaşım olacaktır.

- *Tanımlanan yeterlikler arasında çakışma olasılığı olan maddeler olup olmadığı, alt yeterliklerin yeterlik temelli tanımlanıp tanımlanmadığı*

Yorum: UÇEP 2020' de tanımlanan 32 yeterliğin yer aldığı listede bazı maddelerin birbirini kapsadığı görülmektedir. Örneğin:

Yetkinlik alanı 1- Mesleki Uygulamalar

Yetkinlik 1.1. Sağlık hizmeti sunucusu altında tanımlanan birinci yetkinlik

Yeterlik 1.1.1. Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

Yukarıda tanımlanan bu yeterlik tıp eğitiminin tümünü, dolayısıyla kalan tüm yetkinlik ve yeterlikleri kapsamaktadır.

Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek hizmet veren bir hekim;

- Mesleki etik ve profesyonel ilkeleri benimseyen (yetkinlik 2.1),
- Sağlık savunucusu (yetkinlik 2.2),
- Lider-Yönetici (yetkinlik 2.3),
- Ekip üyesi (yetkinlik 2.4),
- İletişimci (yetkinlik 2.5),
- Bilimsel ve analitik yaklaşım gösteren (yetkinlik 3.1),
- Yaşam boyu öğrenen (yetkinlik 3.2) yetkinliklerine ve bunların altında tanımlanan yeterliklere sahip olarak bunu gerçekleştirebilir, çünkü tıp eğitimi boyunca temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden bu yetkinlik ve yeterliklerin tümüne ait bilgi, beceri, tutum ve davranışlar kazanması beklenmektedir.

Bu durumda tanımlanan diğer yeterliklerin tamamını ya da tamamına yakını bu yeterliğin altında alt yeterlik olarak tanımlamak gerekmekte ve UÇEP' te tanımlanan

diğer yeterliklerin tamamını listeden çıkarma zorunluluğu doğmaktadır. Diğer yeterlikler kullanılmak istenildiğinde de bu yeterliğin altında kısıtlı sayıda mezun özelliği kalması olasıdır. Dolayısıyla fakültelerin her durumda UÇEP' te tanımlanan yeterlikleri revize etmesi gerekiyor gibi görünmektedir. Bu nedenle UÇEP' te tanımlanan 32 yeterliğin değiştirilemez olması gibi bir yaklaşım uygun görünmemektedir.

UÇEP 2020 sayfa 38'de 32 adet yeterlik için alt yeterliklerin nasıl belirleneceğine ilişkin fakültelere rehberlik etmek için bir örnek sunulmuştur (20). Sunulan örnekte alt yeterlikler olarak ders-blok-kurul-staj amaç ve hedeflerinin kullanılması önerilmektedir. Ancak UÇEP' te tanımlanan 32 yeterlik yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi son derece genel ifadelerle tanımlanmış olup, bunların altında alt yeterliklerin ve gerekirse onların altındaki yeterliklerin gözlemlenebilir davranışlar üzerinden tanımlanması gerekmektedir. Örnekte alt yeterlik olarak düşünülmesi önerilen hedefler çoğunlukla gözlemlenebilir davranışları tanımlamadığı gibi hedef yazma kurallarına aykırı maddeler de içermektedir (örneğin “Grup dinamikleri ilkelerini bilir ve uygular”, “Etkili geri bildirim verme ilkelerini bilir ve kullanır”, “Sağlık hizmeti sunumunda kullanılacak kaynakları bilir”).

Fakültelerin UÇEP 2020' de tanımlanan 32 yeterliği çakışma ve örtüşmeler açısından eleştirel gözle değerlendirerek kendilerine uygun şekilde revize etmesi, UÇEP' te tanımlanan 32 yeterliğin değiştirilemez olması kuralından vazgeçilmesi, alt yeterliklerin halen yeterlik ifadeleriyle tanımlanması ve en son tanımlananların program birimlerine ait hedeflerle karşılaştırılarak eşleştirilmesi, bu bağlamda UÇEP' te yer alan önerinin yeniden gözden geçirilmesi ve örnekteki sorunların giderilmesi uygun olacaktır.

- *UÇEP' te önerilen yeterlikler ile dönem çıktıları karşılaştırmasının avantaj ve dezavantajları*

Yorum: UÇEP 2020' de yukarıda bahsedildiği gibi tanımlanan 32 yeterliğin program birimlerine ait hedeflerle eşleştirilmesi önerilirken, sayfa 36 da şekil 1.2 de tanımlanan 32 yeterliğin dönem çıktıları ile eşleştirilmesi yapılmıştır (20). Program birimleriyle eşleştirmenin sakıncasından yukarıda bahsedilmiştir. Dönem çıktıları ile eşleştirmenin de bazı sakıncaları olabilir. Tanımlanan 32 yeterliğin doğrudan dönem çıktıları ile

eşleştirilmesi fakültelere kolaylık sağlayacağı için bir avantaj olarak görülebilir. Ancak, tanımlanan yeterliklerin çok genel ve kapsamlı ifadeler içermesi ve yine genel, kapsamı yüksek dönem çıktıları ile karşılaştırılmasının işlevsel olmayan, detaydan yoksun bir eşleşme ortaya koyma olma olasılığı yüksektir. Örneğin yukarıda bahsedilen yeterlik 1.1.1. bütün dönem hedefleriyle eşleşecektir. Yeterlikleri alt yeterlikler ve gerekirse onun altında yer alan yeterlikler olarak detaylandırdığımızda olasılıkla dönem çıktılarından daha fazla mezun yeterliği tanımlanmış olacaktır. Örneğin AÜTF de daha önce bahsi geçen dönem hedefleri 62 tanedir ve alt yeterlikler tanımlandığında ortaya çıkan liste çok büyük olasılıkla 62' den daha fazla yeterlik içeriyor olacaktır. Bu da bir yeterliğin birden fazla dönem hedefiyle eşleşmesi söz konusu olacaktır ki bu işlevsel bir eşleştirme değildir. Olması gereken birden fazla hedefin bir yeterlik/alt yeterlik vs. ile eşleşmesidir.

Fakültelerin UÇEP 2020' de tanımlanan yeterlikler rehberliğinde kendi yeterliklerini ve bunların altında yer alacak yeterlikleri belirlemesi ve elde ettiği son yeterlikler/alt yeterlikler listesini program birimlerine ait hedeflerle karşılaştırması daha uygun bir yaklaşımdır.

4.3. Analiz Sonuçlarının Kullanılması

4.3.1. AÜTF Eğitim Programı Çıktılarının Yeterlikler Şeklinde Yeniden Tanımlanması

Yukarıda bahsi geçen analiz, yorum ve öneriler doğrultusunda AÜTF Eğitim Programı çıktıları yeterlikler şeklinde yeniden tanımlanmıştır. Bu süreçte UÇEP 2022 yetkinlik/yeterlik listesinde yapılan revizyonlar ve tanımlanan mezun yetkinlikleri aşağıda sunulmuştur.

UÇEP 2020 yetkinlik/yeterlik listesinde Sağlık Hizmeti Sunucusu yetkinliği için tanımlanan 9 adet yeterlikten 4 tanesi diğer uygun yeterliklerle birleştirilerek AÜTF mezun yeterlikleri listesinde bu yetkinlikle ilgili toplam 5 adet yeterliğe yer verilmiştir. Tanımlanan 5 yeterliğin altında 46 adet alt yeterlik belirlenmiştir. Bu yeterliklerin 4 tanesinin altında 13 tane daha alt yeterlik belirlenmiştir. Sonuç olarak “Sağlık Hizmeti Sunucusu” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 55 olmuştur. Bunlar

“Sağlık Hizmeti Sunucusu” yetkinliğiyle ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” yetkinliği için UÇEP' te tanımlanmış 4 yeterlik mevcut iken AÜTF mezunu için bunlar revize edilmiş ve tanımlanan yeterlik sayısı 3 olmuştur. Bu 3 yeterliğin altında 4 alt yeterlik belirlenmiş, bunların bir tanesinde 4 tane daha alt yeterlik ve bunlardan bir tanesinin altında 2 tane alt yeterlik ve onlarında altında 3 alt yeterlik daha tanımlanmıştır. Sonuç olarak “Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 10 olmuştur. Bunlar “Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” yetkinliği ile ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“Sağlık Savunucusu” yetkinliği için UÇEP' te tanımlanmış 4 yeterlik aynen alınmış, bunların altına fakültemize özgü 8 alt yeterlik ve bunlardan 7 tanesinin altında 14 adet alt yeterliğin altındaki yeterlikler olarak tanımlanmıştır. Sonuç olarak “Sağlık Savunucusu” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 15 olmuştur. Bunlar “Sağlık Savunucusu” yetkinliği ile ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“Lider-Yönetici” yetkinliği için UÇEP' te tanımlanmış 2 yeterlik aynen alınmış, bunların altına 9 alt yeterlik, bunlardan 1 tanesinin altında 5 adet yeterlik ve onlardan 1 tanesinin altında da 2 adet daha alt yeterlik tanımlanmıştır. Sonuç olarak “Lider-Yönetici” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 14 olmuştur. Bunlar “Lider-Yönetici” yetkinliğiyle ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“Ekip Üyesi” yetkinliği için UÇEP' te tanımlanmış 3 yeterlik aynen alınmış, bunların altında 9 alt yeterlik ve bunlardan 7 tanesinin altında 13 adet daha alt yeterlik tanımlanmıştır. Sonuç olarak “Ekip Üyesi” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 15 olmuştur. Bunlar “Ekip Üyesi” yetkinliği ile ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“İletişimci” yetkinliği için UÇEP’ te tanımlanmış 3 yeterlikten ikisine başka yeterliklerin altında yer verildiği için 1 yeterlik, onun altında 3 alt yeterlik ve onların altında da 16 daha alt yeterlik belirlenmiş, bunlardan 2 tanesinin altında 4 alt yeterlik daha tanımlanmıştır. Sonuç olarak “İletişimci” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 18 olmuştur. Bunlar “İletişimci” yetkinliği ile ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” yetkinliği için UÇEP’ te tanımlanmış 4 yeterlik aynen alınmış, bunların altına 11 alt yeterlik ve bunlardan 3 tanesinin altında 7 adet daha alt yeterlik tanımlanmıştır. Sonuç olarak “Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 15 olmuştur. Bunlar “Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” yetkinliği ile ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

“Yaşam Boyu Öğrenen” yetkinliği için UÇEP’ te tanımlanmış 3 yeterlikten bir tanesi başka yeterliklerle birleştirildiği için 2 yeterlik, bunların altında 4 alt yeterlik ve bunlardan 2 tanesinin altında 3 adet daha alt yeterlik tanımlanmıştır. Sonuç olarak “Yaşam Boyu Öğrenen” yetkinliği altında en altta tanımlanan yeterlik sayısı 5 olmuştur. Bunlar “Yaşam Boyu Öğrenen” yetkinliği ile ilgili AÜTF mezunundan beklenen yeterlikler olarak kabul edilmiştir.

Çalışma sonucunda AÜTF mezunundan beklenen 147 yeterlik tanımlanmıştır.

Tanımlanan yetkinlik ve yeterlikler aşağıdaki listede sunulmuştur:

AÜTF Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Yetkinlik, Yeterlik ve Alt Yeterlikleri

YETKİNLİK ALANI -1/ MESLEKİ UYGULAMALAR

YETKİNLİK 1. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCUSU

Hekimlerin, tıbbi bilgilerini, klinik becerilerini ve profesyonel tutumlarını kullanarak yüksek nitelikli, güvenli, birey ve toplum odaklı sağlık hizmeti sunmalarıdır. Bu süreçte, kendi uygulama alanları dahilinde ve uzmanlıklarının sınırlarını bilerek, bilgiyi toplar, yorumlar, klinik karar verir, tanısal ve tedaviye yönelik girişimleri gerçekleştirirler. Hekimlik yetkinliklerinde merkezi roldür.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 1.1.1. Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

Alt yeterlik 1.1.1.1. Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

- a) İnsan vücudunu oluşturan yapıların olağan dışı görünümlerini, büyüklüklerini, kıvam ve yerleşimlerini fark eder.
- b) Bütüncül ve ayrıntılı fizik muayene yaparak vücut yapılarını değerlendirir.
- c) Şüpheli durumlarda görüntüleme yöntemlerine başvurarak elde edilen görüntüleri doğru yorumlar.
- d) Doğumsal ve sonradan kazanılmış yapısal bozuklukları fark eder.
- e) İnsan organizmasının sistemik veya lokal işlev bozukluklarını fark eder.
- f) İşlevsel bozukluğun tanısına yönelik uygun tetkikleri ister.

Alt yeterlik 1.1.1.2. Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

- a) Tanı koyma süreçlerinde temel hekimlik becerilerini uygular.
 - a1) Ayrıntılı, sistemik öykü alır.
 - a2) Sistemik fizik muayene yapar.
- b) Sık görülen akut hastalıklara tanı koyar, tedavi planlar.
- c) Sık görülen kronik hastalıklara tanı koyar, tedavi planlar, izlem yapar.
- d) Nadir görülen hastalıklardan şüphelenir ve hastayı ilgili birimlere yönlendirir.
- e) Acil ve/veya ilk yardım gerektiren durumlarda hastaya müdahale eder.

Alt yeterlik 1.1.1.3. Davranış bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

a) Hastanın ruhsal iyilik durumunu değerlendirir.

b) Öyküde ruh sağlığına yönelik sorgulama yapar.

c) Hastayı gözlemleyerek davranış, duygu-durum bozukluklarına, kaygıya yönelik ipuçlarının var olup olmadığını anlamaya çalışır.

Alt yeterlik 1.1.1.4. Sosyal bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

a) Sağlığın sosyal belirleyicilerini göz önüne alarak hizmet verdiği kişi ve toplumun sosyal iyilik halini değerlendirir.

a1) Hasta veya yakınlarından öykü alırken sosyal durumu (gelir, yaşama ortamı ve alışkanlıkları, değerler, beslenme vs) sorgular.

a2) Hizmet verdiği toplumun sağlık gereksinimlerini belirlerken sosyal özelliklerini göz önüne alır.

YETERLİK 1.1.2. Hasta yönetiminde, din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin bireyin sosyodemografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alarak biyopsikososyal bir yaklaşım sergiler.

Alt yeterlik 1.1.2.1. Hastaların din, dil, ırk ve cinsiyetini göz önüne almadan hepsine eşit sağlık hizmeti sunar.

Alt yeterlik 1.1.2.2. Biyolojik, psikolojik ve sosyal etkenleri göz önüne alarak sağlık hizmeti sunar.

a) Öykü alırken hastanın fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini sorgular.

b) Hastanın yönetimini fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini göz önüne alarak planlar.

c) Hastalıkların psikolojik etkilerini göz önüne alarak gerektiğinde psikolojik yardım alması için hastayı ilgili kişi ya da merkezlere yönlendirir.

Alt yeterlik 1.1.2.3. Erişkin ve çocuk hastalarda istismara uğrama risklerini araştırarak çözümler.

- a) Erişkin ve çocuk hastalardan öykü alırken istismara yönelik sorgulama yapar.
- b) Erişkin ve çocuk hastaların fizik muayenesinde istismara yönelik bulguları araştırır.
- c) Erişkin ve çocuk hastaların öykü ve fizik muayenesinde istismara yönelik şüpheli durumlarla karşılaşıncı adli makamlara bilgi verir.

Alt yeterlik 1.1.2.4. Hasta-hekim iletişimde mahremiyeti sağlamaya yönelik uygun davranışlar sergiler.

- a) Hasta bilgilerini başkalarıyla paylaşmaz.
- b) Fizik muayene sırasında mahremiyeti koruyucu ortam sağlar.
- c) Gerekli gördüğü durumlarda yakınlarından izin isteyerek hastayla yalnız olarak görüşür.

YETERLİK 1.1.3. Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye öncelik verir.

Alt yeterlik 1.1.3.1. Hizmet verdiği toplumun sağlığına ilişkin sorunları ve altta yatan nedenleri belirleyip geliştirdiği çözüm önerilerini ilgili kişi ve kurumlara iletir.

- a) Sağlık hizmeti verdiği toplumun sağlığına ilişkin veri toplar.
- b) Toplum ve birey sağlığını değerlendirmek için epidemiyolojik ve olası diğer veri ve bilgileri kullanır.
- c) Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlara çözüm önerileri geliştirir.
- d) Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlar hakkında ilgili kurumlarla resmi yazışma yapar.
- e) Sağlığı etkileyen politik ve sosyoekonomik koşulları ve değişiklikleri izler.

Alt yeterlik 1.1.3.2. Hastalıkların önlenmesi, sağlığın korunması ve geliştirilmesi yönünde çaba sarf eder.

a) Koruyucu sağlık hizmetleri sunar.

a1) Koruyucu sağlık hizmetleri doğrultusunda bağışıklama yapar.

a2) Anne ve çocuk sağlığı hizmetleri sunar.

a3) Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında tarama programlarına katılır.

a4) Çevreyle ilgili sağlığı tehdit eden durumları belirler.

a5) Koruyucu sağlık hizmetlerinde çocuk, gebe ve yaşlılar gibi riskli gruplara öncelik verir.

a6) İş/işçi sağlığına yönelik koruyucu sağlık hizmetleri sunar.

b) Sağlığın korunması ve sağlıklı yaşam için bireylere ve topluma önerilerde bulunur, gereğinde eğitim verir.

b1) Sağlıklı beslenme konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.

b2) Sağlığa zararlı alışkanlıklar konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.

b3) Hizmet verdiği bireylerin ve toplumun fiziksel ve ruhsal iyilik halini destekleyecek etkinlikler (egzersiz, sanatsal etkinlik, hobiler vs) konusunda önerilerde bulunur.

Alt yeterlik 1.1.3.3. Hizmet verdiği bireyleri ve toplumu beklenmedik acil durumlara hazırlar.

a) Acil durumlara hazırlıklı olma konusunda simülasyonlar kullanarak kuramsal ve uygulamalı eğitim verir.

YETERLİK 1.1.4. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinin girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hastaların yararına etkili ve güvenli olarak gerçekleştirir.

Alt yeterlik 1.1.4.1. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde hangi durumlarda girişimsel veya girişimsel olmayan işlemlerin yapılması gerektiğine karar verir.

Alt yeterlik 1.1.4.2. Girişimsel işlem yapması gerektiğinde, hasta ve/veya yakınlarına işlemin gerekçesini, fayda ve risklerini anlatarak aydınlatılmış onam belgesi alır.

a) Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına durumu açıklar.

b) Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına işlemin hasta için ne yararı olduğunu ve olası risklerini açıklar.

c) Girişimsel işlemin yapması gerektiğinde işlemin nasıl yapılacağını hastaya veya yakınlarına açıklayarak hasta veya yakınlarından yazılı onay belgesi alır.

Alt yeterlik 1.1.4.3. Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri güvenli, etkin, uygun ortam koşullarda gerçekleştirir.

a) Uzmanlık gerektirmeyen işlemleri (sütür atma, sonda, apse drenajı, pansuman, kanama kontrolü vs.) yapar.

b) Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli malzeme ve uygun ekiple çalışır.

c) Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli koşulları (sterilite gibi) sağlar.

Alt yeterlik 1.1.4.4. Girişimsel işlemler sonrası uygun bakım planını yaparak uygular.

a) Girişimsel işlem sonrası reçete düzenleme, kontrol tarihlerini belirleme, pansuman, dikiş alma gibi işlemleri yapar.

YETERLİK 1.1.5. Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.

Alt yeterlik 1.1.5.1. Sağlık hizmeti sunumunda iş sağlığı ve güvenliği ilkelerini uygular.

a) Hasta ve çalışan sağlığı ve güvenliği için personeli bilgilendirir, hizmet içi eğitim verir.

b) İşyeri ortamında hasta ve sağlık ekibi için olası riskli durumları (fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psikososyal riskler) belirler ve gereken önlemleri alır.

Alt yeterlik 1.1.5.2. Mesleksi /iş koşullarından kaynaklı veya bunlarla ilişkili hastalıkların önlenmesi, tanı ve tedavisi ile ilgili uygulamaları yapar.

a) Anamnez alırken, hastanın mesleğini ve mesleği ile ilişkilendirilebilecek hastalıkları sorgular.

b) Fizik muayenede meslek hastalıklarına özel bulguları belirler.

c) Meslek hastalıklarından şüphelendiğinde gerekli tetkikleri ister, takip planı oluşturur.

d) Meslek hastalıklarından şüphelendiği durumlarda hastayı gerekli birimlere yönlendirir.

YETKİNLİK ALANI -2/ MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR

YETKİNLİK 2.1. MESLEKİ ETİK VE PROFESYONEL İLKELERİ BENİMSEYEN

Hekimler, kendilerini bireylerin ve toplumun sağlığı ve bakımına adanmış profesyoneller olarak önemli bir toplumsal role sahiptir. Bu rolün merkezinde hekimin profesyonel kimliği bulunmaktadır ve klinik yeterlilik, sürekli mesleki gelişime ve etik değerlere bağlılık, toplum ve hasta yararını (hasta odaklılık) destekleme, doğruluk, dürüstlük, özveri ve farklılıklara saygı ile yönlendirilir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.1.1. Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.

Alt yeterlik 2.1.1.1. İyi hekimlik örneklerinin sunulduğu kurs, atölye çalışması gibi etkinliklere katılır.

YETERLİK 2.1.2. Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.

Alt yeterlik 2.1.2.1. Tıp etiği kavram ve ilkeleri ile insan ve hasta hakları konularına yönelik kuralları yerine getirir.

- a) Hastalarının ve meslektaşlarının haklarını gözetir ve savunur.
- b) Gerekğinde hastalarından aydınlatılmış onam alır ve kaydeder.
- c) Karar verme yeterliliği olmayan hastalar için alınacak kararlar hakkında danışmanlık yapar.
- d) Hastanın yönetiminde hasta odaklı bir yaklaşım benimser.

d1) Hastaya bir birey olarak davranır.

d1.a) Hastaya hitap ederken ve başkalarına hastadan bahsederken hastanın ismini kullanır.

d2) Hastayla işbirliği yapar.

d2.a) Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hastanın görüşüne başvurur, ortak planlama yapar.

d2.b) Her aşamada hastasını bilgilendirir ve onayını alır.

Alt yeterlik 2.1.2.2. Adli olguları zamanında bildirir, gerektiğinde uzman görüşü alarak adli rapor düzenler.

YETERLİK 2.1.3. Mesleki uygulamalarındaki performansını, duygularını ve bilişsel özelliklerini de göz önünde bulundurarak değerlendirir.

Alt yeterlik 2.1.3.1. Kendi bedensel ve ruhsal sağlığını bireysel ve mesleki öncelikleri arasında dengeyi sağlayarak korur, verdiği hizmetin devamlılığı açısından kendini önceler.

YETKİNLİK 2.2. SAĞLIK SAVUNUCUSU

Hekimler, hizmet ettikleri hastalar, gruplar ve toplumla birlikte çalışarak halkın sağlık ve refahının iyileştirilmesinde sağlık savunucusu olarak rol alırlar. Önemli sağlık sorunları hakkında farkındalığı artırır, kaynakların harekete geçirilmesini destekler, sağlığın belirleyicileri hakkındaki bilgilere katkıda bulunur, işbirlikleri geliştirir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.2.1. Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için, sosyal güvenilirlik ve sosyal yükümlülük kavramlarını göz önünde bulundurarak, sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.

Alt yeterlik 2.2.1.1. Toplumsal duyarlılık gösterir.

a) Hizmet verdiği toplumun sağlığını geliştirmek için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.

b) Çalıştığı çevrede toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.

YETERLİK 2.2.2. Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm bileşenler ile işbirliği içinde planlayabilir ve yürütebilir.

Alt yeterlik 2.2.2.1. Güvenli, etkili, verimli, zamanında, adil, hasta ve toplum merkezli bakım sağlamak için çok disiplinli bir ekip içinde duyarlı ve sorumlu bir şekilde çalışır.

Alt yeterlik 2.2.2.2. Toplumun sağlık düzeyini belirleme ve geliştirme sũreçlerinde aktif rol alır.

- a) Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için eğitim sũreçlerini planlar.
- b) Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için yapılan etkinliklerde liderlik yapar.

YETERLİK 2.2.3. Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.

Alt yeterlik 2.2.3.1. Sunduğu sağlık hizmet kalitesinin iyileştirilmesi için çalışır.

- a) Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.
- b) Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirler.

Alt yeterlik 2.2.3.2. Hastalıkların nlenmesi, sağlığın geliştirilmesi ve izlem sũreçlerinde kalitenin iyileştirilmesi için çalışır.

- a) Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.
- b) Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesinin geliştirilmesi için gereksinimleri belirler.

YETERLİK 2.2.4. Hekim hizmet sunumu sırasında kendi fiziksel ve ruhsal sağlığını korumaya önem verir, bunun için gerekenleri yapar.

Alt yeterlik 2.2.4.1. Salgınla mũcadele sũreçlerinde kendini ve birlikte çalıştığı sağlık çalışanlarının fiziksel ve ruhsal sağlığını korumayı önceleyerek bu sũreci yönetir.

- a) Sağlık hizmeti verirken temel hijyenik ilkeleri gözetir.
- b) Biyolojik materyal ile çalışırken, bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas esnasında kişisel koruyucu ekipmanları kullanır.

c) Biyolojik materyal ile çalışırken veya bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas sırasında birlikte çalıştığı sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanları kullanmasını sağlar.

Alt yeterlik 2.2.4.2. Acil durumlarda kendini korumayı önceliğe alarak müdahalelerini yapar.

a) Acil durumlara müdahale ederken gerekli kişisel koruyucu ekipmanları kullanır.

Alt yeterlik 2.2.4.3. Bulaşıcı hastalıklar dışındaki hastalığı olanlarla ilgilenirken kendini ve ekip arkadaşlarını korur.

a) Hastalarıyla ilişkilerinde empati ve sempati ayrımını yapar.

b) Zor, uyumsuz, saldırgan hastalarla başa çıkma konusunda ekip arkadaşlarıyla işbirliği yapar.

YETKİNLİK 2.3. LİDER YÖNETİCİ

Hekimin lider rolü, sağlık sisteminin işleyişi ve devam eden evrimi için ortak karar verme sürecine katılımını tanımlar. Hekimlerin sağlık sistemi içinde işbirlikçi liderlik ve yönetim sergilemesi toplumsal bir beklentidir. Hekimler sürekli gelişen sağlık sisteminin hem geliştirilmesine hem de sunumuna katkıda bulunur ve bu amaç doğrultusunda başkalarıyla etkileşime geçer. Hekimler kişisel yaşamlarını klinik, idari, bilimsel ve öğretim sorumluluklarıyla bütünleştirir. Sağlık sisteminde yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde sağlık bakımı sunucusu, ekip üyesi, katılımcı ve lider olarak işlev görürler.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.3.1. Hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde örnek davranışlar gösterir, liderlik yapar.

Alt yeterlik 2.3.1.1. Gerektiğinde birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütür.

a) Sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesinde yetki, yetki devri ve sıralamasını sağlar.

a1) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, ekipteki izin, rapor gibi nedenlerle ortaya çıkan geçici eksilmeler olduğunda görev dağılımlarını yeniden yapar.

a2) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, devir teslim işlemlerinin sözel bildirimlerini ve resmi yazışmalarını yapar.

b) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, gerekli hizmet planlamalarını yapar.

c) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, hizmet içi eğitim etkinliklerini planlar, eğitim verir.

d) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, gerekli kayıtların tutulmasını sağlar.

e) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, sağlık sisteminde yer alan diğer kurumlarla yazışmaları yapar.

Alt yeterlik 2.3.1.2. Sağlık hizmetlerinin sunumuna temel oluşturan ilgili mevzuatı uygular.

Alt yeterlik 2.3.1.3. Sağlık sistemleriyle ilgili politikaları takip eder ve eleştirel değerlendirir.

Alt yeterlik 2.3.1.4. Mesleğini icra ederken mesleki itibarına uygun ve örnek teşkil edecek giyim şekli, tutum ve davranışları sergiler.

Alt yeterlik 2.3.1.5. Beklenmedik durumlarla (afet, kriz, kişilerarası çatışma vs.) karşılaşıldığında sorumluluk alarak çözümler üretir, gerekli düzenlemeleri yapar, ekip arkadaşlarını yönlendirir.

YETERLİK 2.3.2. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.

Alt yeterlik 2.3.2.1. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, ilgili mevzuat doğrultusunda mevcut kaynakları nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kullanır.

Alt yeterlik 2.3.2.2. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kaynakları toplumun yararına, etik ilkeleri gözetecek şekilde planlar ve kullanır.

Alt yeterlik 2.3.2.3. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmeti sunumunda mevcut kaynakları maliyet etkin ve akılcı bir şekilde yönetir.

Alt yeterlik 2.3.2.4. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlarken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin iş yükünü göz önüne alarak adil bir görev dağılımı yapar.

YETKİNLİK 2.4. EKİP ÜYESİ

Hekim, yüksek nitelikli ve güvenli sağlık bakımı sunmak için meslektaşları ve diğer sağlık çalışanları ile karşılıklı etkileşimli bir şekilde çalışır. Ekip çalışması, birbirini tamamlayıcı becerilere sahip çeşitli sağlık çalışanları ile iş birliği içinde çalışmayı gerektirir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.4.1. Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.

Alt yeterlik 2.4.1.1. Birlikte çalıştığı ekibin üyeleri ile karşılıklı anlayışa dayalı ilişkiler kurar.

a) Birlikte çalıştığı sağlık ekibinin gereksinim ve isteklerini dikkate alır.

b) Birlikte çalıştığı ekip üyelerinin hizmet katkısı sunmadığı ya da hizmet sunumunda zorlandığı durumlarda onların görevlerini üstlenir ya da görevlerini yerine getirmelerine yardımcı olur.

Alt yeterlik 2.4.1.2. Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda adil çözümler bularak süreci yönetir.

a) Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda sorunu tespit etmek için tarafları dinler.

b) Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda birlikte ortak çözüm yolları arar ve uygular.

Alt yeterlik 2.4.1.3. Birlikte çalıştığı diğer ekip üyeleriyle birlikte sağlık hizmeti konusunda işbirlikli kararlar alır.

a) Sağlık hizmeti konusunda karar alırken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin görüşlerini alır.

YETERLİK 2.4.2. Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir.

Alt yeterlik 2.4.2.1. Sağlık ekibinin görev sınırlarına ve yaptığı işlere saygı gösterir, takdir eder.

Alt yeterlik 2.4.2.2. Nitelikli sağlık hizmeti sunmak için çalışma ilkelerini oluştururken birlikte çalıştığı tüm sağlık çalışanlarının katkı ve görüşünü alır.

a) Sağlık hizmeti sunumunda çalışma ilkelerini oluştururken içinde bulunduğu sağlık ekibinin görüşlerini alır.

b) Sağlık hizmeti sunumunda çalışma ilkelerini oluştururken sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını dikkate alır.

c) İçinde yer aldığı sağlık ekibiyle birlikte oluşturduğu çalışma ilkelerine uyar.

Alt yeterlik 2.4.2.3. Sağlık hizmeti sunan ekip içinde kendine ait sorumluluklarını üstlenir ve diğer çalışanlar ile örtüşen sorumlulukların uygun şekilde dağıtımını sağlar.

a) Sağlık hizmet sunumunda kendisine ait görev ve sorumluluklarını yerine getirir.

b) Sağlık hizmet sunumunda birlikte çalıştığı sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesini gözetir.

YETERLİK 2.4.3. Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.

Alt yeterlik 2.4.3.1. Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik tabloyu değerlendirerek hastayı ilgili merkez ya da hekime yönlendirir.

Alt yeterlik 2.4.3.2. Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik durumu danıştığı meslektaş/kurumların önerilerini uygun şekilde yerine getirir.

a) Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik durumu danıştığı meslektaş/kurumların önerilerini yerine getirirken hastanın sosyoekonomik durumunu ve kanıta dayalı tıp ilkelerini dikkate alır.

Alt yeterlik 2.4.3.3. Meslektaşlar ya da diğer meslek gruplarından yardım talep ederken veya onların talepleri ile karşılaştığında işbirlikli ve sorumlu bir şekilde hareket eder.

a) Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken karşılıklı iş yükünü gözeterek adil bir iş paylaşımı yapar.

b) Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken kendine düşen görevleri (bilir kişi, mesleki görüş bildirme vs.) etkin ve zamanında yerine getirir.

YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ

İletişimci hekim, yüksek nitelikli sağlık hizmeti için gerekli olan bilgilerin toplanmasını ve paylaşılmasını sağlamak ve kolaylaştırmak amacıyla hastalar, hasta yakınları, sağlık ekibi ve diğer sağlık hizmet sunucuları ile iletişim kurar.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.5.1. Hasta ve hasta yakınlarıyla, meslektaşları ve sağlık çalışanlarıyla, toplum, topluluk ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.

Alt yeterlik 2.5.1.1. Hasta ve hasta yakınlarıyla etkin iletişim kurar.

- a) Konuşurken ve dinlerken hasta ve/veya hasta yakınlarıyla göz teması kurar.
- b) Hasta ve hasta yakınlarına anlayış ve saygı göstererek empati kurar.
- c) Hasta ve hasta yakınlarına isimleriyle hitap eder.
- d) Hasta ve yakınlarıyla iletişim sırasında tıbbi terminoloji yerine anlaşılır bir dil kullanır.
- e) Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hasta/hasta yakınlarını bilgilendirir, sorularını yanıtlar.
- f) Hastanın durumu, gereksinimleri hakkında yakınlarını bilgilendirir ve yönlendirir
- g) Özel yaklaşım sergilemeyi gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklerdeki birey ve gruplar ile karşılaştığında uygun iletişim becerilerini sergiler.
 - g1) Çocuk hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.
 - g2) Yaşlı hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.
 - g3) Engelli hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.
- h) Kötü haber verme konusuna özel iletişim becerilerini sergiler.
- i) Zor hastayla iletişim kurma ve başa çıkma ilkelerini uygular.

Alt yeterlik 2.5.1.2. Meslektaşları ve sağlık çalışanları ile etkili iletişim kurar.

- a) Konuşurken ve dinlerken meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarıyla göz teması kurar.
- b) Meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarına ismiyle hitap eder.
- c) Meslektaşlarının ve diğer sağlık çalışanlarının içinde bulunduğu durumu göz önüne alarak empati yapar.

d) İş başında ekip arkadaşlarının görevlerini net olarak açıklar, anlaşıldığını kontrol eder.

Alt yeterlik 2.5.1.3. Toplum, topluluk ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.

a) Toplum kuruluşlarıyla içinde bulunduğu toplumun koşullarının iyileştirilmesine yönelik gerekli iletişimi kurar ve yazışmaları yapar.

b) Toplumla ilgili mesajlarını iletmek için sosyal medya gibi dijital ortamları etkin biçimde kullanır.

c) Hastasını yönlendirdiği kişi ya da kurumla gerektiğinde yazılı ve sözlü iletişim kurar.

c1) Başka kurumlara yönlendirdiği hastaya ait bilgileri, yönlendirme gerekçesini içeren belgeleri (epikriz vs) hazırlar.

YETKİNLİK ALANI -3/ MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM

YETKİNLİK 3.1. BİLİMSEL VE ANALİTİK YAKLAŞIM GÖSTEREN

Bilimsel yaklaşımı benimseyen hekim, sürekli öğrenme ve öğretme, bilimsel kanıtları ve diğer kaynakları değerlendirme ve bilime katkıda bulunma yoluyla mesleki uygulamalarda en iyiye ulaşmak için yaşam boyu sorumluluk gösterir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 3.1.1. Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır.

Alt yeterlik 3.1.1.1. Bir mesleki soruna yönelik gerekli bilimsel araştırma hipotezlerini oluşturur.

a) Sağlık hizmet sunumu sırasında belirlediği ve yanıtını merak ettiği soruları bilimsel araştırma hipotezlerine dönüştürür.

Alt yeterlik 3.1.1.2. Oluşturduğu hipotezlerin araştırılmasına yönelik uygun yöntemleri seçer, tartışır ve eleştirel olarak gözden geçirip araştırma yöntemine karar verir.

Alt yeterlik 3.1.1.3. Planladığı bir araştırmada tüm araştırmacılara ait rol ve sorumlulukları ortaya koyar.

Alt yeterlik 3.1.1.4. Planladığı bir araştırmayı bilimsel ve etik ilkeleri gözeterek yürütür, çalışma sonuçlarını analiz eder ve rapor düzenler.

Alt yeterlik 3.1.1.5. Sağlık hizmeti sunumunda karşılaşılan bilgi açıklarını, belirsizlikleri tespit eder ve bunlara yönelik odaklı sorular üretir.

a) Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.

b) Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.

c) Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik kendi gelişim planını yapar.

d) Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik meslek içi eğitim verir.

Alt yeterlik 3.1.1.6. Yaptığı ya da haberdar olduğu bilimsel araştırma sonuçlarını meslektaşlar, diğer sağlık çalışanları, hasta, hasta yakınları ve içinde bulunduğu topluma aktarır.

a) Tıp alanındaki gelişim ve değişimler hakkında hizmet verdiği toplum ve hastalarını bilgilendirir.

b) Topladığı sağlık verilerini analiz ederek sonuçlarını bilimsel toplantı ve yayınlarda paylaşır.

YETERLİK 3.1.2. Mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.

Alt yeterlik 3.1.2.1. Mesleki alandaki bilimsel araştırmaların bulgularını yorumlar ve kendi uygulamaları ile ilişkisini değerlendirir.

Alt yeterlik 3.1.2.2. Belirli bir mesleksel problemin çözümlüne yönelik bu alandaki bilimsel kaynakları kullanır.

YETERLİK 3.1.3. Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.

Alt yeterlik 3.1.3.1. Mesleki uygulamalarını bilimsel kanıtlara dayandırır.

a) Tanı ve tedavi süreçlerinde kanıta dayalı ve maliyet etkin kararlar alır.

Alt yeterlik 3.1.3.2. Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtır.

YETERLİK 3.1.4. Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmalarının etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.

Alt yeterlik 3.1.4.1. Mesleksel uygulamalarına ilişkin belirlediği etkin kanıtlar sağlayan bilgi sistemlerini kullanır.

YETKİNLİK 3.2. YAŞAM BOYU ÖĞRENEN

Bireyin yaşamı süresince üstleneceği rol, içinde bulunacağı durum ve ortamlarda güvenle, yaratıcılığa dayalı ve zevkle uygulayabileceği mesleksel ve sosyal bilgi, beceri ve değer anlayışı sağlayan sürekli gelişim sürecidir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 3.2.1. Bireysel çalışma ve öğrenme süreçleri, kariyer gelişimini etkili olarak yönetir.

Alt yeterlik 3.2.1.1. Meslekli alanda kendi çalışma ve öğrenme süreçlerini yönetir kendini geliştirir.

a) Bilimsel programları izler ve düzenler.

b) Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip eder.

Alt yeterlik 3.2.1.2. Kendi kariyer ve gelişimini planlar ve bu plana uyar.

a) Kariyerine yönelik kısa orta uzun erimli hedefler belirler.

Alt yeterlik 3.2.1.3. Mesleği yanında sanat, kültür ve sosyal alanlarda da kendini geliştirir, sosyal sorumluluk projelerine katılır.

YETERLİK 3.2.2. Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.

Alt yeterlik 3.2.2.1. Uygulamalarında doğrudan gereksinim duymasa da güncel bilgiye ulaşır, yorumlar, gerektiğinde kullanır.

Yukarıdaki listede AÜTF mezunu için belirlenen 24 yeterlik altında alt ve daha alt yeterlikler bulunmaktadır. UÇEP 2020 de tanımlanan 32 yeterliğin sayısı azaltıldığı için kaldırılan yeterliklerin AÜTF mezunu için tanımlanan listede karşılığının olup olmadığı araştırılmış, yapılan karşılaştırmalar sonucu elde edilen tablolar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.3 Mesleki Uygulamalar Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF için tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.3. Mesleki Uygulamalar Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF İçin Tanımlanan Yetkinlik ve Yeterliklerin Karşılaştırılması

UÇEP TARAFINDAN TANIMLANAN YETKİNLİK VE YETERLİKLER (2020)		AÜTF İÇİN BELİRLENEN YETKİNLİK/ YETERLİKLER
YETKİNLİK 1.1.	Sağlık Hizmeti Sunucusu	Sağlık Hizmeti Sunucusu
Yeterlik 1.1.1.	Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinde ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.	Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.
Yeterlik 1.1.2.	Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeden bireyin sosyo-demografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alan biyo-psikososyal bir yaklaşım gösterir.	Hasta yönetiminde, din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin bireyin sosyo demografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate <u>alarak</u> biyopsikososyal bir yaklaşım <u>sergiler</u> .

Yeterlik 1.1.3.	Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeyi önceler.	Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye öncelik verir.
Yeterlik 1.1.4.	Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, sosyal ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar.	KALDIRILDI Gerekçe: Alt yeterlik 1.1.3.1.e, Alt yeterlik 1.1.3.2.a başlığı altında 6 madde ile 1.1.3.2.b başlığı altındaki 3 maddede sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmalara yönelik ifadeler yer almıştır.
Yeterlik 1.1.5.	Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tanıyarak, sağlıklı/hasta bireylere ve yakınlarına ve diğer sağlık çalışanlarına sağlık eğitimi verir.	KALDIRILDI Gerekçe: 1.1.3.2.b başlığı altındaki 3 madde, 1.1.3.3.a, Alt yeterlik 1.1.5.1.a, Alt yeterlik 2.2.1.1.a ve b, Alt yeterlik 2.2.2.2.a, Alt yeterlik 2.3.1.1.c, Alt yeterlik 3.1.1.5.d sağlıklı/hasta bireylere ve yakınlarına ve diğer sağlık çalışanlarına sağlık eğitimi verme konusunda ifadeler içermektedir.
Yeterlik 1.1.6.	Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı ve etkin yaklaşım gösterir.	KALDIRILDI Gerekçe: Alt yeterlik 1.1.4.3.a ve c, Alt yeterlik 3.1.3.1.a, Alt yeterlik 2.4.3.2.a, Alt yeterlik 3.1.3.1, Alt yeterlik 3.1.3.2 içerisinde ilgili ifadeler yer verilmiştir.
Yeterlik 1.1.7.	Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir.	Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerini, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hastaların yararına etkili ve güvenli olarak gerçekleştirir.
Yeterlik 1.1.8.	Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.	Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.
Yeterlik 1.1.9.	Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa etki eden gerek bölgesel ve küresel ölçekteki fiziksel ve sosyoekonomik çevreye ilişkin değişiklikleri gerekse de kendisine başvuran kişilerin bireysel özellik ve davranışlarındaki değişimleri göz önünde bulundurur.	KALDIRILDI Gerekçe: Alt yeterlik 1.1.3.1.e, Alt yeterlik 1.1.1.2.c, Alt yeterlik 2.2.1.1.a ve b, Alt yeterlik 1.1.1.3.a, b ve c de ilgili ifadeler yer verilmiştir.

Tablonun özeti: UÇEP 2020' de Mesleki Uygulamalar Alanında tanımlanan yetkinlik aynen kabul edilmiştir. Aşağıdaki yeterlikler örtüşmeler nedeniyle AÜTF listesine alınmamıştır:

- Yeterlik 1.1.4. “Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, sosyal ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar”. Bu yeterlikle ilgili sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmalara yönelik ifadeler AÜTF listesinde Alt yeterlik 1.1.3.1.e, Alt yeterlik 1.1.3.2.a başlığı altında 6 madde ile 1.1.3.2.b başlığı altındaki 3 maddede yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.
- Yeterlik 1.1.5. “Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tanıyarak, sağlıklı/hasta bireylere ve yakınlarına ve diğer sağlık çalışanlarına sağlık eğitimi verir”. Bu yeterlikle ilgili sağlıklı/hasta bireylere ve yakınlarına ve diğer sağlık

çalışanlarına sağlık eğitimi vermeye yönelik ifadeler AÜTF listesinde 1.1.3.2.b başlığı altındaki 3 madde, 1.1.3.3.a, Alt yeterlik 1.1.5.1.a, Alt yeterlik 2.2.1.1.a ve b, Alt yeterlik 2.2.2.2.a, Alt yeterlik 2.3.1.1.c, Alt yeterlik 3.1.1.5.d kapsamında yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.

- Yeterlik 1.1.6. “Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı ve etkin yaklaşım gösterir”. Bu yeterlikle ilgili ifadeler AÜTF listesinde Alt yeterlik 1.1.4.3.a ve c, Alt yeterlik 3.1.3.1.a, Alt yeterlik 2.4.3.2.a, Alt yeterlik 3.1.3.1, Alt yeterlik 3.1.3.2 içerisinde yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.
- Yeterlik 1.1.9. “Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa etki eden gerek bölgesel ve küresel ölçekteki fiziksel ve sosyoekonomik çevreye ilişkin değişiklikleri gerekse de kendisine başvuran kişilerin bireysel özellik ve davranışlarındaki değişimleri göz önünde bulundurur”. Bu yeterlikle ilgili ifadeler AÜTF listesinde Alt yeterlik 1.1.3.1.e, Alt yeterlik 1.1.1.2.c, Alt yeterlik 2.2.1.1.a ve b, Alt yeterlik 1.1.1.3.a, b ve c içerisinde yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.

UÇEP 2020 listesinde yer alıp AÜTF için tanımlanan yeterlikler listesinden kaldırılan 4 yeterliğin AÜTF listesindeki başka yerlerdeki alt yeterlikler tarafından karşılandığı, herhangi bir eksiklik olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.4 Mesleki Değerler ve Yaklaşımlar Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF için tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.4. Mesleki Değerler ve Yaklaşımlar Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF İçin Tanımlanan Yetkinlik ve Yeterliklerin Karşılaştırılması

UÇEP 2020 TARAFINDAN TANIMLANAN YETKİNLİK VE YETERLİKLER		AÜTF İÇİN BELİRLENEN YETKİNLİK/ YETERLİKLER
YETKİNLİK 2.1.	Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen	Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen
Yeterlik 2.1.1.	Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.	Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.
Yeterlik 2.1.2.	Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.	Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.
Yeterlik 2.1.3.	Hastanın bütünlüğünü dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir.	KALDIRILDI Gerekçe: Hastanın bütünlüğünü ele alma ile ilgili ifadeler alt yeterlik 1.1.2.2.nin “a”, “b” ve “c” maddelerinde yer verilmiştir. Nitelikli sağlık hizmeti sunma konusundaki davranışlara yönelik ifadeler alt yeterlik

		2.2.3.1 de “a” ve “b” maddelerinde yer verilmiştir.
Yeterlik 2.1.4.	Mesleki uygulamalarındaki performansını; duygularını ve bilişsel özelliklerini de göz önünde bulundurarak değerlendirir	Mesleki uygulamalarındaki performansını; duygularını ve bilişsel özelliklerini de göz önünde bulundurarak değerlendirir
YETKİNLİK 2.2.	Sağlık Savunucusu	Sağlık Savunucusu
Yeterlik 2.2.1.	Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için, sosyal güvenilirlik ve sosyal yükümlülük kavramlarını göz önünde bulundurarak, sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.	Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için, sosyal güvenilirlik ve sosyal yükümlülük kavramlarını göz önünde bulundurarak, sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.
Yeterlik 2.2.2.	Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm bileşenler ile işbirliği içinde planlayabilir ve yürütebilir.	Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm bileşenler ile işbirliği içinde planlayabilir ve yürütebilir.
Yeterlik 2.2.3.	Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.	Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.
Yeterlik 2.2.4.	Hekim kendi fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar.	Hekim <i>hizmet sunumu sırasında</i> kendi <i>fiziksel ve ruhsal sağlığını</i> korumaya önem verir, bunun için gerekenleri yapar.
YETKİNLİK 2.3.	Lider-Yönetici	Lider-Yönetici
Yeterlik 2.3.1.	Hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde örnek davranışlar gösterir, liderlik yapar.	Hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde örnek davranışlar gösterir, liderlik yapar.
Yeterlik 2.3.2.	Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.	Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.
Yeterlik 2.4	Ekip Üyesi	Ekip Üyesi
Yeterlik 2.4.1.	Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.	Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.
Yeterlik 2.4.2.	Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir	Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir
Yeterlik 2.4.3.	Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.	Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.
YETKİNLİK 2.5.	İletişimci	İletişimci
Yeterlik 2.5.1.	Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.	Hasta ve hasta <i>yakınlarıyla</i> , <i>meslektaşları ve sağlık çalışanlarıyla</i> , <i>toplum, topluluk ve kuruluşlarla</i> etkili iletişim kurar
Yeterlik 2.5.2.	Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip birey ve gruplar ile etkili iletişim kurar.	KALDIRILDI Gerekçe: Yeterlik 2.5.1.1. altına alınmış ve alt yeterlik 2.5.1.1’in “g” maddesi altında 3 yeterlik ile ifade edilmiştir.
Yeterlik 2.5.3.	Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir	KALDIRILDI Gerekçe: Alt yeterlik 2.5.1.1.e, Alt yeterlik 1.1.4.2.a, b ve c, Alt yeterlik 2.1.2.1.d başlığı altındaki d1, d2a ve d2b maddelerinde hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım konusunda ifadeler bulunmaktadır.

Tablonun özeti: UÇEP 2020' de Mesleki Değerler ve Yaklaşımlar Alanında tanımlanan 5 yetkinlik aynen kabul edilmiştir. Aşağıdaki yeterlikler örtüşmeler nedeniyle AÜTF listesine alınmamıştır:

- Yeterlik 2.1.3. “Hastanın bütünlüğünü dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir”. Bu yeterlikle ilgili hastanın bütünlüğünü ele almaya yönelik ifadeler AÜTF listesinde alt yeterlik 1.1.2.2. nin “a”, “b” ve “c” maddelerinde, nitelikli sağlık hizmeti sunma konusundaki davranışlara yönelik ifadeler ise alt yeterlik 2.2.3.1 de “a” ve “b” maddelerinde yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.
- Yeterlik 2.5.2. “Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip birey ve gruplar ile etkili iletişim kurar. AÜTF listesinde bu yeterlik 2.5.1.1. altına alındığı ve ayrıca alt yeterlik 2.5.1.1’in “g” maddesi altında 3 yeterlik ile ifade edildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.
- Yeterlik 2.5.3. “Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir”. Bu yeterlikle ilgili ifadeler AÜTF listesinde Alt yeterlik 2.5.1.1.e, Alt yeterlik 1.1.4.2.a, b ve c, Alt yeterlik 2.1.2.1.d başlığı altındaki d1, d2a ve d2b maddelerinde hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım konusunda ifadeler yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.

UÇEP 2020 listesinde yer alıp AÜTF yeterlikler listesinden kaldırılan 3 yeterliğin AÜTF listesindeki başka yerlerdeki yeterlik ve alt yeterlikler tarafından karşılandığı, herhangi bir eksiklik olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.5 Mesleki ve Bireysel Gelişim Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF için tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.5. Mesleki ve Bireysel Gelişim Alanında UÇEP 2020 ve AÜTF İçin Tanımlanan Yetkinlik ve Yeterliklerin Karşılaştırılması

UÇEP 2020 TARAFINDAN TANIMLANAN YETKİNLİK VE YETERLİKLER		AÜTF İÇİN BELİRLENEN YETKİNLİK/ YETERLİKLER
YETKİNLİK 3.1.	Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren	Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren
Yeterlik 3.1.1.	Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır.	Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır.
Yeterlik 3.1.2.	Mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.	Mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.
Yeterlik 3.1.3.	Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.	Klinik karar verme sürecinde kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.
Yeterlik 3.1.4.	Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmalarının etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.	Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmalarının etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.
YETKİNLİK 3.2.	Yaşam Boyu Öğrenen	Yaşam Boyu Öğrenen
Yeterlik 3.2.1.	Bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişimini etkili olarak yönetir.	Bireysel çalışma ve öğrenme süreçleri, kariyer gelişimini etkili olarak yönetir.
Yeterlik 3.2.2.	Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.	Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.
Yeterlik 3.2.3.	Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler.	KALDIRILDI Gerekçe: Öğrenme sürecini düzenleme Yeterlik 3.2.1. altına alınmıştır. Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçme ile ilgili olarak alt yeterlikler 2.1.1.1, 3.1.2.1, 3.1.2.2, 3.1.3.1, 3.1.3.2, 3.1.4 de tanımlanmış ifadeler bulunmaktadır.

Tablonun özeti: UÇEP 2020’de Mesleki ve Bireysel Gelişim Alanında tanımlanan 2 yetkinlik aynen kabul edilmiştir. Aşağıdaki yeterlik örtüşmeler nedeniyle AÜTF listesine alınmamıştır:

- Yeterlik 3.2.3. “Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler”. Öğrenme sürecini düzenleme Yeterlik 3.2.1. altına alınmıştır. Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçme ile ilgili ifadelerle alt yeterlikler 2.1.1.1, 3.1.2.1, 3.1.2.2, 3.1.3.1, 3.1.3.2, 3.1.4 içinde yer verildiği için kaldırılması uygun görülmüştür.

- UÇEP 2020 listesinde yer alıp AÜTF listesinde kaldırılan yeterliğin AÜTF listesindeki başka yerlerdeki yeterlik ve alt yeterlikler tarafından karşılandığı, herhangi bir eksiklik olmadığı görülmektedir.

4.3.2. Bu Çalışmada Tanımlanan Mezun Yeterliklerinin Eğitim Programının Hedefleriyle Karşılaştırılması

Bu çalışmada tanımlanan 147 mezun yeterliği AÜTF eğitim programının birimlerine (ders kurulu, staj, modül, blok) ait 438 adet hedefle karşılaştırılmış ve karşılaştırma tabloları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.6 “Sağlık Hizmet Sunucusu” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.6. “Sağlık Hizmet Sunucusu” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/modül/Blok Hedefleri
Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak bütüncül ve ayrıntılı fizik muayene yaparak vücut yapılarını değerlendirir.	- Anatominin temel kavram ve terimlerini tanımlar. - Üst ve alt ekstremita kemik, eklem kas ve periferik oluşumlarını tanımlar. - Baş ve gövde kemik, eklem, kas ve periferik oluşumlarını öğrenir. - Temel dermatolojik prensipleri açıklar (<u>derinin anatomi</u>, fizyolojisi ve fonksiyonlarını, dermatolojik terminolojiyi ve elementer lezyonları). - Kulak burun boğaz hastalıkları ile ilgili <u>anatomi</u>, fizyoloji, histoloji bilgilerini açıklar. - MSS’ nin çeşitli bölümlerinin birbiriyle olan <u>anatomik</u> ve fonksiyonel ilişkisini öğrenir. - Boşaltım sistemi organlarının <u>makroskopik ve mikroskopik yapısını</u>, embriyonik gelişimlerini, batin içindeki yerleşimlerini ve komşuluk ilişkilerini öğrenir. - Üst hava yollarının <u>makroskopik ve mikroskopik yapısı ve göğüs kafesi içindeki komşuluk ilişkilerini</u> bilir, soluk alışverişi esnasında havanın bu yollardan geçişi sırasındaki akım, direnç ilişkileri ve parsiyel gaz basınçlarındaki değişiklikleri öğrenir - Gaz alışverişinin yapıldığı <u>alt hava yollarının makroskopik ve mikroskopik yapısı, akciğer loblarının yerleşim düzeni ve sayısını</u> bilir, Bu kavramlar ile ventilasyon mekanizmasını düzenleyen faktörleri (akciğerin elastik özellikleri, toraks içi negatif basınç), solunum fonksiyon testlerinin ölçülmesini ve değerlendirilmesini kavrar ve analiz eder. - Hücre, doku, <u>kas iskelet sistemi normal yapısı</u> ve fonksiyonlarını açıklar. - MSS’ ni oluşturan yapıları ve bölümleri tanımlar, bu yapıların ve duyu organlarının normal makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, gelişimlerini, yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir - KBB ve Göz Dibi muayenesi yapar, normal yapıları ayırt eder. - Üreme sisteminin anatomisini, fizyolojisini ve fonksiyonel anomalilerini açıklar.
<i>YORUM: Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumlar doğrultusunda bir davranışa yönelik tanımlama olduğu için burada özellikle anatomiyle ilgili tüm hedeflerin (gastrointestinal sistem, kalp vs. dahil) program hedefleri arasında yer alması gerekir.</i>	
Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak insan vücudunu oluşturan yapıların olağan dışı görünümünü, büyüklüklerini, kıvam ve yerleşimlerini fark eder.	- KBB ve Göz Dibi muayenesi yapar, normal yapıları ayırt eder. - Üreme sisteminin anatomisini, fizyolojisini ve fonksiyonel anomalilerini açıklar. - Lenf nodunun, dalağın benign ve malign hastalıklarının klinik ve morfolojik bulgularını sayar. - Kas iskelet sistemi genel fizik muayene prensiplerini tanımlar, patolojik bulguları ayırır. - Nörolojik muayene ve Tiroid muayenesi, karın muayenesi ve Rektal muayene yapar. Patolojileri ayırt eder.
<i>YORUM: Bu yeterlikte sorgulanan, Temel tıp bilimlerinden edinilen bilgi, beceri ve tutumların kullanılmasıyla insan vücudunu oluşturan yapıların olağan dışı görünümünü, büyüklüklerini, kıvam ve yerleşimlerini fark etmektir. Dolayısıyla burada önemli odak noktası normal ve anormal yapı ayrımını yapabilmektir. Sağ sütunda yer alan beş hedef bu amaca hizmet etmektedir. Program hedefleri listesinde normal ve anormal fizik muayene bulgularına yönelik daha fazla ve detaylı tanımlanmış hedefe gereksinim vardır.</i>	
Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak şüpheli durumlarda görüntüleme yöntemlerine başvurarak elde edilen görüntüleri doğru yorumlar.	- Hastalıklar için kullanılacak tanı araçlarını (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını sayar

	- Gereğinde tanı yöntemlerini (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif olmayan işlemler) doğru ve ekonomik olanı seçer ve kullanır ve gerektiğinde yorumlar. - <u>Tanısal laboratuvar testlerinden uygun olanları önerir</u> ve laboratuvara ulaştırılmasında dikkat edilmesi gereken durumları tanımlar. - Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait temel fizik görüntüleme ilkelerini tanımlar. - Radyolojik tetkik algoritmasını kullanır. Bedel-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçer. - Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait terminolojiyi açıklar. - Normal radyolojik anatomi ve patolojik görünümünü tanımlar ve gösterir. - Mortalite ve morbidite açısından önemli hastalıkların radyolojik bulgularını analiz eder. - Gelişimsel kalça displazisinin risk faktörlerini değerlendirebilir, tanısal ve tanısal olmayan testleri, <u>direkt radyolojik değerlendirmelerini</u> yapabilir ve uygun yönlendirmeleri yapar. - Laboratuvar test sonuçlarını değerlendirir. - EKG çeker, <u>PA Akciğer grafisinde</u> normal yapıları ve patolojileri ayırt eder. - Kemik, kas, damar ve sinir dokusunun histolojik yapıları tanımlar. - Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısını ve bu dokuların fonksiyon ile ilişkisini biyokimyasal açıdan mekanizmalarını açıklar.
<i>YORUM: Bu yeterlikle ilgili yeterince program hedefinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Sadece daha detaylı açıklamalara yer verilmesi önerilir (örneğin tanısal laboratuvar testlerinden hangi durumlarda hangilerinin kast edildiği gibi) ki bu durumda daha hassas bir ölçme değerlendirme yapmak mümkün olacaktır.</i>	
Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak doğumsal ve sonradan kazanılmış yapısal bozuklukları fark eder.	- Anatominin temel kavram ve terimlerini tanımlar. - Üst ve alt ekstremiteler kemik, eklem kas ve periferik oluşumlarını tanımlar. - Baş ve gövde kemik, eklem, kas ve periferik oluşumlarını öğrenir. - Gametogenez, genital siklus, gebelik oluşumu, gebeliğin ilk üç haftası ile yardımcı üreme teknikleri, genetik kopyalama ve embriyo transferi, teratoloji ve <u>embriyolojik malformasyonları</u> tanımlar. -Hücresinin önemli fonksiyonlarını yürüten biyomoleküllerin yapı, sentez ve işlevlerini ve genetik kontrol mekanizmalarına ait temel bilgilerin farklarını söyler. -Hastalık durumlarında ortaya çıkan biyokimyasal değişiklikleri, hücre ve dokularda gelişen makroskobik ve mikroskobik değişiklikleri tanımlar. -İnsan genom organizasyonu, genetik bilginin yeni kuşaklara aktarılması, insan genetiğine giriş, kromozomal ve moleküler genetik hastalıkların temeli ve önemini açıklar. - Temel dermatolojik prensipleri açıklar (derinin anatomi, fizyolojisi ve fonksiyonlarını, dermatolojik terminolojiyi ve <u>elemantar lezyonları</u>). - Üst ve alt solunum yolu tümörlerinin patolojisini, klinik özelliklerini ve tedavi yöntemlerini tanımlar. - Perikart ve plevra hastalıklarının patolojisini açıklar. -Hipofiz, tiroit ve paratiroid, böbrek üstü bezi hastalıklarının patoloji, klinik özelliklerini ve tanısını açıklar. -Endokrin sistem ile ilişkili neoplazilerin patolojisini, kliniğini ve tanısını açıklar.

	- DM' un patolojisini, obezite ve metabolik sendromun klinik özelliklerini ve tanısını açıklar - Merkezi sinir ve periferik sinir sistemi benign ve malign tümörlerini, malformasyonlarını, travmalarını sayabilir, kafa içi basınç artışı yapan hastalıkları ayırt eder. -Atmosfer ile kan, kan ile hücre arasındaki oksijen ve karbondioksit alışverişinin dinamiğini, bu gazların taşınması ve bu süreçteki biyokimyasal tepkimeleri kavrar. -Boşaltım sistemi organlarının makroskopik ve mikroskopik yapısını, embriyonik gelişimlerini, batin içindeki yerleşimlerini ve komşuluk ilişkilerini öğrenir. - Sindirim sistemini oluşturan organların makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, embriyonik gelişimlerini, karın boşluğu içindeki yerleşimlerini ve komşuluklarını bilir.
<i>YORUM: Yapısal ve sonradan kazanılmış yapısal anomalilerle ilgili yeterince program hedefi bulunduğu görülmektedir. Sadece bazı hedeflerin detaylandırılmasına ya da alt birimlere ayrılmasına gerek vardır.</i>	
Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak insan organizmasının sistemik veya lokal işlev bozukluklarını fark eder.	-Organizmayı hastalıklara karşı koruyan savunma mekanizmalarını ve işleyiş şekillerini açıklar. - Organizmada asit-baz düzenlenmesini açıklar. - Böbreğin görevlerini bilir, böbrekte plazmanın süzülme mekanizmalarını ve bunun üzerine etkili faktörleri açıklar. -Böbrek tubulleri boyunca etkili olan reabsorbsiyon ve sekresyon mekanizmalarını ve idrar oluşumunu kavrar. -Miksiyonun fonksiyonel mekanizmalarını öğrenir-Solunum aktivitesini düzenleyen beyin sapındaki merkezleri, bunların işleyişini, bu merkezlere veri taşıyan periferik ve santral kemoreseptörlerin yapı ve fonksiyonlarını öğrenir. - Uygun doku perfüzyonunun sağlanmasında kalp ve damar sisteminin işbirliği, damar sisteminde basınç-akım ilişkisi, mikro dolaşımın kontrol mekanizmalarını kavrar ve analiz eder. - Kan basıncının düzenlenmesinde işlev gören nörojenik ve hormonal mekanizmaları öğrenir. - Üst hava yollarının makroskopik ve mikroskopik yapısı ve göğüs kafesi içindeki komşuluk ilişkilerini bilir, soluk alışverişi esnasında havanın bu yollardan geçişi sırasındaki akım, direnç ilişkileri ve parsiyel gaz basınçlarındaki değişiklikleri öğrenir - Gaz alışverişinin yapıldığı alt hava yollarının makroskopik ve mikroskopik yapısı, akciğer loblarının yerleşim düzeni ve sayısını bilir, Bu kavramlar ile ventilasyon mekaniğini düzenleyen faktörleri (akciğerin elastik özellikleri, toraks içi negatif basınç), solunum fonksiyon testlerinin ölçülmesini ve değerlendirilmesini kavrar ve analiz eder. - Kas, sinir ve doku biyokimyası ile ilgili temel bilgileri tanımlar - Hücrelerin uyarılmasını ve biyofiziksel özelliklerini açıklar. - Hücre metabolizması, farklılaşması ve sinyal iletim mekanizmalarını tanımlar. - Hücre aksiyon potansiyelinin, yerel potansiyelinin oluşumu ve iletilmesini sentezler. - Kas kasılma-gevşeme mekanizmasını, sinir hücresinin yapısı, sinir iletim fizyolojisini ve biyokimyasını öğrendiklerini ifade eder. - Hücrenin önemli fonksiyonlarını yürüten biyomoleküllerin yapı, sentez ve işlevlerini (genetik bilgi, genetik bilgi akışı, protein sentezi) açıklar. - Canlılığın oluşumunda hücrenin evrimi, hücrenin yapı ve fonksiyonların üzerinden hücresel organizasyonunu açıklar (zar sistemleri, yapı ve fonksiyonu, organel yapısı, organeller arası iletişim, hücre iskeleti).

	-Organik kimyaya giriş, biyomoleküllerin, kimyasal bağlar ve biyokimyada temel kavramları açıklar. -Organik kimyanın ilkeleri, biyomoleküller, kimyasal bağlar ve biyokimyada temel kavramları açıklar - Hücre membranının elektriksel özelliklerini biyofiziksel açıdan değerlendirir. - Hücre membranının fizyolojik özelliklerini açıklar. -Hücre metabolizması, farklılaşması ve sinyal iletim mekanizmalarını tanımlar. - Enfeksiyon etkenlerinin temel özelliklerini tanımlar, hastalık oluşturma ilişkilerini açıklar. - Derin boyun enfeksiyonlarını ve komplikasyonlarını tanıır. Baş boyun tümörlerinin semptom ve bulgularını sayar, ayrıca tanısını açıklar. - Kalp kasının elektro fizyolojik özellikleri ve bu özelliklerin kalbin pompa fonksiyonu ile ilişkisini kavrar ve EKG ile değerlendirir. - Kalp sesleri için dinleme odaklarını sayabilir, patolojik kalp seslerinin özelliklerini tarif eder ve maket üzerinde gösterir. - Hastalıkların biyokimyasal özelliklerini açıklar. - Bulaşıcı gastrointestinal sistem enfeksiyon etkenlerini, enfeksiyondan korunma yollarını açıklar ve sık rastlanan etkenlerin virülans ve tanısal özelliklerini tanımlar -Özefagus, mide barsak hastalıklarının sıklığını, enfeksiyon etkenlerini, patolojik, klinik özelliklerini ve tedavide kullanılan ilaçların etki mekanizmalarını, toksik etkilerini sayar ve açıklar. - Karaciğer, pankreas ve safra yolları inflamatuvar benign, malign hastalıklarının patolojisini ve klinik özellikleri tanımlar. - Besinlerin sindirilmesinde görev alan salgıların salgılandıkları organları öğrenir ve salgıların özelliklerini, fonksiyonlarını, düzenlenmesini açıklar. - Sindirim işlevi sırasında oluşan biyokimyasal ve metabolik olayları öğrenir. - Sindirim sistemini düz kasının elektrofizyolojik özellikleri ile birlikte, sindirim sisteminin motor aktivitesinin özelliklerini ve kontrolünü kavrar. -Sindirilmiş olan besinlerin emilim yerlerini, emilme mekanizmalarını öğrenir. -Sindirim ve emilimin düzenlenmesinde görev alan gastrointestinal sistem kaynaklı hormonları kavrar. -Hastalıkların nedenleri veya etkenleri ile oluşum mekanizmalarını açıklar. -Merkezi ve periferik sinir sistemi enfeksiyöz, vasküler, neoplastik, dejeneratif, demiyelizan toksik hastalıklarını tanısını, klinik ve morfolojik bulgularını açıklar. - Merkezi sinir ve periferik sinir sistemi benign ve malign tümörlerini, malformasyonlarını, travmalarını sayabilir, kafa içi basınç artışı yapan hastalıkları ayırt eder. -Nöromusküler hastalıkların sıklığını, enfeksiyon etkenlerini, patolojik, klinik özelliklerini ve tedavide kullanılan ilaçların etki mekanizmalarını, toksik etkilerini sayar ve açıklar. -Hücre, doku, kas iskelet sistemi normal yapısı ve fonksiyonlarını açıklar. -MSS' ni oluşturan yapıları ve bölümleri tanımlar, bu yapıların ve duyu organlarının normal makroskobik ve mikroskobik özelliklerini, gelişimlerini, yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir -Uyaran çeşitlerini ve çeşitli uyaranların algılanma ve iletilme mekanizmaları ile uyaranlara uygun yanıtların oluşturulma mekanizmalarını kavrar
--	--

	- MSS' nin çeşitli bölümlerinin ve duyu organlarının normal fonksiyonlarını öğrenir - MSS' nin çeşitli bölümlerinin birbiriyle olan anatomik ve fonksiyonel ilişkisini öğrenir - Sıvı elektrolit dengesini bilir ve bu konuyla ilişkili klinik sorunları çözer. Transplantasyon konusunda temel ilkeleri sayar. -Hücre aksiyon potansiyelinin, yerel potansiyelinin oluşumu ve iletilmesini sentezler. - Kas kasılma-gevşeme mekanizmasını, sinir hücresinin yapısı, sinir iletim fizyolojisini ve biyokimyasını öğrendiklerini ifade eder. - Baş ve gövde kemik, eklem, kas ve periferik oluşumlarını öğrenir - Kanın bileşenlerini, fiziksel ve fonksiyonel özelliklerini bilir, kan hücrelerinin biyokimyasal tepkimelerini açıklar. - Kan hücrelerinin normalden az ya da çok olduğu durumların nedenlerini ve sonuçlarını açıklar. -Bağıışıklık mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü kavrar. - Kanama-pıhtılaşma mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü bilir. - Kemik iliği benign ve malign hastalıklarının temel patolojik ve klinik özelliklerini sayar. - Lenf nodunun, dalağın benign ve malign hastalıklarının klinik ve morfolojik bulgularını sayar. - Kanama diyatezi olan hastalığa yaklaşımı gösterir ve hemostaz fizyolojisini ve testlerini açıklar. - Hücrel, humoral immün sistemi tutan hastalıkları ve özelliklerini açıklar. - Kan ve kan hastalıklarının enfeksiyon etkenlerini sayar ve özelliklerini açıklar. -Hipofiz, tiroit ve paratiroid, böbrek üstü bezi hastalıklarının patoloji, klinik özelliklerini ve tanısını açıklar. -Endokrin sistem ile ilişkili neoplazilerin patolojisini, kliniğini ve tanısını açıklar. -Diyabetes Mellitus'un patolojisini, obezite ve metabolik sendromun klinik özelliklerini ve tanısını açıklar ve tedavisini tarif eder. -Sıvı-elektrolit dengesi ve ödem oluş, mekanizmasını açıklar. -Böbrek yetmezliğinin patolojisini, tanı ve tedavisini açıklar - Böbrek fonksiyon testlerini sayar, idrar incelemesinin öğelerini tarif eder, sonuçları yorumlar. -Üriner sistemi tutan diğer hastalıkların morfolojik, patolojik, klinik özelliklerini aktarır ve tedavisinde kullanılan ilaçları açıklar. - Kadın ve erkek genital sistem hastalıkların tümörlerinin morfolojik özelliklerini sayar. -Genitoüriner hastalık oluşturan mikrobiyal etkenlerin hastalık oluşumunda rol alan virülans faktörlerini, hastalıkların tanısında kullanılan laboratuvar testlerini sayar -Endokrin ve üreme sistemlerini oluşturan organların makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, embriyonik gelişimlerini, vücuttaki yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir. -Hormonların genel ve yapısal özelliklerini, sentez ve metabolizmalarını, etki mekanizmalarını ve etki yerlerini kavrar. -Hormonların birbirleriyle olan etkileşimleri ve salgılanmalarının kontrolünü kavrar. - Büyüme-gelişme üzerine etkili hormonların, işlevlerini, etkili oldukları dönemleri ve dokuları öğrenir.
--	--

	-Metabolizmanın düzenlenmesinde görev alan hormonların fonksiyonlarını öğrenir, etkili oldukları metabolik basamakları kavrar. - Vücut sıvı-elektrolit ve iyon dengesinin düzenlenmesinde işlev gören hormonların fonksiyonlarını öğrenir. -Çeşitli stres durumlarına organizmanın uyumunun sağlanmasına katkıda bulunan hormonların etki şekillerini öğrenir. - Üreme fonksiyonunun kazanılması sürecinde ortaya çıkan hormonal değişimleri ve bu değişimlerin sonuçlarını kavrayarak kadında ve erkekte üreme fonksiyonunun düzenlenme mekanizmalarını kavrar. - Gebelik döneminde ortaya çıkan hormonal ve sistemik değişimleri nedenleriyle öğrenir, doğum olayının ve laktasyonun gerçekleşmesine katkıda bulunan mekanizmaları kavrar.
<i>YORUM: İnsan organizmasının sistemik veya lokal işlev bozukluklarını fark etmeyle ilgili hücre, doku, organ ve organ sistemleri düzeyinde yeterince program hedefi bulunduğu görülmektedir. Sadece bazı hedeflerin detaylandırılmasına ya da alt birimlere ayrılmasına gerek vardır.</i>	
Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak işlevsel bozukluğun tanısına yönelik uygun tetkikleri yapar ya da ister.	- Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar. - Laboratuvar test sonuçlarını değerlendirir - Hastalıklar için kullanılacak tanı araçlarını (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını sayar - Gereğinde tanı yöntemlerini (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif olmayan işlemler) doğru ve ekonomik olanı seçer ve kullanır ve gerektiğinde yorumlar. - <u>Tanısal laboratuvar testlerinden uygun olanları önerir</u> ve laboratuvara ulaştırılmasında dikkat edilmesi gereken durumları tanımlar. - Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait temel fizik görüntüleme ilkelerini tanımlar. - Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait terminolojiyi açıklar - Normal radyolojik anatomi ve patolojik görünümünü tanımlar ve gösterir. - Mortalite ve morbidite açısından önemli hastalıkların radyolojik bulgularını analiz eder. - Gelişimsel kalça displazisinin risk faktörlerini değerlendirebilir, tanısal ve tanısal olmayan testleri, <u>direkt radyolojik değerlendirmelerini</u> yapabilir ve uygun yönlendirmeleri yapar. - Laboratuvar test sonuçlarını değerlendirir. - Kemik, kas, damar ve sinir dokusunun histolojik yapıları tanımlar. - Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısını ve bu dokuların fonksiyon ile ilişkisini biyokimyasal açıdan mekanizmalarını açıklar. - Böbrek fonksiyon testlerini sayar, idrar incelemesinin öğelerini tarif eder, sonuçları yorumlar. - Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar. - Obstetrik hastaların klinik ve laboratuvar özelliklerini, tanı yöntemlerini ve tedavilerini kanıta dayalı tıp ilkeleri kullanarak sayar. - Çocuktan ve/ya ailesinden uygun iletişim tekniklerini kullanarak öykü alır, tüm sistemleri kapsayan tam bir fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, tanı koyar ve tedavi planı yapar. - Çocukluk çağı hastalıklarının belirtilerini, bu hastaların hangi bulgular ile başvurduğunu, tanı için kullanılan

	tetkiklerin neler olduğunu bilir ve bu hastalıkların seyri ve tedavisi hakkında fikir sahibi olur. - Vasküler hastalıkların patolojisi, tanı ve tedavisini açıklar. Sistematik değerlendirme yaptığı, ayırıcı tanıyı tespit edip, gerekli tetkikleri yorumladığı hasta için en uygun tedaviyi güncel verilere göre belirler. - Radyolojik tetkik algoritmasını kullanır. Bedel-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçer. - Her yaş grubundan her türlü Ortopedi ve Travmatolojik sorunlar ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıları değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar. Uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Etkili iletişim yollarını kullanarak aldığı anamnez, fizik muayene ve tetkikler ile ayırıcı tanı listesi oluşturur. - Acil durumlarda hangi tetkiklerin isteneceğini ayırır ve acil radyolojik bulguları analiz eder - Ortopedik acilleri bilir, ayırıcı tanıları değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar ve uygun yönlendirmeleri yapar, hasta ve yakınlarına bilgi verir - Psikiyatri Kliniğine her türlü yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Çocuktan ve/ya ailesinden uygun iletişim tekniklerini kullanarak öykü alır, tüm sistemleri kapsayan tam bir fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, tanı koyar ve tedavi planı yapar. - Sağlıklı çocuk gelişimini ve çocukluk çağında sık görülen nöro gelişimsel bozuklukların temel semptomlarını tanıır, olası patolojik durumları ayırt eder ve gerekli durumlarda ileri tetkik ve değerlendirme için yönlendirir. -Toplum kaynaklı enfeksiyonu olan hastalardan öykü almayı, fizik muayene ve ayırıcı tanı yapmayı, uygun tetkikleri istemeyi ve tedavilerini tanımlar ve klinik uygulamalarda gösterir. - Kardiyovasküler sistem hastalıkları için kullanılacak tanı yöntemlerini (laboratuvar tetkikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) ve endikasyonlarını açıklar. - Acil servise her yaş grubundan her türlü yakınma (klinik semptom/bulgu/durum; Hastalık/Klinik Problemler) ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, gerekli <u>tetkikleri</u> ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar - Radyolojik tetkik algoritmasını kullanır. Bedel-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçer. Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. - Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. - Kardiyovasküler sistem hastalıklarının tanı ve izleminde kullanılan test sonuçlarını (EKG, TELE, Efor Testi, EKO raporu, tam kan, biyokimyasal testler) yorumlar. - EKG çeker, PA Akciğer grafisinde normal yapıları ve patolojileri ayırt eder. -Elektrokardiyogramı tanımlar, uygular ve değerlendirmesini yapar.
--	--

	-Akciğer grafisini yorumlar. Bilgisayarlı toraks tomografisi raporuna göre hastayı uygun merkeze yönlendirir. - Sık görülen deri hastalıklarının tanınmasında kullanılan nativ preparat ve Wood bakışını uygular. Yama testi ve biyopsi alma endikasyonlarını açıklar ve uygun yönlendirmeyi yapar.
<i>YORUM: işlevsel bozukluğun tanısına yönelik oldukça kapsamlı program hedefi bulunduğu görülmektedir. Ancak kan ve idrar yayma preparatı hazırlama, bunları mikroskopta değerlendirmek için mikroskop kullanma, mikroskopla incelemede kan ve idrar hücrelerini tanıma, mikrobiyolojik kültür sonuçlarını yorumlamayla ilgili ek hedeflere gereksinim var gibi görünmektedir. Ayrıca çoğu hedefin detaylandırılmasına ya da alt birimlere ayrılmasına gerek vardır.</i>	
Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak ayrıntılı, sistemik öykü alır.	- Öğrendiği becerileri klinikte uygular. - Şikayetlerin nedenlerini araştırmak için <u>tüm organ sistemlerini kapsayan ayrıntılı sorgulamayı</u> ve fizik muayene yapar, olası tanıları sıralar ve ayırıcı tanı yapar. - Çocuk ve yetişkin hastadan <u>öykü alır</u> ve fizik muayene yapar. - Çocuk ve erişkin cerrahi hastada <u>öykü alır</u> ve fizik muayene yapar. - Genel Cerrahi polikliniğine başvuran hasta için odaklanmış <u>öykü alma</u> ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir. - Jinekolojik ve obstetrik <u>anamnez alma ilkelerini</u> ve fizik muayene özelliklerini açıklar. - Kas iskelet sistemi ağrısı ile başvuran hastalarda sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış <u>öykü alır, fizik muayene</u> yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Göğüs Hastalıkları polikliniğine başvuran hastalarda <u>öykü alma</u> ve fizik muayene yapar. - Kardiyoloji polikliniğine başvuran hastalarda <u>öykü alır</u> ve fizik muayene yapar - Kardiyovasküler hastalık yakınması ile başvuran hastalar için <u>sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır</u>, - Her yaş grubundan her türlü Ortopedi ve Travmatolojik sorunlar ile başvuran hastalar için <u>sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır</u>, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıları değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar. Uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Hastadan <u>öykü alma becerisini</u> ve temel mesleki becerileri standart hasta ve klinikte gerçek hastalar ile uygular. - Her türlü psikiyatrik yakınma ile başvuran hastalar için <u>sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır</u>, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. - Sistemlere yönelik temel klinik becerileri maket model üzerinde gösterir.
<i>YORUM: Ayrıntılı, sistemik öykü almayla ilgili hemen tüm sistemlere özel ve genel program hedefleri bulunmaktadır. Gastrointestinal sistemle ilgili de benzer bir hedefin bulunması yerinde olacaktır. Ayrıca çoğu hedefin detaylandırılmasına ya da alt birimlere ayrılmasına gerek vardır.</i>	
Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak sistemik fizik muayene yapar.	- Temel sağlık göstergelerini hesaplar ve sağlık durum değerlendirmesi yapar. - Öğrendiği becerileri klinikte uygular. - Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesini açıklar ve uygular. - Kas iskelet sistemi genel fizik muayene prensiplerini tanımlar, patolojik bulguları ayırır. - Kalp sesleri için dinleme odaklarını sayabilir, patolojik kalp seslerinin özelliklerini tarif eder ve maket üzerinde gösterir. - Genel Cerrahi polikliniğine başvuran hasta için odaklanmış <u>öykü alma</u> ve <u>fizik muayene</u> yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir.

	-Batin muayenesini tüm yönlerinin temel değerlendirmelerini açıklar ve uygular. Digital rektal muayeneyi uygular. - Her türlü psikiyatrik yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, <u>fizik muayene</u> yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. - Göğüs Hastalıkları polikliniğine başvuran hastalarda öykü alma ve <u>fizik muayene</u> yapar. - Kardiyoloji polikliniğine başvuran hastalarda öykü alır ve <u>fizik muayene</u> yapar. -Kulak burun boğaz ve baş-boyun bölgesi fizik muayenesini yapar. - Her yaş grubundan her türlü Ortopedi ve Travmatolojik sorunlar ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, <u>fizik muayene</u> yapar, ayırıcı tanıları değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar. Uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Çocuk hastada sistemlere özgü muayeneyi uygular ve açıklar. - Erişkin hastada sistemlere özgü muayeneyi uygular ve açıklar. - KBB ve Göz Dibi muayenesi yapar, normal yapıları ayırt eder. -Şikayetlerin nedenlerini araştırmak için tüm organ sistemlerini kapsayan ayrıntılı sorgulamayı ve <u>fizik muayene</u> yapar, olası tanıları sıralar ve ayırıcı tanı yapar. - Çocuk ve yetişkin hastadan öykü alır ve <u>fizik muayene</u> yapar. - Çocuk ve erişkin cerrahi hastada öykü alır ve <u>fizik muayene</u> yapar. - Jinekolojik ve obstetrik anamnez alma ilkelerini ve <u>fizik muayene</u> özelliklerini açıklar. - Kas iskelet sistemi ağrısı ile başvuran hastalarda sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, <u>fizik muayene</u> yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Kardiyoloji polikliniğine başvuran hastalarda öykü alır ve <u>fizik muayene</u> yapar - Her türlü psikiyatrik yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, <u>fizik muayene</u> yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. - Adli olgunun muayenesini yapar ve analiz eder. - Nörolojik muayene ve Tiroid muayenesi, karın muayenesi ve Rektal muayene yapar. Patolojileri ayırt eder. - Dermatolojik hastalıklarda öykü alma, <u>muayene</u> yöntemlerini ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini gösterir ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar.
<i>YORUM: Sistemik fizik muayeneye ilgili yeterince program hedefi bulunmaktadır. Ancak çoğu hedefin spesifik ve ölçülebilir olması için detaylandırılmasına ya da alt birimlere ayrılmasına gerek vardır</i>	
Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak sık görülen akut hastalıklara tanı koyar, tedavi planlar.	Yukarıda yer alan öykü, fizik muayeneye ve tetkik istemeye ilgili hedeflerin tamamı akut hastalıkların tanısı için geçerlidir. Ek olarak; Temel sağlık göstergelerini hesaplar ve sağlık durum değerlendirmesi yapar. - Kemik iliği benign ve malign hastalıklarının temel patolojik ve klinik özelliklerini sayar. -- Riskli gebelik tanı, takip ve tedavi kriterlerini sayar. - Tanısal laboratuvar testlerinden uygun olanları önerir ve laboratuvara ulaştırılmasında dikkat edilmesi gereken durumları tanımlar. - Çocukluk çağında sıvı-elektrolit denge bozukluğu olan hastayı tanıır, dehidratasyonu derecelendirir, elektrolit bozukluklarının neler olduğunu bilir ve tedavi edebilir.

	- Solunum yolu (alt ve üst) hastalıklarının klinik özelliklerini, enfeksiyon etkenlerini, patogenezi ve morfolojik özelliklerini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar. - Sıvı elektrolit dengesini bilir ve bu konuyla ilişkili klinik sorunları çözer. - Çocuk ve erişkin cerrahi hastada, gastrointestinal, hepatopankreatobiliyer ve endokrin sistemin sık rastlanan cerrahi hastalıklarının klinik bulgularını, tanı yöntemlerini ve tedavi ilkelerini sayar. - Kardiyovasküler risk faktörlerini tanıır, risk faktörleri açısından bireyleri değerlendirir. Yaşam tarzı ve 1. Basamak medikal tedavilerini planlar takibini yapar. - Kardiyovasküler sistem ile ilgili sık görülen hastalıkların tanısını koyar, birinci basamak düzeyinde tedavisini ve izlemini yapar, korunma önlemlerini uygular, tedavi ve izlem planı hakkında hasta ve hasta yakınlarını bilgilendirir ve uygun şekilde sevk eder. - Hastalıkların ilaçla tedavisinde önemli olan yaklaşımları ve temel bilgileri kavrar. - Çocuk ve erişkin hastada eklem hastalıklarına ilişkin anamnez alır. Romatizmal hastalıklar ile ilgili temel özellikleri bilir. Antiromatizmal ve antiinflamatuvar ilaçları tanıır. - Karaciğer, pankreas ve safra yolları inflamatuvar benign, malign hastalıklarının patolojisini ve klinik özellikleri tanımlar. - Sık görülen, hayatı tehdit eden veya tedavi edilebilir Dermatolojik hastalıklarda öykü alma, muayene yöntemlerini ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini gösterir ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar. - Genel tıp pratiğinde sık rastlandığı ön görülen deri hastalıklarını tanımlar. - Sık görülen deri hastalıklarının tedavisinde kullanılan topikal ve sistemik tedavileri tanımlar ve uygular. Cerrahi ve fizik tedavi endikasyonlarını tanımlar ve uygun yönlendirmeyi yapar. - Baş boyun bölgesine ait (göz, kulak, burun, boğaz) en sık hastalıklarını tanıır. - Solunum yolu (alt ve üst) hastalıklarının klinik özelliklerini, enfeksiyon etkenlerini, patogenezi ve morfolojik özelliklerini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar. - Yaşamı tehdit eden solunum sıkıntısı yapan hastalıkların klinik özelliklerini açıklar ve acil tedavisini planlar.
<i>YORUM: Bazı sistemlere ait sık görülen hastalıklarla ilgili program hedeflerine yer verilmiş, bazı sistemlere ait hedeflere (örneğin nörolojik sistem) ise yer verilmemiştir. Program hedeflerinin bu kapsamda genişletilmesi ve her hedefin spesifik, ölçülebilir özellikte detaylandırılması ve alt birimlere ayrılması uygun olacaktır.</i>	
Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak sık görülen kronik hastalıklara tanı koyar, tedavi planlar, izlem yapar.	- Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak bunları değerlendirir, gerekli ise gerekli birimlere sevk eder. - Çocuk ve erişkin cerrahi hastada, gastrointestinal, hepatopankreatobiliyer ve endokrin sistemin sık rastlanan cerrahi hastalıklarının klinik bulgularını, tanı yöntemlerini ve tedavi ilkelerini sayar. - Çocuk ve erişkin hastada eklem hastalıklarına ilişkin anamnez alır. Romatizmal hastalıklar ile ilgili temel özellikleri bilir. Antiromatizmal ve antiinflamatuvar ilaçları tanıır. - Solunum yolu (alt ve üst) hastalıklarının klinik özelliklerini, enfeksiyon etkenlerini, patogenezi ve morfolojik özelliklerini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar.

	- Karaciğer, pankreas ve safra yolları inflamatuvar benign, malign hastalıklarının patolojisini ve klinik özellikleri tanımlar. - Sık görülen, hayatı tehdit eden veya tedavi edilebilir Dermatolojik hastalıklarda öykü alma, muayene yöntemlerini ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini gösterir ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar. - Sık görülen deri hastalıklarının tedavisinde kullanılan topikal ve sistemik tedavileri tanımlar ve uygular. Cerrahi ve fizik tedavi endikasyonlarını tanımlar ve uygun yönlendirmeyi yapar. - Kardiyovasküler risk faktörlerini tanıır, risk faktörleri açısından bireyleri değerlendirir. Yaşam tarzı ve 1. Basamak medikal tedavilerini planlar takibini yapar. - Kardiyovasküler sistem ile ilgili sık görülen hastalıkların tanısını koyar, birinci basamak düzeyinde tedavisini ve izlemine yapar, korunma önlemlerini uygular, tedavi ve izlem planı hakkında hasta ve hasta yakınlarını bilgilendirir ve uygun şekilde sevk eder. - Hastalıkların ilaçla tedavisinde önemli olan yaklaşımları ve temel bilgileri kavrar. - Merkezi sinir ve periferik sinir sistemi benign ve malign tümörlerini, malformasyonlarını, travmalarını sayabilir, kafa içi basınç artışı yapan hastalıkları ayırt eder. - Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar. - Kronik hastalık epidemiyolojisini ve toplumsal önemini açıklar. Tarama programı oluşturma ilkelerini sayar, Türkiye’de var olan tarama programlarını sayar ve açıklar. - Hipertansiyon, ateroskleroz gibi toplumda sık görülen hastalıkların sıklığını, patolojisini, tanısını, klinik seyrini açıklar. - Kemik iliği benign ve malign hastalıklarının temel patolojik ve klinik özelliklerini sayar. - Birinci basamak sağlık kurumlarında kronik hastalıkları izler. - Hastalıkların ilaçla tedavisinde önemli olan ilkesel yaklaşımları sayar. - Genel tıp pratiğinde sık rastlandığı ön görülen deri hastalıklarını tanıır ve tedavi eder. - Ülkemizde sık rastlanan lenfatik sistemi ve immün sistemi tutan enfeksiyon etkenlerini sayar, enfeksiyondan korunma yollarını açıklar ve sık rastlanan etkenlerin virülans ve tanısal özelliklerini tanımlar. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. - Anemi tiplerini, klinik ve laboratuvar özelliklerini sayar, Anemi tedavisinde kullanılan ilaçların etki mekanizmasını, farmakokinetiğini, toksik etkilerini, ilaç etkileşimlerini ve klinik kullanımını açıklar. - Lenf nodunun, dalağın benign ve malign hastalıklarının klinik ve morfolojik bulgularını sayar.
	<i>YORUM: Bazı sistemlere ait sık görülen hastalıklarla ilgili program hedeflerine, bazen de sık görülen hastalık isimlerine yer verilmiştir. Bazı sistemlere ait hedeflere (örneğin nörolojik sistem) ise yer verilmemiştir. Program hedeflerinin bu kapsamda genişletilmesi ve her hedefin spesifik, ölçülebilir özellikte detaylandırılması ve alt birimlere ayrılması uygun olacaktır.</i>
Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak nadir görülen hastalıklardan şüphelenir ve hastayı ilgili birimlere yönlendirir.	-Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak bunları değerlendirir, gerekli ise <u>gerekli birimlere sevk eder.</u> - Pratisyen hekimin uygulayabileceği tedavileri kanıta dayalı tıp ışında düzenleyebilir ve tedavisi özel uzmanlık gerektiren hastalıkları ayırt eder, <u>uygun merkezlere yönlendirir.</u>

	- Kardiyovasküler hastalık yakınması ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, kardiyovasküler sistem muayenesi yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. <u>İlgili uzmana yönlendirir.</u> - Nörolojik yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, nörolojik ve muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. Gerekliğinde tedavi planı yapar. <u>İlgili uzmana yönlendirir.</u> - Jinekolojik kanserlerin tarama, erken tanı ve tedavi prensiplerini açıklar ve sevk zincirini uygular. - GIS hastalıklarının benign ve malign hastalıklarını tanımlar. - Karaciğer, pankreas ve safra yolları inflamatuvar benign, malign hastalıklarının patolojisini ve klinik özellikleri tanımlar. - Ulusal kanser tarama ve kontrol programında yer alan kanserleri sayar, KETEM biriminin işlevini açıklar. - Akciğer ve özefagus kanserinin toplumsal epidemiyolojik özelliklerini erken tanı ve tedavinin önemini açıklar ve hastayı tedavi amaçlı uygun merkeze yönlendirir. - Kemik iliği benign ve malign hastalıklarının temel patolojik ve klinik özelliklerini sayar.
<i>YORUM: Sağ sütunda yer alan hedefler nadir hastalıklara özgü değildir, ancak nadir hastalıklardan şüphelenmeye yardımcı olabilir. Her sistemle ilgili nadir hastalıklara yönelik hedef yazılması, mevcut hedeflerin de spesifik, ölçülebilir özellikte detaylandırılması ve alt birimlere ayrılması uygun olacaktır.</i>	
Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak acil ve/veya ilk yardım gerektiren durumlarda hastaya müdahale eder.	- İlk yardım ve temel tıbbi becerileri uygular. - Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - İskelet sisteminin temel radyolojik ve patolojik özelliklerini kavrar. Travmalı hastayı değerlendirir. - Kadın hastalıkları ve doğum acil durumlarını tanıır, yönlendirir. - Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder. - Çocukluk çağındaki hastanın önceliğini belirler, çok acil ve daha az acil hastaları ayırt eder, farklarını açıklar. - Acil durumlarda hangi tetkiklerin isteneceğini ayırır ve acil radyolojik bulguları analiz eder - Ortopedik acilleri bilir, ayırıcı tanıları değerlendirir, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar ve uygun yönlendirmeleri yapar, hasta ve yakınlarına bilgi verir. - Kırıklara yaklaşımı açıklar, hastaların ilk bakımı ve ekstremitte immobilizasyon prensiplerini (atel) tanımlar ve uygular. - Acil KBB patolojilerini tanıır ve hastaları uygun şekilde, uygun birime sevk eder. - Yaşamı tehdit eden solunum sıkıntısı yapan hastalıkların klinik özelliklerini açıklar ve acil tedavisini planlar. - Göz hastalıkları ile ilgili acil durumları bilir, gerekli olduğunda acil müdahale yapar. İlgili uzmana yönlendirir. - Acil servise başvuran hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve uygular. - Acil müdahale gereken kardiyovasküler hastalıkları tanıır. İmkanlar dahilinde gerekli müdahaleleri yapar . Gerekliğinde uygun sağlık kuruluşuna sevkini sağlar. - Göğüs hastalıkları acillerini oluşturan hastalıklara gereken tanı ve tedaviyi uygular, gereken hastaları ileri merkeze, uzmana sevk eder. - Erişkin ve çocuk hastada sistemlere özgü acil durumları tanıır, hayatı tehdit eden durumların acil müdahale ve tedavisini yapar.

	- İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda hastada sistemlere özgü acil durumları tanır, hayatı tehdit eden durumların acil müdahale ve tedavisini yapar. - Ürolojik acil hastalıkların ayırıcı tanısını açıklar, farklarını söyler, uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Acil servise başvuran hastaların önceliğini belirler, çok acil ve daha az acil hastaları ayırt eder, farklarını açıklar. - Baş boyun travmalarını değerlendirir ve uzmana yönlendirebilmelidir.
<i>YORUM: Acil durumlara müdahaleyle ilgili yeterince program hedefi bulunmaktadır. Bazı hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına gerek vardır.</i>	
Hastanın ruhsal iyilik durumunu değerlendirir. Öyküde ruh sağlığına yönelik sorgulama yapar	Temel sağlık göstergelerini hesaplar ve sağlık durum değerlendirmesi yapar. - <u>Psikiyatrik görüşme temel ilke ve kavramları</u> kişilik ve davranışın nörobiyolojik temellerini sayar. - Psikiyatri Kliniğine her türlü yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, <u>odaklanmış öykü alır</u>, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Çocuklarda travma ve strese bağlı bozuklukların klinik özelliklerini ve temel semptomlarını ve travma mağduru ve suça sürüklenen çocuklarda psikiyatrik ve adli değerlendirmenin temel ilkelerini bilir, cinsel istismarın ruhsal belirtilerini tanır, şüpheli durumlarda gerekli hukuksal süreçleri başlatır ve psikiyatrik değerlendirme ve destek için çocuğu ve aileyi yönlendirir. - Çocuklarda dışı atım bozukluklarının klinik özelliklerini ve temel tedavi prensiplerini bilir, gerekli hallerde ileri değerlendirme ve tedavi için yönlendirir.
<i>YORUM: Öyküde ruh sağlığına yönelik sorgulamayla ilgili program hedefleri bulunmaktadır ve yeterli görünmektedir. Her hastadan öykü alırken ruh sağlığına yönelik sorgulama yapılmasına yönelik bir özel hedef eklenebilir. Mevcut hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına, alt birimlere ayrılmasına gerek vardır.</i>	
Hastayı gözlemleyerek davranış, duygu-durum bozukluklarına, kaygıya yönelik ipuçlarının var olup olmadığını anlamaya çalışır.	- Psikotik ve anksiyete bozukluklarını açıklar ve tedavi yaklaşımını tanımlar. - Çeşitli stres durumlarına organizmanın uyumunun sağlanmasına katkıda bulunan hormonların etki şekillerini öğrenir. - Sağlıklı çocuk gelişimini ve çocukluk çağında sık görülen nörogelişimsel bozuklukların temel semptomlarını tanır, olası patolojik durumları ayırt eder ve gerekli durumlarda ileri tetkik ve değerlendirme için yönlendirir. - Bilinç ve duygulanım durumlarının sinir sistemi tarafından nasıl düzenlendiğini kavrar. - Sinir sisteminin insan davranışlarını düzenleme mekanizmalarını kavrar.
<i>YORUM: Sağ sütunda yer verilen program hedeflerinin hiçbirisi doğrudan duygu-durum bozukluklarına ve kaygı durumuna yönelik gözlenebilir belirtilerle ilgili olmayıp, bir kısmı temel bilimlerle ilgilidir. Bu nedenle yapılan eşleştirme oldukça dolaylıdır. Duygu-durum bozukluklarına ve kaygı durumuna yönelik gözlenebilir belirtilerle ilgili daha uygun hedeflerin yazılması gerekmektedir. Mevcut hedeflerin bazılarının daha spesifik tanımlanmasına, alt birimlere ayrılmasına gerek vardır.</i>	
Hasta veya yakınlarından öykü alırken sosyal durumu (gelir, yaşama ortamı ve alışkanlıkları, değerler, beslenme vs) sorgular.	- Sağlığın sosyal belirleyicilerini bilir, yoksulluk yaşlılık gereksinimlerini açıklar. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. - Sosyal tıbbın ilkelerini ve toplum sağlığında sosyal tıbbın yerini, hekimliğin gelişimi ile toplumsal yapının değişimi arasındaki ilişkileri açıklar.
<i>YORUM: Sağ sütunda yer alan hedefler yine oldukça dolaylı eşleştirilmiştir. Sistemik öykü içerisinde beslenme ve alışkanlıklara genellikle yer verilmektedir. Ancak gelir, yaşama ortamı ve değerlerle ilgili sorgulama göz ardı edilebilmektedir. Bu nedenle öykü alırken bu parametrelerin de göz önüne alınmasıyla ilgili hedeflerin eklenmesi uygun olacaktır.</i>	

Hizmet verdiği toplumun sağlık gereksinimlerini belirlerken sosyal özelliklerini göz önüne alır	- Türkiye'nin sağlık sorunlarını bilir. - Aile hekimliği hizmetlerini tanımlar bakım ve yönetimi uygular. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. - Sağlığın sosyal belirleyicilerini bilir, yoksulluk yaşlılık gereksinimlerini açıklar. - Toplumsal sorunlar hakkında farkındalık geliştirir.
<i>YORUM: Toplumun sağlık gereksinimlerini belirlerken sosyal özelliklerini göz önüne almaya yönelik program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Hastaların din, dil, ırk ve cinsiyetini göz önüne almadan hepsine eşit sağlık hizmeti sunar.	- Hekimlik mesleğinin <u>etik değerlerini</u> açıklar ve uygular. - <u>Mesleki değerler ve etik ilkeleri</u> dikkate alarak hizmet üretir. - Acil servis hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, <u>etik ilkelere değer verir</u>. - Mesleki etik ve profesyonel ilkeleri benimser ve uygular. - Hasta yönetiminde <u>etik ilkeler</u> doğrultusunda davranır ve kanıta dayalı yaklaşımları benimser.
<i>YORUM: Din, dil, ırk ve cinsiyetini göz önüne almadan hepsine eşit sağlık hizmeti sunma ile ilgili doğrudan bir program hedefi bulunmamakla birlikte sağ sütunda yer verilen hedefler etik ilke ve değerlerin gözetilmesiyle ilgili olduğundan ve bunun da dolaylı olarak bu yeterlikle ilgili olduğu düşünüldüğünden eşleştirme yapılmıştır. Bu da açıkça göstermektedir ki hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına, örneğin etik ilke ve değerlerin her birine ait hedeflerin yazılmasına gereksinim vardır.</i>	
Öykü alırken hastanın fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini sorgular.	- <u>Psikiyatrik görüşme</u> temel ilke ve kavramları kişilik ve davranışın nörobiyolojik temellerini sayar. - Psikiyatri Kliniğine her türlü yakınma ile başvuran hastalar için <u>sistematiik değerlendirme yapar</u>, odaklanmış öykü alır, fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, acil tedavileri yapar, girişimleri uygular ve uygun yönlendirmeleri ve tedavi planını yapar. - Sağlığın sosyal belirleyicilerini bilir, yoksulluk yaşlılık gereksinimlerini açıklar. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir.
<i>YORUM: Öykü almada hastaya bütüncül bir yaklaşım göstermeyle ilgili doğrudan bir hedef bulunmamaktadır. Sağ sütunda dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek hedeflere yer verilmiş, fiziksel iyilik hali ile ilgili hedeflere daha önce öykü alma ile ilgili yeterliklerde yer verildiği için burada tekrarlanmamıştır. Öykü almada hastaya bütüncül bir yaklaşım göstermeyle ilgili bir program hedefinin yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedeflerin alt birimlerine ayrılarak daha spesifik hale getirilmesi uygun olacaktır.</i>	
Hastanın yönetimini fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini göz önüne alarak planlar.	YOK
<i>YORUM: Hasta yönetiminin fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini göz önüne alarak planlanmasıyla ilgili bir hedef bulunmamaktadır. PDÖ senaryoları bu alışkanlığı kazandırmaya yönelik olduğu için daha önce önerilen PDÖ modül hedeflerine yer verilmesi halinde bu yeterlikle ilgili bir program hedefi yer almış olur.</i>	
Hastalıkların psikolojik etkilerini göz önüne alarak gerektiğinde psikolojik yardım alması için hastayı ilgili kişi ya da merkezlere yönlendirir.	- Çocuklarda travma ve strese bağlı bozuklukların klinik özelliklerini ve temel semptomlarını tanıır, gerekli hukuksal süreçleri başlatır ve psikiyatrik değerlendirme ve destek için çocuğu ve aileyi yönlendirir.
<i>YORUM: Burada beklenen hekimin bazı akut ve kronik hastalıklarla ilgilenirken bu durumların psikolojik yansımalarını da göz önüne alması ve primer hastalığı dışında bir psikolojik sorunu tespit ederek ilgili merkeze yönlendirmesidir. Bunu dolaylı olarak ifade eden program hedefi sağ sütunda sunulmuştur. PDÖ senaryoları bu alışkanlığı kazandırmaya yönelik olduğu için daha önce önerilen PDÖ modül hedeflerine yer verilmesi halinde bu yeterlikle ilgili daha doğrudan ek bir program hedefi yer almış olur. Ayrıca her hastalıkla (özellikle travma, kronik hastalıklar vs) ilgili bu yeterliğe yönelik program hedeflerine yer verilmesi uygun olacaktır.</i>	
Erişkin ve çocuk hastalardan öykü alırken istismara yönelik sorgulama yapar.	- Çocuklarda travma ve strese bağlı bozuklukların klinik özelliklerini ve temel semptomlarını ve travma mağduru ve suça sürüklenen çocuklarda psikiyatrik ve adli değerlendirmenin temel ilkelerini bilir, cinsel istismarın ruhsal belirtilerini tanıır, şüpheli durumlarda gerekli hukuksal süreçleri başlatır ve psikiyatrik değerlendirme ve destek için çocuğu ve aileyi yönlendirir.

<i>YORUM: Erişkin ve çocuk hastalardan öykü alırken istismara yönelik sorgulama yeterliği ile ilgili çocuklarda istismara yönelik bir program hedefi bulunmuş, erişkinlerle (özellikle yaşlılar, kadınlar, psikiyatrik hastalar) ilgili istismara yönelik hedef bulunmamış olup, bunların yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedefin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Erişkin ve çocuk hastaların fizik muayenesinde istismara yönelik bulguları araştırır.	- Çocuklarda travma ve strese bağlı bozuklukların klinik özelliklerini ve temel semptomlarını tanıır, gerekli hukuksal süreçleri başlatır ve psikiyatrik değerlendirme ve destek için çocuğu ve aileyi yönlendirir. - Alkol muayenesi, cinsel saldırılarda anal ve vaginal muayene, kaza ve kasti yaralanmalarda yaraların tanımlanmasını, ağırlığını, derecesini, yaraları oluşturan aletlerin özelliklerini yara oluşum zamanını tanımlar. Genel beden muayenesi, adli psikiyatrik muayene yapar. Raporlarını hazırlar.
<i>YORUM: Fizik muayenede istismara yönelik bulgu araştırma yeterliği ile ilgili birisi çocuklara diğeri adli olgulara yönelik iki hedef bulunmaktadır, ancak normal (adli olmayan) erişkin (kadınlar, yaşlılar vs.) muayenesinde de istismar bulgularının araştırılmasına yönelik daha fazla program hedefine gereksinim vardır. Mevcut hedeflerin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Erişkin ve çocuk hastaların öykü ve fizik muayenesinde istismara yönelik şüpheli durumlarla karşılaşınca adli makamlara bilgi verir.	- Çocuklarda travma ve strese bağlı bozuklukların klinik özelliklerini ve temel semptomlarını ve travma mağduru ve suça sürüklenen çocuklarda psikiyatrik ve adli değerlendirmenin temel ilkelerini bilir, cinsel istismarın ruhsal belirtilerini tanıır, şüpheli durumlarda gerekli hukuksal süreçleri başlatır ve psikiyatrik değerlendirme ve destek için çocuğu ve aileyi yönlendirir. - Adli olgunun muayenesini yapar ve analiz eder. - Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar.
<i>YORUM: istismara yönelik şüpheli durumlarla karşılaşınca adli makamlara bilgi verme yeterliği ile ilgili birisi çocuklara diğeri ikisi adli olgulara yönelik üç hedef bulunmaktadır, ancak normal (adli olmayan) erişkin (kadınlar, yaşlılar vs.) istismar bulgularının saptanması durumunda adli makamlara bilgi vermeye yönelik hedef bulunmayıp, yazılması gerekmektedir. Mevcut hedeflerin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Hasta bilgilerini başkalarıyla paylaşmaz.	- Acil servise başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar, hekim haklarını tanıır. Acil servis hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, <u>etik ilkelere</u> değer verir. - Hekimlik mesleğinin <u>etik değerlerini</u> açıklar ve uygular
<i>YORUM: Etik ilke ve değerler üzerinden dolaylı olarak eşleştirilebilecek program hedefleri bulunsa da doğrudan hasta bilgilerinin gizliliğine yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır, yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedeflerin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Fizik muayene sırasında mahremiyeti koruyucu ortam sağlar.	- Acil servis hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, <u>etik ilkelere</u> değer verir. - Psikiyatrik görüşme temel ilke ve kavramları kişilik ve davranışın nörobiyolojik temellerini sayar. - Hekimlik mesleğinin <u>etik değerlerini</u> açıklar ve uygular
<i>YORUM: Etik ilke ve mesleki değerler üzerinden dolaylı olarak eşleştirilebilecek program hedefleri bulunsa da doğrudan Fizik muayene sırasında mahremiyeti koruyucu ortam sağlamaya yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır, yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedeflerin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Gerekli gördüğü durumlarda yakınlarından izin isteyerek hastayla yalnız olarak görüşür.	- Hekimlik mesleğinin <u>etik değerlerini</u> açıklar ve uygular - Acil servise başvuran tüm hastalar için yasal sorumluluklarını açıklar, hekim haklarını tanıır. Acil servis hasta bakımı sırasında, <u>hasta-hekim</u>, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, <u>etik ilkelere</u> değer verir.
<i>YORUM: Etik ilke ve mesleki değerler üzerinden dolaylı olarak eşleştirilebilecek program hedefleri bulunsa da doğrudan yakınlarından izin isteyerek hastayla yalnız olarak görüşmeye yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır, yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedeflerin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	

Sağlık hizmeti verdiği toplumun sağlığına ilişkin veri toplar.	- Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir - Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları ile başvuran hastalar için toplum sağlığına etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Toplum kaynaklı enfeksiyonu olan hastalardan öykü almayı, fizik muayene ve ayırıcı tanı yapmayı, uygun tetkikleri istemeyi ve tedavilerini tanımlar ve klinik uygulamalarda gösterir. - Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Sosyal tıbbın ilkelerini ve toplum sağlığında sosyal tıbbın yerini, hekimliğin gelişimi ile toplumsal yapının değişimi arasındaki ilişkileri açıklar - İşyeri hekiminin görevlerini, yetki ve sorumluluklarını açıklar, risk değerlendirmesi yapar. - Toplumsal sorunlar hakkında farkındalık geliştirir.
<i>YORUM: Sağlık hizmeti verdiği toplumun sağlığına ilişkin veri toplama yeterliği ile ilişkilendirebilecek hedefler sağ sütunda listelenmiştir. Bu hedeflerin daha spesifik ifade edilmesi gerekmektedir.</i>	
Toplum ve birey sağlığını değerlendirmek için epidemiyolojik ve olası diğer veri ve bilgileri kullanır.	-Aile Sağlığı Merkezinde kullanılan istatistiksel verilerin toplanması ve değerlendirilmesini yapar, “Aile Hekimliği Bilgi Sistemi” ni kullanır. - Halk sağlığı sorunlarını, tıbbi etik ve felsefenin önemini tanımlar. - Şiddet ve kaza epidemiyolojisini tarif eder. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. - Epidemiyolojide tarihsel gelişimi, nedenselliği ve neden sonuç ilişkilerini açıklar. - Salgını tanımlar, aşamalarını sayar ve inceler. - Türkiye’de bulaşıcı hastalıkların epidemiyolojisini ve sürveyans sistemini açıklar. Yeni ve yeniden görülen bulaşıcı hastalıkları sayar. - Sağlık ekonomisi, insan gücü ve sağlık düzeyi göstergelerini sayar, Türkiye’nin sağlık göstergelerini yorumlar.
<i>YORUM: Toplum ve birey sağlığını değerlendirmek için epidemiyolojik ve olası diğer veri ve bilgileri kullanma yeterliği ile ilişkilendirebilecek hedefler sağ sütunda listelenmiştir. Bu hedeflerin daha spesifik ifade edilmesi gerekmektedir.</i>	
Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlara çözüm önerileri geliştirir.	- Toplum kaynaklı enfeksiyonlardan korunma yollarını açıklar ve <u>klinik uygulamalarda gösterir.</u> - Halk sağlığı (toplum hekimliği) yaklaşımının temel ilkelerini sayar ve açıklar. - Kadın sağlığını etkileyebilecek sorunlara yönelik koruyucu hekimlik kapsamında önlemler alır, <u>bilgilendirme yapar</u> - Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen <u>beslenme programlarını</u> sayar. - Sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları ile başvuran hastalar için toplum sağlığına etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.
<i>YORUM: Toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlara çözüm önerileri geliştirme yeterliği ile ilişkilendirilebilecek hedefler sağ sütunda listelenmiştir. Bu kapsamda daha fazla hedef yazılmasına ve mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	

Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlendiği sorunlar hakkında ilgili kurumlarla resmi yazışma yapar.	YOK
<i>YORUM: Toplum sağlığına yönelik belirlenen sorunlarla ilgili kurumlarla resmi yazışma yapma yeterliğine yönelik doğrudan bir program hedefi bulunmamaktadır. Mutlaka yazılması gerekir. .</i>	
Sağlığı etkileyen politik ve sosyoekonomik koşulları ve değişiklikleri izler.	- Sağlık ekonomisi, insan gücü ve sağlık düzeyi göstergelerini sayar, Türkiye'nin sağlık göstergelerini yorumlar. - Türkiye kadın ve çocuk sağlığı politikalarını ve bu konudaki sağlık hizmetlerini açıklar. - İş kazası ve meslek hastalıklarını tanımlar, bu çerçevede Türkiye'de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır. - Türkiye'de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır.
<i>YORUM: Sağlığı etkileyen politik ve sosyoekonomik koşulları ve değişiklikleri izleme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek hedefler sağ sütunda listelenmiştir. Global sağlık politikalarının etkisiyle ilgili hedeflere de yer verilmesi uygun olacaktır. Mevcut bazı hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Koruyucu sağlık hizmetleri doğrultusunda bağışıklama yapar.	- Erişkinde aşı ile korunabilen hastalıkları açıklar, endikasyonlarına göre aşıları uygular. - Aşı takviminde bulunan aşıları sayar, Aşı yapma tekniğini tanımlar ve uygular, Soğuk zincirin önemini ve aşıların hangi koşullarda saklanması gerektiğini açıklar.
<i>YORUM: Koruyucu sağlık hizmetleri doğrultusunda bağışıklama yapma yeterliği ile ilgili program hedefleri bulunmaktadır. Hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Anne ve çocuk sağlığı hizmetleri sunar.	- Kadın sağlığını etkileyen sosyal ve kültürel faktörleri değerlendirir. - Kadın sağlığını etkileyebilecek sorunlara yönelik koruyucu hekimlik kapsamında önlemler alır, bilgilendirme yapar. - Türkiye kadın ve çocuk sağlığı politikalarını ve bu konudaki sağlık hizmetlerini açıklar - Üreme sağlığı ve aile planlamasını açıklar. - Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak bunları değerlendirir, gerekli ise gerekli birimlere sevk eder. - Toplumda sağlam çocuk izlemi ilkelerini açıklar ve uygular. - Çocuk ve gebe izlemi yapar, aile planlaması yöntemlerini açıklar ve aile planlaması danışmanlığını uygular.
<i>YORUM: Anne ve çocuk sağlığı hizmetleri sunmaya yönelik yeterlikle ilgili yeterince program hedefi bulunmaktadır. Sadece hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında tarama programlarına katılır.	- Ulusal kanser tarama ve kontrol programında yer alan kanserleri sayar, KETEM biriminin işlevini açıklar. - Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar. - Kronik hastalık epidemiyolojisini ve toplumsal önemini açıklar. Tarama programı oluşturma ilkelerini sayar, - Türkiye'de var olan tarama programlarını sayar ve açıklar. - Jinekolojik kanserlerin tarama, erken tanı ve tedavi prensiplerini açıklar ve sevk zincirini uygular.
<i>YORUM: Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında tarama programlarına katılma yeterliği ile ilişkilendirilebilecek program hedefleri yeterli sayıdadır. Sadece hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Çevreyle ilgili sağlığı tehdit eden durumları belirler.	- Sulardan bakteriyolojik ve kimyasal örnek alır, alınan örneğin gönderilme koşullarını açıklar ve sonuçlarını değerlendirir. - Çevre Sağlığı uygulamalarının çok sektörlü yapısını ve hekimin bu yapı içindeki rolünü açıklar. - Hava, temas, su ve besinlerle bulaşan hastalıklarla savaş yöntemlerini enfeksiyon zinciri özelinde analiz eder. - Çevre-sağlık ilişkisini açıklar, çevrenin bileşenlerini sayar ve çevresel etmenlerin kontrolünü açıklar. Küresel çevre sağlığı sorunlarını sayar ve nedenlerini, etkilerini ve nasıl önlenebileceğini açıklar.

<i>YORUM: Çevreyle ilgili sağlığı tehdit eden durumları belirleme yeterliği ile ilişkilendirilebilecek program hedefleri yeterli sayıdadır. Sadece hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Koruyucu sağlık hizmetlerinde çocuk, gebe ve yaşlılar gibi riskli gruplara öncelik verir.	- Çocuklarda büyüme ve gelişmenin nasıl değerlendirildiğini tanımlar. - Geriatrik hastaya özgü değerlendirme yapar - Çocuk ve gebe izlemi yapar, aile planlaması yöntemlerini açıklar ve aile planlaması danışmanlığını uygular. - Sağlığın sosyal belirleyicilerini bilir, yoksulluk yaşlılık gereksinimlerini açıklar. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. - Kadın sağlığını etkileyebilecek sorunlara yönelik koruyucu hekimlik kapsamında önlemler alır, bilgilendirme yapar. - İleri merkezlere yönlendirilmesi gereken jinekolojik hastalıkları tanımlar, sorunlu gebelikleri ayırır. - Riskli gebelik tanı, takip ve tedavi kriterlerini sayar. - Jinekolojik ve obstetrik anamnez alma ilkelerini ve fizik muayene özelliklerini açıklar. - Obstetrik hastaların klinik ve laboratuvar özelliklerini, tanı yöntemlerini ve tedavilerini kanıta dayalı tıp ilkeleri kullanarak sayar.
<i>YORUM: Koruyucu sağlık hizmetlerinde çocuk, gebe ve yaşlılar gibi riskli gruplara öncelik verme yeterliği ile ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Yaşlı hasta ile ilgili daha doğrudan bir hedef yazılması uygun olabilir. Mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
İş/işçi sağlığına yönelik koruyucu sağlık hizmetleri sunar.	- Halk sağlığı (toplum hekimliği) yaklaşımının temel ilkelerini sayar ve açıklar. - Çalışan sağlığının korunması ve geliştirilmesi için yapılması gereken uygulamaları sayar. - İşyeri hekiminin görevlerini, yetki ve sorumluluklarını açıklar, risk değerlendirmesi yapar.
<i>YORUM: İş/işçi sağlığına yönelik koruyucu sağlık hizmetleri sunma yeterliği ile ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Sağlıklı beslenme konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.	- Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen beslenme programlarını sayar. - Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.
<i>YORUM: Sağlıklı beslenme konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunma yeterliği ile dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek iki program hedefi bulunmaktadır. Daha doğrudan ilişkili hedeflerin yazılmasına, mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Sağlığa zararlı alışkanlıklar konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.	- AMATEM kliniği uygulama esaslarını tanıır ve psikiyatri kliniğinde uyguladığı tüm bilgi, beceri ve tutumları AMATEM kliniğinde de uygular. - Madde bağımlılığının belirtilerini ve tedavi seçeneklerini sayar. - Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen beslenme programlarını sayar. - Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir.
<i>YORUM: Sağlığa zararlı alışkanlıklar konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunma yeterliği ile ilgili bazı program hedefleri bulunmaktadır. Ancak ek hedefler (örneğin tütünle ilgili özel) ve mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır</i>	
Hizmet verdiği bireylerin ve toplumun fiziksel ve ruhsal iyilik halini destekleyecek etkinlikler (egzersiz, sanatsal etkinlik, hobiler vs) konusunda önerilerde bulunur.	- Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Bölgesinde öncelikli olarak verilmesi gereken sağlık eğitimi konularını saptar ve hedef gruba uygun olarak sağlık eğitimi programı hazırlar ve uygular.
<i>YORUM: Bireylerin ve toplumun fiziksel ve ruhsal iyilik halini destekleyecek etkinlikler (egzersiz, sanatsal etkinlik, hobiler vs) önerme konusunda doğrudan bir program hedefi bulunmamaktadır. Yazılması uygun olur.</i>	

<i>Yukarıda yapılan eşleştirme eğitimle ilgili hedefleri kapsamaktadır, dolaylı yoldan eğitimin bu önerileri içermesi olasılığı göz önüne alınarak eşleştirme yapılmıştır.</i>	
Acil durumlara hazırlıklı olma konusunda simülasyonlar kullanarak kuramsal ve uygulamalı eğitim verir.	YOK
<i>YORUM: Acil durumlara hazırlıklı olma konusunda simülasyonlar kullanarak kuramsal ve uygulamalı eğitim verme yeterliğine yönelik program hedefi bulunmamaktadır. Yazılması uygun olur.</i>	
Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde hangi durumlarda girişimsel veya girişimsel olmayan işlemlerin yapılması gerektiğine karar verir.	- Non-invaziv mekanik ventilasyon cihazını tanır, temel endikasyonlarını sayar. - Fiber optik bronkoskopi endikasyonlarını sayar. -Torasentez endikasyonlarını sayar, plevral sıvılarda transuda ve eksuda ayırımı yapar. - Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi ile ilgili temel prensipleri tanımlar ve gerekli müdahaleleri yapar.
<i>YORUM: Hangi durumlarda girişimsel veya girişimsel olmayan işlemlerin yapılması gerektiğine karar verme yeterliğiyle ilgili az sayıda program hedefi bulunmamaktadır. Birinci basamak hekiminin çalışma koşulları düşünülerek yenilerinin eklenmesi uygun olur.</i>	
Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına durumu açıklar.	- Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir.
<i>YORUM: Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına durumu açıklama yeterliğiyle ilgili bir program hedefi bulunmamaktadır. Ancak mevcut hedefin daha spesifik alt birimlere ayrılması ve daha düzgün ifade edilmesi gerekmektedir.</i>	
Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına işlemin hasta için ne yararı olduğunu ve olası risklerini açıklar.	Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir.
<i>YORUM: Girişimsel işlemin hasta için ne yararı olduğunu ve olası risklerini açıklamayla ilgili yeterliğe yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır. Bu hedefin ilgili yeterlikle daha ilişkili, daha spesifik alt birimlere ayrılması ve daha düzgün ifade edilmesi gerekmektedir.</i>	
Girişimsel işlemin yapması gerektiğinde işlemin nasıl yapılacağını hastaya veya yakınlarına açıklayarak hasta veya yakınlarından yazılı onay belgesi alır.	- Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. - Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar.
<i>YORUM: Girişimsel işlemin nasıl yapılacağını hastaya veya yakınlarına açıklayarak hasta veya yakınlarından yazılı onay alma yeterliğiyle ilgili bir doğrudan bir de dolaylı program hedefi bulunmamaktadır. Mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Uzmanlık gerektirmeyen işlemleri (sütür atma, sonda, apse drenajı, pansuman, kanama kontrolü vs.) yapar.	- Acil servise başvuran her yaş grubundan hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir, tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. -Elektrokardiyogramı tanımlar, uygular ve değerlendirmesini yapar. - Küçük tıbbi girişimleri (kan alma, intramüsküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, EKG çekme vb) uygular. - Temel tanısal ve girişimsel işlemleri (EKG çekme, kan alma, im ve iv enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, enjeksiyon yapma vb.) uygular. - Her türlü yakınma ile başvuran çocukluk çağındaki hasta için odaklanmış öykü alma ve fizik muayene yapma konusunda bilgi, beceri ve tutumu gösterir ve hastaların tanı ve tedavisi için gerekli temel girişimleri uygular. - Acil servise başvuran travmatik yaralanmaları olan hastalarda uygun yara bakımı prensiplerini uygular. - Sık görülen deri hastalıklarının tanınmasında kullanılan nativ preparat alma, yama testi uygulama ve biyopsi almayı içeren tanı metotlarını uygular.
<i>YORUM: Uzmanlık gerektirmeyen işlemleri (sütür atma, sonda, apse drenajı, pansuman, kanama kontrolü vs.) yapmayla ilgili program hedefleri bulunmamaktadır. Sütür atma, abse drenajı gibi konularda ek öğrenim hedefleri yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli malzeme ve uygun ekiple çalışır.	- Ön kol venlerinden İV işlemleri (İV. Enjeksiyon, Venöz Kan alma, Damar yolu açma) uygun şekilde yapar.

	- Nazogastrik ve idrar Sondasını uygun ve doğru olarak takar. - Vaginal spekulum takar, servikal smear alır, - Temel tanısal ve girişimsel işlemleri (EKG çekme, kan alma, intramüsküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, enjeksiyon yapma vb.) uygular.
<i>YORUM: Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli malzeme ve uygun ekiple çalışma yeterliğine doğrudan yönelik program hedefi bulunmamaktadır. Eşleştirme “yapar”, “uygular” gibi fillerin bu yeterliği de içeriyor olma olasılığı üzerinden yapılmıştır. Bu yeterliğe yönelik hedef yazılması uygun olacaktır.</i>	
Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli koşulları (sterilite gibi) sağlar.	- Biyolojik Materyal ile çalışabilir, atıklarını doğru yerlere atar, Cerrahi El Yıkama yapar, Maske ve Önlük Giyer, Steril Eldiveni sterilliliğini bozmadan giyer.
<i>YORUM: Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli koşulları (sterilite gibi) sağlama yeterliğine yönelik program hedefi bulunmamaktadır ve yeterlidir. Sadece daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Girişimsel işlem sonrası reçete düzenleme, kontrol tarihlerini belirleme, pansuman, dikiş alma gibi işlemleri yapar.	- Reçete yazım kurallarını açıklar. - Farmako ekonomiyi gözeterek ilaç seçimi yapar. - Sağlık Uygulama Tebliğini değerlendirerek hastaya uygun ilacı belirler. - Hastada olabilecek özel durumları dikkate alarak hastaya en uygun ilacı belirler.
<i>YORUM: Girişimsel işlem sonrası reçete düzenleme, kontrol tarihlerini belirleme, pansuman, dikiş alma gibi işlemleri yapma yeterliğine yönelik programda doğrudan bir hedef bulunmamaktadır. Sadece reçete yazma ilkelerine yönelik hedefler bulunup, bunlar dolaylı olarak eşleştirilmiştir. Girişimsel müdahale sonrası hasta izlemine yönelik hedeflerin yazılması uygun olacaktır.</i>	
Hasta ve çalışan sağlığı ve güvenliği için personeli bilgilendirir, hizmet içi eğitim verir.	- Çalışan sağlığının korunması ve geliştirilmesi için yapılması gereken uygulamaları sayar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: Hasta ve çalışan sağlığı ve güvenliği için personeli bilgilendirme ve hizmet içi eğitim verme yeterliğine yönelik program hedefi bulunmamaktadır. Dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek hedefler eşleştirilmiştir. Bu yeterliğe yönelik hedef yazılması uygun olacaktır.</i>	
İşyeri ortamında hasta ve sağlık ekibi için olası riskli durumları (fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psikososyal riskler) belirler ve gereken önlemleri alır.	- Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. - Çalışan sağlığının korunması ve geliştirilmesi için yapılması gereken uygulamaları sayar.
<i>YORUM: İşyeri ortamında hasta ve sağlık ekibi için olası riskli durumları (fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psikososyal riskler) belirleme ve gereken önlemleri alma yeterliği ile ilgili program hedefi bulunmamaktadır. Dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek hedefler eşleştirilmiştir. Bu yeterliğe yönelik hedef yazılması uygun olacaktır.</i>	
Anamnez alırken, hastanın mesleğini ve mesleği ile ilişkilendirilebilecek hastalıkları sorgular.	- İş kazası ve meslek hastalıklarını tanımlar, bu çerçevede Türkiye’de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır. - Toplumsal, çevresel ve mesleki akciğer hastalıklarını sayar, Astım, KOAH ve Tüberküloz gibi hastalıkların sıklığını, tanı yöntemlerini, patolojik özelliklerini, klinik seyrini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar.
<i>YORUM: Öyküde hastanın mesleğini ve mesleği ile ilişkilendirilebilecek hastalıkları sorgulama yeterliğine ilişkin genel öykü alma ilkelerinden daha önce bahsedildiği için burada tekrarlanmamıştır. Meslek hastalıklarıyla ilişkili iki hedefe eşleştirilmiştir. Bu hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır</i>	
Fizik muayenede meslek hastalıklarına özel bulguları belirler.	- Toplumsal, çevresel ve mesleki akciğer hastalıklarını sayar, Astım, KOAH ve Tüberküloz gibi hastalıkların sıklığını, tanı yöntemlerini, patolojik özelliklerini, klinik seyrini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar.
<i>YORUM: Fizik muayenede meslek hastalıklarına özel bulguları belirleme yeterliğiyle ilişkili bir program hedefi belirlenmiş, genel fizik muayene hedeflerinden daha önce bahsedildiği için burada tekrarlanmamıştır. Fizik muayenede meslek hastalıklarının belirlenmesine yönelik daha spesifik hedeflerin yazılmasına gereksinim vardır.</i>	

Meslek hastalıklarından şüphelendiğinde gerekli tetkikleri ister, takip planı oluşturur.	- Toplumsal, çevresel ve mesleki akciğer hastalıklarını sayar, Astım, KOAH ve Tüberküloz gibi hastalıkların sıklığını, tanı yöntemlerini, patolojik özelliklerini, klinik seyrini, tedavi yaklaşımlarını ve korunma yöntemlerini açıklar.
<i>YORUM: Meslek hastalıklarından şüphelendiğinde gerekli tetkikleri isteme, takip planı oluşturmayla ilgili yeterliğe yönelik bir program hedefi bulunmaktadır. Göğüs hastalıkları dışındaki meslek hastalıklarına da atıfta bulunan hedeflerin yazılması, mevcut hedefin spesifik alt birimlere ayrılması uygun olacaktır.</i>	
Meslek hastalıklarından şüphelendiği durumlarda hastayı gerekli birimlere yönlendirir.	- İş kazası ve meslek hastalıklarını tanımlar, bu çerçevede Türkiye’de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır. - Çalışan sağlığının korunması ve geliştirilmesi için yapılması gereken uygulamaları sayar.
<i>YORUM: Meslek hastalıklarından şüphelendiği durumlarda hastayı gerekli birimlere yönlendirme yeterliğiyle ilgili ilişkilendirilebilecek iki program hedefi bulunmaktadır. Daha bu yeterliğe özgü hedeflerin yazılması, mevcut hedeflerin spesifik alt birimlere ayrılması uygun olacaktır.</i>	

Tablonun Özeti:

Aşağıdaki yeterliklerle eşleştirilebilecek program hedefi bulunamamıştır.

- Hastanın yönetimini fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini göz önüne alarak planlar.
- Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlar hakkında ilgili kurumlarla resmi yazışma yapar.
- Acil durumlara hazırlıklı olma konusunda simülasyonlar kullanarak kuramsal ve uygulamalı eğitim verir.

Bu yeterliklere yönelik program hedefleri yazılması uygun olacaktır.

Aşağıdaki yeterliklerle ilgili program hedefi eşleştirmeleri ya çok dolaylı yoldan yapılmıştır ya da yeterince program hedefi bulunmamaktadır:

- Hastayı gözlemleyerek davranış, duygu-durum bozukluklarına, kaygıya yönelik ipuçlarının var olup olmadığını anlamaya çalışır.

YORUM: Eşleştirilen program hedeflerinin hiçbirisi doğrudan duygu-durum bozukluklarına ve kaygı durumuna yönelik gözlenebilir belirtilerle ilgili olmayıp, bir kısmı temel bilimlerle ilgilidir. Bu nedenle yapılan eşleştirme oldukça dolaylıdır. Duygu-durum bozukluklarına ve kaygı durumuna yönelik gözlenebilir belirtilerle ilgili daha uygun hedeflerin yazılması gerekmektedir.

- *Hasta veya yakınlarından öykü alırken sosyal durumu (gelir, yaşama ortamı ve alışkanlıkları, değerler, beslenme vs) sorgular.*

YORUM: Eşleştirilen hedefler yine oldukça dolaylı eşleştirilmiştir. Sistemik öykü içerisinde beslenme ve alışkanlıklara genellikle yer verilmektedir. Ancak gelir, yaşama ortamı ve değerlerle ilgili sorgulama göz ardı edilebilmektedir. Bu nedenle öykü alırken bu parametrelerin de göz önüne alınmasıyla ilgili hedeflerin eklenmesi uygun olacaktır.

- *Hastaların din, dil, ırk ve cinsiyetini göz önüne almadan hepsine eşit sağlık hizmeti sunar.*

YORUM: Din, dil, ırk ve cinsiyetini göz önüne almadan hepsine eşit sağlık hizmeti sunma ile ilgili doğrudan bir program hedefi bulunmamakla birlikte etik ilke ve değerlerin gözetilmesiyle ilgili hedeflerin dolaylı olarak bu yeterlikle ilgili olduğu düşünüldüğünden eşleştirme yapılmıştır. Bu da açıkça göstermektedir ki hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına, örneğin etik ilke ve değerlerin her birine ait hedeflerin yazılmasına gereksinim vardır.

- *Öykü alırken hastanın fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini sorgular.*

YORUM: Öykü almada hastaya bütüncül bir yaklaşım göstermeyle ilgili doğrudan bir hedef bulunmamaktadır. Dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek hedeflere yer verilerek eşleştirme yapılmıştır. Öykü almada hastaya bütüncül bir yaklaşım göstermeyle ilgili bir program hedefinin yazılması uygun olacaktır. Mevcut hedeflerin alt birimlerine ayrılarak daha spesifik hale getirilmesi uygun olacaktır.

- *Erişkin ve çocuk hastaların fizik muayenesinde istismara yönelik bulguları araştırır.*

YORUM: Fizik muayenede istismara yönelik bulgu araştırma yeterliği ile ilgili birisi çocuklara diğeri adli olgulara yönelik iki hedef bulunmaktadır, ancak normal (adli olmayan) erişkin (kadınlar, yaşlılar vs.) muayenesinde de istismar bulgularının araştırılmasına yönelik daha fazla program hedefine gereksinim vardır. Mevcut hedeflerin de alt birimlere ayrılıp daha spesifik ifade edilmesi gerekir.

- *Sağlıklı beslenme konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.*

YORUM: Sağlıklı beslenme konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunma yeterliği ile dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek iki program hedefi bulunmaktadır. Daha doğrudan ilişkili hedeflerin yazılmasına, mevcut hedeflerin daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinim vardır.

- *Hizmet verdiği bireylerin ve toplumun fiziksel ve ruhsal iyilik halini destekleyecek etkinlikler (egzersiz, sanatsal etkinlik, hobiler vs) konusunda önerilerde bulunur.*

YORUM: Hizmet verdiği bireylerin ve toplumun fiziksel ve ruhsal iyilik halini destekleyecek etkinlikler (egzersiz, sanatsal etkinlik hobiler vs) önerme konusunda doğrudan bir program hedefi bulunmamaktadır. Yazılması uygun olur. Yapılan eşleştirme eğitimle ilgili hedefleri kapsamaktadır, dolaylı yoldan eğitimin bu önerileri içermesi olasılığı göz önüne alınarak eşleştirme yapılmıştır.

- *Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde hangi durumlarda girişimsel veya girişimsel olmayan işlemlerin yapılması gerektiğine karar verir.*

YORUM: Hangi durumlarda girişimsel veya girişimsel olmayan işlemlerin yapılması gerektiğine karar verme yeterliğiyle ilgili az sayıda program hedefi bulunmamaktadır. Birinci basamak hekiminin çalışma koşulları düşünülerek yenilerinin eklenmesi uygun olur.

- *Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli malzeme ve uygun ekiple çalışır.*

YORUM: Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli malzeme ve uygun ekiple çalışma yeterliğine doğrudan yönelik program hedefi bulunmamaktadır. Eşleştirme “yapar”, “uygular” gibi fillerin bu yeterliği de içeriyor olma olasılığı üzerinden yapılmıştır. Bu yeterliğe yönelik hedef yazılması uygun olacaktır.

- *Girişimsel işlem sonrası reçete düzenleme, kontrol tarihlerini belirleme, pansuman, dikiş alma gibi işlemleri yapar.*

YORUM: Girişimsel işlem sonrası reçete düzenleme, kontrol tarihlerini belirleme, pansuman, dikiş alma gibi işlemleri yapma yeterliğine yönelik programda doğrudan bir

hedef bulunmamaktadır. Sadece reçete yazma ilkelerine yönelik hedefler bulunup, bunlar dolaylı olarak eşleştirilmiştir. Girişimsel müdahale sonrası hasta izlemine yönelik hedeflerin yazılması uygun olacaktır.

Genel

Tablonun sol kısmındaki yeterliklere bakıldığında net ayırt edilemeyebilecek tanımlar bulunduğu görülmektedir. Sistemik öykü alma, öyküde ruhsal durumu sorgulama, öyküde sosyal durumu sorgulama ve öyküde fiziksel, ruhsal, sosyal iyilik halini sorgulama şeklinde 4 ayrı yeterlik bulunmaktadır. Bunların bazıları birleştirilebilirse, belki sistemik öykü alma ve öyküde fiziksel, ruhsal, sosyal iyilik halini sorgulama şeklinde iki taneye indirilebilir, ya da ikincisi birincinin altına da alınabilir.

Mevcut program hedeflerinin neredeyse tümünün alt birimlerine ayrılarak daha spesifik tanımlanması, hem programın düzenlenmesi hem de ölçme değerlendirmenin daha hassas yapılabilmesi için yararlı olacaktır.

Tablo 4.7 “Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” yetkinliği altında tanımlanan yeterlikler ile AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.7. “Mesleki Etik ve Profesyonel İlkeleri Benimseyen” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
İyi hekimlik örneklerinin sunulduğu kurs, atölye çalışması gibi etkinliklere katılır.	- Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular.
<i>YORUM: İyi hekimlik örneklerinin sunulduğu etkinliklere katılımla ilgili yeterliğe en uygun olabilecek hedef dolaylı olarak eşleştirilmiştir. Ancak dolaylılık durumunun kaldırılması için eşleştirilen program hedefinin daha spesifik alt birimlere ayrılarak tanımlanması gerekmektedir.</i>	
Hastalarının ve meslektaşlarının haklarını gözetir ve savunur.	- Hekimlik mesleğinin etik değerlerini açıklar ve uygular. - Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir. - Klinik çalışma sürecinde etik ikilemleri değerlendirir ve gerektiğinde etik konsültasyon isteminde bulunur. - Malpraktis, hekim hakları, mesleki dayanışma ve iyi hekimlik değerleri çerçevesinde yürütülmesi konusunda etik tutum geliştirir.
<i>YORUM: Hasta ve meslektaşların haklarını gözetip savunmayla ilgili yeterlikle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Örneğin “Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir” hedefinin hasta ve meslektaş haklarını gözetip savunmayı içerdiği farz edilmiştir. Hekim haklarına doğrudan atıfta bulunan bir hedef olmasına rağmen hasta haklarına doğrudan atıfta bulunan hiçbir hedef bulunmamaktadır, mutlaka böyle bir hedef yazılmalı ve mevcut hedefler de spesifik, ölçülebilir alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olarak ifade edilmelidir.</i>	
Gerektiğinde hastalarından aydınlatılmış onam alır ve kaydeder.	- Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. - Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar.
<i>YORUM: Gerektiğinde hastadan aydınlatılmış onam almayla ilgili yeterliğe yönelik program hedefleri mevcuttur. Bu hedefler iyi odaklanmış, yani aynı anda birden fazla hedefi içermemektedir. Sadece ilk hedefte hedef yazma ilkelerine uygun fiil kullanımı ve cümlelerin anlaşılabilirliği (onayını alma davranışına girmeyi öğrenmek gibi) konusunda sorun vardır.</i>	
Karar verme yeterliliği olmayan hastalar için alınacak kararlar hakkında danışmanlık yapar.	- Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. - Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. - Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Karar verme yeterliliği olmayan hastalar için karar verme hakkında danışmanlık yapmaya yönelik doğrudan ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. Eşleştirilen hedefler oldukça dolaylı yoldan ilişkilendirilmiştir. Daha bu yeterliğe yakın olabilecek bir hedef yazılmalı ve mevcut hedefler de spesifik, ölçülebilir alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olarak ifade edilmelidir.</i>	
Hastaya hitap ederken ve başkalarına hastadan bahsederken hastanın ismini kullanır.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Hastaya hitap ederken ve başkalarına hastadan bahsederken hastanın ismini kullanma yeterliğine yönelik bir program hedefi bulunmayıp eşleştirilen hedefte bunun da kast edilmiş olabileceği dolaylı olarak farz edilmiştir. Eşleştirilen hedefin mutlaka spesifik alt birimlere ayrılması ve yeni tanımlanan hedeflerden birisinin de hastaya ismiyle hitap etmeyle ilgisi olması gerekir.</i>	
Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hastanın görüşüne başvurur, ortak planlama yapar.	- Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. - Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Hasta odaklı yaklaşımlarla ilgili program hedefi bulunmadığı için seçenekler konusunda hasta görüşü alma, ortak planlamayla ilgili yeterliğe yönelik de doğrudan bir hedef bulunmamaktadır. Eşleştirme çok dolaylı olarak yapılmış olup, eşleştirilen hedeflerin daha spesifik olarak tanımlanması gerekir.</i>	
Her aşamada hastasını bilgilendirir ve onayını alır.	- Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. - Hastası ve yakınını hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alır.

	- Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar. - Mesleki etik ve profesyonel ilkeleri benimser ve uygular. - Sağlık hizmetinde uyulması gereken mesleki değerler, etik ilkeler ve yasal düzenlemeleri uygular.
<i>YORUM: Hastayı bilgilendirme ve onay alma ile ilgili doğrudan ve dolaylı program hedefleri bulunmaktadır. Bunların bazılarının daha spesifik olarak ifade edilmesi gerekmektedir.</i>	
Adli olguları zamanında bildirir, gerektiğinde uzman görüşü alarak adli rapor düzenler.	- İlgili öğretim üyesinin sorumluluğunda adli olgulara ilişkin yapılması gereken adli ve tıbbi işlemleri yapar, biyolojik delillerin alınmasına ait işlemleri gözlemler. - Sağlık hizmeti sunumunda adli ve adli olmayan vakaları tanıyıp ayırt eder. - Adli olgu olarak değerlendirilmesi gereken hastaları tanıır, gerekli yasal işlemleri tanımlar. - Adli olgulara ilişkin yapılması gereken adli ve tıbbi işlemleri, biyolojik delillerin alınmasına ait işlemleri açıklar ve yapar.
<i>YORUM: Bu yeterliğe yönelik program hedefleri bulunmaktadır. Bazılarının daha spesifik olarak ifade edilmesine gereksinin vardır.</i>	
Kendi bedensel ve ruhsal sağlığını, bireysel ve mesleki öncelikleri arasında dengeyi sağlayarak korur, verdiği hizmetin devamlılığı açısından kendini önceler.	YOK
<i>YORUM: Hekimin kendi sağlığını korumasına yönelik bu yeterlikle ilgili program hedefi bulunmamaktadır, mutlaka yazılması gerekir.</i>	

Tablonun Özeti:

Aşağıdaki yeterlikle eşleştirilebilecek program hedefi bulunamamıştır.

- Kendi bedensel ve ruhsal sağlığını, bireysel ve mesleki öncelikleri arasında dengeyi sağlayarak korur, verdiği hizmetin devamlılığı açısından kendini önceler.

Bu yeterliklere yönelik program hedefleri yazılması uygun olacaktır.

Aşağıdaki yeterliklerle ilgili program hedefi eşleştirmeleri ya çok dolaylı yoldan yapılmıştır ya da yeterince program hedefi bulunmamaktadır:

- Hastalarının ve meslektaşlarının haklarını gözetir ve savunur.

YORUM: Bu yeterlikle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Örneğin “Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir” hedefinin hasta ve meslektaş haklarını gözetip savunmayı içerdiği farz edilmiştir. Hekim haklarına doğrudan atıfta bulunan bir program hedefi mevcutken hasta haklarına

doğrudan atıfta bulunan hiçbir hedef bulunmamaktadır, mutlaka böyle bir hedef yazılmalı ve mevcut hedefler de spesifik, ölçülebilir alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olarak ifade edilmelidir.

- *Karar verme yeterliliği olmayan hastalar için alınacak kararlar hakkında danışmanlık yapar.*

YORUM: Bu yeterliğe yönelik doğrudan ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. Eşleştirilen hedefler oldukça dolaylı yoldan ilişkilendirilmiştir. Daha bu yeterliğe yakın olabilecek bir hedef yazılmalı ve mevcut hedefler de spesifik, ölçülebilir alt birimlere ayrılmalı, her birim ayrı bir hedef olarak ifade edilmeli, hedeflerden bir tanesi de bu yeterliğe odaklanmalıdır.

- *Hastaya hitap ederken ve başkalarına hastadan bahsederken hastanın ismini kullanır.*

YORUM: Bu yeterliğe yönelik bir program hedefi bulunmayıp eşleştirilen hedefte bunun da kast edilmiş olabileceği dolaylı olarak farz edilmiştir. Eşleştirilen hedefin mutlaka spesifik alt birimlere ayrılması ve yeni tanımlanan hedeflerden birisinin de hastaya ismiyle hitap etmeyle ilgisi olması gerekir.

- *Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hastanın görüşüne başvurur, ortak planlama yapar.*

YORUM: Hasta odaklı yaklaşımlarla ilgili program hedefi bulunmadığı için bu yeterliğe yönelik de doğrudan bir hedef bulunmamaktadır. Eşleştirme çok dolaylı olarak yapılmış olup, eşleştirilen hedeflerin daha spesifik olarak tanımlanması gerekir.

Tablo 4.8 “Sağlık Savunucusu” yetkinliği altında tanımlanan yeterlikler ile AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.8. “Sağlık Savunucusu” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
Hizmet verdiği toplumun sağlığını geliştirmek için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.	- Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir - Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları ile başvuran hastalar için toplum sağlığına etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Toplum kaynaklı enfeksiyonu olan hastalardan öykü almayı, fizik muayene ve ayırıcı tanı yapmayı, uygun tetkikleri istemeyi ve tedavilerini tanımlar ve klinik uygulamalarda gösterir. - Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Sosyal tıbbın ilkelerini ve toplum sağlığında sosyal tıbbın yerini, hekimliğin gelişimi ile toplumsal yapının değişimi arasındaki ilişkileri açıklar - Toplumsal sorunlar hakkında farkındalık geliştirir. - Aile Sağlığı Merkezinde kullanılan istatistiksel verilerin toplanması ve değerlendirilmesini yapar, “Aile Hekimliği Bilgi Sistemi”ni kullanır. - Kadın sağlığını etkileyebilecek sorunlara yönelik <u>koruyucu hekimlik kapsamında önlemler alır, bilgilendirme yapar</u> - Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen <u>beslenme programlarını</u> sayar. - Sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları ile başvuran hastalar için toplum sağlığına etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına <u>eğitim verir</u>. - Şiddet ve kaza epidemiyolojisini tarif eder. - Toplumun demografik yapısını açıklar, toplumda sağlığın belirleyicilerini bilir. - Epidemiyolojide tarihsel gelişimi, nedenselliği ve neden sonuç ilişkilerini açıklar. - Salgını tanımlar, aşamalarını sayar ve inceler. - Türkiye’de bulaşıcı hastalıkların epidemiyolojisini ve sürveyans sistemini açıklar. Yeni ve yeniden görülen bulaşıcı hastalıkları sayar. - Sağlık ekonomisi, insan gücü ve sağlık düzeyi göstergelerini sayar, Türkiye’nin sağlık göstergelerini yorumlar. - Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen beslenme programlarını sayar. - AMATEM kliniği uygulama esaslarını tanıır ve psikiyatri kliniğinde uyguladığı tüm bilgi, beceri ve tutumları AMATEM kliniğinde de uygular. - Madde bağımlılığının belirtilerini ve tedavi seçeneklerini sayar. - Beslenmenin önemini açıklar, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde beslenme sorunlarını belirlemek için kullanılan yöntemleri ve ülkemizde yürütülen beslenme programlarını sayar.

	- Bölgesinde öncelikli olarak verilmesi gereken sağlık eğitimi konularını saptar ve hedef gruba uygun olarak sağlık eğitimi programı hazırlar ve uygular. - Bölgesinde öncelikli olarak verilmesi gereken sağlık eğitimi konularını saptar ve hedef gruba uygun olarak sağlık eğitimi programı hazırlar ve uygular.
<i>YORUM: Toplum sağlığına yönelik izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapma yeterliğiyle ilgili çok sayıda program hedefi bulunmaktadır. Bunlardan bazıları çok genel ifade edilmiş olup daha spesifik ifade edilmesine gereksinim bulunmaktadır.</i>	
Çalıştığı çevrede toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.	- Toplumsal sorunları açıklar ve farkındalık oluşturur. - Toplumsal farkındalık için topluma yönelik etkinlikler tasarlar ve bu etkinlikleri uygular.
<i>YORUM: Toplum yaşamının iyileştirilmesine yönelik izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapma yeterliğiyle ilgili program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Güvenli, etkili, verimli, zamanında, adil, hasta ve toplum merkezli bakım sağlamak için çok disiplinli bir ekip içinde duyarlı ve sorumlu bir şekilde çalışır.	- Sağlık hizmeti sunumunda ekip yaklaşımı, iletişim becerileri, liderlik ve yöneticilik kavramlarını açıklar ve gösterir - Mesleksi etik ve profesyonel ilkeleri benimser ve uygular. - Acil servise başvuran hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve uygular. - Çocuk acil servise başvuran hayatı tehdit eden, kritik bakım ve resusitasyon gerektiren hastalıklar ve durumlarda ekip çalışmasının dinamiklerini tanımlar ve ekibin bir üyesi olarak kendisine verilen görevleri uygular. - Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: Çok disiplinli bir ekip içinde duyarlı ve sorumlu bir şekilde çalışma yeterliğine yönelik dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin daha spesifik ifade edilmesine ve çok disiplinli çalışma ortamının daha belirgin vurgulanmasına gereksinim vardır.</i>	
Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için eğitim süreçlerini planlar.	- Bölgesinde öncelikli olarak verilmesi gereken sağlık eğitimi konularını saptar ve hedef gruba uygun olarak sağlık eğitimi programı hazırlar ve uygular. - Tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Acil servise başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Halk sağlığı (toplum hekimliği) yaklaşımının temel ilkelerini sayar ve açıklar. - Psikiyatri Kliniğine başvuran tüm hastalar için toplum sağlığını etkileyen durumları tanımlar, hasta ve yakınlarına eğitim verir. - Sosyal tıbbın ilkelerini ve toplum sağlığında sosyal tıbbın yerini, hekimliğin gelişimi ile toplumsal yapının değişimi arasındaki ilişkileri açıklar.
<i>YORUM: Toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için eğitim süreçlerini planlamayla yeterliğiyle doğrudan ve dolaylı ilgili program hedefleri bulunmaktadır, bazılarının daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için yapılan etkinliklerde liderlik yapar.	- Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. - Sağlık yönetimi ve sağlık ekonomisinin ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. - Hekimlerin toplum lideri olarak sorumluluklarını inceler.

<i>YORUM: Toplumun sağlık düzeyini geliştirmeye yönelik etkinliklerde liderlik yapma yeterliğiyle ilgili doğrudan bir program hedefi bulunmayıp, iki program hedefinde başka beklentilerin yanına bir de liderlik kelimesinin eklendiği görülmektedir. Genel olarak liderlikle ilgili program hedefleri yok sayılabilecek düzeydedir.</i>	
Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.	YOK
<i>YORUM: Sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini izleme ve değerlendirme yeterliğine yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır. Mutlaka yazılması gerekir.</i>	
Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirler.	YOK
<i>YORUM: Sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirleme yeterliğiyle ilgili program hedefi bulunmamaktadır, mutlaka yazılması gerekir.</i>	
Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.	YOK
<i>YORUM: Sunduğu koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini izleme ve değerlendirme yeterliğine yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır. Mutlaka yazılması gerekir.</i>	
Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesinin geliştirilmesi için gereksinimleri belirler.	YOK
<i>YORUM: Sunduğu koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirleme yeterliğiyle ilgili program hedefi bulunmamaktadır. Mutlaka yazılması gerekir.</i>	
Sağlık hizmeti verirken temel hijyenik ilkeleri gözetir.	YOK
<i>YORUM: Sağlık hizmeti verirken temel hijyenik ilkeleri gözetme yeterliğine yönelik bir program hedefi bulunmamaktadır. Mutlaka yazılması ve bu yeterliğe odaklanmış bir ifadenin kullanımıyla tanımlanması gerekmektedir.</i>	
Biyolojik materyal ile çalışırken, bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas esnasında kişisel koruyucu ekipmanları kullanır.	- Biyolojik Materyal ile çalışabilir, atıklarını doğru yerlere atar, Cerrahi El Yıkama yapar, Maske ve Önlük Giyer, Steril Eldiveni sterilliğini bozmadan giyer.
<i>YORUM: Gerekli durumlarda kişisel koruyucu ekipmanları kullanma yeterliğine yönelik bir adet program hedefi bulunmaktadır. Bu hedef 5 tane hedefi içermekte olup, çözülmesi ve beş ayrı hedef haline getirilmesi gerekir, aksi takdirde spesifik olarak ölçülmesi mümkün görünmemektedir.</i>	
Biyolojik materyal ile çalışırken veya bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas sırasında birlikte çalıştığı sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanları kullanmasını sağlar.	YOK
<i>YORUM: Gerekli durumlarda ekibindeki sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanları kullanmalarını sağlamaya yönelik yeterlikle ilgili bir program hedefi bulunmayıp, yazılması gerekmektedir.</i>	
Acil durumlara müdahale ederken gerekli kişisel koruyucu ekipmanları kullanır.	- Biyolojik Materyal ile çalışabilir, atıklarını doğru yerlere atar, Cerrahi El Yıkama yapar, Maske ve Önlük Giyer, Steril Eldiveni sterilliğini bozmadan giyer.
<i>YORUM: Acil durumlara müdahale ederken gerekli kişisel koruyucu ekipmanları kullanma yeterliğiyle ilgili dolaylı olarak ilişkilendirilen bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedefin spesifik alt birimlere ayrılması gerekmektedir.</i>	
Hastalarıyla ilişkilerinde empati ve sempati ayrımını yapar.	- Hasta ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim konusunda bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler. - Hastanın anamnezini alır, şikayetlere yönelik ayrıntılı sorgulama yapar ve tüm süreç boyunca gerekli olan iletişim tekniklerini uygular.
<i>YORUM: Hekimin kendi ruh sağlığını korumasıyla ilgili olan empati-sempati ayrımı yapma yeterliğiyle ilgili doğrudan program hedefi bulunmayıp, dolaylı olarak eşleştirme yapılmıştır.</i>	
Zor, uyumsuz, saldırgan hastalarla başa çıkma konusunda ekip arkadaşlarıyla işbirliği yapar.	- Psikiyatride saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri açıklar. - Acil serviste saldırgan hasta yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, alınması gereken önlemleri tartışır. - Servis ve poliklinik koşullarında saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, hastanın kendisine, sağlık personeline ve diğer hastalara zarar vermemesi için alınması gereken önlemleri tartışır.

YORUM: Zor, uyumsuz, saldırgan hastalarla başa çıkma konusunda ekip arkadaşlarıyla işbirliği yapma yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bunları daha spesifik ifade edilmeleri, saldırgan hasta dışında zor, uyumsuz hastayla ilgili de hedefler yazılması gerekmektedir.

Tablonun Özeti:

Aşağıdaki yeterlikle eşleştirilebilecek program hedefi bulunamamıştır.

- Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.
- Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirler.
- Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.
- Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesinin geliştirilmesi için gereksinimleri belirler.
- Sağlık hizmeti verirken temel hijyenik ilkeleri gözetir.
- Biyolojik materyal ile çalışırken veya bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas sırasında birlikte çalıştığı sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanları kullanmasını sağlar.

Bu yeterliklere yönelik program hedefleri yazılması uygun olacaktır.

Aşağıdaki yeterliklerle ilgili program hedefi eşleştirmeleri ya çok dolaylı yoldan yapılmıştır ya da yeterince program hedefi bulunmamaktadır:

- Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için yapılan etkinliklerde liderlik yapar.

YORUM: Bu yeterlikle ilgili doğrudan bir program hedefi bulunmayıp, iki program hedefinde başka beklentilerin yanına bir de liderlik kelimesinin eklendiği görülmektedir. Genel olarak liderlikle ilgili program hedefleri yok sayılabilecek düzeydedir. Mutlaka ilgili hedeflere yer vermek gerekmektedir.

- Hastalarıyla ilişkilerinde empati ve sempati ayrımını yapar.

YORUM: Hekimin kendi ruh sağlığını korumasıyla ilgili olan empati-sempati ayrımı yapma yeterliğiyle ilgili doğrudan program hedefi bulunmayıp, dolaylı olarak eşleştirme yapılmıştır.

Genel

Alt yeterlik 2.2.1.1.Toplumsal duyarlılık gösterir başlığı altındaki

a) “Hizmet verdiği toplumun sağlığını geliştirmek için izlem (1.1.3.1a, b, e) eğitim (2.2.2.2a, 3.1.1.6 a) danışmanlık (1.1.3.1c, 1.1.3.2 b1, 1.1.3.2 b2) ve ilgili kurumlarla işbirliği (1.1.3.1d, 2.5.1.3 a) yapar” ifadesi parantez içerisinde kodları verilmiş diğer yeterlikleri içermektedir. Bu ifadeyi buradan kaldırmak iyi bir çözüm olabilir.

b) “Çalıştığı çevrede toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için izlem, eğitim, danışmanlık (1.1.3.2 b3) ve ilgili kurumlarla işbirliği (2.5.1.3 a) yapar” ifadesi parantez içerisinde kodları verilmiş diğer yeterlikleri içermektedir. Diğerleri kendi yerlerinden buraya taşınabilir.

Tablo 4.9 “Lider-Yönetici ” yetkinliği altında tanımlanan yeterlikler ile AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.9. “Lider-Yönetici” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, ekipteki izin, rapor gibi nedenlerle ortaya çıkan geçici eksilmeler olduğunda görev dağılımlarını yeniden yapar.	- Sağlık hizmeti sunumunda liderlik ve ekip yaklaşımını gösterir.
<i>YORUM: Bu yeterlikle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır.</i>	
Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, devir teslim işlemlerinin sözel bildirimlerini ve resmi yazışmalarını yapar.	YOK
<i>YORUM: Devir teslim işlemlerinin sözel bildirimlerini ve resmi yazışmalarını yapmayla ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır.</i>	
Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, gerekli hizmet planlamalarını yapar.	- Sağlık hizmetlerinde örgütlenme ilkelerini sayar, birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkiyi ve uyumu açıklar. - Bir Aile Sağlığı Merkezi ile Toplum Sağlığı Merkezi ve İlçe Sağlık Müdürlüğü yönetimi ile ilgili mevzuatı açıklar.
<i>YORUM: Gerekli hizmet planlamalarını yapmayla ilgili yeterlikle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek iki program hedefi bulunmaktadır. Bu hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına gereksinim vardır.</i>	
Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, hizmet içi eğitim etkinliklerini planlar, eğitim verir.	YOK
<i>YORUM: Hizmet içi eğitim etkinlikleri planlama ve verme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefi bulunmamaktadır. Mutlaka yazılması gerekir.</i>	
Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, gerekli kayıtların tutulmasını sağlar.	- Aile Sağlığı Merkezinde kullanılan istatistiksel verilerin toplanması ve değerlendirilmesini yapar, “Aile Hekimliği Bilgi Sistemi”ni kullanır. - Hastaların tıbbi kayıtlarını yazılı ve elektronik olarak uygun şekilde tutar ve epikriz düzenler.
<i>YORUM: Yönetmelik işlerin yürütülmesi halinde gerekli kayıtların tutulmasına yönelik yeterlikle ilgili doğrudan bir program hedefi bulunmamaktadır. Dolaylı olarak eşleştirilen iki hedef bulunmakta olup birisi hasta kayıtları diğeri bilgi sisteminin kullanımına yöneliktir. Daha spesifik tanımlanmaları uygun olacaktır.</i>	
Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, sağlık sisteminde yer alan diğer kurumlarla yazışmaları yapar.	- Sağlık hizmetlerinde örgütlenme ilkelerini sayar, birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkiyi ve uyumu açıklar.
<i>YORUM: Yönetmelik işlerle ilgili sağlık sisteminde yer alan diğer kurumlarla yazışmaları yapma yeterliğine yönelik doğrudan bir program hedefi bulunmamaktadır. Genel olarak resmi yazışmalarla ilgili bir program hedefi yoktur. Çok dolaylı olarak bir eşleştirme yapılmış olup, bu yeterliğe yönelik daha odaklanmış bir hedefin yazılması gerekmektedir.</i>	
Sağlık hizmetlerinin sunumuna temel oluşturan ilgili mevzuatı uygular.	- Sağlık hizmetlerinde örgütlenme ilkelerini sayar, birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri arasındaki ilişkiyi ve uyumu açıklar. - Bir Aile Sağlığı Merkezi ile Toplum Sağlığı Merkezi ve İlçe Sağlık Müdürlüğü yönetimi ile ilgili mevzuatı açıklar.
<i>YORUM: Sağlık hizmetlerinin sunumuna temel oluşturan ilgili mevzuatı uygulama yeterliğiyle eşleştirilebilecek iki program hedefi bulunmaktadır.</i>	
Sağlık sistemleriyle ilgili politikaları takip eder ve eleştirel değerlendirir.	- Sağlık ekonomisi, insan gücü ve sağlık düzeyi göstergelerini sayar, Türkiye’nin sağlık göstergelerini yorumlar. - Türkiye kadın ve çocuk sağlığı politikalarını ve bu konudaki sağlık hizmetlerini açıklar. - İş kazası ve meslek hastalıklarını tanımlar, bu çerçevede Türkiye’de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır. - Türkiye’de iş ve çalışan sağlığı politikalarını ve mevzuatını açıklar, iş sağlığı hizmetlerini tartışır.

<i>YORUM: Sağlık sistemleriyle ilgili politikaları izleyip eleştirel değerlendirmeye yönelik yeterlikle ilgili program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Mesleğini icra ederken mesleki itibarına uygun ve örnek teşkil edecek giyim şekli, tutum ve davranışları sergiler.	- Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış, giyim ve konuşmayı gösterir. - Hekimlik mesleğinin etik değerlerini açıklar ve uygular. - Hasta ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim konusunda bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler.
<i>YORUM: Mesleki itibarına uygun ve örnek teşkil edecek giyim şekli, tutum ve davranışlarla ilgili yeterliğe yönelik program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin daha spesifik tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Beklenmedik durumlarla (afet, kriz, kişilerarası çatışma vs.) karşılaşıldığında sorumluluk alarak çözümler üretir, gerekli düzenlemeleri yapar, ekip arkadaşlarını yönlendirir.	- Afet tıbbı ile ilgili temel prensipleri tanımlar. - Salgın incelemesi basamaklarını sayar ve salgın incelemesi yapar. - Çevre-sağlık ilişkisini açıklar, çevrenin bileşenlerini sayar ve çevresel etmenlerin kontrolünü açıklar. Küresel çevre sağlığı sorunlarını sayar ve nedenlerini, etkilerini ve nasıl önlenileceğini açıklar.
<i>YORUM: Beklenmedik durumlarla karşılaşıldığında sorumluluk alarak çözümler üretme, gerekli düzenlemeleri yapma, ekip arkadaşlarını yönlendirme yeterliğiyle ilgili bir program hedefi bulunmamaktadır. Oldukça dolaylı olarak iki hedefle eşleştirme yapılmıştır. Daha odaklı bir hedefin yazılması, eşleştirilen hedeflerin de daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, ilgili mevzuat doğrultusunda mevcut kaynakları nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kullanır.	YOK
<i>YORUM: İlgili mevzuat doğrultusunda mevcut kaynakları nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kullanma yeterliğiyle ilgili program hedefi bulunmamaktadır. Yazılması gerekir.</i>	
Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kaynakları toplumun yararına, etik ilkeleri gözeterek şekilde planlar ve kullanır.	Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir.
<i>YORUM: Bu yeterlikle ilgili etik ilkelerle ilişkili bir hedef çok dolaylı yoldan eşleştirilmiştir. Özellikle kaynakların toplum yararına kullanımıyla ilgili yeni hedef tanımlanması gerekir.</i>	
Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmeti sunumunda mevcut kaynakları maliyet etkin ve akılcı bir şekilde yönetir	- Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. - Radyolojik tetkik algoritmasını kullanır. Bedel-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçer.
<i>YORUM: Kaynakları maliyet etkin ve akılcı bir şekilde yönetmeyle ilgili doğrudan bir hedef bulunmamaktadır. Çok dolaylı eşleştirilen hedeflerin de daha spesifik ifade edilmesi gerekir.</i>	
Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlarken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin iş yükünü göz önüne alarak adil bir görev dağılımı yapar.	- Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: Yönetici pozisyonundayken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin iş yükünü göz önüne alarak adil bir görev dağılımı yapma yeterliğiyle ilgili dolaylı olarak eşleştirilebilecek program hedefi bulunmaktadır. Daha odaklı yeni bir hedefin tanımlanması gerekir. .</i>	

Tablonun Özeti:

Aşağıdaki yeterlikle eşleştirilebilecek program hedefi bulunamamıştır.

- Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, devir teslim işlemlerinin sözel bildirimlerini ve resmi yazışmalarını yapar.

- *Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, hizmet içi eğitim etkinliklerini planlar, eğitim verir.*
- *Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, ilgili mevzuat doğrultusunda mevcut kaynakları nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kullanır.*

Aşağıdaki yeterliklerle ilgili program hedefi eşleştirmeleri ya çok dolaylı yoldan yapılmıştır ya da yeterince program hedefi bulunmamaktadır:

- *Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, sağlık sisteminde yer alan diğer kurumlarla yazışmaları yapar.*

YORUM: Bu yeterliğe yönelik doğrudan bir program hedefi bulunmamaktadır. Genel olarak resmi yazışmalarla ilgili bir program hedefi yoktur. Çok dolaylı olarak bir eşleştirme yapılmış olup, bu yeterliğe yönelik daha odaklanmış bir hedefin yazılması gerekmektedir.

- *Beklenmedik durumlarla (afet, kriz, kişilerarası çatışma vs.) karşılaşıldığında sorumluluk alarak çözümler üretir, gerekli düzenlemeleri yapar, ekip arkadaşlarını yönlendirir.*

YORUM: Bu yeterlikle ilgili bir program hedefi bulunmamaktadır. Oldukça dolaylı olarak iki hedefle eşleştirme yapılmıştır. Daha odaklı bir hedefin yazılması, eşleştirilen hedeflerin de daha spesifik ifade edilmesi gerekir.

- *Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kaynakları toplumun yararına, etik ilkeleri gözetecek şekilde planlar ve kullanır.*

YORUM: Bu yeterlikle ilgili etik ilkelerle ilişkili bir hedef çok dolaylı yoldan eşleştirilmiştir. Özellikle kaynakların toplum yararına kullanımıyla ilgili yeni hedef tanımlanması gerekir.

- *Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlarken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin iş yükünü göz önüne alarak adil bir görev dağılımı yapar.*

YORUM: Yönetici pozisyonundayken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin iş yükünü göz önüne alarak adil bir görev dağılımı yapma yeterliğiyle ilgili dolaylı olarak eşleştirilebilecek program hedefi bulunmaktadır. Daha odaklı yeni bir hedefin tanımlanması gerekir.

Genel

Tanımlanan yeterlikler arasında birbiriyle örtüşen iki yeterlik bulunmaktadır. Bunlar aşağıda verilmiştir.

- Alt yeterlik 1.1.3.1.e Sağlığı etkileyen politik ve sosyoekonomik koşulları ve değişiklikleri izler.
- Alt yeterlik 2.3.1.3. Sağlık sistemleriyle ilgili politikaları takip eder ve eleştirel değerlendirir.

Bunlardan bir tanesinin tercihen birincisinin korunması, diğerinin kaldırılması uygun olacaktır.

Tablo 4.10 “Ekip Üyesi” yetkinliği altında tanımlanan yeterlikler ile AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.10. “Ekip Üyesi” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
Birlikte çalıştığı sağlık ekibinin gereksinim ve isteklerini dikkate alır.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: Birlikte çalıştığı sağlık ekibinin gereksinim ve isteklerini dikkate alma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Birlikte çalıştığı ekip üyelerinin hizmet katkısı sunmadığı ya da hizmet sunumunda zorlandığı durumlarda onların görevlerini üstlenir ya da görevlerini yerine getirmelerine yardımcı olur.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar.
<i>YORUM: Ekip üyelerine görevlerinde yardımcı olma esasına dayanan bu yeterlikle ilgili dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedefin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda sorunu tespit etmek için tarafları dinler.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. - Hasta ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim konusunda bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler.
<i>YORUM: Bu yeterlikle ilgili dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda birlikte ortak çözüm yolları arar ve uygular.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: Kişilerarası çatışmaların çözümüne yönelik bu yeterlikle ilgili dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Sağlık hizmeti konusunda karar alırken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin görüşlerini alır.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar. - Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir.
<i>YORUM: Birlikte çalıştığı ekip üyelerinin görüşlerini almayla ilgili bu yeterlikle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Sağlık ekibinin görev sınırlarına ve yaptığı işlere saygı gösterir, takdir eder.	- Hekimlik mesleğinin etik değerlerini açıklar ve uygular. - Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Takım içinde çalışma becerisini gösterir.
<i>YORUM: Sağlık ekibinin görev sınırlarına ve yaptığı işlere saygı gösterip takdir etme yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Sağlık hizmeti sunumunda çalışma ilkelerini oluştururken içinde bulunduğu sağlık ekibinin görüşlerini alır.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Hasta ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim konusunda bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış sergiler.
<i>YORUM: Çalışma ilkelerini oluştururken içinde bulunduğu sağlık ekibinin görüşlerini alma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	

Sağlık hizmeti sunumunda çalışma ilkelerini oluştururken sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını dikkate alır.	- Bir Aile Sağlığı Merkezi ile Toplum Sağlığı Merkezi ve İlçe Sağlık Müdürlüğü yönetimi ile ilgili mevzuatı açıklar. - Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar.
<i>YORUM: Çalışma ilkelerini oluştururken sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını dikkate alma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
İçinde yer aldığı sağlık ekibiyle birlikte oluşturduğu çalışma ilkelerine uyar.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Takım içinde çalışma becerisini gösterir. - Hekimlik mesleğinin etik değerlerini açıklar ve uygular
<i>YORUM: Sağlık ekibiyle birlikte oluşturduğu çalışma ilkelerine uyma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Sağlık hizmet sunumunda kendisine ait görev ve sorumluluklarını yerine getirir.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. - Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır.
<i>YORUM: Sağlık hizmet sunumunda kendisine ait görev ve sorumluluklarını yerine getirme yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Sağlık hizmet sunumunda birlikte çalıştığı sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesini gözetir.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Takım içinde çalışma becerisini gösterir. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetleri sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: Birlikte çalıştığı sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesini gözetme yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik tabloyu değerlendirerek hastayı ilgili merkez ya da hekime yönlendirir.	- Uzmanlık gerektiren diğer enfeksiyon hastalıklarını tanımlar, acil tedavisini başlatır, hastayı uzmana yönlendirir. - Göz hastalıkları ile ilgili acil durumları bilir, gerekli olduğunda acil müdahale yapar. İlgili uzmana yönlendirir. - Nörolojik yakınma ile başvuran hastalar için sistematik değerlendirme yapar, odaklanmış öykü alır, nörolojik ve muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeleyebilir. Gerektiğinde tedavi planı yapar. İlgili uzmana yönlendirir. - HIV-AIDS hastalığı düşündüğünde veya tarama test sonucu pozitif gelen bir hastayla karşılaştığında hastayı HIV-AIDS izleyen uygun merkeze yönlendirir. - Akciğer ve özefagus kanserinin toplumsal epidemiyolojik özelliklerini erken tanı ve tedavinin önemini açıklar ve hastayı tedavi amaçlı uygun merkeze yönlendirir. Akciğer grafisini yorumlar. Bilgisayarlı toraks tomografisi raporuna göre hastayı uygun merkeze yönlendirir. - Kardiyovasküler sistem ile ilgili sık görülen hastalıkların tanısını koyar, birinci basamak düzeyinde tedavisini ve izlemine yapar, korunma önlemlerini uygular, tedavi ve izlem planı hakkında hasta ve hasta yakınlarını bilgilendirir ve uygun şekilde sevk eder. - Sağlıklı çocuk gelişimini ve çocukluk çağında sık görülen nörolojik bozuklukların temel semptomlarını tanıır, olası patolojik durumları ayırt eder ve gerekli durumlarda ileri tetkik ve değerlendirme için yönlendirir. - Baş boyun travmalarını değerlendirir ve gereğinde uzmana yönlendirir. - Acil servise başvuran ve Genel Cerrahi ile ilgili yakınmaları olan hastaların aciliyetini ayırt eder, hastayı yönlendirir.

	- Acil servise başvuran ve Göğüs hastalıkları ile ilgili yakınmaları olan hastaların aciliyetini ayırt eder, hastayı yönlendirir. - Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak bunları değerlendirir, gerekli ise gerekli birimlere sevk eder. - Acil müdahale gereken kardiyovasküler hastalıkları tanır. İmkanlar dahilinde gerekli müdahaleleri yapar. Gerektiğinde uygun sağlık kuruluşuna sevkini sağlar. - Acil Nörolojik ve Nöroşirürjikal hastalıkların ayırıcı tanısını açıklar, gerekli tetkikleri ister, yorumlar, acil müdahale, tedavi ve uygun yönlendirmeleri yapar. Gerektiğinde uzman görüşü alır, doğru şartlar ve doğru sürede bir üst kuruluşa sevk eder. - Göğüs hastalıkları acillerini oluşturan hastalıklara gereken tanı ve tedaviyi uygular, gereken hastaları ileri merkeze, uzmana sevk eder. - Acil KBB patolojilerini tanır ve hastaları uygun şekilde, uygun birime sevk eder. - Riskli gebeliklerin ayırımını yapar, sevk zincirini uygular. - Jinekolojik kanserlerin tarama, erken tanı ve tedavi prensiplerini açıklar ve sevk zincirini uygular
<i>YORUM: Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik tabloyu değerlendirerek hastayı ilgili merkez ya da hekime yönlendirme yeterliğiyle doğrudan ilişkilendirilebilecek çok ve yeterli sayıda program hedefi bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik durumu danıştığı meslektaş/kurumların önerilerini yerine getirirken hastanın sosyoekonomik durumunu ve kanıta dayalı tıp ilkelerini dikkate alır.	- Hasta yönetiminde etik ilkeler doğrultusunda davranır ve kanıta dayalı yaklaşımları benimser. - Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir.
<i>YORUM: Danıştığı meslektaş/kurumların önerilerini yerine getirirken hastanın sosyoekonomik durumunu ve kanıta dayalı tıp ilkelerini dikkate alma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken karşılıklı iş yükünü gözeterek adil bir iş paylaşımı yapar.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. - Takım içinde çalışma becerisini gösterir. - Hekimlik mesleğinin etik değerlerini açıklar ve uygular. - Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir
<i>YORUM: Karşılıklı iş yükünü gözeterek adil bir iş paylaşımı yapma yeterliğiyle çok dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken kendine düşen görevleri (bilirkişi, mesleki görüş bildirme vs.) etkin ve zamanında yerine getirir.	- Meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili ekip çalışması yapar. - Takım içinde çalışma becerisini gösterir. - Mesleki değerler ve etik ilkeleri dikkate alarak hizmet üretir.
<i>YORUM: Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken kendine düşen görevleri etkin ve zamanında yerine getirme yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin alt birimlere ayrılarak her birim ayrı bir hedef olacak şekilde tekrar tanımlanması uygun olacaktır.</i>	

Tablonun Özeti:

Tabloda yer alan 15 yeterliğin tümü en az bir program hedefiyle eşleştirilmiştir. Ancak hastayı ilgili merkez ya da hekime yönlendirme yeterliğiyle yapılan eşleştirme dışında kalan 14 tanesi çok dolaylı düşünülerek yapılmıştır. Bu 14 yeterlik ancak 7 farklı program hedefiyle eşleştirilebilmiştir. Dolayısıyla bir program hedefi çok sayıda yeterlikle eşleştirilmiştir. Bu da mevcut program hedeflerinin ne kadar detaydan yoksun tanımlandığının göstermektedir. Daha detaylı, spesifik alt birimler halinde tanımlamalara gereksinim vardır. Aksi takdirde mevcut hedefleri kullanarak hassas, tutarlı, sonuçlarının kullanılmasının öğrenci gelişimine katkıda bulunacağı bir ölçme değerlendirme sistemi oluşturmak mümkün olmayacaktır.

Tablo 4.11 “İletişimci” yetkinliği altında tanımlanan yeterlikler ile AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.11. “İletişimci” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
Konuşurken ve dinlerken hasta ve/veya hasta yakınlarıyla göz teması kurar.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. - Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış, giyim ve konuşmayı gösterir.
<i>YORUM: Bu yeterlikle ilgili program hedefleri bulunmaktadır. Aslında bu yeterlik aynı haliyle bir program hedefi de olabilir.</i>	
Hasta ve hasta yakınlarına anlayış ve saygı göstererek empati kurar.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Bu yeterlikle dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Mevcut hedefin detaylandırılarak spesifik çok sayıda hedef haline getirilmesi uygun olacaktır.</i>	
Hasta ve hasta yakınlarına isimleriyle hitap eder.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Bu yeterlikle dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Mevcut hedefin detaylandırılarak spesifik çok sayıda hedef haline getirilmesi uygun olacaktır.</i>	
Hasta ve yakınlarıyla iletişim sırasında tıbbi terminoloji yerine anlaşılır bir dil kullanır.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Bu yeterlikle dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Mevcut hedefin detaylandırılarak spesifik çok sayıda hedef haline getirilmesi uygun olacaktır.</i>	
Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hasta/hasta yakınlarını bilgilendirir, sorularını yanıtlar.	- Hastası ve yakınına hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir. - Hasta ve yakınlarının bilgilendirilmesi ve onamlarının alınması hakkındaki yasal sorumlulukları açıklar.
<i>YORUM: Hasta/hasta yakınlarını bilgilendirme, sorularını yanıtlama yeterliğine yönelik program hedefleri bulunmaktadır. Hedeflerde revizyona gereksinim vardır.</i>	
Hastanın durumu, gereksinimleri hakkında yakınlarını bilgilendirir ve yönlendirir	- Hastası ve yakınına hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir.
<i>YORUM: Hastanın durumu, gereksinimleri hakkında yakınlarını bilgilendirme ve yönlendirme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Hedefin daha düzgün ve spesifik ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Çocuk hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.	- Çocuktan ve/ya ailesinden uygun iletişim tekniklerini kullanarak öykü alır, tüm sistemleri kapsayan tam bir fizik muayene yapar, ayırıcı tanıyı listeler, gerekli tetkikleri ister ve yorumlar, tanı koyar ve tedavi planı yapar. - Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Çocuk hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergileme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Hedeflerin daha spesifik ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Yaşlı hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.	- Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış, giyim ve konuşmayı gösterir. - Sağlığın sosyal belirleyicilerini bilir, yoksulluk yaşlılık gereksinimlerini açıklar.
<i>YORUM: Yaşlı hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergileme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Hedeflerin daha spesifik ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Engelli hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.	- Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yaraşır düşünce, tutum, davranış, giyim ve konuşmayı gösterir.
<i>YORUM: Engelli hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergileme yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedefin daha spesifik ifade edilmesine gereksinim vardır.</i>	
Kötü haber verme konusuna özel iletişim becerilerini sergiler.	- Acil serviste hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder.

	- Göğüs Hastalıkları servisinde ölüm kararı verilen hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder. - Kardiyoloji servisinde ölüm kararı verilen hastaların yakınlarına ölüm haberinin verilmesi sırasında gözlemci olarak dikkat edilmesi gereken kuralları sentezler ve analiz eder.
<i>YORUM: Kötü haber verme yeterliğiyle kısmen ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin tümü ölüm haberi vermeye yönelik olup başka kötü haber verme yaklaşımları için de program hedeflerinin tanımlanmasına gereksinim vardır.</i>	
Zor hastayla iletişim kurma ve başa çıkma ilkelerini uygular.	- Acil serviste saldırgan hasta yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, alınması gereken önlemleri tartışır. - Servis ve poliklinik koşullarında saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri tanımlar, hastanın kendisine, sağlık personeline ve diğer hastalara zarar vermemesi için alınması gereken önlemleri tartışır. - Psikiyatride saldırgan hastanın tanınması, tedavisi ve yönetimi ile ilgili temel prensipleri açıklar.
<i>YORUM: Zor hastayla iletişim kurma ve başa çıkma yeterliğiyle kısmen ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin tümü saldırgan hastayla başa çıkmaya ilişkili olup, diğer zor hasta yaklaşımları için de program hedeflerinin tanımlanmasına gereksinim vardır.</i>	
Konuşurken ve dinlerken meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarıyla göz teması kurar.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. - Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır.
<i>YORUM: Meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarıyla göz teması kurma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına gereksinim vardır.</i>	
Meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarına ismiyle hitap eder.	- Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar. - Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır.
<i>YORUM: Meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarına ismiyle hitap etme yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bu hedeflerin daha spesifik tanımlanmasına gereksinim vardır.</i>	
Meslektaşlarının ve diğer sağlık çalışanlarının içinde bulunduğu durumu göz önüne alarak empati yapar.	- Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır. - Hasta bakımı sırasında, hasta-hekim, hekim-diğer sağlık personeli ve hekim-hekim ilişkileri konusunda bilgi ve beceri gösterir, etik ilkelere değer verir. - Hasta, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık personeli ile etkili iletişim kurar.
<i>YORUM: Empati yapma yeterliğiyle çok dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Tüm program hedefleri içerisinde empati sözcüğü hiç geçmemektedir. Empatiye odaklanan bir program hedefinin yazılması çok yerinde olacaktır.</i>	
İş başında ekip arkadaşlarının görevlerini net olarak açıklar, anlaşıldığını kontrol eder.	- İşyeri hekiminin görevlerini, yetki ve sorumluluklarını açıklar, risk değerlendirme yapar. - Hekim-hekim ilişkileri konusunda iletişim becerileri kazanır. - Sağlık yönetimi ilkelerini sayar, sağlık hizmetlerinin sunumunda liderlik özelliklerini ve ekip yaklaşımının önemini açıklar.
<i>YORUM: İş başında ekip arkadaşlarının görevlerini net olarak açıklama ve anlaşıldığını kontrol etme yeterliği ile eğitim programının hekim-hekim ilişkisi, liderlik ve ekip çalışmasına yönelik hedefleri oldukça dolaylı yoldan eşleştirilmiştir. Hekim dışı sağlık çalışanlarına yönelik bir hedef bulunmamaktadır. Eşleştirilen hedeflerin daha spesifik alt birimler halinde yeniden tanımlanmasına gereksinim vardır.</i>	
Toplum kuruluşlarıyla içinde bulunduğu toplumun koşullarının iyileştirilmesine yönelik gerekli iletişimi kurar ve yazışmaları yapar.	- Toplumsal sorunları açıklar ve farkındalık oluşturur. - Toplumsal farkındalık için topluma yönelik etkinlikler tasarlar ve bu etkinlikleri uygular.

<i>YORUM: Toplum kuruluşlarıyla içinde bulunduğu toplumun koşullarının iyileştirilmesine yönelik gerekli iletişimi kurma ve yazışmaları yapma yeterliğiyle kısmen ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Yazışma sözcüğü program hedeflerinde hiç yer almamaktadır.</i>	
Toplumla ilgili mesajlarını iletmek için sosyal medya gibi dijital ortamları etkin biçimde kullanır.	-Tıp ve sağlık hizmetlerinde bilgi ve iletişimin önemini yorumlar, karar vermede bilgi teknolojilerinin kullanımını açıklar, hastane istatistikleri ile ilişkili temel kavramları anlar.
<i>YORUM: Toplumla ilgili mesajlarını iletmek için sosyal medya gibi dijital ortamları etkin biçimde kullanma yeterliğiyle kısmen ve dolaylı yoldan ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. İlişkilendirilen hedef pek çok konuyu içermekte olup spesifik alt birimlere ayrılmasına gereksinim vardır.</i>	
Başka kurumlara yönlendirdiği hastaya ait bilgileri, yönlendirme gerekçesini içeren belgeleri (epikriz vs) hazırlar.	- Hastaların tıbbi kayıtlarını yazılı ve elektronik olarak uygun şekilde tutar ve epikriz düzenler. - Konsültasyon isteme koşullarını ve yöntemlerini sayar.
<i>YORUM: Başka kurumlara yönlendirdiği hastaya ait bilgileri, yönlendirme gerekçesini içeren belgeleri (epikriz vs) hazırlama yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek iki program hedefi bulunmaktadır.</i>	

Tablonun Özeti:

Tabloda yer alan 18 yeterliğin tümü en az bir program hedefiyle eşleştirilmiştir. Ancak 5 yeterlik ancak 2 farklı program hedefiyle eşleştirilebilmiştir. Dolayısıyla bir program hedefi çok sayıda yeterlikle eşleştirilmiştir. Bu da mevcut program hedeflerinin ne kadar detaydan yoksun tanımlandığının göstermektedir, daha detaylı, spesifik alt birimler halinde tanımlamalara gereksinim vardır. Özellikle empati, yazışma gibi çok temel konulara yönelik hedefler mutlaka yazılmalıdır.

- Tanımlanan yeterliklerde aşağıdaki iki madde örtüşüyor görünmektedir, bir tanesi, tercihen birincisi silinebilir.

2.2.1.1.b) *Çalıştığı çevrede toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.*

2.5.1.3.a) *Toplum kuruluşlarıyla içinde bulunduğu toplumun koşullarının iyileştirilmesine yönelik gerekli iletişimi kurar ve yazışmaları yapar.*

Tablo 4.12 “Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” yetkinliği altında tanımlanan yeterlikler ile AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.12. “Bilimsel ve Analitik Yaklaşım Gösteren” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
Sağlık hizmet sunumu sırasında belirlediği ve yanıtını merak ettiği soruları bilimsel araştırma hipotezlerine dönüştürür.	- Araştırma planlama evrelerini sayar, hipotez ve hipotez testi kavramlarını açıklar.
<i>YORUM: Belirlediği ve yanıtını merak ettiği soruları bilimsel araştırma hipotezlerine dönüştürme yeterliğine yönelik bir program hedefi bulunmaktadır.</i>	
Oluşturduğu hipotezlerin araştırılmasına yönelik uygun yöntemleri seçer, tartışır ve eleştirel olarak gözden geçirip araştırma yöntemine karar verir.	- Araştırma planlama evrelerini sayar, hipotez ve hipotez testi kavramlarını açıklar. - Bilimsel düşünce ve araştırma yapma konusunda bilgi sahibi olur ve gözlemsel ve metodolojik araştırma türlerinin farklarını tanımlar.
<i>YORUM: Yönteme karar verme yeterliğine yönelik program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Planladığı bir araştırmada tüm araştırmacılara ait rol ve sorumlulukları ortaya koyar.	- Bilimsel çalışmalar yaparken araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyar.
<i>YORUM: Tüm araştırmacılara ait rol ve sorumlulukları ortaya koyma yeterliğiyle dolaylı yoldan ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedefin altında bu yeterliğe daha odaklı bir hedef tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Planladığı bir araştırmayı bilimsel ve etik ilkeleri gözeterek yürütür, çalışma sonuçlarını analiz eder ve rapor düzenler.	- Bir araştırmayı planlar, veri toplar, verileri analiz eder, rapor hazırlar ve sunar. - Bilimsel çalışmalar yaparken araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyar. - Bilimsel düşünce ve araştırma yapma konusunda bilgi sahibi olur ve gözlemsel ve metodolojik araştırma türlerinin farklarını tanımlar.
<i>YORUM: Bir araştırmayı bilimsel ve etik ilkeleri gözeterek yürütme, çalışma sonuçlarını analiz etme ve rapor düzenleme yeterliğine yönelik program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.	YOK
<i>YORUM: Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri tespit etme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. İlgili bir program hedefi mutlaka yazılmalıdır.</i>	
Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.	YOK
<i>YORUM: Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri tespit etme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. İlgili bir program hedefi mutlaka yazılmalıdır.</i>	
Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik kendi gelişim planını yapar.	- Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular.
<i>YORUM: Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik kendi gelişim planını yapma yeterliğiyle dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. Daha odaklanmış bir program hedefinin yazılması uygun olacaktır.</i>	
Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik hizmet içi eğitim verir.	YOK
<i>YORUM: Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik hizmet içi eğitim verme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. İlgili bir program hedefi mutlaka yazılmalıdır.</i>	
Tıp alanındaki gelişim ve değişimler hakkında hizmet verdiği toplum ve hastalarını bilgilendirir.	YOK
<i>YORUM: Tıp alanındaki gelişim ve değişimler hakkında hizmet verdiği toplum ve hastalarını bilgilendirme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmamaktadır. İlgili bir program hedefi mutlaka yazılmalıdır.</i>	
Topladığı sağlık verilerini analiz ederek sonuçlarını bilimsel toplantı ve yayınlarda paylaşır.	- Bilgisayar üzerine veri tabanı oluşturarak, temel istatistikleri yapar. - Bir araştırmayı planlar, veri toplar, verileri analiz eder, rapor hazırlar ve sunar.
<i>YORUM: Sağlık verilerini analiz ederek sonuçlarını bilimsel toplantı ve yayınlarda paylaşma yeterliğiyle doğrudan ve dolaylı olarak eşleştirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır.</i>	

Mesleki alandaki bilimsel araştırmaların bulgularını yorumlar ve kendi uygulamaları ile ilişkisini değerlendirir.	- Teknolojik gelişmeleri yaşamına entegre etmeyi tasarlar, uygulamaları taklit eder.
<i>YORUM: Mesleki alandaki bilimsel araştırmaların bulgularını yorumlayıp kendi uygulamaları ile ilişkisini değerlendirme yeterliği ile kısmen ve dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedef sadece teknolojik gelişmelere yönelik olup, bu yeterliğe daha odaklı ve spesifik bir hedef yazılmasına gereksinim vardır.</i>	
Belirli bir mesleksel problemin çözümüne yönelik bu alandaki bilimsel kaynakları kullanır.	- Kanıta dayalı olarak hangi kaynaklar ile nasıl araştırma yapacağını tanır. Akademik veri tabanlarından bilgiye nasıl erişeceğini gösterir. Eriştiği kaynağın ne derecede değerli olduğuna karar verir. Meta analizleri yorumlar.
<i>YORUM: Belirli bir mesleksel problemin çözümüne yönelik bu alandaki bilimsel kaynakları kullanma yeterliği ile eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Ancak bu hedef çok fazla konuyu barındırmaktadır, daha alt birimlere ayrıştırılarak bu hedeften çok sayıda hedef üretilmesi uygun olacaktır.</i>	
Tanı ve tedavi süreçlerinde kanıta dayalı ve maliyet etkin kararlar alır.	- Hastalarda istenecek tetkiklerin kanıta dayalı acil tıp uygulamalarına uygunluğunu sorgular, bedel etkin tetkik istemenin temel prensipleri açıklar. - İç Hastalıklarındaki kanıta dayalı tıbbi uygulamaları tanımlar. - Hasta yönetiminde etik ilkeler doğrultusunda davranır ve kanıta dayalı yaklaşımları benimser.
<i>YORUM: Tanı ve tedavi süreçlerinde kanıta dayalı ve maliyet etkin kararlar alma yeterliği ile eşleştirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtır.	- Kanıta dayalı olarak hangi kaynaklar ile nasıl araştırma yapacağını tanır. Akademik veri tabanlarından bilgiye nasıl erişeceğini gösterir. Eriştiği kaynağın ne derecede değerli olduğuna karar verir. Meta analizleri yorumlar.
<i>YORUM: Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtmaya yeterliği ile dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Ancak bu hedef çok fazla konuyu barındırmaktadır, daha alt birimlere ayrıştırılarak bu hedeften çok sayıda hedef üretilmesi uygun olacaktır. Özellikle bilimsel verileri mesleki uygulamada kullanmayla ilgili bir hedef tanımlanması gerekmektedir.</i>	
Mesleksel uygulamalarına ilişkin belirlediği etkin kanıtlar sağlayan bilgi sistemlerini kullanır.	- Kanıta dayalı olarak hangi kaynaklar ile nasıl araştırma yapacağını tanır. Akademik veri tabanlarından bilgiye nasıl erişeceğini gösterir. Eriştiği kaynağın ne derecede değerli olduğuna karar verir. Meta analizleri yorumlar.
<i>YORUM: Mesleksel uygulamalara ilişkin belirlediği etkin kanıtlar sağlayan bilgi sistemlerini kullanma yeterliği ile dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Ancak bu hedef çok fazla konuyu barındırmaktadır, daha alt birimlere ayrıştırılarak bu hedeften çok sayıda hedef üretilmesi uygun olacaktır.</i>	

Tablonun Özeti:

Aşağıdaki yeterlikle eşleştirilebilecek program hedefi bulunamamıştır.

- Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.
- Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.
- Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik hizmet içi eğitim verir.
- Tıp alanındaki gelişim ve değişimler hakkında hizmet verdiği toplum ve hastalarını bilgilendirir.

Aşağıdaki yeterliklerle ilgili program hedefi eşleştirmeleri ya çok dolaylı yoldan yapılmıştır ya da yeterince program hedefi bulunmamaktadır:

- *Mesleki alandaki bilimsel araştırmaların bulgularını yorumlar ve kendi uygulamaları ile ilişkisini değerlendirir.*

YORUM: Bu yeterlikle kısmen ve dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedef sadece teknolojik gelişmelere yönelik olup, bu yeterliğe daha odaklı ve spesifik bir hedef yazılmasına gereksinim vardır.

- *Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtır.*

YORUM: Bu yeterlikle dolaylı olarak eşleştirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Ancak bu hedef çok fazla konuyu barındırmaktadır, daha alt birimlere ayrıştırılarak bu hedeften çok sayıda hedef üretilmesi uygun olacaktır. Özellikle bilimsel verileri mesleki uygulamada kullanmayla ilgili bir hedef tanımlanması gerekmektedir.

Genel

Tanımlanan yeterlikler arasında birbiriyle örtüşen iki yeterlik bulunmaktadır. Bunlar aşağıda verilmiştir

- *Yeterlik 3.1.3.a. Tanı ve tedavi süreçlerinde kanıta dayalı ve maliyet etkin kararlar alır.*
- *Yeterlik 3.1.3.2. Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtır.*

Bunlardan bir tanesinin tercihen birincisinin korunması, diğerinin kaldırılması uygun olacaktır.

Tablo 4.13 “Yaşam Boyu Öğrenen” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF eğitim programı birimlerinin hedeflerinin karşılaştırılmasını vermektedir.

Tablo 4.13. “Yaşam Boyu Öğrenen” Yetkinliği Altında Tanımlanan Yeterliklerle AÜTF Eğitim Programı Birimlerinin Hedeflerinin Karşılaştırılması

Tanımlanan Yeterlikler	Ders/ Kurul/Staj/Modül/Blok Hedefleri
Bilimsel programları izler ve düzenler.	- Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular.
<i>YORUM: Bilimsel programları izleme ve düzenleme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek bir program hedefi bulunmaktadır. Bu hedefle neyin kastedildiği daha açık ayrı ayrı hedefler halinde ifade edilmesi uygun olacaktır.</i>	
Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip eder.	- Tıp ve sağlık hizmetlerinde bilgi ve iletişimin önemini yorumlar, karar vermede bilgi teknolojilerinin kullanımını açıklar, hastane istatistikleri ile ilişkili temel kavramları anlar. - Teknolojik gelişmeleri yaşamına entegre etmeyi tasarlar, uygulamaları taklit eder.
<i>YORUM: Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip etme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bilimsel yayınları izleme konusunda spesifik bir hedefin tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Kariyerine yönelik kısa orta uzun erimli hedefler belirler.	- Toplumsal ve bireysel gelişime katkı sağlayacak alışkanlıklar oluşturur. - Zaman yönetimi yapar. - Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular.
<i>YORUM: Kariyerine yönelik kısa orta uzun erimli hedefler belirleme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Kariyer planlamasına odaklı spesifik hedeflerin tanımlanması uygun olacaktır.</i>	
Mesleği yanında sanat, kültür ve sosyal alanlarda da kendini geliştirir, sosyal sorumluluk projelerine katılır.	- Toplumsal sorunları açıklar ve farkındalık oluşturur. - Mesleki kimlik oluşumunda hekimlik anlayışına farklı bakış açısı tartışır. - Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular. - Temel sunu teknikleri ve kendini ifade etme tekniklerini uygular. - Toplumsal ve bireysel gelişime katkı sağlayacak alışkanlıklar oluşturur. - Toplumsal farkındalık için topluma yönelik etkinlikler tasarlar ve bu etkinlikleri uygular. - Hekimlerin toplum lideri olarak sorumluluklarını inceler.
<i>YORUM: Mesleği yanında sanat, kültür ve sosyal alanlarda da kendini geliştirme, sosyal sorumluluk projelerine katılma yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır.</i>	
Uygulamalarında doğrudan gereksinim duymasa da güncel bilgiye ulaşır, yorumlar, gerektiğinde kullanır.	- Bilimsel düşünce ve araştırma yapma konusunda bilgi sahibi olur ve gözlemsel ve metodolojik araştırma türlerinin farklarını tanımlar. - Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular. - Araştırma planlama evrelerini sayar, hipotez ve hipotez testi kavramlarını açıklar. - Teknolojik gelişmeleri yaşamına entegre etmeyi tasarlar, uygulamaları taklit eder. - Bireysel ve mesleki olarak yaşam boyu öğrenme sürecini uygular.
<i>YORUM: Güncel bilgiye ulaşma, yorumlama ve gerektiğinde kullanma yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır.</i>	

Tablonun Özeti:

Tabloda tanımlanan beş yeterlikle doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır.

Aşağıdaki yeterliklerle ilgili program hedefi eşleştirmeleri ya çok dolaylı yoldan yapılmıştır ya da yeterince program hedefi bulunmamaktadır:

- *Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip eder.*

YORUM: Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip etme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Bilimsel yayınları izleme konusunda spesifik bir hedefin tanımlanması uygun olacaktır.

- *Kariyerine yönelik kısa orta uzun erimli hedefler belirler.*

YORUM: Kariyerine yönelik kısa orta uzun erimli hedefler belirleme yeterliğiyle ilişkilendirilebilecek program hedefleri bulunmaktadır. Kariyer planlamasına odaklı spesifik hedeflerin tanımlanması uygun görünmektedir.

Genel

Tanımlanan yeterlikler arasında birbiriyle örtüşen yeterlikler bulunmaktadır. Bunlar aşağıda verilmiştir:

Alt Yeterlik 3.2.1.1. Meslekli alanda kendi çalışma ve öğrenme süreçlerini yönetir kendini geliştirir.

a) "Bilimsel programları izler ve düzenler" yeterliğiyle örtüşebilecek yeterlikler:

2.2.3.2.a. Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.

2.2.3.2.b. Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesinin geliştirilmesi için gereksinimleri belirler.

2.2.3.1.a. Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.

2.2.3.1.b. Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirler.

3.1.1.5.a. Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.

3.1.1.5.c. Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik kendi gelişim planını yapar.

2.1.1.1. İyi hekimlik örneklerinin sunulduğu kurs, atölye çalışması gibi etkinliklere katılır.

3.1.1.6.b. Topladığı sağlık verilerini analiz ederek sonuçlarını bilimsel toplantı ve yayınlarda paylaşır.

b) “Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip eder” yeterliğiyle örtüşebilecek yeterlikler:

3.1.2.1. Mesleki alandaki bilimsel araştırmaların bulgularını yorumlar ve kendi uygulamaları ile ilişkisini değerlendirir.

3.1.2.2. Belirli bir mesleksel problemin çözümüne yönelik bu alandaki bilimsel kaynakları kullanır.

3.1.3.1.a. Tanı ve tedavi süreçlerinde kanıta dayalı ve maliyet etkin kararlar alır.

3.1.3.2. Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtır.

Alt yeterlik 3.2.2.1. “Uygulamalarında doğrudan gereksinim duymasa da güncel bilgiye ulaşır, yorumlar, gerektiğinde kullanır” yeterliğiyle örtüşebilecek yeterlikler:

3.1.4.1. Mesleksel uygulamalarına ilişkin belirlediği etkin kanıtlar sağlayan bilgi sistemlerini kullanır.

2.3.1.3. Sağlık sistemleriyle ilgili politikaları takip eder ve eleştirel değerlendirir.

1.1.3.1.b. Toplum ve birey sağlığını değerlendirmek için epidemiyolojik ve olası diğer veri ve bilgileri kullanır.

1.1.3.1. e. Sağlığı etkileyen politik ve sosyoekonomik koşulları ve değişiklikleri izler.

Bu örtüşme olasılıklarının gözden geçirilmesi ve örtüşmelerin kaldırılması için en uygun maddelerin en uygun yerlerde korunarak diğerlerinden kaldırılması uygun olacaktır.

4.3.3. Bu Çalışmada Tanımlanan Mezun Yeterliklerindeki Olası Örtüşmelere Yönelik Çözüm Önerisi

Tanımlanan 147 yeterliğin birbiriyle örtüşme olasılığı olanlar yukarıda yorumlanmıştır. Bu yorumlar göz önüne alınarak öneri niteliğinde yeni bir yeterlikler listesi oluşturulmuş ve ek-1’de sunulmuştur. Bu listede aşağıdaki yeterlik, alt ve/veya daha alt yeterlikler listeden kaldırılmıştır.

Listeden kaldırılan ancak UÇEP 2020’de bulunan yeterlikler:

- YETERLİK 2.1.1. Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.
- YETERLİK 2.2.1. Toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi için, sosyal güvenilirlik ve sosyal yükümlülük kavramlarını göz önünde bulundurarak, sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.

Listeden kaldırılan AÜTF mezunu için bu çalışmada tanımlanmış alt veya daha alt yeterlikler:

- Alt yeterlik 2.3.1.3. Sağlık sistemleriyle ilgili politikaları takip eder ve eleştirel değerlendirir.
- Alt Yeterlik 3.1.3.2. Bilimsel verileri, kanıt değerlerini göz önüne alarak kendi uygulamalarına yansıtır.
- Alt yeterlik 2.2.1.1. a Hizmet verdiği toplumun sağlığını geliştirmek için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.
- Alt yeterlik 2.2.1.1. b Çalıştığı çevrede toplumsal yaşamın iyileştirilmesi için izlem, eğitim, danışmanlık ve ilgili kurumlarla işbirliği yapar.

AÜTF mezun yeterlikleri listesine eklenen alt yeterlik;

- Alt yeterlik 3.2.2.1. Sağlık sisteminin farklı basamak ve koşullarının gerektirdiği görev ve sorumlulukları yerine getirir.

Bu alt yeterlik UÇEP 2020’ de tanımlanmış Yeterlik 3.2.2. de bahsi geçen “Meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir” ifadesini karşılamak amacıyla listeye eklenmiştir.

Oluşturulan öneri niteliğindeki revize listede 22 yeterlik altında 144 alt ya da daha alt yeterlik bulunmaktadır. Öneri niteliğinde oluşan yeni listedeki yeterlikleri karşılamayan program hedefleri eskisiyle aynıdır. Eklenen alt yeterliğin (3.2.2.1) kabul edilmesi halinde bu yeterliğe yönelik de program hedefi yazılması gerekir.

5. TARTIŞMA

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) eğitim programının mevcut çıktı ve hedeflerini içeren belgeleri ve Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP) 2020’de tanımlanan yetkinlik/yeterlikler listesini doküman analizi yöntemiyle inceleyerek, bu belgelere yönelik yorum ve öneriler geliştirmeyi, AÜTF mezunundan beklenen yetkinlik/yeterlikleri yeniden tanımlayarak bunların program hedefleri ile uyumunu karşılaştırmayı amaçlayan bu tez çalışmasında incelenen belgelerde bazı sorunlar tespit edilmiştir.

AÜTF eğitim programının mevcut çıktı ve hedeflerini içeren belgelerin incelenmesinde farklı belgelerde farklı program çıktılarının tanımlandığı ve bunlar arasında ilişkinin gösterilmediği belirlenmiştir. Ayrıca mevcut program birimlerine ait hedeflerde de bazı eksiklik ve ifade sorunları göze çarpmaktadır. Bu durum, TEPDAD tarafından tanımlanan mezuniyet öncesi tıp eğitimi standartlarında yer alan ve eğitim programı amaç ve hedeflerinin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesini gerektiren standardın gerekliliğini bir kez daha göz önüne koymaktadır (40). Bu tez çalışmasında belirlenen tutarsızlık, eksiklik ve ifade sorunlarının sebebi olarak aşağıda bahsedilen faktörler etkili olmuş olabilir.

- Program amaç ve hedeflerinin düzenli olarak kontrol edilmemesi: Özellikle COVID 19 pandemi sürecinde ilgi odağının eğitimin sürdürülebilmesine kayması, program amaç ve hedefleriyle yeterince ilgilenilememesi
- Program amaç ve hedeflerinin yeterli sıklıkta gözden geçirilmemesi
- Program amaç ve hedeflerinin güncellenmesi çalışmalarının kayıt altına alınmasındaki aksaklıklar
- AÜTF web sitesinin gözden geçirilmesi ve güncellenmesindeki aksaklıklar: Kurumsal şeffaflığın sağlanması için günümüzde en ideal ortam kurumların web siteleri olup, kurumdaki uygulama ve gelişmelerin özellikle dış paydaşlar tarafından izlenmesi için burada yer alan belge ve bilgilerin tutarlı, eksiksiz, doğru ve güncel olması gerekmektedir.
- Eğiticilerin hedef yazmadaki beceri eksikliği: Program birimlerine ait öğrenim hedeflerinin ifade edilmesinde sorunlara yol açmış olabilir. Öğrenim hedeflerini

ifade etme konusunda eğitimcilerin eğitilmesi gerekmekte, bu konuda odaklanmış eğitimci gelişim programlarının planlanması zorunlu görünmektedir.

TEPDAD tarafından tam akreditasyon kararı verilmiş okullara bir geri bildirim raporu gönderilmekte, burada kurumların eğitim programlarının güçlü olduğu yönler vurgulanmakta ve kurumlara ilerleyen zaman içerisinde yerine getirmeleri için bazı önerilerde bulunmaktadır (39). Bu raporlarda en sık yapılan önerilerden birisi de eğitim programının çıktılarının yani mezundan beklenen yeterlik veya kazanımların programın alt birimlerindeki hedeflerle karşılaştırılmasının yapılması ve eşleştirmenin gösterilmesidir. Bu eşleştirme yapılmadığı takdirde mezundan beklenen özellikler sadece ifade olarak kalmakta, hangi yeterliğin programın hangi kısmındaki hedeflere ulaşımı sağlandığı anlaşılamamaktadır. Dolayısıyla mezundan beklenen yeterliklere işlevsellik kazandırılmamaktadır.

AÜTF' de tanımlanan program çıktıların (mezun yeterlikleri) UÇEP 2020' de tanımlanan yeterliklerin tümünü kapsamadığı ve program birimlerinin hedefleriyle ilişkilendirilmediği görülmektedir. O nedenle gerek program çıktıların UÇEP 2020 kılavuzluğunda yeniden tanımlanması gerekse program birimlerine ait hedeflerdeki eksiklik ve ifade sorunlarının giderilmesi doğru ve güvenilir bir eşleştirme yapmak için gereksinim haline gelmiştir. Bunun için ilk yapılması gereken çıktı ve program hedeflerinin gözden geçirilip sorunların tanımlanması olacaktır ki bu tez çalışmasının sorunları belirleyip öneriler geliştirerek bu süreçte katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Program çıktıların yani mezunun sahip olması beklenen yeterliklerin tanımlanması sürecinde UÇEP 2020 bir öneri belgesi olarak kabul edilmiş, literatürde de önerildiği şekilde (10) eleştirel bir yaklaşımla çeşitli revizyonlar yapılmıştır.

UÇEP 2020'de tanımlanan yetkinlik alanları ve yetkinlikler bir hekimin sahip olması gereken temel özellikleri tanımlamak açısından yeterli görünmektedir. Dolayısıyla bu kısımlarda kurumlara bu yetkinlik alanları ve yetkinliklerin değiştirilemez olması şartı getirilmesi kabul edilebilir. Bunların altında tanımlanan yeterliklerin değiştirilemez olmasının kurumların özerkliğine olumsuz etki edeceği düşünülmektedir. UÇEP 2020' de tanımlanan 32 yeterliğin bir öneri olarak kabul edilmesi ve kurumların bu alanda esnek davranma fırsatının sunulması daha yerinde olacaktır.

UÇEP 2020' de tanımlanan yeterliklerin altında program birimlerine ait hedeflerin bulunmasının önerilmesinin de uygun olmadığı düşünülmektedir. Örnek olarak sunulan alt yeterliklerde (staj, ders kurulu hedefleri); “Grup dinamikleri ilkelerini bilir ve uygular (alt yeterlik 2.3.1.5)”, “Etkili geri bildirim verme ilkelerini bilir ve kullanır (alt yeterlik 2.3.1.6)”, “Sağlık hizmeti sunumunda kullanılacak kaynakları bilir (alt yeterlik 2.3.2.3)” gibi uygun olmayan ifadelerle yer verildiği görülmektedir. Yeterliklerin altında alt yeterliklerin, gerekirse onların altındaki yeterliklerin gözlenebilir davranışlar olarak tanımlanmış olması yeterliğe dayalı eğitimin ilkesel bir yaklaşımıdır (41). Yalnızca en altta tanımlanan yeterliklerin program birimlerinin amaç ve hedefleriyle eşleştirilmesinin yapılması beklenir. Ölçme değerlendirme sistemiyle ancak ders kurulu, staj gibi program birimlerinin hedeflerini ölçmek mümkün olduğu için, bu hedeflere ulaştığı sınıanarak gösterilmiş bir öğrencinin dolaylı olarak ilişkili yeterliğe ulaştığı veya ne derecede ulaştığı kararına varılabilir.

Bu tez çalışmasında program çıktıları mezundan beklenen yeterlikler olarak tanımlanmış ve tanımlanan 147 yeterlik toplam 438 tane olan ders kurulu, staj, modül, blok hedefleriyle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda tanımlanan 147 yeterlikten bazılarının eğitim programı birimlerinin hedeflerinin hiçbirisi tarafından karşılanmadığı görülmüştür. Bazı program hedefleri de birden fazla yeterlikle eşleşebilmektedir. Bunun en temel nedeni program hedeflerinin çok kapsamlı yazılması, bir hedef ifadesinin çok sayıda konuyu ve fiili içermesidir. Böyle ifadelerin ayrı ayrı hedefler şekline çevrilmesi gerekmektedir, aksi takdirde her hedefin spesifik olarak ölçülmesi olanaksız hale gelmektedir.

Halen yürütülmekte olan programları yeterliğe dayalı eğitim programı haline çevirmek oldukça güç bir süreçtir. Mevcut program içeriğine göre hedefler yazıldığı için, hatta bazı içeriğe yönelik hedeflerin yazılması unutulabildiği için sonradan tanımlanan mezun yeterlikleriyle eşleştirmelerde bu tez çalışmasında da vurgulandığı gibi sorunlar yaşanabilmektedir. İdeal yaklaşım önce mezundan beklenen yeterlikleri belirleyip, daha sonra eğitim programı birimleri hedeflerini bu yeterliklere göre revize etmek ve revize edilen hedefler doğrultusunda program içeriğini gerekirse yeniden düzenlemektir.

Bu çalışmada tanımlanan yeterlikler listesinin analizinde bazı yeterliklerin birbiriyle örtüşme olasılıklarının bulunduğu görülmüştür. Bu durum, büyük ihtimalle UÇEP 2020'

de tanımlanan 32 yeterliğin de birbiriyle örtüşme olasılığı bulunmasından kaynaklanmaktadır. Bu olasılık, ancak bu tez çalışmasında olduğu gibi alt yeterliklerin belirlenmesi sürecinde görünür hale gelmektedir. Belirlenen örtüşmelerin giderilmesiyle ilgili bu tez çalışmasında öneri niteliğinde yeni bir liste oluşturulmuştur. Ancak ilk tanımlanan 147 yeterlik üzerinden daha geniş katılımlı, paydaş görüşlerinin alındığı süreçlerin yürütülmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Fakülteler daha fazla örtüşme belirleyebileceği gibi, bazı örtüşen maddeleri korumak da isteyebilir.

Bu çalışmada oluşturulan gerek orijinal gerekse revize yeterlikler listesi sadece öneri niteliği taşımaktadır. Fakülteler kendi kurumsal amaç ve hedefleri doğrultusunda tanımlanan yeterlikleri revize edebilir, ekleme ve çıkarmalar yapabilir. Yeterliklerini yeniden tanımlayan fakülteler, ortaya çıkardıkları yeterlikler listesini mutlaka iç ve dış paydaşlarının görüşlerine sunmalı ve gelen öneriler doğrultusunda belgeye son halini vermelidir. Bu tez çalışmasında bu görüşlere yer verilmemiş olması çalışmanın bir kısıtlılığı olarak kabul edilebilir. Ancak bu tür paydaş görüşüne başvurma işlemlerinin bu listeyi uygulamaya geçirmeye niyetli Tıp Fakültelerinin yönetimleri tarafından yapılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Yetkinlik düzeyinden başlayıp yeterliklere ve oradan da program birimlerinin öğrenim hedeflerine uzanan yapının bir yazılım üzerinde gösterilmesi halinde karşılaştırma ve eşleştirmelerin yapılması daha kolay olacaktır. Böyle bir yazılımın kullanılması ölçme değerlendirme sonuçlarının her bir yeterlik ve onun ilgili olduğu yetkinlik ile ilgili öğrenci başarısını göstermekte de kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca ölçme değerlendirme sistemi içerisindeki sınamalarla hangi yetkinlik ve yeterliklerin ne düzeyde ve sıklıkta ölçüldüğü, bu düzeylerin ve ölçme sıklığının doğru kararlar almak için yeterli olup olmadığıyla ilgili bilginin raporlanması da kullanılacak yazılım sayesinde mümkün olacaktır.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada AÜTF web sitesindeki kaynak belgeler gözden geçirilerek tanımlanan program çıktıları arasında ilişkilendirmenin olmadığı, tanımlanmış program birimlerine ait öğrenim hedeflerinde ise eksiklik ve ifade sorunlarının bulunduğu saptanmıştır. Program çıktıları eleştirel yaklaşımla analiz edilen UÇEP 2020' de tanımlanan yetkinlik ve yeterlikler kılavuzluğunda, mezundan beklenen yeterlikler şeklinde, gözlenebilir davranışlar olarak yeniden tanımlanmış, program birimlerine ait hedeflerdeki eksiklik ve sorunlar için öneriler geliştirilmiştir. Yeni tanımlanan yeterliklerin bazılarının AÜTF program birimlerine ait hedefler tarafından karşılanmadığı görülmüştür.

Öneriler:

1. Tanımlanan mezun özelliklerinin (program çıktıları) programdan bağımsız ifadeler olarak bırakılmayıp, bu ifadelere işlevsellik kazandırmak için program birimlerine ait hedeflerle karşılaştırılması ve eksiklikler varsa giderilmesi
2. Program çıktıları mezun yeterlikleri şeklinde tanımlanacaksa gözlenebilir, davranışa yönelik, iş odaklı ifadelerin kullanılması ve bunların program birimlerine ait hedeflerle eşleştirildiğinin tercihen bir yazılım aracılığıyla gösterilmesi,
3. Tıp fakültelerinin eğitim programlarının program hedeflerini (çıktı, yeterlik, kazanım gibi ifadelerle belirtilmiş olabilir) düzenli olarak kontrol etmesi, eksiklik ve sorunlar varsa bunları gidermesi,
4. Eğitim programının amaç ve hedeflerinin güncellenmesi çalışmalarının kayıt altına alınması,
5. Tıp fakültelerinin, sıklıkla web sitelerinde yer alan bilgi ve belgeleri gözden geçirerek bunların güncel olmasını sağlaması,
6. Tıp fakültelerinde görev yapan eğiticilerin hedef yazma konusundaki becerilerinin arttırılmasına yönelik planlamalar yapılması,
7. UÇEP 2020' de tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin fakülteler tarafından öneri niteliğinde bir rehber olarak kullanılması,

8. UÇEP 2020' de tanımlanan 32 yeterliğin örtüşmeler açısından yeniden gözden geçirilmesi,
9. UÇEP 2020' de tanımlanan yetkinlik ve yeterliklerin altında yer alan alt yeterliklerle ilgili önerilerin yeniden gözden geçirilmesi,
10. Bu çalışmada ortaya konan mezun yeterlikler listesinin Tıp Fakülteleri için bir öneri belgesi olarak göz önüne alınması önerilir.

KAYNAKLAR

1. King L. Medical education elitism and reform. JAMA. 1988; 250:24,57-61.
2. Patterson JW, Western R. İnter deparrrmental and departmental teaching of medicine and biological science in four years. J Med Educ.1956;31:521-9
3. Caughy FL, Western R. Clinical teaching during four years. J Med Educ. 1956;34:530-4).
4. Barrows HS, Tomblyn RM. Problem-based Learning: An approach to medical education. New York; Spimgec Publishing Company, 1980.
5. Mandin H, Harasym P, Eagle C, Watanabe M. Developing a "clinical presentation" curriculum at the University of Calgary. Acad Med. 1995; 70(3):186-93
6. Papa FJ, Harasym PH. Medical curriculum reform in North America, 1765 to the present: A cognitive science perspective. Acad Med. 1999;74 (2):154-64
7. Odabaşı O, Elçin M, Durmaz S, Demirel Ö. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Programı Geliştirme Modeli.
8. Frank JR, Snell LS, Cate O, Tholmboe ES, Carraccio C, Swing SR, Harris KA. Competency-based medical education: Theory to practice. Med Teach. 2010; 32(8): 638-645.
9. Anderson AS, Botticelli MG. Evaluating MD-Level competence in internal medicine. J Med Educ. 1981;56(7): 587-592.
10. Broski, D. Competency-based curriculum development: a pragmatic approach. J Allied Health. 1977; 38-645.
11. McGaghie WC, Sajid AW, Miller GE, Telder TV, Lipson L. et al. (1978). Competency-based curriculum development in medical education : an introduction / William C. McGaghie ... [et al.] ; with the assistance of Laurette Lipson. World Health Organization
12. Carraccio C, Wolfsthal SD, Englander R, Ferentz K, Martin C. Shift in gparadigms: from Flexner to competencies. Acad Med. 2002; 77(5), 361-367.
13. Davis MH, Harden RM. Planning and implementing an undergraduate medical curriculum: the lessons learned. Med Teach. 2003;25(6): 596-608.
14. Glasgow RE, Emont S, Miller DC. Assessing delivery of the five ‘as’ for patient-centered counseling. Health Promot Int. 2006; 21(3): 245-255.

15. Gruppen LD, Mangrulkar RS, Kolars JC. The promise of competency-based education in the health professions for improving global health. *Hum Resour Healt.* 2012; 10(1): 1-7.
16. Harden RM. What is a spiral curriculum? *Med Teach.* 1999; 21(2): 141-143.
17. Harden RM. Developments in outcome-based education. *Med Teach.* 2002; 24(2):117-12
18. Harden RM. AMEE Guide No. 14: Outcome-based education: part 1-an introduction to outcome-based education. *Med Teach.* 1999;21(1): 7-14.
19. Sayek ve ark, Tıp eğitici el kitabı, Güneş Tıp Kitabevleri, Ankara, 2015
20. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1049738>
21. Uzun NB, Elçin M. Uzman hekim yetkinliklerinin ölçeklenmesi ve karşılaştırılması. *Çağdaş Tıp Dergisi*, 2018; 8(1): 37-43.
22. Albanese MA, Mejicano G, Mullan P, Kokotailo P, Gruppen L. Defining characteristics of educational competencies. *Med Educ.* 2008; 42(3), 248-255.
23. Kennedy D, Hyland Á, Ryan N. Learning outcomes. Writing and using learning outcomes: a practical guide. Ireland: University College Cork. 2007.
24. Harden RM, Crosby JR, Davis MH, Friedman M. AMEE Guide No. 14: Outcome-Based education: Part 5-From Competency to Meta-Competency: A Model For The Specification Of Learning Outcomes. *Med Teach.* 1999; 21(6): 546-552.
25. De Long DW, Fahey L. Diagnosing cultural barriers to knowledge management. *Acad Manage Perspect*, 2000; 14(4): 113-127.
26. Alton-Lee A. Quality teaching for diverse students in schooling: best evidence synthesis wellington, June 2003, New Zealand: Ministry of Education.
27. Newble D, Stark P, Bax N, Lawson M. Developing an outcome-focused core curriculum. *Med Educ.* 2005;39(7): 680-687.
28. Turan-Özdemir, S. Tıp Eğitimi ve Standartlar. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi.* 2005;31(2): 133-137.
29. <http://tepdad.org.tr/search?q=mote+standartlar>
30. Wach E and Ward R. (2013) Learning about qualitative document analysis. <https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/handle/20.500.12413/2989> 12.06.2022 tarihinde erişilmiştir.

31. Corbin J and Strauss A. Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. 2008, Thousand Oaks: Sage
32. Patton MQ. Qualitative evaluation and research methods 1990, Newbury Park: Sage.
33. Bowen GA. Document analysis as a qualitative research method. Qualitative Research Journal. 2009; 9(2): 27-40.
34. Yıldırım A, Şimşek H. Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. 2016, Ankara: Seçkin.
35. <http://tip.akdeniz.edu.tr/egitim-sistemimiz/roller-ve-yeterlikler/> 26.05.2021 ve 19.08.2022 tarihinde erişilmiştir.
36. <https://obs.akdeniz.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=01&curSunit=3#> 26.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
37. <http://tip.akdeniz.edu.tr/gecmis-donem-amac-ve-hedeflerimiz/> 25.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
38. <http://tip.akdeniz.edu.tr/egitim-sistemimiz/mezuniyet-oncesi-tip-egitimi/> 18.09.2022 tarihinde erişilmiştir.
39. <http://www.tepdad.org.tr/akredite-egitim-programlarinin-guncel-listesi> 25.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
40. <https://www.tepdad.org.tr/belgeler>, TS.1.2.4 25.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
41. Aggarawl R, Darzi A. “Technical skills training in the 21st century”, NEJM. 2006; Vol 355: 2695-2696

EKLER

Ek-1. Bir Yeterlikler Listesi Önerisi

(AÜTF mezunu için tanımlanan yeterliklerdeki örtüşmelerin kaldırıldığı liste)

AÜTF Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Yetkinlik, Yeterlik ve Alt Yeterlikleri

YETKİNLİK ALANI -1/ MESLEKİ UYGULAMALAR

YETKİNLİK 1. SAĞLIK HİZMETİ SUNUCUSU

Hekimlerin, tıbbi bilgilerini, klinik becerilerini ve profesyonel tutumlarını kullanarak yüksek nitelikli, güvenli, birey ve toplum odaklı sağlık hizmeti sunmalarıdır. Bu süreçte, kendi uygulama alanları dahilinde ve uzmanlıklarının sınırlarını bilerek, bilgiyi toplar, yorumlar, klinik karar verir, tanısal ve tedaviye yönelik girişimleri gerçekleştirirler. Hekimlik yetkinliklerinde merkezi roldür.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 1.1.1. Temel ve klinik tıp bilimlerinden, davranış bilimlerinden ve sosyal bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

Alt yeterlik 1.1.1.1. Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

- a) Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak bütüncül ve ayrıntılı fizik muayene yaparak vücut yapılarını değerlendirir.
- b) Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak insan vücudunu oluşturan yapıların olağan dışı görünümünü, büyüklüklerini, kıvam ve yerleşimlerini fark eder.
- c) Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak şüpheli durumlarda görüntüleme yöntemlerine başvurarak elde edilen görüntüleri doğru yorumlar.

d)Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak doğumsal ve sonradan kazanılmış yapısal bozuklukları fark eder.

e)Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak insan organizmasının sistemik veya lokal işlev bozukluklarını fark eder.

f)Temel tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak işlevsel bozukluğun tanısına yönelik uygun tetkikleri yapar ya da ister.

Alt yeterlik 1.1.1.2. Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

a)Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak tanı koyma süreçlerinde temel hekimlik becerilerini uygular.

a1)Ayrıntılı, sistemik öykü alır.

a2)Sistemik fizik muayene yapar.

b)Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak sık görülen akut hastalıklara tanı koyar, tedavi planlar.

c)Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak sık görülen kronik hastalıklara tanı koyar, tedavi planlar, izlem yapar.

d)Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak nadir görülen hastalıklardan şüphelenir ve hastayı ilgili birimlere yönlendirir.

e)Klinik tıp bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak acil ve/veya ilk yardım gerektiren durumlarda hastaya müdahale eder.

Alt yeterlik 1.1.1.3. Davranış bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

a)Davranış bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak hastanın ruhsal iyilik durumunu değerlendirir.

b)Davranış bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak öyküde ruh sağlığına yönelik sorgulama yapar.

c)Davranış bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak hastayı gözlemleyip davranış, duygu-durum bozukluklarına, kaygıya yönelik ipuçlarının var olup olmadığını anlamaya çalışır.

Alt yeterlik 1.1.1.4. Sosyal bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanır.

a)Sosyal bilimlerinden edindiği bilgi, beceri ve tutumları sağlık hizmeti sunumunda kullanarak sağlığın sosyal belirleyicilerini göz önüne alarak hizmet verdiği kişi ve toplumun sosyal iyilik halini değerlendirir.

a1)Hasta veya yakınlarından öykü alırken sosyal durumu (gelir, yaşama ortamı ve alışkanlıkları, değerler, beslenme vs) sorgular.

a2)Hizmet verdiği toplumun sağlık gereksinimlerini belirlerken sosyal özelliklerini göz önüne alır.

YETERLİK 1.1.2. Hasta yönetiminde, din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin bireyin sosyodemografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alarak biyopsikososyal bir yaklaşım sergiler.

Alt yeterlik 1.1.2.1. Hastaların din, dil, ırk ve cinsiyetini göz önüne almadan hepsine eşit sağlık hizmeti sunar.

Alt yeterlik 1.1.2.2. Biyolojik, psikolojik ve sosyal etkenleri göz önüne alarak sağlık hizmeti sunar.

a)Öykü alırken hastanın fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini sorgular.

b)Hastanın yönetimini fiziksel, ruhsal ve sosyal iyilik halini göz önüne alarak planlar.

c) Hastalıkların psikolojik etkilerini göz önüne alarak gerektiğinde psikolojik yardım alması için hastayı ilgili kişi ya da merkezlere yönlendirir.

Alt yeterlik 1.1.2.3. Erişkin ve çocuk hastalarda istismara uğrama risklerini araştırarak çözümler.

a)Erişkin ve çocuk hastalardan öykü alırken istismara yönelik sorgulama yapar.

b)Erişkin ve çocuk hastaların fizik muayenesinde istismara yönelik bulguları araştırır.

c)Erişkin ve çocuk hastaların öykü ve fizik muayenesinde istismara yönelik şüpheli durumlarla karşılaşınca adli makamlara bilgi verir.

Alt yeterlik 1.1.2.4. Hasta-hekim iletişiminde mahremiyeti sağlamaya yönelik uygun davranışlar sergiler.

a)Hasta bilgilerini başkalarıyla paylaşmaz.

b)Fizik muayene sırasında hastanın mahremiyetini koruyucu ortam sağlar.

c)Gerekli gördüğü durumlarda yakınlarından izin isteyerek hastayla yalnız olarak görüşür.

YETERLİK 1.1.3. Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye öncelik verir.

Alt yeterlik 1.1.3.1. Hizmet verdiği toplumun sağlığına ilişkin sorunları ve altta yatan nedenleri belirleyip geliştirdiği çözüm önerilerini ilgili kişi ve kurumlara iletir.

a)Sağlık hizmeti verdiği toplumun sağlığına ilişkin veri toplar.

b)Toplum ve birey sağlığını değerlendirmek için epidemiyolojik ve olası diğer veri ve bilgileri kullanır.

c)Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlara çözüm önerileri geliştirir.

d)Sağlık hizmeti sunumu sırasında toplum sağlığına ilişkin belirlediği sorunlar hakkında ilgili kurumlarla resmi yazışma yapar.

e)Sağlığı etkileyen politik, sosyoekonomik koşulları, değişiklikleri izler ve eleştirel değerlendirir.

Alt yeterlik 1.1.3.2. Hastalıkların önlenmesi, sağlığın korunması ve geliştirilmesi yönünde çaba sarf eder.

a)Koruyucu sağlık hizmetleri sunar.

a1) Koruyucu sağlık hizmetleri doğrultusunda bağışıklama yapar.

a2) Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında anne ve çocuk sağlığı hizmetleri sunar.

a3) Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında tarama programlarına katılır.

a4) Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında çevreyle ilgili sağlığı tehdit eden durumları belirler.

a5) Koruyucu sağlık hizmetlerinde çocuk, gebe ve yaşlılar gibi riskli gruplara öncelik verir.

a6) İş/işçi sağlığına yönelik koruyucu sağlık hizmetleri sunar.

b) Sağlığın korunması ve sağlıklı yaşam için bireylere ve topluma önerilerde bulunur, gereğinde eğitim verir.

b1) Sağlıklı beslenme konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.

b2) Sağlığa zararlı alışkanlıklar konusunda bireysel/toplumsal önerilerde bulunur.

b3) Hizmet verdiği bireylerin ve toplumun fiziksel ve ruhsal iyilik halini destekleyecek etkinlikler (egzersiz, sanatsal etkinlik, hobiler, çevre düzenlemeleri vs.) konusunda önerilerde bulunur.

Alt yeterlik 1.1.3.3. Hizmet verdiği bireyleri ve toplumu beklenmedik acil durumlara hazırlar.

a) Acil durumlara hazırlıklı olma konusunda simülasyonlar kullanarak kuramsal ve uygulamalı eğitim verir.

YETERLİK 1.1.4. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinin girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hastaların yararına etkili ve güvenli olarak gerçekleştirir.

Alt yeterlik 1.1.4.1. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde hangi durumlarda girişimsel veya girişimsel olmayan işlemlerin yapılması gerektiğine karar verir.

Alt yeterlik 1.1.4.2. Girişimsel işlem yapması gerektiğinde, hasta ve/veya yakınlarına işlemin gerekçesini, fayda ve risklerini anlatarak aydınlatılmış onam belgesi alır.

a) Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına durumu açıklar.

b) Girişimsel işlem yapması gerektiğinde hastaya veya yakınlarına işlemin hasta için ne yararı olduğunu ve olası risklerini açıklar.

c) Girişimsel işlemin yapması gerektiğinde işlemin nasıl yapılacağını hastaya veya yakınlarına açıklayarak hasta veya yakınlarından yazılı onay belgesi alır.

Alt yeterlik 1.1.4.3. Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri güvenli, etkin, uygun ortam koşullarda gerçekleştirir.

a)Uzmanlık gerektirmeyen işlemleri (sütür atma, sonda, apse drenajı, pansuman, kanama kontrolü vs.)yapar.

b)Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli malzeme ve uygun ekiple çalışır.

c)Uzmanlık gerektirmeyen girişimsel işlemleri yaparken gerekli koşulları (sterilite gibi) sağlar.

Alt yeterlik 1.1.4.4. Girişimsel işlemler sonrası uygun bakım planını yaparak uygular.

a)Girişimsel işlem sonrası reçete düzenleme, kontrol tarihlerini belirleme, pansuman, dikiş alma gibi işlemleri yapar.

YETERLİK 1.1.5. Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.

Alt yeterlik 1.1.5.1. Sağlık hizmeti sunumunda iş sağlığı ve güvenliği ilkelerini uygular.

a)Hasta ve çalışan sağlığı ve güvenliği için personeli bilgilendirir, hizmet içi eğitim verir.

b) İşyeri ortamında hasta ve sağlık ekibi için olası riskli durumları (fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psikososyal riskler) belirler ve gereken önlemleri alır.

Alt yeterlik 1.1.5.2. Mesleksel /iş koşullarından kaynaklı veya bunlarla ilişkili hastalıkların önlenmesi, tanı ve tedavisi ile ilgili uygulamaları yapar.

a) Anamnez alırken, hastanın mesleğini ve mesleği ile ilişkilendirilebilecek hastalıkları sorgular.

b) Fizik muayenede meslek hastalıklarına özel bulguları belirler.

c) Meslek hastalıklarından şüphelendiğinde gerekli tetkikleri ister, takip planı oluşturur.

d)Meslek hastalıklarından şüphelendiği durumlarda hastayı gerekli birimlere yönlendirir.

YETKİNLİK ALANI -2/ MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR

YETKİNLİK 2.1. MESLEKİ ETİK VE PROFESYONEL İLKELERİ BENİMSEYEN

Hekimler, kendilerini bireylerin ve toplumun sağlığı ve bakımına adanmış profesyoneller olarak önemli bir toplumsal role sahiptir. Bu rolün merkezinde hekimin profesyonel kimliği bulunmaktadır ve klinik yeterlilik, sürekli mesleki gelişime ve etik değerlere bağlılık, toplum ve hasta yararını (hasta odaklılık) destekleme, doğruluk, dürüstlük, özveri ve farklılıklara saygı ile yönlendirilir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.1.1. Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.

Alt yeterlik 2.1.1.1. Tıp etiği kavram ve ilkeleri ile insan ve hasta hakları konularına yönelik kuralları yerine getirir.

- a) Hastalarının ve meslektaşlarının haklarını gözetir ve savunur.
- b) Gerekğinde hastalarından aydınlatılmış onam alır ve kaydeder.
- c) Karar verme yeterliliği olmayan hastalar için alınacak kararlar hakkında danışmanlık yapar.
- d) Hastanın yönetiminde hasta odaklı bir yaklaşım benimser.
 - d1) Hastaya bir birey olarak davranır.
 - d1.a) Hastaya hitap ederken ve başkalarına hastadan bahsederken hastanın ismini kullanır.
 - d2) Hastayla işbirliği yapar.
 - d2.a) Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hastanın görüşüne başvurur, ortak planlama yapar.
 - d2.b) Her aşamada hastasını bilgilendirir ve onayını alır.

Alt yeterlik 2.1.1.2. Adli olguları zamanında bildirir, gerektiğinde uzman görüşü alarak adli rapor düzenler.

YETERLİK 2.1.2. Mesleki uygulamalarındaki performansını, duygularını ve bilişsel özelliklerini de göz önünde bulundurarak değerlendirir.

Alt yeterlik 2.1.2.1. Kendi bedensel ve ruhsal sağlığını bireysel ve mesleki öncelikleri arasında dengeyi sağlayarak korur, verdiği hizmetin devamlılığı açısından kendini önceler.

YETKİNLİK 2.2. SAĞLIK SAVUNUCUSU

Hekimler, hizmet ettikleri hastalar, gruplar ve toplumla birlikte çalışarak halkın sağlık ve refahının iyileştirilmesinde sağlık savunucusu olarak rol alırlar. Önemli sağlık sorunları hakkında farkındalığı artırır, kaynakların harekete geçirilmesini destekler, sağlığın belirleyicileri hakkındaki bilgilere katkıda bulunur, işbirlikleri geliştirir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.2.1. Sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm bileşenler ile işbirliği içinde planlayabilir ve yürütebilir.

Alt yeterlik 2.2.1.1. Güvenli, etkili, verimli, zamanında, adil, hasta ve toplum merkezli bakım sağlamak için çok disiplinli bir ekip içinde duyarlı ve sorumlu bir şekilde çalışır.

Alt yeterlik 2.2.1.2. Toplumun sağlık düzeyini belirleme ve geliştirme süreçlerinde aktif rol alır.

a) Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için eğitim süreçlerini planlar.

b) Hizmet verdiği toplumun sağlık düzeyini geliştirmek için yapılan etkinliklerde liderlik yapar.

YETERLİK 2.2.2. Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.

Alt yeterlik 2.2.2.1. Sunduğu sağlık hizmet kalitesinin iyileştirilmesi için çalışır.

a) Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.

b) Kendisine başvuran hastalara sunduğu bakım ve tedavi hizmetlerinin kalitesini geliştirmek için gereksinimleri belirler.

Alt yeterlik 2.2.2.2. Hastalıkların önlenmesi, sağlığın geliştirilmesi ve izlem süreçlerinde kalitenin iyileştirilmesi için çalışır.

- a)Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesini izler ve değerlendirir.
- b)Verdiği koruyucu sağlık hizmetlerinin kalitesinin geliştirilmesi için gereksinimleri belirler.

YETERLİK 2.2.3. Hekim hizmet sunumu sırasında kendi fiziksel ve ruhsal sağlığını korumaya önem verir, bunun için gerekenleri yapar.

Alt yeterlik 2.2.3.1. Salgınla mücadele süreçlerinde kendini ve birlikte çalıştığı sağlık çalışanlarının fiziksel ve ruhsal sağlığını korumayı öncelleyerek bu süreci yönetir.

- a) Sağlık hizmeti verirken temel hijyenik ilkeleri gözetir.
- b) Biyolojik materyal ile çalışırken, bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas esnasında kişisel koruyucu ekipmanları kullanır.
- c) Biyolojik materyal ile çalışırken veya bulaşıcı hastalığı olan hastalarla temas sırasında birlikte çalıştığı sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanları kullanmasını sağlar.

Alt yeterlik 2.2.3.2. Acil durumlarda kendini korumayı önceliğe alarak müdahalelerini yapar.

- a) Acil durumlara müdahale ederken gerekli kişisel koruyucu ekipmanları kullanır.

Alt yeterlik 2.2.3.3. Bulaşıcı hastalıklar dışındaki hastalığı olanlarla ilgilenirken kendini ve ekip arkadaşlarını korur.

- a) Hastalarıyla ilişkilerinde empati ve sempati ayrımını yapar.
- b) Zor, uyumsuz, saldırgan hastalarla başa çıkma konusunda ekip arkadaşlarıyla işbirliği yapar.

YETKİNLİK 2.3. LİDER YÖNETİCİ

Hekimin lider rolü, sağlık sisteminin işleyişi ve devam eden evrimi için ortak karar verme sürecine katılımını tanımlar. Hekimlerin sağlık sistemi içinde işbirlikçi liderlik ve yönetim sergilemesi toplumsal bir beklentidir. Hekimler sürekli gelişen sağlık sisteminin hem geliştirilmesine hem de sunumuna katkıda bulunur ve bu amaç doğrultusunda başkalarıyla etkileşime geçer. Hekimler kişisel yaşamlarını klinik, idari, bilimsel ve öğretme sorumluluklarıyla bütünleştirir. Sağlık sisteminde yerel, bölgesel,

ulusal ve uluslararası düzeyde sağlık bakımı sunucusu, ekip üyesi, katılımcı ve lider olarak işlev görürler.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.3.1. Hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde örnek davranışlar gösterir, liderlik yapar.

Alt yeterlik 2.3.1.1. Gerektiğinde birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütür.

a) Sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesinde yetki, yetki devri ve sıralamasını sağlar.

a1) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, ekipteki izin, rapor gibi nedenlerle ortaya çıkan geçici eksilmeler olduğunda görev dağılımlarını yeniden yapar.

a2) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, devir teslim işlemlerinin sözel bildirimlerini ve resmi yazışmalarını yapar.

b) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, gerekli hizmet planlamalarını yapar.

c) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, hizmet içi eğitim etkinliklerini planlar, eğitim verir.

d) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, gerekli kayıtların tutulmasını sağlar.

e) Birinci basamak düzeyinde hizmet verdiği birimin yönetsel işlerini yürütmesi halinde, sağlık sisteminde yer alan diğer kurumlarla yazışmaları yapar.

Alt yeterlik 2.3.1.2. Sağlık hizmetlerinin sunumuna temel oluşturan ilgili mevzuatı uygular.

Alt yeterlik 2.3.1.3. Mesleğini icra ederken mesleki itibarına uygun ve örnek teşkil edecek giyim şekli, tutum ve davranışları sergiler.

Alt yeterlik 2.3.1.4. Beklenmedik durumlarla (afet, kriz, kişilerarası çatışma vs.) karşılaşıldığında sorumluluk alarak çözümler üretir, gerekli düzenlemeleri yapar, ekip arkadaşlarını yönlendirir.

YETERLİK 2.3.2. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.

Alt yeterlik 2.3.2.1. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, ilgili mevzuat doğrultusunda mevcut kaynakları nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kullanır.

Alt yeterlik 2.3.2.2. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, nitelikli sağlık hizmeti sunumu için kaynakları toplumun yararına, etik ilkeleri gözetecek şekilde planlar ve kullanır.

Alt yeterlik 2.3.2.3. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmeti sunumunda mevcut kaynakları maliyet etkin ve akılcı bir şekilde yönetir.

Alt yeterlik 2.3.2.4. Yöneticisi olduğu sağlık kuruluşunda, sağlık hizmetlerini planlarken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin iş yükünü göz önüne alarak adil bir görev dağılımı yapar.

YETKİNLİK 2.4. EKİP ÜYESİ

Hekim, yüksek nitelikli ve güvenli sağlık bakımı sunmak için meslektaşları ve diğer sağlık çalışanları ile karşılıklı etkileşimli bir şekilde çalışır. Ekip çalışması, birbirini tamamlayıcı becerilere sahip çeşitli sağlık çalışanları ile iş birliği içinde çalışmayı gerektirir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.4.1. Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.

Alt yeterlik 2.4.1.1. Birlikte çalıştığı ekibin üyeleri ile karşılıklı anlayışa dayalı ilişkiler kurar.

a) Birlikte çalıştığı sağlık ekibinin gereksinim ve isteklerini dikkate alır.

b) Birlikte çalıştığı ekip üyelerinin hizmet katkısı sunamadığı ya da hizmet sunumunda zorlandığı durumlarda onların görevlerini üstlenir ya da görevlerini yerine getirmelerine yardımcı olur.

Alt yeterlik 2.4.1.2. Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda adil çözümler bularak süreci yönetir.

a) Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda sorunu tespit etmek için tarafları dinler.

b) Ekip çalışması sırasında ortaya çıkabilen kişilerarası çatışmalarda birlikte ortak çözüm yolları arar ve uygular.

Alt yeterlik 2.4.1.3. Birlikte çalıştığı diğer ekip üyeleriyle birlikte sağlık hizmeti konusunda işbirlikli kararlar alır.

a) Sağlık hizmeti konusunda karar alırken birlikte çalıştığı ekip üyelerinin görüşlerini alır.

YETERLİK 2.4.2. Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir.

Alt yeterlik 2.4.2.1. Sağlık ekibinin görev sınırlarına ve yaptığı işlere saygı gösterir, takdir eder.

Alt yeterlik 2.4.2.2. Nitelikli sağlık hizmeti sunmak için çalışma ilkelerini oluştururken birlikte çalıştığı tüm sağlık çalışanlarının katkı ve görüşünü alır.

a) Sağlık hizmeti sunumunda çalışma ilkelerini oluştururken içinde bulunduğu sağlık ekibinin görüşlerini alır.

b) Sağlık hizmeti sunumunda çalışma ilkelerini oluştururken sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını dikkate alır.

c) İçinde yer aldığı sağlık ekibiyle birlikte oluşturduğu çalışma ilkelerine uyar.

Alt yeterlik 2.4.2.3. Sağlık hizmeti sunan ekip içinde kendine ait sorumluluklarını üstlenir ve diğer çalışanlar ile örtüşen sorumlulukların uygun şekilde dağıtımını sağlar.

a) Sağlık hizmet sunumunda kendisine ait görev ve sorumluluklarını yerine getirir.

b) Sağlık hizmet sunumunda birlikte çalıştığı sağlık ekibinin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesini gözetir.

YETERLİK 2.4.3. Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.

Alt yeterlik 2.4.3.1. Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik tabloyu değerlendirerek hastayı ilgili merkez ya da hekime yönlendirir.

Alt yeterlik 2.4.3.2. Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik durumu danıştığı meslektaş/kurumların önerilerini uygun şekilde yerine getirir.

a) Kendi alanının dışında uzmanlık gerektiren bir klinik durumu danıştığı meslektaş/kurumların önerilerini yerine getirirken hastanın sosyoekonomik durumunu ve kanıta dayalı tıp ilkelerini dikkate alır.

Alt yeterlik 2.4.3.3. Meslektaşlar ya da diğer meslek gruplarından yardım talep ederken veya onların talepleri ile karşılaştığında işbirlikli ve sorumlu bir şekilde hareket eder.

a) Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken karşılıklı iş yükünü gözeterek adil bir iş paylaşımı yapar.

b) Meslektaşlar veya diğer meslek grupları ile işbirliği yaparken kendine düşen görevleri (bilirkişi, mesleki görüş bildirme vs.) etkin ve zamanında yerine getirir.

YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ

İletişimci hekim, yüksek nitelikli sağlık hizmeti için gerekli olan bilgilerin toplanmasını ve paylaşılmasını sağlamak ve kolaylaştırmak amacıyla hastalar, hasta yakınları, sağlık ekibi ve diğer sağlık hizmet sunucuları ile iletişim kurar.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 2.5.1. Hasta ve hasta yakınlarıyla, meslektaşları ve sağlık çalışanlarıyla, toplum, topluluk ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.

Alt yeterlik 2.5.1.1. Hasta ve hasta yakınlarıyla etkin iletişim kurar.

a) Konuşurken ve dinlerken hasta ve/veya hasta yakınlarıyla göz teması kurar.

b) Hasta ve hasta yakınlarına anlayış ve saygı göstererek empati kurar.

c) Hasta ve hasta yakınlarına isimleri ile hitap eder.

d) Hasta ve yakınlarıyla iletişim sırasında tıbbi terminoloji yerine anlaşılır bir dil kullanır.

- e) Tedavi ve izlem seçenekleri konusunda hasta/hasta yakınlarını bilgilendirir, sorularını yanıtlar.
- f) Hastanın durumu, gereksinimleri hakkında yakınlarını bilgilendirir ve yönlendirir
- g) Özel yaklaşım sergilemeyi gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklerdeki birey ve gruplar ile karşılaştığında uygun iletişim becerilerini sergiler.

g1) Çocuk hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.

g2) Yaşlı hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.

g3) Engelli hastalarla ve yakınlarıyla hastanın durumunu anlamak ve hastaya açıklamalarda bulunmak için özel bir yaklaşım sergiler.

h) Kötü haber verme konusuna özel iletişim becerilerini sergiler.

i) Zor hastayla iletişim kurma ve başa çıkma ilkelerini uygular.

Alt yeterlik 2.5.1.2. Meslektaşları ve sağlık çalışanları ile etkili iletişim kurar.

a) Konuşurken ve dinlerken meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarıyla göz teması kurar.

b) Meslektaşları ve diğer sağlık çalışanlarına ismiyle hitap eder.

c) Meslektaşlarının ve diğer sağlık çalışanlarının içinde bulunduğu durumu göz önüne alarak empati yapar.

d) İş başında ekip arkadaşlarının görevlerini net olarak açıklar, anlaşıldığını kontrol eder.

Alt yeterlik 2.5.1.3. Toplum, topluluk ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.

a) İçinde bulunduğu toplumun gereksinimleri doğrultusunda resmi ya da sivil toplum kuruluşlarıyla iletişim kurar ve gerekli yazışmaları yapar.

b) Toplumla ilgili mesajlarını iletmek için sosyal medya gibi dijital ortamları etkin biçimde kullanır.

c) Hastasını yönlendirdiği kişi ya da kurumla gerektiğinde yazılı ve sözlü iletişim kurar.

c1) Başka kurumlara yönlendirdiği hastaya ait bilgileri, yönlendirme gerekçesini içeren belgeleri (epikriz vs) hazırlar.

YETKİNLİK ALANI -3/ MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM

YETKİNLİK 3.1. BİLİMSEL VE ANALİTİK YAKLAŞIM GÖSTEREN

Bilimsel yaklaşımı benimseyen hekim, sürekli öğrenme ve öğretme, bilimsel kanıtları ve diğer kaynakları değerlendirme ve bilime katkıda bulunma yoluyla mesleki uygulamalarda en iyiye ulaşmak için yaşam boyu sorumluluk gösterir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 3.1.1. Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır.

Alt yeterlik 3.1.1.1. Bir mesleki soruna yönelik gerekli bilimsel araştırma hipotezlerini oluşturur.

a)Sağlık hizmet sunumu sırasında belirlediği ve yanıtını merak ettiği soruları bilimsel araştırma hipotezlerine dönüştürür.

Alt yeterlik 3.1.1.2. Oluşturduğu hipotezlerin araştırılmasına yönelik uygun yöntemleri seçer, tartışır ve eleştirel olarak gözden geçirip araştırma yöntemine karar verir.

Alt yeterlik 3.1.1.3. Planladığı bir araştırmada tüm araştırmacılara ait rol ve sorumlulukları ortaya koyar.

Alt yeterlik 3.1.1.4. Planladığı bir araştırmayı bilimsel ve etik ilkeleri gözeterek yürütür, çalışma sonuçlarını analiz eder ve rapor düzenler.

Alt yeterlik 3.1.1.5. Sağlık hizmeti sunumunda karşılaşılan bilgi açıklarını, belirsizlikleri tespit eder ve bunlara yönelik odaklı sorular üretir.

a)Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.

b)Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri tespit eder.

c) Sağlık hizmet sunumu sırasında kendinden kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik kendi gelişim planını yapar.

d) Sağlık hizmet sunumu sırasında birlikte çalıştığı ekipten kaynaklanan eksiklikleri gidermeye yönelik hizmet içi eğitim verir.

Alt yeterlik 3.1.1.6. Yaptığı ya da haberdar olduğu bilimsel araştırma sonuçlarını meslektaşlar, diğer sağlık çalışanları, hasta, hasta yakınları ve içinde bulunduğu topluma aktarır.

a) Tıp alanındaki gelişim ve değişimler hakkında hizmet verdiği toplum ve hastalarını bilgilendirir.

b) Topladığı sağlık verilerini analiz ederek sonuçlarını bilimsel toplantı ve yayınlarda paylaşır.

YETERLİK 3.1.2. Mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.

Alt yeterlik 3.1.2.1. Mesleki alandaki bilimsel araştırmaların bulgularını yorumlar ve kendi uygulamaları ile ilişkisini değerlendirir.

Alt yeterlik 3.1.2.2. Belirli bir mesleksi problemın çözümüne yönelik bu alandaki bilimsel kaynakları kullanır.

YETERLİK 3.1.3. Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.

Alt yeterlik 3.1.3.1. Mesleki uygulamalarını bilimsel kanıtlara dayandırır.

a) Tanı ve tedavi süreçlerinde kanıta dayalı ve maliyet etkin kararlar alır.

YETERLİK 3.1.4. Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitime yönelik çalışmalarının etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.

Alt yeterlik 3.1.4.1. Mesleksi uygulamalarına ilişkin belirlediği etkin kanıtlar sağlayan bilgi sistemlerini kullanır.

YETKİNLİK 3.2. YAŞAM BOYU ÖĞRENEN

Bireyin yaşamı süresince üstleneceği rol, içinde bulunacağı durum ve ortamlarda güvenle, yaratıcılığa dayalı ve zevkle uygulayabileceği mesleksi ve sosyal bilgi, beceri ve değer anlayışı sağlayan sürekli gelişim sürecidir.

TEMEL YETERLİKLER:

YETERLİK 3.2.1. Bireysel çalışma ve öğrenme süreçleri, kariyer gelişimini etkili olarak yönetir.

Alt yeterlik 3.2.1.1. Meslekli alanda kendi çalışma ve öğrenme süreçlerini yönetir kendini geliştirir.

- a) Bilimsel programlara (kurs, toplantı vs.) katılır.
- b) Tıp alanındaki bilimsel yayınları ve teknolojik gelişmeleri takip eder.
- c) İyi hekimlik örneklerinin sunulduğu kurs, atölye çalışması gibi etkinliklere katılır.

Alt yeterlik 3.2.1.2. Kendi kariyer ve gelişimini planlar ve bu plana uyar.

- a) Kariyerine yönelik kısa orta uzun erimli hedefler belirler.

Alt yeterlik 3.2.1.3. Mesleği yanında sanat, kültür ve sosyal alanlarda da kendini geliştirir, sosyal sorumluluk projelerine katılır.

YETERLİK 3.2.2. Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.

Alt yeterlik 3.2.2.1. Uygulamalarında doğrudan gereksinim duymasa da güncel bilgiye ulaşır, yorumlar, gerektiğinde kullanır.

Alt yeterlik 3.2.2.1. Sağlık sisteminin farklı basamak ve koşullarının gerektirdiği görev ve sorumlulukları yerine getirir.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Selda	Uyruğu	T.C
Soyadı	YARDIM	Tel no:	
Doğum tarihi		e-posta	

Eğitim Bilgileri

Mezun olduğu kurum	Mezuniyet yılı
Lise	Burdur Cumhuriyet Lisesi
Önlisans	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Y.O
Lisans	Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Yüksek Lisans	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Y. Lisans
Doktora	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Doktora

İş Deneyimi

Görevi	Kurum	Süre (yıl-yıl)
Hemşire	Özel Andeva Hastanesi Acil Servis	1996-1997
Hemşire	Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Ameliyathanesi	1997-2010
Sorumlu Hemşire	Ameliyathane koordinatörü	2005-2008

Sorumlu Hemşire	Ameliyathane, Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon Sorumlu Hemşireliği	2005-2010
Bölüm sorumlusu	Hastane Başmüdürlüğü, Malzeme Yönetimi Bölümü Teknik Şartname Birim Sorumluluğu	2010-2013
Uzman Üye	Akdeniz Üniversitesi Hastane Satın alma Bölümü	2011 -2013
Bilim Uzmanı	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D	2013-Halen

Yabancı Dilleri	Sınav türü	Puanı
İngilizce	Yökdil	76.5
	ÜDS	67.5

Burslar-Ödüller:

Alimoglu MK, Yardım S, Uysal H. The Effectiveness Of TBL With Real Patients In Neurology Education In Terms Of Knowledge Retention In-Class Engagement and Learner Reactions. Ulusal Tıp Eğitimi Sempozyumu, TEGED Araştırma Birincilik Ödülü. Eskişehir, Nisan 2019

Yayınlar :

Yardım S, Güllüdere HH, Sezik M, Şenol Y. Akran Yardımı ile Eğitimin Tıp Eğitiminde Kullanımı. Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi, 2014; 39 (39)

Şenol Y, Yardım S, Başarıcı İ. Öğrencilerin Standart Hasta Uygulaması Hakkındaki Görüşleri: Birinci Yıl Sonuçları: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D. Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi, 2014;41.41

Alimoglu MK, Yardım S, Uysal H. The Effectiveness Of TBL With Real Patients In Neurology Education In Terms Of Knowledge Retention In-Class Engagement and Learner Reactions. Advances in Physiology Education. Orlando, Mart 2017

Yardım S, Şenol Y. Standardize Hasta Uygulamalarında, Standart Hasta ve Öğretim Üyeleri Geribildirimlerinin, Öğrenci Motivasyonu ve İletişim Becerilerine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Antalya, Aralık 2016

Yardım S, Şenol Y. İletişim Becerilerinde Kötü Haber Verme. Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi, Antalya, Eylül 2018

Bildiriler:

Yardım S, Kol E, Sarper A. Sağlık Çalışanlarının Güvenliğinin Sağlanması: Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi, Antalya, Mart 2011

Yardım S, Kol E, Sarper A. Cerrahi Alan Yaralanmaları ve Alınacak Önlemler: Ulusal Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon Kongresi, Antalya, Mart 2011

Yardım S, Şenol Y. Yapılandırılmış Klinik Uygulama ve Sonuçları: Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi (UTEK) Mayıs, 2014

Yardım S, Şenol Y. Opinion Of Students About Standardized Patients Practice: First Year Results, SIMEC (Simulation in Medical Education Conference) Uluslararası Simülasyon Konferansı Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Kasım, 2014

Yardım S, Şenol Y. 2014-2015 Eğitim Döneminde Yer Alan Standart Hasta Görüşmelerinden Öğrencilerin Memnuniyet Düzeyleri. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, 2015. Ulusal Tıp Eğitimi Sempozyumu, Konya, Mayıs, 2015

Yardım S, Şenol Y. Standart Hasta Uygulamalarında, Standart Hasta ve Öğretim Üyeleri Geribildirimlerinin Öğrenci Motivasyonuna Etkileri, İlk sonuçlar. Sözlü bildiri, Klinik Bilimler İletişim Eğitimi (KİBE) Konferansı Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Kasım 2015

Yardıml S, Mamaklı S, Şenol Y, Alimoğlu MK, Gürpınar E. Mesleksel Beceri Uygulama Yeterlilik ve Geribildirimleri. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi (UTEK), İzmir, Mart 2016

Yardıml S, Mamaklı S, Şenol Y, Alimoğlu MK, Gürpınar E. Etkin Bir Sunu Hazırlama Üzerine Özel Çalışma Modülü Örneği. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi (UTEK), Antalya, Mayıs 2017

Yardıml S, Alimoğlu MK, Özgönül L, Uysal H. Takım Çalışmasına Dayalı Öğrenme Örneği. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi (UTEK), İzmir, Mayıs 2018

Daloğlu M, Özgön E, Mamaklı S, Yardıml S, Alimoğlu MK, Şenol Y, Gürpınar E. 2016-2017 Eğitim Öğretim yılı PDÖ Senaryo Değerlendirme Sonuçları. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi (UTEK), İzmir, Mayıs 2018

Yardıml S, Gürpınar E. Anketlerin Yararlılığına İlişkin Öğrenci Görüşleri. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Ulusal Tıp Eğitimi Sempozyumu (UTES), Eskişehir, Nisan 2019

Yardıml S, Şenol Y. Effects Of Standard Patient Practice On Emphatic Skill Levels Of Students, Sözlü Bildiri. SIMEC (Simulation in Medical Education Conference) Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, Kasım, 2019.

Yardıml S, Özgön E, Mamaklı S, Daloğlu M, Onan A, Alimoğlu MK, Şenol Y, Gürpınar E. Dönem V Seçmeli Eğitim Programı Tanıtımı, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi (UTEK), Samsun, Mayıs 2022

Kurslar:

The European Operating Room Nurses Association (EORNAC), İrlanda, Mayıs, 2005

T.C Sağlık Bakanlığı, Sterilizasyon Dezenfeksiyon Antisepsi (DAS) Okulu, Ankara, Ocak, 2008

Simülasyon Eğitici Eğitimi Kursu, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Antalya, Eylül, 2013

Probleme Dayalı Öğretim Eğitici Eğitimi Kursu, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D, Antalya, Aralık, 2015

Tamamlayıcı Terapiler Kursu, Tor Vergata Roma, Italya, 26-28 Mayıs 2017

Eğitim Becerilerinin Geliştirilmesi ve Eğitici Eğitimi Kursu, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Antalya, Nisan, 2018

Tıp Eğitimcisi Kursu, Türk Tıp Eğitimi Derneği, Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Eylül, 2019

Simülasyon Eğitici Kursu, Simulation in Medical Education Conference (SIMEC) Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, 13-15 Kasım İstanbul, 2019.